

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání

Základní škola
NOVOSEDLICE

Motto: „Rodinná škola pro všechny“

**Základní škola Novosedlice, příspěvková organizace,
Vrchoslavská 88**

Obsah

1. Identifikační údaje.....	5
2. Charakteristika školy	6
Historie školy.....	6
Popis budov školy.....	6
Vybavení školy	6
Charakteristika pedagogického sboru.....	7
Charakteristika žáků	7
Podmínky vzdělávání – kvalita pracovního prostředí.....	7
Projektové dny – třídní, školní.....	7
Dlouhodobé projekty	8
Spolupráce s rodiči, žáky a jinými subjekty	8
Autoevaluace školy.....	8
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu.....	9
Zaměření školy	9
Výchovné a vzdělávací strategie.....	10
Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	12
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	15
Podpora žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka	15
Zapojení dalších osob a subjektů.....	16
Pracovníci školního poradenského pracoviště	16
Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.....	17
Prevence sociálně patologických jevů.....	20
Hodnocení žáků	20
Začlenění průřezových témat	21
Přehled tematických okruhů průřezových témat.....	21
Přehled začlenění průřezových témat do vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů	23
1. stupeň.....	23
Přehled začlenění průřezových témat do vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů	25
2. stupeň.....	25
4. Učební plán 1. stupeň.....	27
5. Učební osnovy 1. stupeň.....	28
Jazyk a jazyková komunikace	28
Český jazyk a literatura.....	28
Anglický jazyk.....	49
Matematika a její aplikace	59

Matematika	59
Informatika	77
Informatika	77
Člověk a jeho svět.....	86
Prvouka.....	86
Přírodověda	98
Vlastivěda	104
Člověk a svět práce	111
Pracovní výchova.....	111
Umění a kultura.....	122
Hudební výchova	122
Výtvarná výchova	126
Člověk a zdraví	135
Tělesná výchova	135
6. Učební plán 2. stupeň.....	144
7. Učební osnovy 2. stupeň.....	145
Jazyk a jazyková komunikace	145
Český jazyk.....	145
Anglický jazyk.....	159
Německý jazyk.....	169
Matematika a její aplikace	174
Matematika	174
Informatika	192
Informatika	192
Člověk a společnost	203
Dějepis	203
Výchova k občanství	215
Člověk a příroda	225
Fyzika	225
Chemie.....	238
Přírodopis	245
Zeměpis	256
Umění a kultura.....	268
Hudební výchova	268
Výtvarná výchova	278
Člověk a zdraví	287

Tělesná výchova	287
Výchova ke zdraví	296
Člověk a svět práce	307
Pracovní výchova	307
Doplňující vzdělávací obory	318
Aplikovaná informatika	318
Dramatická výchova	323
Sportovní hry	327
Výtvarný seminář	331
Seminář z českého jazyka	335
Seminář z matematiky	339
Umění a kultura – sborový zpěv	345
Přípravný sborový zpěv	345
Sborový zpěv I	348
Sborový zpěv II	352
Předměty speciálně pedagogické péče	356
Charakteristika	356

Identifikační údaje

Základní škola
NOVOSEDLICE

Oficiální název: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Datum platnosti: od 01. 09. 2026

Motivační název: Rodinná škola pro všechny

Zaměřením školy: zdravý životní styl

Předkladatel:

Základní škola Novosedlice, příspěvková organizace
Vrchoslavská 88, 417 31 Novosedlice

Ředitelka školy: Mgr. Jana Hurdová

Telefon: 417 539 857

E-mail: info@zsnovosedlice.cz

IČO: 709 43 788 **IZO:** 102 465 690 **REDIZO:** 600 084 761

Koordinátor ŠVP: Mgr. Hana Capuličová

Zřizovatel:

Obec Novosedlice
Trnovanská 208, 417 31 Novosedlice

Starosta: Mgr. Štěpán Türb

Telefon: 417 536 228, 417 578 020

E-mail: podatelna@novosedlice.cz, starosta@novosedlice.cz,
mistostarosta@novosedlice.cz

razítko školy

.....
podpis ředitelky

Charakteristika školy

Historie školy

Základní škola Novosedlice byla založena v roce 1887. Od ledna 2002 je ZŠ příspěvková organizace. Zřizovatel je Obec Novosedlice (příměstská škola). Škola je plně organizovaná. Součástí školy je školní družina, školní jídelna a přípravné třídy. Kapacita školy je 270 žáků. 1. stupeň je disponován pro 5 až 7 tříd v 5 ročnících. Na 2. stupni jsou 4 třídy ve 4 ročnících. Škola je dobře dostupná i z hlediska dopravní obslužnosti.

Popis budov školy

Základní škola se nachází v budově ve Vrchoslavské ulici. V přízemí jsou dvě kmenové učebny, malá tělocvična, hudebna a šatny. V prvním patře se nachází třídy 1. stupně, sborovna s ředitelnou, kabinet 1. stupně, kancelář hospodářky. Ve druhém patře jsou třídy 2. stupně, žákovská knihovna, učebna informatiky a přírodních věd, kabinety učitelů a AP. Tato budova je bezbariérová.

Ve druhé budově v ulici Drahénská se nachází školní jídelna, dvě oddělení školní družiny a dvě přípravné třídy. Školní jídelna vaří pro strávníky ZŠ a MŠ Novosedlice, ale také pro cizí strávníky a malé soukromé MŠ. Školní družina je útulná, nově vybavená, prostorná, plně vyhovuje relaxaci a zájmovému vzdělávání.

Vybavení školy

Budova je stará, ale plně vyhovující výchovně vzdělávacímu procesu. Učebny jsou prostorné, vybaveny interaktivními tabulemi. Kromě běžných tříd disponuje budova také odbornými učebnami - hudebna, kuchyňka, školní knihovna a učebna přírodních věd a informatiky, která je zároveň i učebnou informatiky (vznikla ve spolupráci MAS). Díky příspěvku MŠMT na IT techniku vznikla i druhá učebna informatiky a to mobilní - vybavená tablety.

Škola disponuje malou a velkou tělocvičnou, zrekonstruovaným atletickým oválem včetně umělého trávníku uvnitř. Druhou částí je hřiště na basketbal a současně hřiště dopravní. Nedílnou součástí je školní pozemek, na němž je z prostředků projektu MŽP vybudovaná učebna v přírodě včetně altánu a výukových tabulí. Dále jsou zde vybudovány hmyzí hotely a záhonky. Specifikum naší školní zahrady jsou třídní stromy. Tyto stromy zde byly vysazeny v roce 2007 v rámci celosvětové kampaně Miliarda stromů pro planetu Zemi. Každá třída po celou školní docházku pečuje o svůj strom a o této činnosti vede kroniku třídního stromu. Na konci 9. třídy proběhne slavnostní předání stromu a kroniky budoucím prvňáčkům. Tak je zabezpečena navazující péče o stromy, které představují spojení mezi generacemi.

Součástí školy je samostatná budova školní jídelny a školní družiny. V obou budovách (ZŠ a ŠJ+ŠD) je instalován kamerový i bezpečnostní systém.

Pedagogové (učitelé, asistenti pedagoga a vychovatelé) využívají jako zázemí sborovnu a kabinety. Postupnými opravami a novým vybavením kabinetů se podařilo zajistit nejen estetické, ale i pracovně účelné prostředí. Totéž proběhlo u správních zaměstnanců (prostory pro referenta majetkové správy, paní uklízečky, vedoucí ŠJ).

Záměrem je také obnova podlahových krytin v jednotlivých třídách, která už započala v r. 2020. Další oblastí, kde postupně probíhá obnova, je sociální zařízení a úklidové komory.

Také v budově ŠJ jsou plánované opravy (likvidace stávajících soklů, výmalba, nátěr schodů apod.)

Škola průběžně doplňuje a obnovuje IT techniku (tablety, notebooky). V plánu je také sjednocení sítě wifi, tak aby byla dostupná v celé budově školy.

Charakteristika pedagogického sboru

Prioritou školy je zaměstnávání kvalifikovaných (aprobovaných) učitelů i ostatních pedagogů. Daří se průběžně omlazovat kvalifikovaný sbor, získávají se mladí učitelé, kteří mají blízko k moderním vyučovacím metodám (činnostní učení, projektové vyučování, genetická metoda čtení, prvky matematické metody profesora Hejného ad.)

Na škole pracuje výchovný a kariérový poradce, metodik prevence, speciální pedagog, metodik ICT, školní koordinátor podpory nadání, vychovatelé a asistenti pedagoga.

Všichni pedagogové se průběžně vzdělávají v rámci DVPP i samostudiem. Vedení školy také pravidelně organizuje „semináře pro sborovnu“.

Charakteristika žáků

Základní školu navštěvují zejména děti z obce Novosedlice. Nejsou výjimkou ani děti z Teplic a blízkého okolí. Škola je vyhledávána pro její kvality školy rodinného typu. Žáci jsou zde vzděláváni a vychováni v přirozeném prostředí – jedná se o školu pro všechny děti bez rozdílu. Individuálním přístupem se zabezpečuje výuka žáků nadaných. Zcela přirozená je zde integrace žáků s poruchami učení a s tělesným postižením.

Podmínky vzdělávání – kvalita pracovního prostředí

Dětem naší školy nabízíme celou řadu mimoškolních aktivit. Kroužky vedou pedagogové, rodiče, ale i odborníci z praxe a je o ně velký zájem. Dlouholetou tradicí se může pochlubit školní sbor, který školu reprezentuje na školních i mimoškolních akcích.

Osvědčila se také realizace projektu Předškoláček. Předškoláček je určený pro budoucí prvňáčky. Jedná se o pozvolné zvykání na prostředí školy s budoucí paní učitelkou a s budoucími spolužáky. Probíhá hravou formou zpravidla v období května až června. Škola se též pyšní organizací okresní soutěže Novosedlický dopraváček (BESIP).

Projektové dny – třídní, školní

Pro projektové dny není využita disponibilní časová dotace. Projektové dny jsou využívány k realizaci průřezových témat a části vzdělávacího obsahu jednotlivých vyučovacích předmětů o jednotlivé ročníky 1. a 2. stupně. Důraz je kladen na praktické osvojování a prohlubování dovedností a vědomostí získaných ve vyučovacích předmětech.

Využívají se metody a formy práce založené především na spolupráci žáků, práce ve dvojicích a skupinách. Žáci se vzájemně učí, komunikují s okolím a řeší následné praktické problémy. O zapojení do školního projektu se rozhodují žáci se svým třídním učitelem.

Dlouhodobé projekty

1. - 9. ročník „**Den jazyků**“ (Žáci poznávají tradice různých národů. Podle možností – zahraniční exkurze, poznávání kultury a obyvatel jiných zemí, spolupráce různých národností při společných činnostech)

1. – 9. ročník „**Škola veřejnosti**“ (Den otevřených dveří – návštěva rodičů i ostatní veřejnosti ve vyučování. Dílničky – na určené téma, kam přijdou rodiče spolu s dětmi a vyrobí si předměty podle vlastního výběru.)

1. – 9. ročník „**Den Země**“ (Vycházky do okolí a sběr odpadků, problematika třídění a recyklace odpadu, zlepšení pracovního prostředí, výsadba zeleně)

3. ročník „**Novosedlický dopraváček**“ (Dopravní výchova – soutěž o putovní pohár starosty obce Novosedlice)

1. – 5. ročník „**Den dětí**“ (Oslavy „Dne dětí“ – soutěže s odměnami, které připravují žáci 9. třídy)

1. – 9. ročník „**Sportovně branný den**“ (Žáci plní zadané úkoly z BESIPU, zdravotní, upevňují znalosti o přírodě, požární ochrany a řeší chování v mimořádných situacích)

6. – 9- ročník „**Sportovní den**“ (Školní olympiáda v atletice a kolektivních míčových hrách)

Spolupráce s rodiči, žáky a jinými subjekty

Úzce spolupracujeme s obcí, školskou radou a sdružením rodičů. Zdravé a příjemné klima školy vytváří společně žáci, učitelé i rodiče. Snažíme se vytvářet prostředí otevřené pro všechny skupiny, prostředí důvěry, aktivní spolupráce, otevřené komunikace. Žáky vedeme k zodpovědnosti, k práci v týmu a k respektování druhých. Rozvíjíme komunikační dovednosti žáků (v mateřském jazyce, v cizím jazyce, v informačních a komunikačních technologiích, v sociálních vztazích).

Rodiče mohou navštívit školu kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícím. Škola pořádá dny otevřených dveří, mimoškolní akce, zve rodiče a veřejnost na vystoupení žáků a dětí.

Úzce tedy spolupracujeme nejen s rodiči, ale i s obcí, SPOZ, MŠ, ČSŽ, dopravním inspektorátem (Novosedlický dopraváček), s Úřadem práce (volba povolání), s DDM Teplice, se Salesiánským střediskem aj.

Pedagogové pravidelně informují veřejnost o akcích školy prostřednictvím webových stránek školy, školního facebooku, instagramu a tisku.

Ve škole funguje žakovský parlament, který se podílí na organizaci školních i mimoškolních akcích.

Škola aktivně vyhledává sponzory, sleduje nabídky projektů a grantů a aktivně se do nich zapojuje.

Autoevaluace školy

Vnitřní hodnocení školy napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole. Vnitřní hodnocení školy stanoví §11 a §12 zákona č.561/2004 Sb. a vyhláška č. 15/2005 Sb. kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.

1. Oblasti autoevaluace

- materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky ke vzdělávání průběh vzdělávání
- školní klima a vzájemné vztahy s rodiči a místní komunitou
- výsledky vzdělávání
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- soulad realizovaného ŠVP s rámcovým vzdělávacím programem pro základního vzdělávání

2. Cíle a kritéria autoevaluace

Cílem autoevaluace je zjistit aktuální informace o stavu školy a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy.

Kritéria autoevaluace jsou stanovena pro jednotlivé dílčí cíle, které si škola stanovuje na každý školní rok.

3. Nástroje autoevaluace

- rozbor dokumentace školy
- rozhovory s učiteli, s rodiči
- dotazníky pro rodiče, žáky, učitele
- prověrky, testy
- hospitace

4. Časové rozvržení autoevaluačních činností

- hospitační činnost – v průběhu celého školního roku
- sebehodnocení práce učitelů a hodnocení ŘŠ za minulý školní rok – začátek školního roku
- projednání struktury vlastního hodnocení školy s pedagogickou radou – do konce září
- projednání vlastního hodnocení školy za minulý školní rok v pedagogické radě – do konce října
- dovednostní testy dle nabídky
- mapa školy – podle potřeby
- prověrky – průběžně celý školní rok
- dotazníky na klima školy – 1x za 2 roky

Průběžně: rozhovory s učiteli a žáky, výstupy z jednání školské rady

Charakteristika školního vzdělávacího programu

Zaměření školy

ŠVP ZŠ Novosedlice vychází z cílů základního vzdělávání a klíčových kompetencí RVP ZV, ze sociálních a kulturních podmínek obce, aprobovanosti pedagogického sboru a tradic školy. Naším cílem je výchova všestranně rozvinuté osobnosti, která se uplatní jak v každodenním životě, tak na trhu práce. Tyto cíle sdílí a naplňuje i školní družina. Škola se zaměřuje na:

1. Podporu zdraví v těchto oblastech

Kulturu školy a její psychosociální klima

- soustavně vytváříme a udržujeme příjemné prostředí tříd, školy, okolí
- posilujeme otevřenou komunikaci ve směru k žákům, rodičům a veřejnosti
- podporujeme vyvážené stravování a zdravý životní styl

- vytváříme podmínky pro osobnostní růst
- předcházíme syndromu vyhoření

Zdravé učení

- využíváme inovativní způsoby výuky, sledujeme trendy
- používáme různé způsoby hodnocení
- zaměřujeme se na využití učiva v praxi
- podporujeme učení venku
- rozvíjíme měkké dovednosti

Otevřené partnerství

- budujeme komunitu školy
- smysluplné trávení volného času
- pohyb jako přirozená součást života
- zásady zdravé výživy
- prevence rizikového chování
- otevřená komunikace jako základní prvek kvalitních mezilidských vztahů
- zodpovědný přístup k životnímu prostředí
- podpora a spolupráce se Spolkem rodičů a přátel školy ZŠ Novosedlice

2. Výuku cizích jazyků

- od 1. třídy výuka Aj
- od 7. třídy - 2. cizí jazy

3. Práci s informačními technologiemi

- nabídka volitelného předmětu aplikovaná informatika pro 7. – 9. třídu.

4. Vytváření podmínek pro funkční inkluzi

- úzká spolupráce se ŠPZ
- realizace SPI
- spolupráce s neziskovými organizacemi
- funkce výchovného a kariérového poradce, školního metodika prevence, speciálního pedagoga a školního koordinátora podpory nadání v rámci školního poradenského pracoviště
- bezbariérová budova školy

Výchovné a vzdělávací strategie

Společné postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Jsou uplatňovány všemi pedagogy při výuce i mimo ni.

Kompetence k učení

- motivujeme žáky k celoživotnímu učení a k zodpovědnosti za jejich vzdělávání
- klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání, třídění, ověřování, hodnocení a zpracování informací
- zařazujeme práci s různými texty a materiály, se slovníky a encyklopediemi, učebními pomůckami a dalšími informačními zdroji
- vedeme žáky k tomu, aby uměli dávat věci do souvislostí, propojovat je do širších celků a vytvořit si tak komplexnější pohled na danou věc

- žáky vedeme k práci s chybou a k sebehodnocení
- umožňujeme žákům, aby organizovali a řídili své učení, plánovali, navrhovali postupy řešení a realizovali jejich vlastní nápady
- podporujeme tvořivost, zdravé sebevědomí a samostatnost žáků
- učíme trpělivosti, povzbuzujeme, umožňujeme každému žákovi zažít úspěch

Kompetence k řešení problémů

- výuku směřujeme k tomu, aby žáci hledali vlastní řešení problému a dokázali ho vysvětlit
- zařazujeme do výuky problémové úlohy, kvízy, hádanky a logické úlohy z běžného života
- podporujeme samostatnost, tvořivost, logické myšlení a týmovou spolupráci při řešení problémů
- vedeme žáky k práci s informacemi ze všech zdrojů (ústních, tištěných, mediálních a počítačových včetně internetu)
- učíme žáky rozpoznat problém, vytvářet názory, porovnávat, hledat vysvětlení, provádět pokusy, ověřit výsledek a jeho uplatnění v praxi
- vedeme žáky k využívání výpočetní techniky a internetu
- učíme žáky nebát se problému („Problémy byly, jsou a budou.“) problém není hrozba, ale výzva

Kompetence komunikativní

- zaměřujeme se na rozvíjení komunikace v mateřském i cizím jazyce
- předcházíme agresivnímu a hrubému vyjadřování
- vedeme žáky ke komunikaci ve skupině při společné práci, umět se domluvit, být empatický a respektovat názor druhých
- vedeme žáky ke vhodné komunikaci s vrstevníky i dospělými
- učíme žáky mluvit kultivovaně, spisovným jazykem, pochopení slov, slovních spojení, významů
- učíme žáky umět se zeptat, odpovědět, vést dialog, formulovat své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřovat se souvisle v ústním i písemném projevu

Kompetence sociální a personální

- upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplnit osobní cíle
- podporujeme vzájemnou podporu žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině
- učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- podporujeme integraci žáků se SPUCH do třídních kolektivů
- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli
- využíváme vrstevnického učení, žák pomůže žákovi

Kompetence občanské

- ve třídních kolektivech si žáci stanovují pravidla chování
- předcházíme sociálně patologickým projevům chování (drogy, šikana, kriminalita) a žáky vedeme k jejich aktivnímu řešení
- předcházíme agresivnímu, hrubému, vulgárnímu a nezdvořilému projevu chování žáků, zaměstnanců školy, rodičů
- vedeme žáky k sebeúctě, k úctě k druhým lidem a k odmítavému postoji ke společensky negativním vlivům

- podporujeme kamarádké chování, pomoc druhým
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, k ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků
- různými formami (exkurze, film, beseda) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o podobě jejich budoucího povolání a o volbě dalšího studia
- vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení reálných možností při profesní orientaci

Kompetence digitální

- žáci jsou vedeni k využívání digitálních zařízení, aplikací a služeb
- žákům je umožněno pracovat s daty, vytvářet a upravovat digitální materiál, využívat digitální technologie pro usnadnění a zefektivnění své práce
- žáky vedeme k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu
- žáci jsou vedeni k odpovědnému přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu
- k dodržování společně stanovených pravidel používání internetu
- vedeme žáky k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnosti zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních
- žáci jsou vedeni ke spolupráci, komunikaci a sdílení informací, etickému jednání v digitálním prostředí

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně – plán pedagogické podpory

- PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce a má písemnou podobu.
- Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností.
- Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpůrných opatření prvního stupně třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje.
- V případě potřeby třídní učitel za metodické podpory výchovného poradce plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu žáka se speciálními vzdělávacími potřebami (IVP)

- IVP se vypracovává na základě doporučení PPP
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího plánu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce
- IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce.
- IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu, na základě podkladů od vyučujících.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí, i pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy.

Úprava očekávaných výstupů stanovených ŠVP

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah, tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb., upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.

Náhrada části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů jinými vzdělávacími obsahy nebo náhrada celého vzdělávacího obsahu některého vzdělávacího oboru jiným, který lépe vyhovuje vzdělávacím možnostem žáků, se využívá podpůrné opatření úprava obsahů a výstupů ze vzdělávání, prostřednictvím podpůrného opatření IVP u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb. V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními lze v souvislosti s touto náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů, změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů) stanovené v kapitole 7 RVP ZV.

Metody výuky (pedagogické postupy)

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů
- podpora poznávacích procesů žáka (osvojování učiva, rozvoj myšlení, pozornosti, paměti)
- respektování míry nadání žáka a jeho specifika
- orientace na rozvíjení informačně receptivních metod zaměřených na rozvoj vnímání, na práci s textem a obrazem
- orientace na reproduktivní metody upevňující zapamatování, které vedou k osvojování vědomostí a dovedností pomocí opakování a procvičování
- individualizace výuky (zohledňování individuálních potřeb žáka, respektování pracovních specifík žáka, stylů učení, doplňující výklad nebo procvičování, princip multisenzorického přístupu, nastavení dílčích cílů tak, aby žák mohl prožívat úspěch, opakované vracení se ke klíčovým pojmům a dovednostem aj.)
- respektování pracovního tempa žáka, stanovení odlišných časových limitů pro plnění úkolů
- zadávání domácích úkolů zohledňuje možnosti žáka a podmínky, které má žák k jejich plnění
- zohledňování sociálního statusu a vztahových sítí žáka a prostředí, ze kterých žák přichází do školy
- intervence na podporu oslabených nebo nefunkčních dovedností a kompetencí žáka

Organizace výuky

- střídání forem a činností během výuky
- u mladších žáků využívání skupinové výuky

- postupný přechod k systému kooperativní výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka
- změna zasedacího pořádku či uspořádání třídy v rámci vyučovací jednotky a se zřetelem k charakteru výuky a potřebám žáků
- nabídka volnočasových aktivit (ve škole) a podpora rozvoje zájmů žáka
- organizační podpora mimoškolního vzdělávání

Zásady práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků, s daným postižením žáka
- respektování zvláštností a možností žáka
- vysvětlíme vyučujícím způsoby hodnocení žáka a možnosti úlev
- utvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry
- možnost kompenzace jinými činnostmi, kde dítě může být úspěšné
- v případě dlouhodobé nemoci konzultovat a vytvořit individuální vzdělávací plán
- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků
- podporování snahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními
- navození příjemné a soustředěné atmosféry při práci
- nutnost spolupráce s rodiči
- vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný
- dodržení častých přestávek, střídání pracovního tempa

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická a pedagogická intervence. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Pro žáky s jiným než mentálním postižením uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona je možné ve školním vzdělávacím programu upravit očekávané výstupy nebo nahradit vzdělávací obsah, jehož realizaci objektivně neumožňuje jejich znevýhodnění, jiným vzdělávacím obsahem, pokud to vyžadují speciální vzdělávací potřeby žáků, a to pouze tehdy, pokud to vyplývá z doporučení školského poradenského zařízení.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření lze v souhrnu nalézt na <http://digifolio.rvp.cz/view/view.php?id=10839>

Podpora žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka

U žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka je důležité rozvíjet jejich jazykové kompetence tak, aby bylo možné je plnohodnotně zapojit do výuky v běžných třídách. Druhý

jazyk se oproti cizímu jazyku liší především významem v životě žáka, neboť jde o jazyk, na kterém je žák závislý z hlediska školní docházky a integrace do společnosti. V souvislosti s tím jsou v případě druhého jazyka také zvýšené nároky na míru rozvoje sociokulturní kompetence.

Výuka se zpočátku zaměřuje především na výuku základních jazykových funkcí (pozdravy, poděkování, prosba apod.) a kompenzačních strategií (umí říct, že nerozumí, požádat o zopakování). Z komunikačního hlediska převládá v první fázi vyučování obvykle výuka mluvení a poslechu nad výukou čtení a psaní a výuka základní slovní zásoby nad výukou gramatiky. Specifikem češtiny jako druhého jazyka je především to, že je žák vystaven silné potřebě naučit se už na velmi nízké úrovni pokročilosti specifickou slovní zásobu, která je určující pro školní prostředí. Rozdíl mezi druhým a cizím jazykem je v neposlední řadě také v tom, že žák je velmi záhy vystaven různým variantám češtiny jak na rovině slovní zásoby, tak stylistické a fonetické.

Zapojení dalších osob a subjektů

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonného zástupce a školského poradenského zařízení. Poradenskou podporu těmto žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům zajišťuje školní poradenské pracoviště.

Pracovníci školního poradenského pracoviště

Podle obsahu činnosti rozlišujeme tyto poradenské pracovníky školy: výchovný poradce, školní metodik prevence a pracovníci, kteří se podílejí na poradenských službách a vytvářejí konzultační tým pro poskytování služeb ve škole - třídní učitelé, koordinátor školního vzdělávacího programu, vybraní pedagogové školy.

Školní poradenské pracoviště pracuje ve složení:

- ředitelka školy
- výchovná poradkyně
- školní metodik prevence, zástupkyně ředitelky školy
- koordinátor ŠVP
- školní koordinátor podpory nadání
- vybraní pedagogové školy

Výchovný poradce se věnuje problematice kariérového poradenství a procesu integrace žáků se SVP, včetně integrace nadaných žáků. Vykonává činnost poradenskou, metodickou, informační, o těchto činnostech vede písemnou dokumentaci. Náplň práce výchovného poradce vychází z vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění vyhlášky č. 197/2016 Sb. a z plánu práce výchovného poradce pro daný školní rok.

Školní metodik prevence pracuje především v oblasti prevence rizikového chování žáků. Vykonává činnost metodickou, koordinační, informační, poradenskou. Přípravuje, koordinuje a realizuje preventivní program školy, spolupracuje s orgány státní správy, vede písemnou dokumentaci o činnosti. Náplň práce školního metodika prevence vychází z vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských

zařízeních, ve znění vyhlášky č. 197/2016 Sb. Prioritním cílem preventivní strategie školy je podpora bezpečného chování, zdravého životního stylu žáků a pozitivních mezilidských vztahů.

Koordinátor ŠVP se podílí na úpravách ŠVP pro nadané žáky a žáky se SVP, spolupracuje s třídními učiteli při vypracovávání PLPP a IVP.

Další pedagogičtí pracovníci školy (učitelé, třídní učitelé, vychovatelé) - učí a pracují se žáky podle zásad a metod ŠVP, provádí průběžnou diagnostiku žáků a třídy, vytváří vnitřní pravidla třídy, která jsou součástí otevřené a bezpečné atmosféry a pozitivního sociálního klima ve třídě, výchovné skupiny, vytváří podmínky pro integraci žáků se SVP a nadaných žáků, registrují signály o možném problému žáka, hledají příčiny a vhodné formy nápravy, konzultují výchovné a vzdělávací problémy s pracovníky poskytujícími poradenské služby školy, spolupracují se zákonnými zástupci.

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Forma vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Škola je povinná využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí školské poradenské zařízení na návrh učitele nebo rodičů. Pro tyto žáky může být vypracován individuální vzdělávací plán, který vychází ze ŠVP a závěrů vyšetření.

Mimořádně nadaní žáci mají upraven způsob výuky tak, aby byli dostatečně motivováni k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

Pravidla a průběh tvorby plánu pedagogické podpory nadaného a mimořádně nadaného žáka

- Při zjištění nadání a mimořádného nadání žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce.
- Učitel daného předmětu je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka. Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující dalších předmětů, kde se projevuje nadání žáka.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpory učitel daného předmětu ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel za metodické podpory výchovného

poradce plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s potřebami žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukážou jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.

- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu mimořádně nadaného žáka

- V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení.
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího programu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího programu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
 - Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
 - Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí, pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy.

Postup školy při přeřazování žáka do vyššího ročníku

- Zákonný zástupce žáka požádá o **přeřazení do vyššího ročníku**
- Ředitel školy jmenuje komisi pro přeřazení žáka do vyššího ročníku.
- Ředitel školy stanoví termín konání zkoušky v dohodě se zletilým žákem nebo zákonným zástupcem.
- Ředitel školy stanoví obsah, formu a časové rozložení zkoušky.

- Žák vykoná zkoušku před komisí.
- Komise určí hlasováním výsledek zkoušky.
- Škola pořizuje protokol o zkoušce, který je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.
- Ředitel školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem zákonnému zástupci žáka.
- V následujících vysvědčeních se na zadní straně uvede, které ročníky žák neabsolvoval.

Metody výuky (pedagogické postupy)

- obohacení dílčích výstupů školního vzdělávacího programu nad rámec učiva vyučovacích předmětů a oblastí školního vzdělávacího programu pro nadané a mimořádně nadané žáky
- využívání individuální a skupinové projektové práce, stáže na odborných pracovištích na podporu rozvoje vědomostí a dovedností, včetně praktických dovedností nadaných žáků
- povzbuzovat procesy objevování a vyhledávání dalších souvislostí a vazeb, které dané téma vzdělávání nabízí
- pestrá a podnětná výuka, která umožňuje velkou aktivitu, samostatnost a činnost (nabídka nestandardních problémových úloh)
- respektování pracovního tempa a zájmů žáka
- podpora hledání dalších možných postupů řešení problémů
- napomáhání osobnostnímu rozvoji těchto žáků, zapojovat je do kolektivních činností, vést je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším

Úprava obsahu vzdělávání

- obohacování učiva (dílčích výstupů) nad rámec školního vzdělávacího programu podle charakteru nadání žáka
- prohloubení učiva, rozšíření a obohacení o další informace
- zadávání specifických úkolů, projektů (na složitější a abstraktnější úrovni)
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol

Organizace výuky

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit
- vnitřní diferenciaci žáka v některých předmětech, např. cizí jazyk, volitelné předměty
- přeřazení mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušky před komisí
- žáci se účastní olympiád, soutěží nejen školních, ale i regionálních nebo krajských
- žáci jsou směřováni k zapojení do zájmových aktivit organizovaných školou nebo základní uměleckou školou
- pestrá nabídka volitelných předmětů, kde si žáci volí studium podle svého zájmu a mohou rozvíjet svůj talent v oborech, kde pro to mají předpoklady

Na naší škole působí Školní koordinátor podpory nadání, který má tyto úkoly:

- Nastavování, realizace, evaluace a udržování Systematické podpory nadání ve škole
- Vyhledávání a identifikace žáků s potenciálem a nadáním ve škole; (spolupráce s ostatními členy ŠPP při odborné diagnostice žáků s nadáním, využívání metod pedagogické diagnostiky nadání a napomáhání v jejich aplikaci ostatním odborným pracovníkům školy včetně aktivní konzultace problematiky nominace nadaných žáků)
- Spolupráce se školskými poradenskými zařízeními za účelem diagnostiky, poradenství a nastavení individuálních vzdělávacích plánů pro nadané
- Rozvoj vzdělávací a výchovné nabídky pro nadané a podpora nadání v rámci školy
- Orientace v mimoškolní nabídce pro podporu nadání a spolupráce s externími subjekty
- Komunikace problematiky podpory nadání s odbornými pracovníky školy a vedením školy
- Komunikace problematiky podpory nadání vůči zákonným zástupcům žáků
- Vzdělávání zaměstnanců školy v problematice péče o nadání
- Zapojení školy do struktur zaměřených na podporu nadání, síťování, spolupráce
- Ukotvení relevantní legislativy ve školních dokumentech

Prevence sociálně patologických jevů

Metodik prevence vytváří ve spolupráci s pedagogickým týmem „Minimální preventivní program“ pro daný školní rok. Koordinuje jeho realizaci. Součástí prevence jsou metody výuky - otevřený dialog a vstřícný vztah učitele a žáka, intenzivní komunikace s rodiči atd. Prevence probíhá i v rámci výuky jednotlivých vzdělávacích oblastí i při realizaci průřezových témat.

Metodik a výchovný poradce jsou v kontaktu s oddělením péče o dítě příslušných úřadů městských částí, s kurátory pro děti a mládež a sdruženími poskytujícími služby v této oblasti. Škola monitoruje rizika sociálně patologických jevů a při varovných signálech koordinuje postup výchovný poradce, svolává setkání s rodiči, konzultace s žáky a nabízí podporu a poradenství. Škola spolupracuje s dalšími organizacemi v oblasti prevence sociálně patologických jevů, využívá vybrané programy.

Hlavním cílem je rozvíjet a podporovat rozvoj znalostí, dovedností, které umožní žákům předcházet rizikovému chování. Dále podporovat schopnost řešit rizikové situace a tím prohlubovat sociální kompetence žáků.

Hodnocení žáků

Obecné zásady hodnocení

- Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, co zvládnul, kde chybuje a jak postupovat dále.
- Hodnocení by mělo vést k pozitivnímu vyjádření a mělo by být pro žáky motivující – nehodnotíme osobu žáka, ale konkrétní ověřovaný problém.
- Pro celkové hodnocení používáme klasifikaci známkou, pouze na žádost rodičů a doporučení PPP se používá hodnocení slovní.
- Žáci jsou cíleně vedeni k sebehodnocení, sebekontroli, práci s chybou s nedostatkem se dále pracuje.

Kritéria pro hodnocení

- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností dítěte
- schopnost řešit problémové situace
- úroveň komunikačních dovedností
- schopnost vykonávat činnosti smyslně a řešit předpokládané problémy tvůrčím způsobem
- změny v chování, postojích a dovednostech
- míra zodpovědnosti a tolerance, kterou žák pocítuje

Formy ověřování vědomostí a dovedností žáků

- písemné práce, slohové práce, testy, diktáty, cvičení atd.
- ústní zkoušení a mluvený projev
- zpracování referátů a prací k danému tématu
- úprava sešitů, samostatné aktivity a domácí úkoly
- modelové a problémové úkoly – kvízy, křížovky, rébusy atd.
- výroba pomůcek, modelů, laboratorní práce atd.
- projektové a skupinové práce
- vědomostní a dovednostní testy dle nabídky

Základní pravidla pro hodnocení prospěchu a chování jsou podrobně zpracována v Klasifikačním řádu školy a je přílohou ŠVP.

Začlenění průřezových témat

Průřezová témata tvoří povinnou součást základního vzdělávání a principiálně prostupují celým základním vzděláváním. Ve škole se realizují v průběhu 1. a 2. stupně v libovolných ročnících tak, aby na konci 1. stupně i na konci 2. stupně žáci prošli všemi průřezovými tématy a do konce 9. ročníku se seznámili se všemi tematickými okruhy průřezových témat. Průřezová témata reflektují okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se tím nedílnou a vědomostí a dovednostmi, ale pomáhat rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot. Průřezová témata jsou integrována do obsahu jednotlivých předmětů, což je patrné z příložené tabulky a zároveň jsou vypsána v učebních osnovách jednotlivých předmětů.

Přehled tematických okruhů průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova (OSV)	Mediální výchova (MedV)
- poznávání - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - kreativita - poznávání lidí - mezilidské vztahy - komunikace - kooperace a kompetice	- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - stavba mediálních sdělení - vnímání autora mediálních sdělení - fungování a vliv médií ve společnosti - tvorba mediálního sdělení - práce v realizačním týmu

- řešení problémů a rozhodovací dovednosti - hodnoty, postoje, praktická etika	
Výchova demokratického občana (VDO)	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)
- občanská společnost a škola - občan, občanská společnost a stát - formy participace občanů v politickém životě - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	- Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět - jsme Evropané
Multikulturní výchova (MV)	Enviromentální výchova (EV)
- kulturní difference - lidské vztahy - etnický původ - multikulturalita - princip sociálního smíru a solidarity	- ekosystémy - základní podmínky života - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí

Přehled začlenění průřezových témat do vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů

1. stupeň

Průřezová témata	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
OSV					
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ					
Poznávání	Tv, Hv, Čj, Vv, Prv	M, Čj, Prv, Vv	Hv, M, Čj, Vv, Tv	Hv, Př, M, Čj, Vv, Tv	Hv, Pv, M, Vv, Př, Tv
Sebepoznávání	Tv, Hv, Čj, M, Prv	Pv, Čj, Prv, Vv, Tv	Čj, Vv, Tv	Hv, Př, Pv, Čj, Vl, Vv, Tv	Hv, Pv, Čj, Vv, Př, Tv
Seberegulace	Čj, M, Tv, Hv	Tv, Pv, Hv, Čj, Vv, M	Čj, Vv, Tv	Hv, Př, M, Čj, Vv, Vl, Tv	Hv, Pv, Vv, Př, Vl, Tv
Psychohygiena	Hv, Vv, Prv, M, Tv	Pv, Čj, Vv, M, Tv	Hv, Prv, Čj, Vv, Tv	Pv, Vv, Vl, Tv, Př	Vv, Př, Tv
Kreativita	Prv, Hv, Pv, Čj, Vv,	M, Pv, Čj, Prv, Tv, Hv	Pv, Čj, Vv, M, Tv, Inf	Vv, Tv, Hv, Př, Čj	Pv, Vv, Př, Tv, Hv
SOCIÁLNÍ ROZVOJ					
Poznávání lidí	Čj, Prv, Tv, Hv	Prv, Vv, M, Tv	Hv, Prv, Čj, Vv, Tv	Čj, Tv, Hv, Př	Vv, Př, Tv, Hv
Mezilidské vtahy	Čj, Prv, Tv, Pv	Hv, Čj, Prv, Tv	Pv, Prv, Čj, Vv, Tv	Čj, Vl, Tv, Př,	Hv, Pv, Čj, Vv, Př, Tv
Komunikace	Hv, Čj, Prv, M, Tv	Vv, Hv, Čj, Prv, Tv	Pv, M, Čj, Vv, Tv	Hv, Př, M, Čj, Vv, Tv, Inf	Tv, Hv, M, Čj, Vv, Př
Kooperace a kompetice	Čj, M, Tv, Vv	Čj, M, Tv	Hv, Pv, Prv, Čj, Tv	Př, Čj, Tv, Hv	Hv, Čj, Vv, Př, Tv
MORÁLNÍ ROZVOJ					
Řešení problémů	Prv, M, Tv	Prv, Vv, M, Tv	Hv, Prv, Vv, Tv, Inf	Tv, Hv, Př, Vl	Př, Tv, Hv,
Hodnoty, postoje	Tv, M	Prv, Tv	Vv, Tv, Inf	Tv, Př, Pv, Aj, Vl	Př, Tv, Pv, Vl
VDO					
Občanská spol. a škola	M, Tv, Pv, Čj, Prv	Hv, Tv, M, Pv, Čj	Prv, M, Tv, Pv, Čj	Př, Pv, Vv, Vl, Tv, Hv	Hv, Pv, Vv, Př, Vl, Tv
Občan, společnost, stát	Tv, Hv	Prv, M, Tv, Hv	M, Tv, Hv, Pv	Př, Pv, M, Vv, Vl, Tv	Tv, Pv, M, Vv, Př, Vl
Participace v polit. životě				Vl	Vl
Principy demokracie	Prv, Tv	Prv, Tv	Tv, Aj	Vl, Tv, Inf	Př, Vl
EGS					
Evropa a svět nás zajímá	Vv, Prv, Tv, Čj	Vv, Tv	Hv, Čj, Vv, Tv	Čj, Vl, Tv, Inf	Čj, Vl, Př
Objevujeme Evropu a svět	Tv	Vv, Tv	Prv	M, Čj, Vl, Př	Tv, M, Vv, Př, Vl
Jsme Evropané	Tv	Prv, Tv	Prv, Tv	Čj, Vv, Tv	Vv, Př, Vl, Hv

Přehled začlenění průřezových témat do vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů
1. stupeň

Průřezová témata	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
MV					
Kulturní diferenciacce	Hv	Prv	Vv, Pv	M, Vv, Vl, Pv	M, Vv, Př
Lidské vztahy	Prv, Tv, Hv	Prv, Tv, Čj, Hv	M, Tv, Hv	Vl, M, Vv, Tv	Tv, Pv, M, Př, Vl
Etnický původ	Prv	Prv	Prv	Vv, Vl, Pv, Čj	Vv, Př, Vl
Multikulturalita	Tv	Prv, Tv	Prv, Tv, Čj	Vv, Vl, Pv, Čj	Pv, Př, Vl
Sociální smír solidarita			Hv	Vl, Tv	Př, Tv, Vl
ENV					
Ekosystémy	Prv, M, Tv, Čj	Vv, Tv	Prv, Vv, Tv	Tv, Př, Vv	Př, Vv, Tv
Zákl. podmínky života	Prv, Tv, Vv	Prv, Vv, Tv, Pv, Čj	Prv, Vv, Tv, Pv	Pv, Vl, Tv, Př, Pv, Hv, Vv	Př, Tv, Pv, Vl, Vv
Lidské aktivity, problémy životního prostředí	M, Tv	Prv, Tv	Vv, Tv, Prv	M, Vl, Tv, Př	M, Př, Vl, Tv
Vztah člověka a prostředí	Pv, Vv, Čj, Hv	Tv, Pv, Prv, Vv, M	Pv, Prv, Vv, M, Tv	Pv, Vv, Vl, Tv, Př	Pv, Vv, Př, Vl, Tv
MedV					
Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení	Prv, Tv, Čj, Hv	Tv, Hv	Tv, Hv	M, Vv, Tv	M, Čj, Př, Tv
Interpretace vztahu mediál sdělení a reality		Čj	Prv, Čj	Čj, Př	Př, Čj
Stavba mediálních sdělení		Čj	Čj	Čj	Čj
Vnímání autora mediálního sdělení	Vv, Čj	Vv, M	Čj, Vv	Čj, Aj	Čj, Př, Aj
Fungování a vliv médií ve společnosti	Prv, Tv	Hv, Vv, M, Tv, Čj	Vv, Tv Inf.	Čj, Vv, Tv, Inf	Čj, Tv, Vv, Čj, Inf
Tvorba mediálních sdělení				Čj	Př
Práce v realizačním týmu	Tv	Prv, Tv	Vv, Tv	Tv	Tv

Přehled začlenění průřezových témat do vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů

2. stupeň

Průřezová témata	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
OSV				
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ				
Poznávání	Aj, Čj, Př, Hv, Nj, F, M, Inf, M	Ov, Aj, Čj, Z, Př, Hv, F	Ch, M, Aj, F, Ov, Čj, Z, Př, Tv	Př, Aj, Čj, Z, Tv, F, Ov, M
Sebepoznávání	Ov, Vv, Čj, Z, Tv, Hv, Nj, F	Aj, Čj, Z, Tv, Hv, Ov, M, Inf	Aj, Vv, Čj, Z, Př, Tv, Hv, Ov	Př, Čj, Z, Hv, M, Ov
Seberegulace	Čj, Tv, Hv, Ov, M, F, Inf	Čj, Tv, Hv, Ov, M, F, Inf	Čj, Tv, Př, Hv, Ov, M, F	Př, Ch, Čj, Tv, Hv, F, Ov
Psychohygiena	Čj, Př, Hv, F, M, VkZ	Vv, Čj, Př, Hv, Ov, M, F, VkZ	Aj, Čj, Př, M, F, VkZ	Př, VkZ, Čj, Tv, M, F, Ov
Kreativita	Aj, Vv, Čj, Z, Př, Hv, F	Aj, Vv, Čj, Z, F, Př, Tv, Ov	Aj, Čj, Z, Tv, Hv, F	Ch, Aj, Př, Z, Tv, Hv, F, Ov
SOCIÁLNÍ ROZVOJ				
Poznávání lidí	Vv, Aj, Čj, Př	Čj, Aj, Z, Př	Ch, Aj, Čj, Z, Př, Ov	Př, Aj, Čj, Z, Nj
Mezilidské vztahy	Vv, Čj, Aj, Př, Tv, F	Vv, Aj, Čj, Z, Př, Tv, F	Aj, Ch, Ov, Vv, F, Čj, Z, Př,	Ov, Tv
Komunikace	Aj, Čj, Z, Př, Tv, F	Vv, Čj, Aj, Z, Př, Tv, F	Aj, Čj, Z, Tv, F, Ov	Př, Aj, Čj, Z, Tv, Ov
Kooperace a kompetice	Čj, Z, Př, F	Čj, Z, Př, F	Čj, Z, Př, Tv, F, Ov	Čj, Z, Tv, Př, Tv, Ov
MORÁLNÍ ROZVOJ				
Řešení problémů	Aj, Čj, Z, Př, Tv, F	Čj, Aj, Z, Př, Tv, F	Aj, Čj, Z, Př, Tv, F	Př, Aj, Čj, Z, Tv
Hodnoty, postoje	Př, Aj, Př, F, Ov	Čj, Z, Př, F, Aj	Z, Čj, Aj, Tv, F, Z	Ch, Aj, Př, Z, Čj, Tv
VDO				
Občanská spol. a škola	Čj, Tv, F, Inf	Čj, Z, Tv, F, Ov, Inf	Aj, Čj, Z, Tv, Hv, F, Ov	Aj, Př, Čj, Z, Hv, Tv, F
Občan, společnost, stát	D, Př, Nj, M, Inf	Př, Inf, Ov	Ch, D, Z, Tv, Hv, Ov	Z, Tv, Hv, Ov, Ch
Participace v polit. životě	D	Ov	D, Z, Ov	Z, Tv, Ov
Principy demokracie	D, Tv, Inf	Tv, Ov, Inf	D, Z, Tv, Hv	Z, Tv, Ch
EGS				
Evropa a svět nás zajímá	Aj, D, Vv, Čj, Př, Tv, Ov, Inf	Aj, D, Čj, Př, Tv, Hv, Inf	Aj, D, Čj, Z, Př, Tv, Hv, Inf	Př, Aj, Čj, Z, Tv, Hv, Inf
Objevujeme Evropu a svět	D, Čj, Inf, Aj	Aj, D, Čj, Z, Tv, Hv, Ov, Inf	D, Čj, Aj, Z, Př, Tv, Inf	Př, Aj, Čj, Tv, Ov, Inf
Jsmo Evropané	D, Př, Aj, Tv, M, Inf	D, Aj, Z, Př, Inf	Aj, D, Vv, Z, Tv	Aj, Př, Z, Tv, Ov

Přehled začlenění průřezových témat do vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů
2. stupeň

Průřezová témata	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
MV				
Kulturní diferenciacce	Aj, Př, Tv, Nj, Inf	Aj, D, Z, Př, Tv, Nj, Inf	Ch, Aj, Z, Tv, Hv, Ov	Aj, Z, Tv, Nj
Lidské vztahy	D, Aj, Ov, Čj, Z, Tv, Inf, Ov	D, Čj, Aj, Tv, Inf	Aj, Ov, Př, Hv, Čj, Z, Tv	Ov, Čj, Aj, Z, Tv, Hv
Etnický původ	Tv	D, Z, Tv	D, Z, Př, Tv, Ov, Hv	D, Z, Tv, Hv
Multikulturalita	Aj, Čj	Čj, Z, Nj, Aj	Aj, Čj, Z, Nj, Ov, Př	Aj, Čj, Z, Nj
Sociální smír solidarita	Aj, Tv	Aj, Čj, Z, Nj	Aj, Z, Př, Tv, Ov	Aj, D, Z, Tv
ENV				
Ekosystémy	D, Vv, Z, Př, Tv, F, Inf	Vv, Z, Př, Tv, F, Inf	Ch, Z, Tv, F	Př, Z, Tv, F
Zákl. podmínky života	Z, Př, Hv, F, Inf	Z Př, F, Inf	Ch, Z, Př, Tv, F	Ch, D, Hv, Př, Z, Tv, F
Lidské aktivity, problémy životního prostředí	Aj, Čj, Z, Př, F, Ov, Inf	Aj, Čj, Z, Př, Nj, Ov, F, Inf	Aj, Ch, Vv, F, Čj, Z, Př, Tv	Ch, Př, Z, Ov, D, Vv, Čj, Inf
Vztah člověka a prostředí	Aj, Čj, Hv, F, Z, Př, Inf	Aj, Z, Př, Tv, F, Čj, Ov, Inf	Ch, Aj, Vv, F, Čj, Z, Př, Tv	Př, Ch, F, Ov, D, Z
MedV				
Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení	Čj, Z, Př, Hv, F	Čj, Z, Př, Tv, Hv, F	Čj, Z, Tv, HV, F, Ov	Př, Čj, D, Z, F, Ov
Interpretace vztahu mediál sdělení a reality	Čj, Z, Př, Tv, Hv, F, M	Čj, Z, Př, Tv, F	Z, Př, Čj, F	Př, Čj, D, Z, Tv, Hv, F
Stavba mediálních sdělení	Čj, Z, Inf	Čj, Z, Inf	Čj, Z, Inf	Čj, Z, Tv, Hv
Vnímání autora mediálního sdělení	Čj, Z	Čj, Z, Tv, Hv	Čj, Z, Tv	Čj, Tv, Z
Fungování a vliv médií ve společnosti	Čj, Z, Hv, Inf	Aj, Čj, Z, Inf	Aj, Čj, Z, Př, Tv, Nj, Ov	Aj, Čj, Z, Tv, Ov
Tvorba mediálních sdělení	Čj, Z, Inf	Čj, Z, Inf	Čj, Z, Př, Tv	Př, 4j, Z, Tv, Ov
Práce v realizačním týmu	Čj, Hv, F, M	Čj, Hv, F, M	Př, Tv, Hv, F, M	Př, F, M, Z, Čj, Tv

Učební plán 1. stupeň

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obory	Vyučovací předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	Celkem hodin za předmět	Z toho disponibilní	Součet hodin za oblast
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	8/ 1	8/ 1	8/ 1	7/ 1	7/ 1	38	5	49
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	1/ 1	1/ 1	3	3	3	11	2	
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika	4	5/ 1	5/ 1	6/ 2	6/ 2	26	6	26
Informatika	Informatika	Informatika	0	0	1/ 1	1	1	3	1	3
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Prvouka	2/ 1	2	3/ 1	0	0	7	2	13
		Přírodověda	0	0	0	1	1	2	0	
		Vlastivěda	0	0	0	2	2	4	0	
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Pracovní výchova	1	1	1	1	1	5	0	5
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	0	12
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	0	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	0	10
Celkem hodin			20	21	25	26	26	118	16	118

Učební osnovy 1. stupeň

Jazyk a jazyková komunikace

Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Český jazyk a literatura jako vyučovací předmět má v soustavě školních předmětů zásadní význam a je součástí vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace**.

Předmět **Český jazyk a literatura** je rozdělen na **jazykovou výchovu, literární výchovu, komunikační a slohovou výchovu**. Učivem jazykové výchovy je zvuková stránka jazyka, slovní zásoba a tvoření slov, tvarosloví, skladba a pravopis. Učivem literární výchovy je poslech literárních textů, zážitkové čtení a naslouchání, tvořivé činnosti s literárním textem. Učivem komunikační a slohové výchovy je čtení, naslouchání, mluvený a písemný projev.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Český jazyk a literatura** má časovou dotaci v **1. – 3. ročníku – 8 hodin týdně, ve 4. – 5. ročníku – 7 hodin týdně**.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru **Český jazyk a literatura** jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Žáci se učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Český jazyk a literatura** má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek, které se vzájemně prolínají:

Komunikační a slohová výchova	- vnímá a chápe různá jazyková sdělení - čte s porozuměním - píše kultivovaně - mluví a rozhoduje se na základě přečteného nebo slyšeného textu - analyzuje a kriticky posoudí obsah textu
Jazyková výchova	- získává vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka - poznává a rozlišuje další formy českého jazyka - vede k přesnému a logickému myšlení - prohlubuje obecné intelektové dovednosti - třídí informace podle určitých hledisek a dospívá k zobecnění
Literární výchova	- získává a rozvíjí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu - poznává prostřednictvím četby základní literární druhy a vnímá jejich specifické znaky - formuluje vlastní názory o přečteném díle - rozlišuje literární fikci od skutečnosti

	- dospívá k poznatkům a prožitkům - rozvíjí verbální i neverbální komunikaci prostřednictvím dramatické výchovy
--	--

Mezipředmětové vztahy, průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata: **Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Globální souvislosti, Multikulturní výchova, Enviromentální výchova, Mediální výchova, Digitální gramotnost.**

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel vede žáky k: - vhodným způsobům, metodám a strategiím pro efektivní učení - k vyhledávání a třídění informací na základě jejich pochopení - pozitivnímu vztahu k českému jazyku - aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu - pokroku a zlepšování se
Kompetence k řešení problémů	Učitel vede žáky k: - kritickému myšlení a uvážlivým rozhodnutím, která je schopen obhájit (např. zdůvodnění pravopisných jevů) - vyhledávání shodných, podobných a odlišných znaků - podpoře, vzájemné pomoci a rady
Kompetence komunikativní	Učitel vede žáky k: - výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu vyjadřujícímu myšlenky a názory v logickém sledu - uvědomělému naslouchání druhým lidem - využívání informačních a komunikačních prostředků (např. internet, e – mail, SMS) - prezentaci svých myšlenek a názorů
Kompetence sociální a personální	Učitel vede žáky k: - kooperaci, spolupráci a vzájemnému respektu - práci ve skupinách a spolupráci při řešení problémů - respektu k pokynům pedagogů
Kompetence občanské	Učitel vede žáky k: - pochopení významu kulturního a historického dědictví (ústní lidová slovesnost – např. pohádky, pověsti, říkadla, významné osobnosti naší literární historie i současnosti) - využívání literatury k vytváření postoje k přírodě a životnímu prostředí
Kompetence pracovní	Učitel vede žáky k: - využívání znalostí a zkušeností získaných v předmětu Český jazyk a literatura pro výuku v jiných vzdělávacích oblastech - rozvržení práce s ohledem na své pracovní tempo - pozitivnímu vztahu k práci - dodržování dohodnutých postupů, termínů, kvality
Kompetence digitální	Učitel vede žáky k: - čtení elektronických textů - vyhodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledávají, a k ověřování informací z více zdrojů

	- získání dovedností a návyků spojených s psaním na dotykovém displeji - dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi - využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov) - odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství
--	--

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK	1.	DŘÁŽŇANSKÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- orientuje se v textu - plynule čte jednoduché texty - vyslechne pozorně krátký souvislý text - umí pozdravit dospělé osoby i své vrstevníky, rozlišuje vhodnost jednotlivých pozdravů - umí oslovit dospělou osobu a vyjádřit svoji jednoduchou prosbu nebo omluvu - umí se ke psaní správně posadit - dobře drží psací náčiní	Čtení - písmena velká i malá, tištěná i psaná a jejich poznávání ve vztahu k jim odpovídajícím hláskám - spojování do slov, správná výslovnost délky samohlásek - hláska, slabika, slovo a jejich rozlišení z hlediska potřeb čtení - uvědomělé čtení - hlasité čtení, rozvoj znělého hlasu Naslouchání - respektování mluvního projevu druhé osoby - pozorné vyslechnutí krátkého textu, snaha o vytvoření doplňující otázky - střídání role mluvčího a naslouchajícího Mluvený projev - správné dýchání a vhodné tempo řeči při krátkých mluvních projevech - správná výslovnost všech hlásek - pozdrav - oslovení - prosba Písemný projev	OSV – komunikace, spolupráce VDO – státní symboly, třídní samospráva, role, pravidla klimatu ve třídě, demokratické rozhodování EGS – pohádky MV – ústní lidová slovesnost EV – příběhy ze života dětí, příběhy o zvířatech MedV – porozumění textům, rozpoznání klamné reklamy, četba časopisů, naukové a dokumentární pořady TV, vliv reklamy, tvorba pozvánek	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- píše správné tvary písmen a číslic ve větší velikosti a liniatuře - píše a spojuje písmena, slabiky a slova - dodržuje správné pořadí písmen a úplnost slova - dodržuje čitelnost a úhlednost rukopisu - před zahájením práce s digitálními technologiemi si připraví své pracovní místo s pomocí učitele - správně drží tělo při práci s digitálními technologiemi - po dokončení práce s digitálními technologiemi provede relaxační protahovací cviky pod vedením učitele - rozdělí slovo na slabiky a hlásky - rozlišuje výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek - rozliší prózu od poezie - čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynu učitele a podle svých schopností - rozliší pohádku, hádanku, říkanku, báseň - rozumí pojmům spisovatel, kniha, čtenář, básník, divadlo, herec	- správná příprava na psaní – správné sezení, držení psacího náčiní, uvolňovací cviky - psaní písmen, slabik a slov - opis a přepis jednoduchých slov a vět - nácvik psaní diktátu jednoduchých slov a vět - psaní číslic - psaní adresy, pozdravu z prázdnin, krátkého blahopřání, pozvánky - základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi Jazyková výchova – zvuková stránka jazyka - sluchové rozlišení hlásek - správná výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin Literární výchova - poslech literárních textů, dětské prózy i poezie - přednes vhodných literárních textů - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - dramatizace - vlastní výtvarný doprovod - pohádka, hádanka, říkanka, báseň - spisovatel, kniha, čtenář, básník	DG – osobní bezpečí a bezpečnost v digitálním prostředí, ochrana zdraví	

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK	2.	DŘÁŽŇANSKÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- rozumí písemným pokynům přiměřené složitosti - plynule čte s porozuměním texty přirozeného rozsahu a náročnosti - pečlivě vyslovuje, opravuje svou nedbalou výslovnost - vyslechne pozorně krátký souvislý text - správně vyslovuje všechny hlásky - umí pozdravit dospělé osoby i své vrstevníky, rozlišuje vhodnost jednotlivých pozdravů - umí oslovit dospělou osobu a vyjádřit svoji jednoduchou prosbu nebo omluvu - umí dokončit jednoduchý příběh	Komunikační a slohová výchova, čtení - plynulé čtení jednoduchých textů se správnou intonací - čtení s porozuměním - počátky tichého čtení Naslouchání - respektování mluvního projevu druhé osoby - pozorné vyslechnutí krátkého textu, snaha o vytvoření doplňující otázky - střídání role mluvčího a naslouchajícího Mluvený projev - správné dýchání a vhodné tempo řeči při krátkých mluvních projevech - správná výslovnost všech hlásek - pozdrav - oslovení - prosba - dokončení jednoduchého příběhu - vyprávění jednoduchého příběhu podle obrázkové osnovy - popis – pojmenování jednoduchých předmětů a jejich vlastností - vyprávění podle časové posloupnosti Písemný projev	OSV – komunikace, spolupráce VDO – státní symboly, třídní samospráva, role, pravidla klimatu ve třídě, demokratické rozhodování GS – pohádky MV – příběhy ze života dětí, ústní lidová slovesnost EV – příběhy ze života dětí, příběhy o zvířatech MedV – porozumění textům, rozpoznání klamné reklamy, četba časopisů, naukové a dokumentární pořady TV, vliv reklamy, tvorba pozvánek DG – osobní bezpečí a bezpečnost v digitálním	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- umí se ke psaní správně posadit - dobře drží psací náčiní - píše správné tvary písmen a číslic - dodržuje správné pořadí písmen a úplnost slova - dodržuje čitelnost a úhlednost rukopisu - napíše svou adresu, blahopřání, pozvánku - před zahájením práce s digitálními technologiemi si připraví své pracovní místo podle nastavených pravidel - po dokončení práce s digitálními technologiemi provede relaxační protahovací cviky s pomocí učitele	- správné sezení, držení psacího náčiní, uvolňovací cviky - dokončení nácviku psaní všech malých a velkých psacích písmen - psaní slov, vět - opis a přepis slov a vět - psaní diktátu slov a vět - psaní číslic - psaní adresy, pozdravu z prázdnin, krátkého blahopřání, pozvánky - psaní písmen velké tiskací abecedy - základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi Jazyková výchova – zvuková stránka jazyka - správná výslovnost českých slov - rozlišení intonace podle druhu vět - správná výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek - správná výslovnost párových souhlásek Slovní zásoba a tvoření slov - slova protikladná - slova nadřazená - slova podřazená - slova souřadná - slabika, hláska, písmeno: rozdělení hlásek - dvojhlasiky - slabikotvorné r, l - grafické znázornění hláskové a slabičné	prostředí, ochrana zdraví, zapojení do společnosti prostřednictvím digitálních technologií	
- správně vyslovuje běžně užívaná česká slova			
- ke slovu nadřazenému umí přiřadit slova podřazená - umí vytvořit dvojice protikladných slov - vyjmenuje hlásky podle rozdělení: samohlásky krátké a dlouhé, souhlásky měkké, tvrdé, obojetné, dvojhlasiky - umí rozdělit jednoduchá slova na konci řádku			

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- umí vyjmenovat slovní druhy, pozná typické podstatné jméno, sloveso, předložku, spojku - umí uspořádat slova ve větě - rozliší druhy vět podle postoje mluvčího - používá správná interpunkční znaménka za větou - zná pravidla pro rozlišení věty jednoduché a souvětí - umí rozlišit tvrdé a měkké slabiky - píše správné i-y po tvrdých a měkkých souhláskách v českých slovech - zná a užívá pravidla pro psaní ů/ů - správně zapíše slabiky dě, tě, ně - umí napsat správně slabiky bě, pě, vě mě mimo morfologický šev - napíše velké písmeno na začátku každé věty - se zájmem vyslechne předčítání nebo nahrávku literárního textu přiměřeného věku	- stavby slova Tvarosloví - seznámení s jednotlivými slovními druhy - určování typických zástupců slovních druhů Skladba pořádek slov ve větě - druhy vět podle postoje mluvčího - věta jednoduchá - souvětí se spojkami a, i, že, když, protože, aby Pravopis - tvrdé slabiky - měkké slabiky - psaní ů/ů - psaní dě, tě ně - psaní bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev - psaní párových souhlásek na konci a uprostřed slova - velká písmena na začátku věty - psaní velkých písmen v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenováních Literární výchova - poslech literárních textů – dětské prózy i poezie - poslech audionahrávek		

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- při čtení připraveného textu čte s ohledem na přímou řeč - pracuje tvořivě s textem podle pokynů učitele a svých schopností - rozliší pohádku, hádanku, říkanku, báseň - rozumí pojmům spisovatel, kniha, čtenář, básník, divadlo, herec - pozná verš a najde v básni slova, která se rýmují	- čtení literárních textů s ohledem na přímou řeč - čtení a přednášení ve vhodném tempu a správným frázováním přiměřeně náročného textu - volná reprodukce slyšeného - přednes vhodných literárních textů - volná reprodukce přečteného a slyšeného - dramatizace - vlastní výtvarný doprovod - pohádka, hádanka, říkanka, báseň - spisovatel, kniha, čtenář, básník, divadlo, herec, rým a verš		

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK	3.	DŘÁŽŽANSKÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- plynule a s porozuměním čte přiměřené texty - vyhledá v dětské encyklopedii podle abecedního rejstříku požadovanou informaci - porozumí písemným pokynům přiměřené náročnosti - porozumí jednoduchému textu, snaží se z něho získat základní informace - ví, že ne všechny informace jsou pravdivé - pozná, že některá informace je důležitější a jiná méně důležitá - dodrží vymezený čas určený pro práci s digitálními technologiemi - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - snaží se vyslechnout druhého, aniž by ho přerušoval - dává najevo, že něčemu nerozumí - odpoví na otázku, zformuluje jednoduchou otázku - vyjadřuje přiměřeným způsobem svůj nesouhlas s něčím - hlásí se o slovo, nevykřikuje, učí se pravidlům diskuse - učí se přijímat nesouhlas spolužáků a učitele	Komunikační a slohová výchova, čtení - zdokonalování plynulého a rychlého čtení - orientace v textu - tiché čtení - podpora zájmu o individuální četbu - čtení jako zdroj informací o přírodě, o současnosti a minulosti - orientace v abecedních rejstřících encyklopedií Naslouchání - respektování mluvního projevu druhé osoby - pozorné vyslechnutí krátkého textu, snaha o vytvoření doplňující otázky - střídání role mluvčího a naslouchajícího	OSV - komunikace, Spolupráce VDO - třídní samospráva, role, pravidla klimatu ve třídě, demokratické rozhodování GS - pohádky MV - příběhy ze života dětí, ústní lidová slovesnost EV - příběhy ze života dětí, příběhy o zvířatech MedV - porozumění textům, rozpoznání klamné reklamy, četba časopisů, naukové a dokumentární pořady TV, vliv reklamy, zpráva do školního časopisu	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- mluví k tématu srozumitelně vzhledem k věku - pečlivě vyslovuje, opravuje svou nedbalou výslovnost - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích - na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh - dokáže vnímat a rozlišit začátek, průběh a konec děje - při hovoru k danému tématu se vyjadřuje srozumitelně přiměřeně ke svému věku - uvědomuje si, že rád poslouchá toho, kdo právě zajímavě hovoří - ví, že je zodpovědný za to, co o někom řekne nebo napíše - umí navazovat kontakty s druhými - zvládá hygienické návyky spojené se psaním - píše správné tvary písmen, číslic, správně spojuje písmena a slabiky, kontroluje vlastní písemný projev - napíše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení - před zahájením práce s digitálními technologiemi si samostatně připraví své pracovní místo	Mluvený projev - zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování - omluva, vzkaz, zpráva, oznámení - prosba - dokončení jednoduchého příběhu - vyprávění jednoduchého příběhu podle obrázkové osnovy - popis – pojmenování jednoduchých předmětů a jejich vlastností - krátké mluvené projevy na základě vlastních zkušeností Písemný projev - správné sezení, držení psacího náčiní - procvičování tvarů všech malých a velkých psacích písmen ve zmenšené liniatuře - opis a přepis slov a vět - psaní diktátu slov a vět - psaní číslic - žánry písemného projevu: adresa, pozdrav z prázdnin, krátké blahopřání, pozvánka, zpráva, oznámení, dopis, inzerát, popis a	DG - osobní bezpečí a bezpečnost v digitálním prostředí, ochrana zdraví, zapojení do společnosti prostřednictvím digitálních technologií, tvorba nového digitálního obsahu, vhodně zvolený formát sdělení, interakce prostřednictvím digitálních technologií	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- po dokončení práce s digitálními technologiemi samostatně provede relaxační protahovací cviky - uplatňuje návyky při psaní na školních digitálních zařízeních - užívá správně přízvuk ve slově - seznámí se s užíváním tempa v mluveném projevu - užívá správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves - najde slova významově podobná - najde slova protikladná, slova souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá slova příbuzná - porovná a třídí slova podle zobecnělého významu – děj, věc, okolnost, vlastnost - vyjmenuje řadu slovních druhů, rozdělí je na ohebné a neohebné - přiřadí typické zástupce jednotlivých slovních druhů - určí u podstatných jmen rod a číslo - určí u sloves osobu a číslo - vyjmenuje pádové otázky	postup jednoduché činnosti, jednoduchá přihláška - úhledný a čitelný a přehledný písemný projev - technika psaní na klávesnici a dotykovém zařízení, úprava textu v textovém editoru, práce v textovém editoru (mazání znaků, označování znaků, slov, částí textu atd.) Jazyková výchova – zvuková stránka jazyka - slovní přízvuk - tempo Slovní zásoba a tvoření slov - slova významem podobná - slova příbuzná - slova protikladná - rozlišení předložek a předpon Tvarosloví - seznámení s druhy slov, slovní druhy ohebné a neohebné, rozlišování typických zástupců jednotlivých slovních druhů - podstatná jména – rozlišování č. jednotného a množného, rodu mužského, středního, ženského - pádové otázky - slovesa – pojmenování děje, určování osoby, čísla - slovesný čas u sloves typu stojí, bude stát, stál		

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- odliší větu jednoduchou od souvětí - spojí věty jednoduché do souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy - pozná spojky a, i, ale, nebo, protože, když - volí vhodné jazykové i zvukové prostředky při tvoření druhů vět podle postoje mluvčího - pamětně zvládne řady vyjmenovaných slov - umí pravopis po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech - ví, že podobné úkoly se dají řešit podobným způsobem a využívá toho - hledá chybu v řešení a opraví ji - píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách - odůvodňuje a píše správně dě, tě, ně, ů/ú, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev - píše v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování velké písmeno - správně odůvodní a napíše párové souhlásky na konci či uprostřed slova - při čtení připraveného textu čte s ohledem na přímou řeč - čte a přednáší ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - ví, že při návštěvě kulturní akce se musí chovat slušně a ukázněně	- přiřadit podstatné jméno k pádové otázce Skladba - určování počtu vět v jednodušším souvětí - spojování jednoduchých vět do souvětí - spojovací výrazy a jejich funkce - věta jednoduchá - základní skladební dvojice - použití vzorce souvětí Pravopis - psaní i/ y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech a ve slovech příbuzných - psaní vlastních jmen osob, zvířata místních pojmenování - psaní párových souhlásek na konci a uprostřed slova Literární výchova - poslech literárních textů – dětské prózy i poezie - poslech audionahrávek - divadelní hra - čtení literárních textů s ohledem na přímou řeč		

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- zúčastňuje se kulturních akcí pořádaných školou nebo obcí - čte, přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - vyjadřuje své pocity z přečteného textu - hledá hlavní myšlenku textu či promluvy a snaží se ji říct - přiměřené texty čte s porozuměním - pozná hlavní postavu děje - ví, co by si měl zapamatovat, proč si o tom vypravovat - vytvoří vlastní literární text odpovídající věku - volně reprodukuje přečtený nebo slyšený text - podílí se aktivně na dramatizaci - dokáže vytvořit vlastní výtvarný doprovod k textu - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele přiměřeně svým schopnostem - zapojuje se do projektů zaměřených na lidové zvyky spojené s Vánocemi, Velikonocemi - pracuje s textem v textovém editoru - rozliší pohádku, hádanku, říkanku, báseň - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších - rozumí pojmům spisovatel, kniha, čtenář, básník, ilustrátor, divadlo, herec, režisér - pozná verš a najde v básni slova, která se rýmují - dokáže určit čas a prostředí děje - zná některá česká lidová říkadla, přísloví a rčení	- čtení a přednášení ve vhodném tempu a správném frázování - volná reprodukce slyšeného - vytváření vlastních literárních textů - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - dramatizace - vlastní výtvarný doprovod - základní literární pojmy pohádka, hádanka, říkanka, báseň - spisovatel, kniha, čtenář, básník, ilustrátor - divadlo, herec, režisér, verš, rým - čas a prostředí děje		

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK	4.	WEIDLICHOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- žák rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky - porovnává významy slov, vyhledává v textu slova příbuzná - rozlišuje slova spisovná a nespisovná - rozeznává slova citově zabarvená - rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku - rozpozná a odlišuje předpony a předložky - rozlišuje slovní druhy v základním tvaru - určuje mluvnické kategorie - v mluveném projevu užívá správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves - umí použít vzory podstatných jmen rodu středního - umí použít vzory podstatných jmen rodu ženského - umí použít vzory podstatných jmen rodu mužského	JAZYKOVÁ VÝCHOVA Zvuková stránka jazyka - nauka o slově – slabika, hláska, písmeno - abeceda Slovní zásoba a tvoření slov - významu slov, antonyma, synonyma, nadřazená, podřazená, slova příbuzná, stavba slova, slova jednoznačná a mnohoznačná - slova spisovná, nespisovná - slova citově zabarvená Stavba slova - kořen slova, předpona, přípona, koncovka - předložky a předpony - psaní skupin bě/bje, vě/vje,pě - zdvojené souhlásky Tvarosloví - slovní druhy, tvary slov, podstatná jména, přídavná jména, slovesa, příslovce - mluvnické kategorie u podstatných jmen (pád, číslo, rod, vzor)u sloves (osoba, číslo, čas) - skloňování podstatných jmen rodu středního, ženského a mužského Slovesa	VDO - spravedlivé dělení věcí, rozvoj smyslu pro spravedlnost, spravedlivé posuzování, utváření hodnot jako jsou spravedlnost a tolerance, rovnoprávnost OSV - rozvoj kreativity, samostatnosti a rozhodovacích schopností, sebehodnocení, ohleduplnost a ochota pomáhat, uvědomování si hodnoty spolupráce, právo na vlastní názor a hodnocení, respektování názorů druhých lidí, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, umět se dohodnout na společném postupu a řešení se spolužákem průřezová témata MedV - tvorba mediálního sdělení,	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy - vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty - odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změnění větu jednoduchou v souvětí - užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje - píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách - zvládá základní příklady syntaktického pravopisu - rozpozná řeč přímou a nepřímou - odůvodňuje pravopis s i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech - odůvodňuje a píše správně velká písmena v typických případech vlastních jmen osob, zvířat, místních pojmenování. - odůvodňuje a píše správně dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, mě vě – mimo morfologický šev - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	- tvar určitý a neurčitý - -slovesný tvar jednoduchý a složený - zvrtná slovesa - čas přítomný, budoucí, minulý Skladba - věta jednoduchá a souvětí, spojovací výrazy Podmět a přísudek - základní skladební dvojice - shoda přísudku s podmětem (podmět rodu středního, ženského, mužského) - řeč přímá a nepřímá Pravopis - pravopis slov po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných i příbuzných slovech - podstatná jména obecná a vlastní - pravopis dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, mě vě - mimo morfologický šev KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - čtení – praktické čtení - věcné čtení - naslouchání – praktické naslouchání	reklama MV – etnický původ, vzájemná rovnost a odlišnost lidí, vztahy mezi kulturami lidové zvyky, pranostiky, přísloví mezipředmětové vztahy - matematika - hudební výchova - výtvarná výchova - prvouka	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává - posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení - reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta - vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku - rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace - píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti - čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - vyjadřuje své pocity z přečteného textu	- věcné naslouchání - mluvený projev, komunikační žánry - pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování - dialog na základě obrazového materiálu, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování - písemný projev – žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka - zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis - jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník) - orientace v textu - pracovní postup - porozumění textu – příhláška - telefonický rozhovor - charakteristika postavy - vyprávění příběhu podle obrázkové osnovy - vyprávění - blahopřání, pozvánka - dopis LITERÁRNÍ VÝCHOVA - praktické naslouchání - přednes vhodných literárních textů		

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatního vyprávění - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností - vypravování podle obrázkové osnovy, dialog na základě obrazového materiálu se zapojením mimiky a gest	- volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, zážitkové čtení a naslouchání, vlastní výtvarný doprovod - návštěva divadelního představení - základní literární pojmy - báseň, pohádka, článek, odstavec - poslech literárních textů - „Zážitkové čtení a naslouchání“ - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh - vyhledávací čtení a využívání klíčových slov, čtení elektronických textů, význam piktogramů - pravidla bezpečnosti elektronické komunikace		

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK	5.	WEIDLICHOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- žák rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky - porovnává významy slov, vyhledává v textu slova příbuzná - rozlišuje slova spisovná a nespisovná - rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku - rozlišuje slovní druhy v základním tvaru - v mluveném projevu užívá správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves - spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy - vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici - odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí - užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	JAZYK A JAZYKOVÁ VÝCHOVA Zvuková stránka jazyka - nauka o slově – slabika, hláska, písmeno - abeceda Slovní zásoba a tvoření slov - významu slov, antonyma, synonyma, nadřazená, podřazená, slova příbuzná - stavba slova, slova jednoznačná a mnohoznačná - slova spisovná, nespisovná - kořen slova, předpona, přípona, koncovka Tvarosloví - slovní druhy, tvary slov, podstatná jména, přídavná jména, slovesa, příslovce - mluvnické kategorie u podstatných jmen (pád, číslo, rod)u sloves (osoba, číslo, čas) Skladba - věta jednoduchá a souvětí, spojovací výrazy	VDO – spravedlivé dělení věcí, rozvoj smyslu pro spravedlnost, spravedlivé posuzování, utváření hodnot jako jsou spravedlnost a tolerance, rovnoprávnost OSV – rozvoj kreativity, samostatnosti a rozhodovacích schopností, sebehodnocení, ohleduplnost a ochota pomáhat, uvědomování si hodnoty spolupráce, právo na vlastní názor a hodnocení, respektování názorů druhých lidí, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování (odhad počtu), umět se dohodnout na společném postupu a řešení se spolužákem	žáci se SPU - respektovat specifické potíže, poskytnout větší prostor pro přečtení textu k lepšímu porozumění

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách - zvládá základní příklady syntaktického pravopisu - odůvodňuje pravopis s i/y ve vyjmenovaných slovech - odůvodňuje a píše správně velká písmena v typických případech vlastních jmen osob, zvířat, místních pojmenování - odůvodňuje a píše správně dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, mě vě – mimo morfologický šev - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává - posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení - reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta - vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku - rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace - píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Pravopis - pravopis slov po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných i příbuzných slovech - podstatná jména obecná a vlastní - pravopis dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, mě vě - mimo morfologický šev KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Čtení - praktické čtení, věcné čtení Naslouchání - praktické naslouchání, věcné naslouchání Mluvený projev, komunikační žánry - pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování - dialog na základě obrazového materiálu, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování Písemný projev, žánry písemného projevu - adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka - zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis - jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník)	MDV-tvorba mediálního sdělení -práce v realizačním týmu Mezipředmětové vztahy - matematika - hudební výchova - pracovní činnosti	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti - čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - vyjadřuje své pocity z přečteného textu - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatního vyprávění - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností - vypráví podle obrázkové osnovy - provádí dialog na základě obrazového materiálu se zapojením mimiky a gest	LITERÁRNÍ VÝCHOVA - praktické naslouchání p - přednes vhodných literárních textů - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, zážitkové čtení a naslouchání, vlastní výtvarný doprovod - návštěva divadelního představení Základní literární pojmy - báseň, pohádka, článek, odstavec Poslech literárních textů - zážitkové čtení a naslouchání - řazení ilustrace podle dějové posloupnosti a vyprávění jednoduchého příběhu		

Jazyk a jazyková komunikace

Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hlavním cílem vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace je podpora a vedení žáků k rozvoji komunikačních kompetencí, vybavenosti žáka znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat a porozumět různým jazykovým sdělením, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání. Cizí jazyk poskytuje základ a předpoklady pro komunikaci v rámci integrované Evropy a světa, snižuje jazykovou bariéru a pomáhá ke zvýšení mobility žáků v jejich osobním i budoucím studijním a pracovním životě.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Anglický jazyk má časovou dotaci **1 hodinu týdně v 1. a 2. ročníku, od 3. ročníku 3 hodiny týdně**. Žáci si osvojují základní slovní zásobu a učí se využívat nejjednodušší slovesa. Později se také seznamují se složitějšími gramatickými jevy. Výuka je zaměřena na správné porozumění jednoduchým poslechovým i psaným textům a schopnost vyjadřovat se o sobě samém a tématech, která jsou žákům blízká.

Mezipředmětové vztahy a průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata, zejména **Osobnostní a sociální výchova** (rozvoj každodenní verbální komunikace), **myšlení v Evropských a globálních souvislostech** (poznávání evropské a světové kultury) a **Multikulturní výchova** (vztahy mezi příslušníky různých národů a etnických skupin) a **Mediální výchova** (vnímání mluveného i psaného projevu, jeho stavby, nejrůznějších typů obsahů a uplatňování odpovídající škály výrazových prostředků. Osvojení základních pravidel komunikace, dialogu a argumentace).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel vede žáka k: - samostatnému vybírání vhodných a efektivních metod a strategií učení - ochotě věnovat se dalšímu studiu cizího jazyka a celoživotnímu učení - propojení jednotlivých gramatických pravidel a k utváření komplexního pohledu - pochopení a využití získaných výsledků učení pro budoucnost - pozitivnímu vztahu k učení - pochopení smyslu výuky cizího jazyka i mimo školní prostředí
Kompetence k řešení problémů	Učitel vede žáky k: - pochopení nejrůznějších problémových situací a k volbě vhodného řešení - samostatnému řešení zadaných úkolů - vyhledávání a pochopení shodných, podobných i odlišných znaků jednotlivých gramatických celků

Kompetence komunikativní	Učitel vede žáky k: - správnému a plynulému písemnému i ústnímu projevu - naslouchání a porozumění jednoduchého písemného i mluveného textu - vhodnému reagování na otázky týkající se jeho osoby - využití cizího jazyka pro účinnou komunikaci s okolním světem
Kompetence sociální a personální	Učitel vede žáky k: - spolupráci ve skupině a vytváření společných pravidel týmu - pochopení potřeby efektivní spolupráce s druhými - diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy - schopnosti využít a prosadit své znalosti a zkušenosti při práci ve skupině
Kompetence občanské	Učitel vede žáky k: - respektování názorů a postojů ostatních spolužáků - respektování odlišné úrovně cizího jazyka mezi spolužáky - zodpovědnému rozhodování a případnému použití vhodné pomoci - uvědomění si následků za hrubé a nevhodné chování
Kompetence pracovní	Učitel vede žáky k: - dodržování vymezených pravidel, plnění zadaných úkolů a povinností - využití získaných znalostí a zkušeností k vlastnímu rozvoji a přípravě na budoucnost
Kompetence digitální	Učitel vede žáky k: - práci s technologiemi (počítač, tablet) při procvičování a upevňování slovní zásoby a gramatických celků - využití digitálních technologií při tvorbě vlastních prací (př. Power Point) a vyhledávání neznámých informací - využití online prostředí k výuce a zdokonalení cizího jazyka (cizojazyčné pohádky, písničky) - pochopení významu digitálních technologií při výuce cizího jazyka

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ANGLICKÝ JAZYK	1.	SOUKUPOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
- představí se - rozumí základním pokynům učitele a je schopen je plnit - pojmenuje členy rodiny - pojmenuje školní potřeby, učí jejich barvu a počet - umí požádat a poděkovat - pojmenuje části těla - pojmenuje některá zvířata - rozliší „jeden“ x „více“ - pojmenuje atributy vztahující se k Vánocům - dokáže popřát k narozeninám - vyslovuje foneticky správně v rozsahu dané slovní zásoby	- pozdravy, pokyny - členové rodiny - ve škole, školní potřeby, základní barvy, čísla 1 - 10 - názvy částí těla - zvířata - Vánoce - narozeniny, dárky, přání	OSV – poznávání lidí, mezilidské vztahy Prv – tělo, zvířata MKV - svátky OSV- lidské vztahy	

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ANGLICKÝ JAZYK	2.	SOUKUPOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
- pozdraví, představí se, rozloučí se, osloví jinou osobu, vyjádří souhlas, nesouhlas - rozumí jednoduchým pokynům učitele, sám pokyny vydá - pojmenuje zvířata domácí, volně žijící i zvířata V ZOO - pojmenuje školní potřeby a vybavení třídy, určí jejich počet a barvu - pojmenuje některé potraviny a nápoje, vyjádří svou libost či nelibost - pojmenuje části obličeje a těla, nakreslí podle pokynů postavu - pojmenuje hračky, určí velikost, počet - rozumí jednoduchým pokynům a větám, reaguje na ně - pojmenuje zařízení bytu, domu - pojmenuje základní svátky a popřeje - seznámí se s odlišnostmi oslav svátků v jiném kulturním prostředí	- základní zdvořilostní fráze, pozdravy - pokyny pro práci ve třídě - zvířata - školní třída, pomůcky, barvy, čísla výrazy: To je mé/tvé - jídlo, nápoje výrazy: Mám rád/nemám rád - tělo, sloveso „mám“ - hračky - názvy částí domu, bytu - Vánoce, Velikonoce, narozeniny, prázdniny	OSV - mezilidské vztahy Prv – informace o zvířatech VDO - odpovědnost Prv – popis těla MKV – svátky, rozdíly vzhledem ke kulturnímu prostředí	

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ANGLICKÝ JAZYK	3.	AUBRECHTOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- mluví se správnou výslovností a intonací v rámci osvojené slovní zásoby - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele - pozdraví, představí se, poděkuje - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení - rozumí slovům a jednoduchým větám, týkajících se osvojovaných témat - píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy - rozumí jednoduchému poslechovému textu - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu	- základní výslovnostní návyky - základní pokyny ve třídě - představení sebe sama, zdvořilostní fráze Tematické okruhy - zvířata - školní potřeby - číslovky 1- 20 - povolání - hračky - barvy - lidské tělo - město a příroda - jídlo Mluvnice - seznámení se se základní mluvnicí - tvorba vět na základě textové a vizuální opory ústně i písemně - otázky a odpovědi	OSV – já a moje rodina, zdvořilostní fráze M – číslovky PRV – povolání EV – poznávání zvířat VV – poznávání barev PRV – poznávání lidského těla MedV – poslech, pohádky, audioukázky VDO – demokratické vztahy ve skupině, spolupráce	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života - komunikuje na základě textové opory - zeptá se a odpoví			

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ANGLICKÝ JAZYK	4.	AUBRECHTOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- mluví se správnou výslovností a intonací v rámci osvojené slovní zásoby - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného - vyplní osobní údaje do formuláře - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení - rozumí slovům a jednoduchým větám, týkajících se osvojovaných témat - píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy - rozumí jednoduchému poslechovému textu - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu	- základní výslovnostní návyky - rozkazovací způsob, pokyny ve třídě i doma - představení sebe sama, zdvořilostní fráze - reaguje na jednoduché otázky – jméno, věk - užití základní slovní zásoby v každodenních situacích - osobní formulář Tematické okruhy - abeceda - časové údaje, kolik je hodin? - schopnosti a dovednosti - dopravní prostředky - oblečení - jídlo - zvířata - zájmy a způsoby trávení volného času Mluvnice - osobní zájmena - přivlastňovací zájmena – moje, tvoje, jeho její - sloveso CAN – vyjádření svých schopností a dovedností	MedV – pohádky na video, poslech MV – poznávání jiného jazyka, kultury, zvyků jiných lidí VDO – demokratické vztahy ve skupině, ve třídě OSV – pojmenování svých vlastních dovedností a schopností M – určování hodin	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života	- časování slovesa BÝT ve všech osobách - časování slovesa MÍT v j. č. - vyjádření toho co rád dělám – I like, doing		

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ANGLICKÝ JAZYK	5.	AUBRECHTOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- mluví se správnou výslovností a intonací v rámci osvojené slovní zásoby - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele - pozdraví, představí se, poděkuje - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného - vyplní osobní údaje do formuláře - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení - rozumí slovům a jednoduchým větám, týkajících se osvojovaných témat - píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy - rozumí jednoduchému poslechovému textu - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu	- správná výslovnost a intonace - základní pokyny ve třídě, doma - představení sebe sama, zdvořilostní fráze - osobní formulář Tematické okruhy - nákupy - bydliště - kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny) - významné svátky v anglicky mluvících zemích - příroda - počasí Mluvnice - přítomný čas průběhový – oznamovací věta, zápor, otázka - doplňujeme slovní zásobu o další slovesa – co nejčastěji děláme	OSV – představení sebe sama, zdvořilostní fráze EV- roční období, počasí MedV – vědomý poslech, samostatný ústní projev VDO – demokratické vztahy ve skupině, spolupráce VV – výtvarné ztvárnění zadaných témat MedV – svátky anglicky mluvících zemí D – důvody slavení vybraných svátků	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života - odpovídá na otázky týkající se přečteného textu - vyhledává slovní zásobu ve slovníku	- přítomný čas prostý – oznamovací věta, zápor, otázka - vyjádření jednoduchých činností, které běžně děláme - vazba THERE IS / THERE ARE - práce se slovníkem		

Matematika a její aplikace

Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Matematika** je součástí vzdělávací oblasti **Matematika a její aplikace** a je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět **matematika** je realizován v 1. – 5. ročníku a má časovou dotaci v **1. ročníku 4 hodiny týdně, ve 2. – 3. ročníku 5 hodin týdně a ve 4. – 5. ročníku 6 hodin týdně**. Výuka matematiky probíhá v kmenových třídách s možností využití výukových programů v počítačové učebně.

Ve výuce matematiky je kladen důraz na rozvíjení paměti žáků, kombinatorického a logického, abstraktního myšlení, k vytváření zásoby matematických nástrojů (početní operace, algoritmy, metody řešení úloh), vnímání složitosti reálného světa, k provádění rozboru problému, k užívání matematického jazyka, k rozvíjení spolupráce a důvěry ve vlastní schopnosti, využití matematických dovedností v praktických činnostech. Velký důraz při výuce je kladen na činnostní učení.

Předmět směřuje k tomu, aby učivo žáky zaujalo a stálo jim za naučení. Cílem předmětu je, aby žák všechny své vědomosti a dovednosti dokázal použít v každodenním životě i v neočekávaných situacích mimo školu.

Matematika patří do vzdělávacího obsahu Matematika a její aplikace, který je rozdělen do čtyř tematických okruhů.

Čísla a početní operace	- Osvojení aritmetické operace ve třech složkách: - dovednost provést operaci - algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) - významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací) - získávání číselných údajů měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním - seznamuje se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací
Závislosti, vztahy a práce s daty	- rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů - v jednoduchých případech tyto změny konstruuje a vyjadřuje matematickým předpisem nebo je modeluje dle možností s využitím vhodného počítačového softwaru
Geometrie v rovině a v prostoru	- určování a znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací - hledání podobností a odlišností útvarů, které se vyskytují všude kolem nás - zkoumání tvarů a prostoru

	- uvědomování si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. prostoru) - porovnávání, odhadování a měření délky, velikosti úhlů - obvod a obsah (resp. povrch a objem) - zdokonalení v grafickém projevu
Nestandardní aplikační úlohy a problémy	- uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života

Mezipředmětové vztahy, průřezová témata

Předmětem prolínají všechna průřezová témata: **Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova, a Digitální gramotnost.**

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel vede žáky k: - třídění informací, efektivnímu využívání v procesu učení v tvůrčích činnostech a praktickém životě (tabulky s matematickými algoritmy, sestavování magických čtverců apod.) - pozorování a experimentování, porovnávání výsledků a jejich posuzování (číselné a grafické záznamy, jejich vyhodnocování) - projevování ochoty věnovat se dalšímu studiu (kladná motivace, různorodý způsob práce) - pozitivnímu vztahu k učení (sebehodnocení, vlastní tvorba matematických pomůcek pro spolužáky)
Kompetence k řešení problémů	Učitel vede žáky k: - vnímání problémových situací ve škole i mimo ni, přemýšlení o jejich příčinách, promýšlení způsobů řešení problému (pozorování okolního světa, řešení problémů ve skupinách, projekty na problémové téma) - vyhledávání informací k řešení problému, objevování různých variant řešení, hledání řešení problému (informační centrum, média, tisk) - praktickému ověřování správnosti řešení problému, aplikování osvědčených postupů při řešení obdobných problémových situací (práce s penězi, kvízy, rébusy, hádanky) - obhajobě svých rozhodnutí a vyhodnocování výsledků řešení (kooperace, diskuze)
Kompetence komunikativní	Učitel vede žáky k: - formulování a vyjadřování svých myšlenek v logickém sledu, k výstižnému vyjadřování v písemném i ústním projevu (vytváření a řešení slovních úloh z reálného života) - účinnému zapojování se do diskuze, k obhajobě svého názoru a vhodné argumentaci (žák žáku učitelem, nadané děti připravují úkoly ostatním)

	- využívání informačních prostředků pro kvalitní komunikaci s okolním světem (práce s PC, výukové programy)
Kompetence sociální a personální	Učitel vede žáky k: - účinné spolupráci ve skupině, pozitivnímu ovlivňování kvality společné práce (kooperativní učení, skupinová práce – přijetí nových rolí, zodpovědnost za práci pro skupinu) - ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi (upevňování mezilidských vztahů např. pomoc nadaných žáků méně nadaným žákům) - respektování různých hledisek (pozorně vyslechne názor jiného – čerpá poučení z toho, co si ostatní děti o něm myslí a říkají) - podpoře sebedůvěry a samostatnosti žáka (posílení sebedůvěry žáka, testy – práce s chybou)
Kompetence občanské	Učitel vede žáky k: - vědomí práv a povinností ve škole i mimo školu - motivaci a chuti řešit ekologické a environmentální problémy
Kompetence pracovní	Učitel vede žáky k: - plnění povinností a přístupu k výsledkům pracovních činností nejen z hlediska kvality, ale i společenských hodnot (zodpovědný přístup k zadaným úkolům, dbát na úplné dokončení práce, zpracovávání údajů ze současného působení školy – informace pro veřejnost) - využívání znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje a přípravy na budoucnost (řešení úkolů z místa pracoviště svých rodičů, slovní úlohy ze všech vzdělávacích oblastí) - nabízení dostatečného množství situací k propojení problematiky dítěte, jeho zájmové činnosti a společnosti (slovní úlohy, kvízy, hádanky, pantomima, domino)
Kompetence digitální	Učitel vede žáky k: - rozlišování obrazných symbolů, porozumění jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišování symbolů s jednoznačným a nejednoznačným významem - posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů - využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (např. Převod údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru) - používání kalkulačky, např. při provádění kontroly odhad

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	MATEMATIKA	1.	CAPULIČOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- čte a zapíše čísla 0 – 20 - zná význam méně, více, první, poslední, menší, větší apod. - seřadí čísla do 20 podle velikosti - zakreslí čísla do 20 na číselnou osu - používá matematické symboly +, −, =, >, < - zapíše, přečte, vyřeší příklady na sčítání a odčítání do dvaceti bez přechodu přes desítku - provádí rozklad čísel na desítky a jednotky - řeší jednoduché slovní úlohy - rozlišuje a umí pojmenovat jednoduché geometrické útvary - modeluje jednoduché geometrické útvary v rovině - pozná geometrická tělesa - základní geometrické útvary třídí podle tvaru, velikosti a barev - orientuje se v prostoru (nahore, dole, vpravo, vlevo, hned před, hned za, mezi) - zapíše značku pro litr, kilogram, metr a korunu	- počítání do dvaceti Geometrie: - geometrické útvary - geometrická tělesa - orientace v prostoru - jednotky	VDO – spravedlivé dělení věcí, rozvoj smyslu pro spravedlnost, spravedlivé posuzování, utváření hodnot jako jsou spravedlnost a tolerance, rovnoprávnost OSV – rozvoj kreativity, samostatnosti a rozhodovacích schopností, sebehodnocení, ohleduplnost a ochota pomáhat, uvědomování si hodnoty spolupráce, právo na vlastní názor a hodnocení, respektování názorů druhých lidí, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	MATEMATIKA	2.	CAPULIČOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- запиše a vyřeší příklady na sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku - provádí rozklad čísel - provádí z paměti jednoduché početní operace - čte a zapisuje čísla v oboru do 100 - zakreslí čísla do sta na číselnou osu - porovnává čísla do sta, řadí je vzestupně i sestupně - počítání po desítkách, po jedné v oboru do 100 - sčítání a odčítání násobků deseti - sčítá a odčítá čísla do sta s přechodem přes desítku - vysvětlí význam závorek - počítá čísla se závorkami - seznámí se s písemným sčítáním a odčítáním - dodržuje řád jednotek a desítek při písemném sčítání a odčítání - používá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh - provede zápis slovní úlohy - řeší slovní úlohy s výpočty do sta bez přechodu přes desítku - řeší slovní úlohy s užitím vztahů o n-více, n-méně v oboru do 100 - vyvábí a řeší slovní úlohy na násobení	- počítání do dvaceti - počítání do sta - slovní úlohy	VDO – spravedlivé dělení věcí, rozvoj smyslu pro spravedlnost, spravedlivé posuzování, utváření hodnot jako jsou spravedlnost a tolerance, rovnoprávnost, výchova k samostatnosti, k sebekontrolě, smyslu pro odpovědnost, ohleduplnost OSV – rozvoj kreativity, samostatnosti a rozhodovacích schopností, sebehodnocení, ohleduplnost a ochota pomáhat, uvědomování si hodnoty spolupráce, právo na vlastní názor a hodnocení, respektování názorů druhých lidí, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování (odhad	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- seznámí se se složenými slovními úlohami - seznámí se s principem násobílek v oboru do 50 - seznámí se s řadami násobků 2, 3, 4, 5 - používá násobení a dělení v praktických situacích - připraví si pomůcky na rýsování - vysvětlí pojem bod, přímka, čára úsečka - narýsuje přímku, lomenou čáru, úsečku dané délky - vysvětlí rozdíl mezi přímkou, přímkou a křivou čarou - porovná úsečky podle velikosti - narýsuje úsečku a označí krajní body - odhaduje délku úsečky - změří úsečku - pozná geometrická tělesa - seznámí se s jednotkami délky	- násobení a dělení přirozených čísel v oboru do 50 Geometrie - základní útvary v rovině - porovnávání úseček - odhad a měření délky úseček - základní útvary v prostoru - jednotky	počtu), umět se dohodnout na společném postupu a řešení se spolužákem EV – vztah člověka k prostředí – výchova k životnímu prostředí MedV – média jako zdroj informací VV, PČ – znázorňování, modelování PRV – mince a bankovky	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	MATEMATIKA	3.	CAPULIČOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- sčítá a odčítá v oboru do 100 s přechodem přes desítku písemně i z paměti - řeší slovní úlohy v oboru do sta - zaokrouhluje čísla na desítky - rozkládá čísla v desítkové soustavě - čte a zapisuje čísla v oboru do 1000 - zakreslí čísla do tisíce na číselnou osu - porovnává čísla do tisíce, řadí je vzestupně i sestupně - počítání po stovkách, desítkách i po jedné v oboru do tisíce - sčítání a odčítání násobků sta do tisíce - sčítá a odčítá čísla do tisíce s přechodem přes desítku, stovku - vysvětlí význam závorek - počítá příklady se závorkami - písemně sčítá a odčítá v oboru do tisíce - při písemném sčítání a odčítání dodržuje řád jednotek, desítek a stovek - používá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh - rozlišuje sudá a lichá čísla - seznámí se se zaokrouhlováním na stovky	- počítání v oboru do 100 - slovní úlohy - počítání v oboru do 1000	VDO – spravedlivé dělení věcí, rozvoj smyslu pro spravedlnost, spravedlivé posuzování, utváření hodnot jako jsou spravedlnost a tolerance, rovnoprávnost, výchova k samostatnosti, k sebekontrolě, smyslu pro odpovědnost, ohleduplnost OSV – rozvoj kreativity, samostatnosti a rozhodovacích schopností, sebehodnocení, ohleduplnost a ochota pomáhat, uvědomování si hodnoty spolupráce, právo na vlastní názor a hodnocení, respektování názorů druhých lidí, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování (odhad	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- seznámí se s principem násobílek v oboru do sta - seznámí se s řadami násobků 6, 7, 8, 9, 10 - násobí a dělí v oboru malé násobilky - automatizace všech spojů násobílek - řeší a vytváří slovní úlohy na násobení a dělení v oboru násobílek, užívá závorek - řeší slovní úlohy s užitím vztahů o n-krát více, n-krát méně v oboru malé násobilky - používá násobení a dělení v praktických situacích - zná jednotky délky a času - používá jednotky délky k měření a porovnávání geometrických útvarů - změří rozměry geometrických útvarů a vyjádří je ve vhodných jednotkách - narýsuje a označí bod, přímku, polopřímku, úsečku, trojúhelník, obdélník, čtverec - určí vzájemnou polohu dvou přímek - vysvětlí pojem opačná polopřímka - vysvětlí rozdíl mezi kružnicí a kruhem - rozumí pojmu průsečík a umí ho určit - pozná jehlan a kužel	- násobení a dělení přirozených čísel v oboru malé násobilky - jednotky délky, času Geometrie - základní útvary v rovině a v prostoru - rovina, rovinné útvary - rýsování ve čtvercové síti - kruh a kružnice - shodnost úseček - porovnávání úseček a střed úsečky - konstrukce trojúhelníku - osová souměrnost	počtu), umět se dohodnout na společném postupu a řešení se spolužákem EV – vztah člověka k prostředí – výchova k životnímu prostředí MV – média jako zdroj informací VV, PČ – znázorňování, modelování PRV – mince a bankovky, orientace v čase, hodiny	

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	MATEMATIKA	4.	WEIDLICHOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- násobí pamětně dvojciferné číslo jednociferným v jednoduchých případech - řeší slovní úlohy na násobení a dělení v oboru násobílek, vztahy n-krát více, n-krát více - užívá tabulkové zápisy v praxi – ceny zboží, vzdálenosti apod. - využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel - zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel - porovnává množství a velikost (větší, menší, stejný) - provádí lineární uspořádání (před, za, mezi) - používá přirozená čísla k modelování reálných situací - počítá do 1 000 000 po statisících, desetitisících, tisících - čte, píše a zobrazí čísla na číselné ose	Číslo a početní operace s čísly - násobení a dělení dvojciferných čísel jednociferným (v oboru násobílek) - řešení a vytváření slovních úloh na násobení a dělení v oboru násobílek, užívání závorek - slovní úlohy k užití vztahů n-krát více, n-krát méně pouze v oboru probraných násobílek – malá násobilka - násobení a dělení na kalkulačce (na tabletu, mobilu, PC) - zaokrouhlování čísel - násobení a dělení trojčiferného čísla jednociferným - řešení a vytváření složitějších slovních úloh Číselný obor do 1 000 000 - posloupnost přirozených čísel do 1000000, počítání po statisících, desetitisících, tisících - zápis čísel v desítkové soustavě, rozklad čísla v desítkové soustavě - porovnávání čísel do 1 000 000	VDO – spravedlivé dělení věcí, rozvoj smyslu pro spravedlnost, spravedlivé posuzování, utváření hodnot jako jsou spravedlnost a tolerance, rovnoprávnost Volba k povolání nakupování v lékárně, potravinách OSV – rozvoj kreativity, samostatnosti a rozhodovacích schopností, sebehodnocení, ohleduplnost a ochota pomáhat, uvědomování si hodnoty spolupráce, právo na vlastní názor a hodnocení, respektování názorů druhých lidí, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování (odhad počtu), umět se dohodnout	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- vyznačuje intervaly na číselné ose patřící k danému zaokrouhlenému číslu - porovnává čísla do 1 mil. - zaokrouhlí čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky - rozkládá čísla v desítkové soustavě - pamětně sčítá a odčítá přirozená čísla - písemně sčítá a odčítá - pamětně násobí a dělí čísla do 1 mil. jednociferným číslem - pamětně násobí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobílek - dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobílek - písemně násobí a jedno a dvoj-ciferným číslem - využívá kvantitativního vyjádření části celku (např. $1/2=0,50=50\%$) - řeší a tvoří úlohy, v kterých aplikuje osvojené aritmetické operace s přirozenými čísly - modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku - porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel - přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty - porozumí významu znaku „–“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose - názorně vyznačí $1/2, 1/4$ celku	- číselná osa, porovnávání čísel, vyznačování intervalů na číselné ose - zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky - sčítání a odčítání čísel v daném oboru - pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel - násobení a dělení čísel v daném oboru - pamětné násobení dvojciferného čísla jednociferným mimo obor násobílek - vztahy mezi násobením a dělením, pamětné násobení a dělení jednociferným číslem - písemné algoritmy násobení a dělení jedno a dvojciferným činitelem - písemné dělení jednociferným dělitelem - odhad a kontrola výsledku - vlastnosti násobení, užívání závorek - řešení slovních úloh na více početních výkonů - řešení slovních úloh s nadbytečnými nebo nedostačujícími údaji - písemné násobení trojciferným číslem - práce s daty v elektronické podobě Zlomky – celek, část, zlomek - přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla - zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) - zlomky – seznámení s učivem	na společném postupu a řešení se spolužákem EV - vnímání a hodnocení důsledků jednání lidí, osvojování si základních návyků aktivního odpovědného přístupu k životnímu prostředí EGS - příběhy a zážitky z Evropy a světa (cestování letadlem, vlakem, autem...) Evropská integrace (měnový systém), počítání v cizím jazyce MedV – média jako zdroj informací mezipředmětové vztahy VV, PČ – malované slovní úlohy, tvorba ilustrací k počítání - výroba pomůcek pro spolužáky ČJ – zápis a čtení – porozumění SÚ	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- řeší jednoduché slovní úlohy na určení $1/2, 1/3, 1/4, 1/5, 1/10$ daného počtu - sčítá zlomky se stejným jmenovatelem v jednoduchých příkladech - využívá názorných obrázků k určování $1/2, 1/4, 1/3, 1/5, 1/10$ celku - řeší a vytváří slovní úlohy - vyjadřuje celek z jedné dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny - modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku - vyhledává, sbírá a třídí data - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích - provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi - automatizace převodů - narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici) - sčítá a odčítá graficky úsečky - určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran - sestrojí rovnoběžky a kolmice - narýsuje kolmici	- čitatel, jmenovatel, zlomková čára - polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina + modelování zlomků (papírové modely, kostky, plastelína apod.) - sčítání zlomků se stejným jmenovatelem v jednoduchých případech - řešení jednoduchých slovních úloh na určení $1/2, 1/3, 1/4, 1/5, 1/10$ daného počtu - zápis čísla formou zlomku - část celku – modelování, jednoduchý výpočet - $1/5$ z celku - zařazení složitějších případů sčítání zlomků - příklady typu $3/5$ z celku apod - vlastnosti početních operací s čísly - písemné algoritmy početních operací Závislosti, vztahy a práce s daty, převody jednotek GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU Základní útvary v rovině - lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník Základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec		

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu - rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru - řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	- délka úsečky, jednotky délky a jejich převody - vzájemná poloha dvou přímek v rovině - rovnoběžky, různoběžky – průsečík, kreslení rovnoběžek, rýsování různoběžek - osově souměrné útvary - výpočet obvodu rovinného obrazce sečtením délek jeho stran, převody jednotek délky - měření délek hran těles - kružnice - kolmice, kolmost – vyznačování průsečíků - rýsování kolmice pomocí trojúhelníku s ryskou - kružnice, kruh – rýsování kružnice s daným středem a poloměrem - osa souměrnosti – osově souměrné obrazce - rovnoramenný trojúhelník - rovnostranný trojúhelník Nestandardní aplikační úlohy a problémy - slovní úlohy - číselné a obrázkové řady - magické čtverce - prostorová představivost		

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	MATEMATIKA	5.	WEIDLICHOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- bezchybně čte a zapisuje přirozená čísla do milionu - čte a zapisuje čísla větší než milion - porovnává přirozená čísla a zobrazuje je na číselné ose - řeší jednoduché nerovnice s užitím číselné osy - zaokrouhluje přirozená čísla na miliony, statisíce, tisíce, sta, desítky - zapíše dané přirozené číslo v požadovaném tvaru v desítkové soustavě - sčítá a odčítá přirozená čísla z paměti - písemně sčítá více přirozených čísel - písemně odčítá dvě přirozená čísla - řeší běžné situace z praxe pomocí přirozených čísel - sestavuje jednoduché grafy, tabulky, třídí a sbírá data - dosazuje za proměnou - umí užít závorky - využívá komutativní a asociativní zákon - seznámí se s římskými číslicemi - automatizace početních operací	Číselný obor 0 – 1 000 000 - automatizace početních operací – ústně i písemně - (číselné řady, písemné +, -, násobilka, SÚ, zaokrouhlování na desítky, stovky, tisíce, desetitisíce, převody jednotek, zápis a čtení zlomků) - práce s tabulkou (čtení a orientace v tabulce, doplnění tabulky podle jednoduchého předpisu) - pamětné a písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem - pamětné a písemné násobení a dělení jednociferným dělitelem Čísla větší než milion - číselná řada – přirozená čísla - čtení a zápis čísel na číselné ose - zápis čísel pomocí rozvinutého zápisu - porovnávání čísel - zaokrouhlování čísel (na tisíce, desetitisíce, statisíce, miliony) - písemné sčítání a odčítání - příklady se závorkou Římské číslice - pamětné násobení a dělení 10, 100, 1 000,	EV – vnímání a hodnocení důsledků jednání lidí, osvojování si základních návyků aktivního odpovědného přístupu k životnímu prostředí, šetrný přístup k přírodě, empatie k živočichům EGS - rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, evropská integrace (měnový systém), počítání v cizím jazyce MedV – média jako zdroj informací (zprávy o počasí v rozhlase, TV, tisku), kvalitní zábavy a způsobu naplnění volného času, výchova demokratického občana mezipředmětové vztahy- PČ, VV - výroba didaktických pomůcek v hodinách pracovních	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- počítá pamětně v úrovni velké násobilky - počítá písemně v oboru do mil. - zvládá převody jednotek - dokáže zapsat čas v digitální i analogické podobě - umí pracovat s kalkulačkou - řeší a vytváří slovní úlohy - dokáže číst v jízdním řádu, v mapě... - sestaví jednoduchou tabulku, diagram a graf - zakreslí údaje na časové přímce - dokáže pracovat s digitálními daty, dokáže je třídit dle určitých daných kritérií	10 000 - písemného násobení dvojciferných a trojciferných činitelů - pamětní počítání v úrovni velké násobilky - dělení dvojciferným dělitelem písemně Převody jednotek Aritmetický průměr Práce s daty - práce s kalkulačkou - slovní úlohy - čtení a orientace v jízdním řádu, orientace v kalendáři, orientace v plánu města, v mapě - tvorba jednoduchých vlastních slovních úloh - tvorba otázky - čtení a sestavení jednoduché tabulky, diagramu a grafu - počítání s časovými údaji - časová přímka (použití osy k zakreslení jednotlivých historických období, významných událostí regionu nebo rodiny žáka apod.) - práce s doporučenými digitálními zdroji - třídění získaných nebo vyhledaných dat podle daných/zvolených kritérií - základy práce s daty v tabulkovém procesoru	činností, využití početních dovedností v běžném životě - časová osa, historické sounáležitosti – osoby, stavby, významné události ČJ, VI – tvorba slovních úloh - volba povolání: - architektura naší obce, významné stavby, odhady a měření, pracovní postupy - významná zemědělská, průmyslová, rekreační a kulturní střediska v regionu	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- umí číst a zapsat zlomky - pojmenuje čitatele, jmenovatele - rozezná zlomky větší než jedna - názorně vyznačuje a určí část celku - řeší jednoduché slovní úlohy na určení daného počtu - sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem - využívá názorných obrázků k určování např. $\frac{2}{3}, \frac{3}{4}, \frac{4}{5}, \frac{6}{10}$ celku - řeší a vytváří slovní úlohy k určování daného celku - vyjadřuje celek z dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny... - používá zápis ve formě zlomku - provádí základní početní operace s desetinnými čísly v oboru setin z paměti a písemně - řeší běžné situace z praxe pomocí desetinných čísel - zapíše a přečte dané desetinné číslo v řádu desetin a setin - zobrazí dané desetinné číslo v řádu desetin na číselné ose - zaokrouhlí dané desetinné číslo v řádu desetin na celky	- objevování a experimentování s digitálními technologiemi při řešení matematických problémů Zlomky - základní informace o zlomcích - zápis a čtení zlomků (čítatel, jmenovatel, zlomková čára) - zlomky větší než jedna - modelování zlomků - jednoduchý výpočet části z celku - sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem - řešení jednoduchých slovních úloh na určení daného počtu z celku - zápis desetinného čísla formou desetinného zlomku - zařazení složitějších případů sčítání zlomků - řešení slovních úloh na určení celku ze zlomku Desetinná čísla - zavedení pojmu desetinné číslo, čtení, zápis, porovnávání desetinných čísel - zlomky se jmenovatelem 10, 100, 1 000 - desetinné zlomky - zápis desetinného zlomku jako desetinné číslo - porovnávání desetinných čísel - zaokrouhlování desetinného čísla v oboru do setin		

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- sčítá a odčítá desetinná čísla řádu desetin a setin - násobí a dělí desetinná čísla deseti a stem - užívá desetinná čísla v praktických situacích – nákupy - tvoří a řeší jednoduché slovní úlohy na užití desetinných čísel - převede desetinný zlomek na desetinné číslo a obráceně - porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla - zapíše celé záporné číslo na číselnou osu - zakresluje jednoduché grafy závislostí (změna teploty během dne) - přečte celé záporné číslo na číselné ose nebo na teploměru (grafu teploty) - používá dané symboly - umí sestrojit osu úsečky - narýsuje různoběžky, rovnoběžky, kolmici - pojmenuje jednotlivé geometrické útvary	- znázornění desetinného čísla na číselné ose - vztah desetinného zlomku a desetinného čísla - sčítání a odčítání desetinných čísel v oboru setin zpaměti a písemně - násobení desetinných čísel číslem 10, 100, 1000 - násobení desetinných čísel přirozeným číslem menším než deset - dělení desetinných čísel číslem 10, 100 - dělení desetinných čísel přirozeným číslem menším než deset - sčítání a odčítání desetinných čísel v oboru do miliontin - násobení desetinných čísel přirozeným číslem menším než sto Celá čísla - záporná a kladná čísla a číslo nula tvoří dohromady čísla CELÁ (měření teploty) GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU - základní geometrické útvary v rovině - - bod, úsečka, přímka, rovina, symboly používané v geometrii, vzájemná poloha přímek		

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- sčítá a odčítá graficky úsečky - určí délku lomené čáry - používá ke konstrukci obdélníku vlastnosti úhlopříček čtverce a obdélníku - pozná a znázorní další typy trojúhelníků (rovnoramenný a rovnostranný) - bezpečně dokáže narýsovat každý trojúhelník zadaný třemi stranami - změří a vypočítá obvod trojúhelníku - rozliší podobné a osově shodné útvary pomocí čtverečkovaného papíru - vymodeluje prakticky osu souměrnosti daného útvaru - umí použít pravidlo trojúhelníkové nerovnosti - seznámí se s pojmy přepona, odvěsny - určuje obvod a obsah čtverce a obdélníku - určí měřením délku stran - převádí jednotky délky a obsahu (mm, cm, dm, m, km) - vypočítá obvody a obsahy útvarů se zápisem (sjednocení jednotek, dosazení do vzorce, převody jednotek obsahu) - zná a používá vzoreček pro výpočet - tvoří slovní úlohy na výpočet obvodu a obsahu čtverce a obdélníku se zaměřením na praxi - užívá základní jednotky pro obsah - - 1 mm², 1 cm², 1 m²	- kolmice a jejich průsečík - rovnoběžky - přímky procházející danými body - obdélník, čtverec a trojúhelník - grafické sčítání a odčítání úsečky - lomená čára - pravoúhlý, rovnostranný, rovnoramenný - trojúhelník - konstrukce trojúhelníku – trojúhelníková nerovnost - osa souměrnosti, osově shodné útvary - konstrukce čtverce a obdélníku - obvody geometrických útvarů - obsah obdélníku a čtverce		

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- zná a umí převádět jednotky obsahu mm², cm², m² - rozezná jednoduchá tělesa a pojmenuje je - sestaví síť kváдру a krychle - seznámí se se vzorcem pro objem kváдру a krychle - umí pojmenovat (horní a dolní podstava, boční stěna, vrcholy, hrany) - seznámí se s výpočtem povrchu krychle - osy souřadnic nazýváme x a y - umí zapsat polohu jednotlivých bodů pomocí souřadnic - čte jednoduché diagramy	Tělesa - vymodeluje síť různých hranolů užitím těles z praxe - objem kváдру a krychle - povrch krychle, síť krychle kváдру - kružnice, kruh - povrch krychle - soustava souřadnic		

Informatika

Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **informatika** je součástí vzdělávací oblasti **Informační a digitální technologie** a umožňuje všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou. Pokládá základ uživatelských dovedností a bezpečného zacházení s technologiemi. Poskytuje dovednosti, které vedou k prevenci rizikového chování.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět **informatika** má časovou dotaci **1 hodinu týdně ve 4. a 5. ročníku**. Výuka probíhá na počítačích v PC učebně s připojením k internetu. Některá témata se konají bez počítače. V řadě činností upřednostňujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracují individuálním tempem.

Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení s objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Do výuky jsou zařazeny také základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen důraz na pamětné učení a reprodukci.

Mezipředmětové vztahy, průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování), **Výchova demokratického občana** (škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole), **Multikulturní výchova** (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel vede žáky k: - vyhledávání a třídění informací, efektivnímu využívání v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě - zpracovávání, porovnávání a posuzování výsledků (číselné a grafické záznamy, jejich vyhodnocování)
---------------------------	--

	- dalšímu studiu (kladná motivace, různorodý způsob práce) - pozitivnímu vztahu k učení (sebehodnocení, získávání nových informací) - pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů - poznání úlohy informací a informačních činností a využívání moderních informačních a komunikačních technologií
Kompetence k řešení problému	Učitel vede žáky k: - vnímání problémové situace ve škole i mimo ni a přemýšlení o jejích příčinách - promýšlení způsobů řešení problému - vyhledávání informací k řešení problému - formulování cílů při rozhodování o řešení problému - objevení různých variant řešení, ke stanovení a obhajobě vlastního nebo týmového rozhodnutí - formulaci svého požadavku a využití algoritmického myšlení při interakci s počítačem - porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, které dosahují větší věrohodnosti vyhledávaných informací
Kompetence komunikativní	Učitel vede žáky k: - formulaci a vyjádření své myšlenky v logickém sledu v písemném i ústním projevu - zapojení se do diskuze, obhajobě svého názoru a užívání vhodné argumentace - využívání informačních prostředků pro kvalitní komunikaci s okolním světem - porozuměním různým typům textů a záznamů a jiných informačních a komunikačních prostředků a využití je při osobním rozvoji - používání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
Kompetence sociální a personální	Učitel vede žáky k: - spolupráci ve skupině, pozitivním vlivu na kvalitu společné práce a vzájemné pomoci - ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi - respektu různých názorů - rozvoji sebedůvěry a samostatnosti žáka
Kompetence občanské	Učitel vede žáky k: - uvědomění si práva a povinností ve škole i mimo školu - řešení ekologických a environmentálních problémů - respektu autorských práv při využívání software - zaujímání odpovědného a etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích
Kompetence pracovní	Učitel vede žáky k: - zaujímání zodpovědného přístupu k zadaným úkolům, úplnému dokončení práce, zpracovávání údajů ze současného působení školy – informace pro veřejnost - využívání znalostí a zkušeností v zájmu vlastního rozvoje - šetrné práci s výpočetní technikou

Kompetence digitální	Učitel vede žáky k: - využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu - poznávání možností výpočetní techniky, osvojení si znalostí a dovedností práce s počítačem - rozvoji myšlení a logickému uvažování - vyhledávání a využívání potřebných informací - samostatnému rozhodování při hledání optimálních řešení - získávání odpovědného přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu - respektování a dodržování společně stanovených pravidel, používání internetu - využívání možností počítače k prezentaci výsledků své práce
---------------------------------	---

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
INFORMATIKA	INFORMATIKA	3.	JANDOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- sestaví postup pro robota, aby došel k cíli - přečte postup pro robota a rozhodne, do jakého cíle dorazí - opraví chybný postup pro robota - sestavuje různé postupy ke stejnému cíli - pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží - vysvětlí, co je program a rozdíly mezi člověkem a počítačem - edituje digitální text, vytvoří obrázek - přehraje zvuk, či video - používá krok zpět a zoom - řeší úkol s použitím schránky - dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením	Algoritmizace a programování Programování robotické hračky - Bee-bot: základní ovládání - hledání postupu k zadanému cíli - programování robota pomocí tlačítek - orientace na podložce, směr k, směr od, směr nahoru, dolů, vlevo, vpravo - programování s omezením na podložce, s omezením počtem příkazů - hledání chyby v programu - řešení úloh s podmínkou Digitální technologie - digitální zařízení - zapnutí/vypnutí zařízení /aplikace) - ovládání myši - kreslení čar, vybarvování - používání ovladačů - ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) - psaní slov na klávesnici - editace textu - ukládání práce do souboru - otevírání souborů - přehrávání zvuku	M - logika, orientace v prostoru OSV - spolupráce, kreativita, soustředění VDO - podpora demokratického klimatu ve třídě OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti MedV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, rozdíl mezi reálným a virtuálním světem	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- přímo ovládá postavu a vede ji k cíli krok za krokem - vytvoří postup pro postavu ke splnění úkolu - hledá různé postupy vedoucí k cíli - hledá vhodný postup při omezení počtu kroků, nebo nástrojů - posoudí, zda daný postup vede k cíli - rozpozná opakující se vzory, kroky, postupy - vyhledá a opraví chybu v postupu - používá posloupnost příkazů	Algoritmizace a programování - přímé řízení postavy, čtení a interpretace záznamu pohybu - pořadí a jeho plánování, opakující se vzory, kroky, postupy - pravidla tvorby algoritmu, omezení příkazů, počtu kroků - stav postavy, změna stavu nástrojem, dostupné nástroje, řetězení nástrojů - program a jeho vlastnosti, jeho vytváření, vykonání, úprava	M - logika, orientace v prostoru OSV - spolupráce, kreativita, soustředění VDO - podpora demokratického klimatu ve třídě	

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
INFORMATIKA	INFORMATIKA	4.	JANDOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů - najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci - propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí - pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj - při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace - rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého - sestaví postup pro robota, aby došel k cíli - přečte postup pro robota a rozhodne, do jakého cíle dorazí - opraví chybný postup pro robota - sestavuje různé postupy ke stejnému cíli - naprogramuje robota dle vlastního projektu, sestaví program pro robota, rozpozná opakující se vzory - ověří správnost postupu (programu), najde a opraví v něm případné chyby - sdělí informaci obrázkem	Digitální technologie - využití digitálních technologií v různých oborech - ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele - počítačová data, práce se soubory - propojení technologií, internet - úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš - technické problémy a přístupy k jejich řešení Algoritmizace a programování Programování robotické hračky - Bee-bot: základní ovládání - hledání postupu k zadanému cíli - programování robota pomocí tlačítek - orientace na podložce, směr k, směr od, směr nahoru, dolů, vlevo, vpravo - programování s omezením na podložce, s omezením počtem příkazů - hledání chyby v programu - řešení úloh s podmínkou - vlastní programovací projekty Data, informace a modelování	OSV - seberegulace, sebeovládání MedV - kritické myšlení, orientace v mediálním sdělení EGS - globální síť, internet VDO - demokratické principy ve škole OSV - komunikace a spolupráce	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel - zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text - zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky - obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	- piktogramy, emodži - kód - přenos na dálku, šifra - pixel, rastr, rozlišení - tvary, skládání obrazce	OSV - seberegulace, sebeovládání, kreativita MedV - kritické myšlení, orientace v mediálním sdělení EGS - globální síť, internet	

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
INFORMATIKA	INFORMATIKA	5.	JANDOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech - doplní posloupnost prvků - umístí data správně do tabulky - doplní prvky v tabulce - v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný - nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky - určí, jak spolu prvky souvisí - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy - v programu najde a opraví chyby - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - vytvoří a použije nový blok - upraví program pro obdobný problém - pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty - pomocí obrázku znázorní jev - pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy - sestaví program řídící chování postavy - v programu najde a opraví chyby	Informační systémy - data, druhy dat - doplňování tabulky a datových řad - kritéria kontroly dat - řazení dat v tabulce - vizualizace dat v grafu Informační systémy - systém, struktura, prvky, vztahy Algoritmizace a programování - příkazy a jejich spojování - opakování příkazů - pohyb a razítkování - ke stejnému cíli vedou různé algoritmy - vlastní bloky a jejich vytváření - kombinace procedur Data, informace a modelování - graf, hledání cesty - schéma, obrázkové modely - model Algoritmizace a programování - kreslení čar - opakování příkazu - ladění, hledání chyb	VDO - demokratické principy ve škole OSV - komunikace a spolupráce OSV - seberegulace, sebeovládání MedV - kritické myšlení, orientace v mediálním sdělení EGS - globální síť, internet VDO - demokratické principy	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit - cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav - v programu najde a opraví chyby - používá události ke spuštění činnosti postav - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - upraví program pro obdobný problém - ovládá více postav pomocí zpráv	- vlastní příkaz a jejich vytváření - změna vlastností postavy pomocí příkazu - náhodné hodnoty - čtení programů Algoritmizace a programování: Blokově orientovaný jazyk - násobné postavy a souběžné reakce - modifikace programu - animace střídáním obrázků - spouštění pomocí událostí - vysílání zpráv mezi postavami - čtení programů - programovací projekt		

Člověk a jeho svět

Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Prvouka** je součástí vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět**. Předmět se vyučuje v 1. – 3. ročníku a vymezuje vzdělávací obsah, který se týká člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších příbuzných témat. Na Prvouku navazují vyučovací předměty Vlastivěda a Přírodověda, které jsou součástí vzdělávací oblasti Člověk a svět ve 4. – 5. ročníku.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět **Prvouka** má časovou dotaci v **1. – 2. ročníku 2 hodiny týdně, ve 3. ročníku 3 hodiny týdně**. Vyučovací hodiny se mohou uskutečňovat v kmenové učebně, v okolí školy, na školní zahradě nebo v přírodě. Součástí jsou exkurze (např. zahradnictví, obecní úřad apod.). Předmět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žák si utváří prvotní ucelený obraz světa.

Prvouka patří do vzdělávacího oboru **Člověk a jeho svět**, který je rozdělen do pěti tematických celků, které jsou shodné ve všech třech ročnících. Obsah učiva se spirálově rozšiřuje.

Místo kde žijeme	- poznávání nejbližšího okolí - pochopení organizace života v rodině, ve škole, v obci a ve společnosti - praktické získávání zkušeností v dopravní výchově - praktické poznávání místních a regionálních skutečností
Lidé kolem nás	- upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi - seznámení se se základními právy a povinnostmi
Lidé a čas	- orientace v dějích a čase
Rozmanitost přírody	- poznávání Země jako planety sluneční soustavy - poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé i neživé přírody - hledání možností k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí
Člověk a jeho zdraví	- základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci - bezpečné chování v různých životních situacích - poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti

Mezipředmětové vztahy, průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata: **Environmentální výchova** (jednání lidí ve vztahu k životnímu prostředí, pozitivní vztah k přírodě a ochraně životního prostředí, ekosystémy), **Výchova demokratického občana** (občanská společnost a škola – pravidla chování, **Myšlení v evropských a globálních souvislostech** (naše vlast, ČR – evropský stát), **Osobnostní a sociální výchova** (sebepoznání a sebeovládání, odlišnosti lidí, pozitivní myšlení, správná organizace času), **Multikulturní výchova** (kultura, člověk a tělesné odlišnosti různých ras,

lidské předsudky, rasismus) a **Mediální výchova** (získávání informací, práce s textem a informacemi z tisku, TV apod.).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel vede žáky k: - vyhledávání a třídění informací a využívání informací v procesu učení - plánování, organizování a řízení vlastního učení - experimentování a pozorování, porovnávání získaných informací a vyvozování závěrů (s pomocí pedagoga) - poznávání smyslu a cílů učení, k pozitivnímu vztahu k učení
Kompetence k řešení problémů	Učitel vede žáky k: - vnímání jednoduchých problémových situací ve škole i mimo ni - vyhledání jednoduchých informací vhodných k řešení problému - tomu, aby ho neodradil případný neúspěch - samostatnému řešení problémů - k volbě vhodného způsobu řešení
Kompetence komunikativní	Učitel vede žáky k: - formulování a vyjádření svých myšlenek a názorů v ústním projevu - naslouchání promluvám druhých a ke vhodné reakci - účinnému zapojení se do diskuze - obhajování svého názoru a vhodné argumentaci - užívání informačních a komunikačních prostředků
Kompetence sociální a personální	Učitel vede žáky k: - spolupráci ve skupině - podílení se s pedagogy na vytváření pravidel v týmu - podílení se na utváření příjemné atmosféry v týmu - požádání o pomoc v případě potřeby - přispívání do diskuse v malé skupině i do debaty ve třídě
Kompetence občanské	Učitel vede žáky k: - zodpovědnému rozhodování v jednoduché dané situaci, podle svých možností k poskytnutí účinné pomoci - uvědomění si svých práv a povinností ve škole, respektování školního řádu a úmluv třídy - chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů - k ohleduplnému vztahu k přírodě i kulturním výtvorům
Kompetence pracovní	Učitel vede žáky k: - utváření si pracovních návyků v jednoduché, samostatné i týmové činnosti - adaptaci na změněné nebo nové pracovní podmínky - používání různých materiálů, nástrojů a vybavení
Kompetence digitální	Učitel vede žáky k: - využívání digitálních technologií k usnadnění práce a k získání a vyhledávání dat

	- k vytváření společných pravidel při práci s technologiemi a k jejich dodržování - chrání své osobní údaje a uvědomuje si, které údaje je vhodné, a které nevhodné o sobě zveřejňovat a proč - je veden ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání - učitel motivuje žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací
--	---

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	PRVOUKA	1.	CAPULIČOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- popíše bezpečnou cestu do školy - rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí, situaci modeluje - rozpozná svoji školu a spolužáky - určí svoje pracovní místo - připraví si pomůcky - uvede svoji adresu, zajímavosti v místě bydliště - pojmenuje členy své rodiny a popíše jejich roli - vyjmenuje dobré a špatné vlastnosti lidí - rozliší příbuzenské vztahy v rodině - uvede přirozené odlišnosti spolužáků, projevuje k nim toleranci - uvede ze svého života příklad z minulosti, současnosti a budoucnosti - uvede svůj režim dne s časovými údaji - charakterizuje roční doby z hlediska života v rodině - uvede příklady ze života živočichů a rostlin v jednotlivých ročních obdobích - roztřídí některé přírodniny podle nápadných znaků	Místo, kde žijeme - domov - orientace v místě bydliště - škola, prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy - bezpečnost v dopravním provozu Lidé kolem nás - rodina - soužití lidí - chování lidí - pravidla slušného chování Lidé a čas - orientace v čase - režim dne - roční období Rozmanitosti přírody - den a noc - změny v přírodě v ročních obdobích	VDO – občanská společnost a škola OSV – sociální rozvoj, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace MKV – kultura, lidské vztahy, etnický původ EV – jednání lidí ve vztahu k životnímu prostředí Mezipředmětové vztahy Čj - texty přiměřeného rozsahu a náročnosti Tv - turistika Vv – práce s přírodninami, barvy, krása krajiny	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- popíše základní stavbu lidského těla a funkci jednotlivých orgánových soustav - uvede základní zásady osobní hygieny, správné výživy a zdravého způsobu života - vysvětlí pojmy: zdraví, nemoc, úraz - zná důležitá telefonní čísla	Člověk a jeho zdraví - lidské tělo - péče o zdraví - výživa a zdraví - situace hromadného ohrožení		

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	PRVOUKA	2.	CAPULIČOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- orientuje se v místě bydliště a okolí školy - dodržuje správné dopravní návyky chodce - vysvětlí jak správně přecházet vozovku - rozliší různé dopravní prostředky a vybrané dopravní značky - zapíše adresu domů - orientuje se v prostorách školy - pozná státní vlajku a hymnu - popíše role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - uvede a popíše povolání rodičů - zapíše datum narození - vysvětlí potřebu různosti lidí a jejich povolání pro společnost - v modelových situacích předvede základní pravidla slušného chování - objasní termíny: ohleduplnost, kamarádství apod. - uvede příklady tolerance k nedostatkům a přednostem spolužáků - pojmenuje a pozná části dne, hodiny, minuty, změří čas - vysvětlí pravidelné střídání činností lidí	Místo, kde žijeme - domov - škola - obec, místní krajina - okolní krajina - naše vlast Lidé kolem nás - rodina - soužití lidí - chování lidí - právo a spravedlnost - kultura - základní globální problémy Lidé a čas - orientace v čase a časový řád - současnost a minulost v našem životě	VDO - občanská společnost a škola, demokratické vztahy ve škole MKV - respektování zvláštností různých etnik, poznávání etnických skupin, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin ENV- lidské aktivity a problémy životního prostředí, výchova k životnímu prostředí, třídění odpadu Mezipředmětové vztahy M – převody jednotek ČJ – telefonický rozhovor HV – písně o přírodě	- vycházky v okolí školy - práce s daty, kalendář

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- používá termíny rok, roční období, měsíc, dokáže rozeznat pojmy včera, dnes, zítra - vyjmenuje významné svátky – Vánoce, Nový rok, tradice - uspořádá časové údaje podle délky trvání - sestaví kalendář (měsíce a roční období), vyhledá datum v kalendáři - pozoruje život živočichů v ročních obdobích, popíše známé živočichy ze svého okolí (domácí i volně žijící) – základní stavba těla - přiřadí domácí zvířata do správné „rodiny“ - rozlišuje a zná charakteristické znaky: les, park, louka, zahrada, pole, potok, řeka - rozlišuje stromy listnaté a jehličnaté - pojmenuje běžně se vyskytující stromy, keře, byliny a zemědělské plodiny - vysvětlí pojem jedovaté rostliny (houby) – riziko sběru - popíše stavbu těla známé rostliny - roztřídí druhy ovoce a zeleniny - přiřadí pojmy pokojová rostlina, zemědělská plodina, ovocný strom, ovoce, zelenina - určí jednotlivé části těla a vnitřní orgány - vyjmenuje lidské smysly a jejich orgány - pojmenuje základní lidské potřeby (hygienické návyky) - vysvětlí, jak poskytnout první pomoc při drobném poranění	- regionální památky - báje, mýty, pověsti Rozmanitosti přírody - voda, vzduch - rostliny, houby, živočichové - životní podmínky - rovnováha v přírodě - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - stromy, keře, byliny, zemědělské plodiny - jedovaté rostliny a houby - stavba těla rostlin - ovoce a zelenina Člověk a jeho zdraví - lidské tělo - péče o zdraví - výživa a zdraví - situace hromadného ohrožení - první pomoc	VV – kresba, malba přírody, zvířete, rostliny, rodiny, dopravních značek apod.	- návštěva knihovny (tradice a zvyky) - vycházky v okolí školy - návštěva botanické zahrady - výuka v zahradním altánu

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- vysvětlí, jak přivolat pomoc strážníků, hasičů, RZS, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových volání	- důležitá telefonní čísla - komunikace se záchranáři		

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	PRVOUKA	3.	CAPULIČOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- orientuje se v místě svého bydliště, v okolí školy, v místní krajině - orientuje se v plánu obce - určí hlavní a vedlejší světové strany - v přírodě se umí orientovat podle světových stran - zná hlavní město ČR, vybrané památky, státní symboly, hymnu - pojmenuje základní povinnosti a práva členů rodiny - posoudí, zdůvodní a zhodnotí své chování k jednotlivým členům rodiny - rozezná základní i širší příbuzenské vztahy - pojmenuje a vysvětlí profesi svých rodičů, představí si význam a potřebu různých povolání a pracovních činností - chrání výsledky své práce (i jiných) zhodnotí na příkladech práci dobrou a špatnou - charakterizuje jednoduché činnosti lidí (práce, učení, hra, cestování.....) - zformuluje a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, usiluje o dobré vztahy ve třídě - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí	Místo, kde žijeme - domov - škola - obec, místní krajina - okolní krajina - naše vlast Lidé kolem nás - rodina - soužití lidí - chování lidí - právo a spravedlnost - kultura - základní globální problémy - činnosti lidí	VDO - občanská společnost a škola EV - vztah člověka a prostředí EV – základní podmínky života, lidské aktivity, problémy životního prostředí VDO Osobnostní rozvoj poznávání, sebepoznávání, seberegulace, psychohygienu Sociální rozvoj -poznávání lidí -mezilidské vztahy -komunikace Morální rozvoj -řešení problémů	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- porovnává a prakticky využívá základní časové údaje - určí čas podle hodin - používá kalendář, vyjmenuje dny v týdnu a měsíce - rozlišuje přítomnost, minulost a budoucnost - zaznamená pro vymezený účel do předem vytvořené tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data (výsledky pokusu s využitím digitálních technologií) - provádí jednoduché pokusy u skupin známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti - určí a roztřídí některé přírodniny podle nápadných znaků, rozlišuje přírodniny, lidské výtvořiny a suroviny - změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů - popíše základní vlastnosti a význam vody, vzduchu, hornin a půdy pro život na Zemi - popíše jednoduše koloběh vody v přírodě - pozoruje, popíše a porovná viditelné jevy v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - změří čas, vzdálenost a teplotu s využitím digitálních technologií - ve skupině naplánuje pokus, provede jej a zaznamená výsledky pokusu - řekne příklady výskytu organismů ve známém prostředí (les, louka, rybník, zahrada, pole apod.) a určí jejich typické znaky	Lidé a čas - orientace v čase a časový řád - současnost a minulost v našem životě - regionální památky - báje, mýty, pověsti Rozmanitosti přírody - vlastnosti a změny látek - živá a neživá příroda - voda a vzduch - nerosty a horniny, půda - vážení a měření - živočichové - rostliny - ohleduplné chování k přírodě - pokus, zaznamenání výsledků		- jednoduché pokusy

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- provede základní rozdělení živočichů – savci, ptáci, obojživelníci, ryby, hmyz - uvede hlavní rozlišovací znaky, popíše stavbu těla, odlišnosti v rozmnožování jednotlivých skupin živočichů - pojmenuje části rostlin, určí vybrané druhy plodů a semen, určí význam semen, popíše projevy života rostlin - určí vybrané kvetoucí a nekvetoucí rostliny a dřeviny, hospodářské a léčivé rostliny - určí běžně se vyskytující jedlé a jedovaté houby a umí je, pojmenuje je - posoudí význam životního prostředí pro člověka - používá základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky spojené se zdravím - srovná změny lidského těla v průběhu lidského života - dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrozil zdraví své i jiných - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná - naučí se a používá základní pravidla účastníků silničního provozu (z pohledu chodce a cyklisty) - pojmenuje části lidského těla, některé orgány, zná jejich základní funkci - dokáže reagovat adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných situacích	Člověk a jeho zdraví - lidské tělo - péče o zdraví - výživa a zdraví - situace hromadného ohrožení		

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek - rozezná nebezpečí různého charakteru - využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času			

Člověk a jeho svět

Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Přírodověda** je součástí vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět** a navazuje svým obsahem na učivo prvouky v **1. až 3. ročníku**. Je to předmět opírající se o vybrané poznatky z různých přírodovědných oborů. V procesu výuky by žáci měli získat takové vědomosti, dovednosti a schopnosti, které jim umožní aktivně poznávat přírodu, člověka a jím vytvořený svět i prostředí, ve kterém člověk pracuje a žije.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Přírodověda** je vyučován **ve 4. ročníku po 1 vyučovací hodině** a v **5. ročníku po 1 vyučovací hodině**. Výuka probíhá s využitím názorných, přírodních pomůcek v kmenových třídách, na školní zahradě, v učebně přírodovědeckých předmětů, součástí výuky jsou i vycházky do přírody, besedy či exkurze (např. do planetária, botanické zahrady, zoologické zahrady aj.).

Vyučovací předmět **Přírodověda** je členěna do dvou tematických okruhů

Rozmanitost přírody	- poznávání Země jako planety sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život - poznávání rozmanitosti a proměnlivosti živé i neživé přírody - pozorování přírody jednotlivých ročních období - houby, rostliny, živočichové - horniny a nerosty, látky kolem nás - uvědomění vlivu lidské činnosti na přírodu, k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí
Člověk a jeho zdraví	- poznávání a rozlišování zdraví a nemoci - zdravotní prevence, první pomoc - bezpečné chování v různých životních a mimořádných situacích - vývoj člověka od narození do dospělosti - denní režim, hygiena a správná výživa

Mezipředmětové vztahy, průřezová témata

Předmětem se prolínají průřezová témata, zejména **Environmentální výchova, Osobnostní a sociální výchova a Výchova demokratického občana**.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel vede žáky k: - používání vhodných učebních pomůcek, encyklopedií a odborné literatury - získávání informací o přírodě, pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků svého pozorování
Kompetence k řešení problémů	Učitel vede žáky k: - řešení úkolů, které vyžadují propojení znalostí i využití

	- praktických dovedností - samostatnosti, kreativity, tvořivosti a logického myšlení, řešení a závěrů na které přijdou žáci sami
Kompetence komunikativní	Učitel vede žáky k: - samostatnému vyjadřování žáků - maximální možnosti samostatné ústní i písemné prezentace (samostatná práce, projekty, referáty, řízené diskuse, komunitní kruh) - žáci si rozšiřují slovní zásobu v oblasti přírodovědecké terminologie
Kompetence sociální a personální	Učitel vede žáky k: - práci ve skupině, spolupráci a vzájemné pomoci - nastavení pravidel při práci ve skupině a jejich dodržování
Kompetence občanské	Učitel vede žáky k: - ohleduplnému vztahu k přírodě - poznání a chápání rozdílů mezi lidmi, tolerantnímu chování a jednání, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci, chování - v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých - učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch
Kompetence pracovní	Učitel vede žáky k: - pozorování, manipulování a experimentování - správným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky - dodržování obecných pravidel bezpečnosti - utváření pracovních návyků v samostatné i týmové činnosti, dodržování vymezených pravidel
Kompetence digitální	Učitel vede žáky k: - vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a jejich dodržování - učitel vede žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí - zkoumání přírody s využitím online aplikací - vyhledávání informací, plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	PŘÍRODOVĚDA	4.	KOVANDOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - rozeznává vybrané houby na jedlé, nejedlé a jedovaté - popíše stavbu těla jedlé a jedovaté houby - popíše stavbu, výživu, průběh a způsob života u vybraných rostlin - třídí organismy do známých skupin - třídí živočichy na obratlovce a bezobratlovce, uvede jejich zástupce - charakterizuje znaky, způsob života a stavbu těla živočichů - vyhledává informace v odborné literatuře, v encyklopediích a využívá internetové zdroje - vyjmenuje živočichy a rostliny vyskytující se v jednotlivých přírodních společenstvích - uvede charakteristiky přírodních společenství v jednotlivých ročních obdobích - rozeznává látky v různých skupenstvích za pomoci jednoduchých pokusů	Živá a neživá příroda Živá příroda - houby Rostliny – byliny, stromy, keře - houby, rostliny, živočichové - živočichové - lidská obydlí, les, park, potok a řeka, pole, louka, rybník - příroda na podzim, příroda v zimě, příroda na jaře, příroda v létě Neživá příroda - skupenství látek	EV - ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV - mezilidské vztahy MV – lidské vztahy mezi různými skupinami lidí VDO – chování v přírodě a její ochrana ČJ – vyhledávání informací v encyklopediích, atlasech, v odborné literatuře INF – vyhledávání informací PV – pěstování rostlin VV – kresba/malba	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- založí a vyhodnotí jednoduchý pokus - rozliší vybrané druhy nerostů a hornin - poznává jednotlivé látky a s pomocí jednotlivých klíčů a pokusů popisuje jejich vlastnosti - uvede, jak vzniká půda a jaký má půda význam pro život na Zemi - osvojí si význam vodních ploch a lesů pro život na Zemi - vysvětlí pojem chráněná území a uvede způsoby správného chování v CHKO. Žák jmenuje některé příklady chráněných území v ČR	- nerosty a horniny - vlastnosti látek Člověk a příroda - význam půdy - význam vodních ploch a lesů - ochrana přírody	TV – vycházka do ekosystémů	

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	PŘÍRODOVĚDA	5.	KOVANDOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - rozliší vybrané druhy nerostů a hornin - vysvětlí oběh vody v přírodě a vysvětlí význam vody pro život člověka - vyjmenuje složení vzduchu, jeho vlastnosti - hovoří o významu půdy pro život člověka a hospodářsky významných nerostech a horninách - seznamuje se s podmínkami života rostlin, na základě toho založí a provede jednoduchý pokus - vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi - vysvětlí pojmy vesmír, planeta, hvězda, družice, meteorit, kometa - vyjmenuje planety sluneční soustavy a porovnává je s planetou Zemí - odůvodňuje střídání dne a noci a střídání ročního období - vyjmenuje podnebné pásy, určí jejich umístění na mapě a jednotlivé podnebné pásy charakterizuje	Živá a neživá příroda Neživá příroda - nerosty a horniny - voda - vzduch - půda Živá příroda - podmínky života rostlin, přizpůsobivost rostlin Vesmír a sluneční soustava - Slunce, vesmír, planeta, hvězda, družice, meteorit, kometa - planety sluneční soustavy - střídání dne a noci, ročního období Podnebné pásy Člověk a živá příroda - zoologické zahrady	EV - základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV - mezilidské vztahy MV - lidské vztahy ČJ - vyhledávání informací v encyklopediích, atlasech, v odborné literatuře INF - vyhledávání informací PV - pěstování rostlin VV - kresba/malba	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- vysvětlí význam botanických a zoologických zahrad - popíše lidské tělo a orgánové soustavy člověka - charakterizuje vývoj člověka od početí po narození - charakterizuje vývoj člověka od narození do smrti - vyhledává informace v odborné literatuře, v encyklopediích a využívá internetové zdroje - zná význam osobní a intimní hygieny, zdravého denního režimu a zdravého životního stylu - ochraňuje své zdraví – prevence zdraví - seznamuje se škodlivostí návykových látek a jejich negativní účinností na organismus - uvědomuje si pozitivního i negativního vlivu reklamy a nebezpečí na internetu	Lidské tělo - vývoj člověka - vývojová stadia člověka Odborná literatura, encyklopedie, atlasy Zdravý životní styl, zásady zdravého denního režimu - ochrana a prevence zdraví Návykové látky a jejich škodlivost Reklamní vlivy		

Člověk a jeho svět

Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Vlastivěda** je součástí vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět** obsahuje témata ze společnosti, vlasti, přírody, kultury, bezpečí a dalších témat. Umožňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život.

Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje a jejich vzájemné vztahy. Poznávají sebe, i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům. Učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy a reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Vzdělávací předmět **Vlastivěda** nabízí žákům pohyb v online prostředí se zaměřením na bezpečí a ochranu vlastní osoby a zdraví. Zapojení digitálních technologií, prostřednictvím hry, modelové situace, umožňuje žákům názornější porozumění jevům, které nelze pozorovat v reálných podmínkách, slouží k prohlížení rozměrných 3D objektů a k 3D prohlídkám pamětihodností (virtuální prohlídky měst, muzeí).

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Vlastivěda** je realizována ve **4. ročníku 1 hodina týdně** a v **5. ročníku 2 hodiny týdně**. Žáci pracují ve třídě nebo v počítačové učebně s využíváním různých forem práce, s využitím dostupných vyučovacích pomůcek.

Předmět Vlastivěda je rozdělena do tří tematických okruhů

Místo, kde žijeme	- chápání organizace života v obci, ve společnosti - praktické poznávání místních, regionálních skutečností, s důrazem na dopravní výchovu - postupné rozvíjení vztahu k zemi, národní cítění
Lidé kole nás	- upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi - uvědomování si významu a podstaty tolerance, pomoci, solidarity, úcty, - snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen - seznamování se se základními právy a povinnostmi i problémy ve společnosti i ve světě - směřování k výchově budoucího občana demokratického státu
Lidé a čas	- orientace v dějích čase, postup událostí a utváření historie věcí a dějů - snaha o vyvolání zájmů u žáků samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat - informace z historie a současnosti

Mezipředmětové vztahy, průřezová témata

V tomto předmětu prolínají průřezová témata: **MKV, EGS, VDO**

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení	Učitel vede žáky k: - jak vyznačit v jednoduchém plánu obce místo bydliště, školy, cestu na určené místo - jak začlenit obec (město) do příslušného kraje - jak používat správné terminologie a symboliky - srozumitelně vysvětluje, co se mají naučit
Kompetence k řešení problémů	Učitel vede žáky k: - jak rozlišit přírodní a umělé prvky v okolní krajině - umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi apod. - umožňuje každému žákovi zažít úspěch
Kompetence komunikativní	Učitel vede žáky k: - jak se vyjádřit různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitosti krajiny - jak využívat časové údaje při řešení různých situací, rozlišit děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - jak ověřovat výsledky řešení - podněcuje žáky k argumentaci
Kompetence sociální a personální	Učitel vede žáky k: - jak rozlišit vztahy mezi lidmi, národy - jak odvodit význam a potřebu různých povolání a pracovních činností - vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů - vytváří heterogenní pracovní skupiny
Kompetence občanská	Učitel vede žáky k: - jak pojmenovat některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události v oblastech ČR (případně ve státech Evropy) - jak projevit toleranci k přirozeným odlišnostem lidské společnosti - umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků - hodnocení vlastních výsledků
Kompetence pracovní	Učitel vede žáky k: - jak uplatnit elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a práci lidí - jak porovnávat minulost a současnost a uvádí konkrétní příklady - zajímá se o náměty, názory, zkušenosti žáků - k plánování úkolů a postupů - zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

Kompetence digitální	Učitel vede žáky k: - dodržování pravidel při práci s technologiemi - dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí - ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč - respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací - zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil - zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací - plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií
-----------------------------	---

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	VLASTIVĚDA	4.	BANÍKOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- určí polohu svého bydliště, pobytu vzhledem ke krajině, státu - určí polohu ČR v Evropě - má přehled o významných firmách v regionu - určí světové strany podle mapy, v přírodě - rozlišuje náčrt, plán, základní typy map - umí vyhledávat na mapě, - vyhledá jednotlivé údaje, orientuje se v mapových značkách, ukáže na mapě polohu - uvede základní informace o podnebí v ČR, rozlišuje podnebné pásy - vyhledá hlavní vodní toky, pohoří, nížiny - vyhledá hlavní města jednotlivých krajů, sousedních států - uvede hlavní orgány státní moci a některé zástupce - rozezná symboly našeho státu a zná jejich význam - charakterizuje státoprávní uspořádání - vyhledá z dostupných informačních zdrojů regionální zvláštnosti přírody, kultury, osídlení obyvatelstva - zná základní práva a povinnosti, problémy ve společnosti i ve světě	Místo, kde žijeme - poloha a povrch ČR - místní oblast, region, zdroje, výroba, služby - orientační body a linie, světové strany - grafické znázornění povrchu, mapy, plány, práce s mapou Česká republika, sousední státy - povrch, podnebí, vodstvo - kraje a jejich zvláštnosti - státní zřízení a politický systém - státní správa a samospráva - státní symboly Lidé kolem nás - základní lidská práva	EGS - jsme Evropané, objevujeme Evropu a svět MV - mezilidské vztahy VDO - občan, společnost, stát, formy participace v politickém životě OSV - sociální rozvoj, poznávání lidí, komunikace, morálka, mezilidské vztahy, hodnoty, postoje, řešení problémů MedV - digitální technologie	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- uvede příklady ze svého okolí, ve kterých dochází k porušování lidských práv, práv dítěte a demokratických principů - orientuje se v institucích zajišťující ochranu občanů, majetku (policie, moc soudní, veřejné správy) - upevňuje si základy slušného chování a jednání mezi lidmi - uvědomuje si význam a podstatu tolerance, pomoci, solidarity a nového postavení muže a ženy ve společnosti - vyjmenuje příklady, čím se lidé liší a jak lze těchto odlišností využít ve prospěch společnosti - získává přehled a lépe se orientuje v nabídce kulturních akcí	- práva dítěte - právní ochrana občanů a majetku - práva a povinnosti žáků školy - podoby a projevy kultury - kulturní instituce	VDO – práva a povinnosti MKV - lidské vztahy, respekt vůči jiným kulturám	

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	VLASTIVĚDA	5.	BANÍKOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- žák charakterizuje svými slovy vývojové etapy historie naší vlasti, umí popsat způsob života lidí v různých etapách historie - žák umí porovnat na konkrétních příkladech minulost a současnost - žák umí využít konkrétním způsobem archiv, knihovnu, muzea, galerie jako informační zdroj pro pochopení minulosti - žák umí porovnat a zhodnotit na konkrétních příkladech způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti (regionální specifika) - žák umí objasnit historické důvody státních svátků a významných dnů - žák umí převyprávět svým spolužákům některou z pověstí, vázanou na nejbližší region - žák umí stručně charakterizovat historický přínos vybraných významných osobností českých dějin (region, obce)	Lidé a čas - orientace v čase a časový řád, určování času - dějiny jako časový sled událostí - kalendáře, letopočet, generace, režim dne, roční období - proměny způsobu života v našem regionu - bydlení, předměty denní potřeby v historickém vývoji - regionální památky, péče o památky - lidé a obory zkoumající minulost předků (báje, mýty, pověsti, minulost kraje, vlast, rodný kraj) - Staré pověst české (nejstarší osídlení naší vlasti – Keltové na území Kokořínska) - život ve městech a zámcích - Přemysl Otakar II a založení města Mělníka - Jan Hus, Jan Žižka, Karel IV. A jeho vliv na místní region - nedávná minulost antropolog J. Matiegka - první světová válka - vznik Československého státu Československá republika - komunistická vláda, sametová revoluce	EV - základní podmínky života, lidské aktivity, problémy životního prostředí, vztah člověka a životního prostředí Čj – báje a pověsti	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- žák umí zprostředkovat svým spolužákům zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích - žák umí porovnat světadíly a oceány podle velikostí, umí popsat jejich polohu na Zemi - žák se orientuje na mapě, ukáže polohu sousedních států - žák umí charakterizovat vybrané státy, umí vyhledat evropské státy a významná města - žák umí vysvětlit pojmy: Evropská unie, evropský znak, evropský dům, uvede některé výhody členství ČR v EU - žák uvede některý významný problém (globální, lokální, společenský) a navrhne způsob jeho řešení	Místo, kde žijeme - vlastní zkušenosti žáků z cestování do cizích zemí - Evropa a svět – kontinenty - poloha a povrch Evropy - sousedé ČR a evropské státy - rostliny a živočichové Evropy - Evropská unie – evropský občan, cestování - vzájemná spolupráce mezi naší zemí a Evropu (co daly naše země Evropě a Evropa nám) - společný, evropský dům,, Lidé kolem nás - základní globální problémy (sociální, konzumní společnost, přírodní prostředí)	EGS - Evropa a svět, objevuje Evropu a svět, jsme Evropané EV – ekosystémy, lidské aktivity, problémy životního prostředí, vztah člověka a životního prostředí MKV- kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ	

Člověk a svět práce

Pracovní výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět **Pracovní výchova** je součástí vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce** a vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět **pracovní výchova** má časovou dotaci **1 hodinu týdně** ve všech ročnících. Vyučovací hodiny se mohou uskutečňovat v prostředí třídy, dílny nebo venku. Žáci se v něm učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Přispívá též k životní a profesní orientaci žáků. Rozvíjí jejich myšlení a tvořivost.

Pracovní výchova patří do vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce**, který je na 1. stupni rozdělen do čtyř tematických okruhů:

Práce s drobným materiálem	- vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů - poznávání vlastností materiálů - funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů - jednoduché pracovní postupy a organizace práce - lidové zvyky, tradice a řemesla
Konstrukční činnosti	- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční) - sestavování modelů - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem
Pěstitelské práce	- základní podmínky pro pěstování rostlin - péče o nenáročné rostliny - pěstování rostlin ze semen - pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků - pozorování

Mezipředmětové vztahy, průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata, zejména **Osobnostní a sociální výchova** a **Výchova demokratického občana** (zodpovědnost každého jedince za své zdraví, spolupráce a pomoc při práci), **Environmentální výchova** (podmínky života, vztah k životnímu prostředí)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel vede žáky k: - osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých - pracovních oblastí - používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci - v běžném životě
---------------------------	--

	- trpělivosti a práci s chybou - hodnocení svých vlastních pokroků
Kompetence k řešení problémů	Učitel vede žáky k: - možnosti volby různých postupů - promýšlení pracovních postupů při plnění zadaných úkolů - rozvoji tvořivosti, která vede k uplatňování vlastních nápadů - samostatnosti a logickému myšlení
Kompetence komunikativní	Učitel vede žáky k: - rozšíření slovní zásoby v oblasti pracovních nástrojů, náradí a pomůcek - popisu pracovního postupu-přičemž dbáme na kulturu projevu - užívání správné terminologie - naslouchání druhým a respektování jiného názoru - kompromisu
Kompetence sociální a personální	Učitel vede žáky k: - spolupráci a vzájemné pomoci - práci ve skupině, vytváření společné práce, spolupráci, - respektování nápadů druhých a společné snažení o dosažení kvalitního výsledku - dodržování vzájemně dohodnutých pravidel
Kompetence občanské	Učitel vede žáky k: - pozitivnímu vztahu k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce - hodnocení svých činností nebo výsledků na základě jasných kritérií - tomu, aby zažil úspěch - netolerujeme hrubé chování, odmítnutí pomoci
Kompetence pracovní	Učitel vede žáky k: - dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků - správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů - zohledňujeme rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáháme - zodpovědnému zacházení s pracovními pomůckami - pozitivnímu vztahu k práci - seznamujeme žáky s různými profesemi a navozujeme tak jejich - možné budoucí profesní zaměření
Kompetence digitální	Učitel vede žáky k: - využívání návodů a video návodů - tvorbě návodu se správnou posloupností postupu - zaznamenávání výsledků své práce a její prezentace - vyhledávání, porovnávání a výběru vhodných dat podle zadaného tématu - sdílení dat a komunikací pomocí on – line nástrojů

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	PRACOVNÍ VÝCHOVA	1.	SOUKUPOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
- umí mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystříhovat, - překládat a skládat papír, - vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru - dovede navlékat, aranžovat, třídit při sběru přírodní materiál - pracuje podle slovního návodu nebo předlohy - umí stříhat textil a nalepit textilií - vyrábí výzdobu na svátky – Vánoce, Velikonoce.... - dovede sestavovat stavebnicové prvky - umí montovat a demontovat stavebnici - zná základy péče o pokojové květiny - otírání listů, zalévání - seznámí se školním pozemkem, nářadím - zná základy správného stolování a společenského chování - dovede zpracovat modelovací hmotu a modelovat dle návodu učitele - dokáže mezi ostatními materiály rozpoznat papír a vytrídít ho	Práce s drobným materiálem - papír - přírodniny - organizace práce - textil - svátky – výzdoba, přání Konstrukční činnosti - práce se stavebnicí, sestavování modelů Pěstitelské činnosti - pokojové květiny - školní pozemek, nářadí Příprava pokrmů - stolování - modelování - třídění odpadu	VDO - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne nebo zajistí první pomoc při úrazu (dle svých schopností a možností) MKV – lidové zvyky, tradice OSV – trpělivost, ohleduplnost Pr - rostliny EV - péče o životní prostředí	- koláž - kolektivní práce - práce ve skupinách

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	PRACOVNÍ VÝCHOVA	2.	SOUKUPOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
- umí mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystříhovat, překládat a skládat papír - umí vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru - pečuje o pořádek a čistotu na pracovním místě - dovede navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovávat a třídit při sběru přírodní materiál - pracuje podle slovního návodu nebo předlohy - umí navléknout jehlu, udělat uzel, stříhat textil - naučí se přední steh - umí přišít knoflíky - umí slepit textilií, vyrobí jednoduchý textilní výrobek - dovede sestavovat stavebnicové prvky - umí montovat a demontovat stavebnici - zná základy péče o pokojové květiny - otírání listů, zalévání, kypření, (popř. přesazení květiny) - umí zasít semena - provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování - chová se vhodně při stolování - připraví tabuli pro jednoduché stolování - připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně)	Práce s drobným materiálem - papír, karton - přírodniny - textil - přední steh - přišívání knoflíků Konstrukční činnosti - práce s návodem, předlohou Pěstitelské práce - pokojové květiny - setí semen - pozorování, hodnocení Příprava pokrmů - příprava tabule pro stolování - příprava studeného pokrmu - modelování	VDO - občanská společnost a škola - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne nebo zajistí první pomoc při úrazu (dle svých schopností a možností) OSV – trpělivost a sebekontrola EV - základní podmínky života Pr - rostliny OSV – vhodné chování při stolování	- možno nácvik zadního stehu na čtvrtce - textilní koláž - např. zasetí velikonočního osení - např. vánoční posezení - práce ve skupinách

Výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
- pracuje s modelovací hmotou dle předlohy nebo vlastní fantazie s doprovodným slovním návodem - získává přehled o základech ekologie, zdokonaluje se v elementárních znalostech	- odpad a jeho likvidace	EV – třídění odpadu, péče o životní prostředí	

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	PRACOVNÍ VÝCHOVA	3.	SOUKUPOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
- umí mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystříhovat, překládat a skládat papír - umí vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru - pečuje o pořádek a čistotu na pracovním místě - dovede navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovávat a třídit při sběru přírodní materiál - pracuje podle slovního návodu nebo předlohy - umí navléknout jehlu, udělat uzel, stříhat textil - naučí se přední steh - umí přišít knoflíky - umí slepit textilií, vyrobí jednoduchý textilní výrobek - dovede sestavovat stavebnicové prvky - umí montovat a demontovat stavebnici - zná základy péče o pokojové květiny - otírání listů, zalévání, kypření, (popř. přesazení květiny) - umí zasít semena - provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování - chová se vhodně při stolování - připraví tabuli pro jednoduché stolování - připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně)	Práce s drobným materiálem - papír, karton - přírodniny - textil - přední steh - přišívání knoflíků Konstrukční činnosti - práce s návodem, předlohou Pěstitelské práce - pokojové květiny - setí semen - pozorování, hodnocení Příprava pokrmů - příprava tabule pro stolování - příprava studeného pokrmu - modelování	VDO - občanská společnost a škola - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne nebo zajistí první pomoc při úrazu (dle svých schopností a možností) OSV – trpělivost a sebekontrola EV - základní podmínky života Pr - rostliny OSV – vhodné chování při stolování	- možno nácvik zadního stehu na čtvrtce - textilní koláž - např. zasetí velikonočního osení - např. vánoční posezení - práce ve skupinách

Výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
- pracuje s modelovací hmotou dle předlohy nebo vlastní fantazie s doprovodným slovním návodem - získává přehled o základech ekologie, zdokonaluje se v elementárních znalostech	- odpad a jeho likvidace	EV – třídění odpadu, péče o životní prostředí	

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	PRACOVNÍ VÝCHOVA	4.	SOUKUPOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, kurzy	Poznámky
- dovede (vyřezávat), děrovat, polepovat, tapetovat - vytváří prostorové konstrukce, přesně stříhá, měří - seznámí se se základy aranžování a využíváním samorostů - seznámí se při činnosti s různým materiálem s prvky lidových tradic - udržuje pořádek na pracovním místě - zvládne různé druhy stehu - přední, zadní, ozdobný - udržuje pořádek na svém pracovním místě, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze - montuje a demontuje stavebnici - dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky - pracuje podle slovního návodu, předlohy - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze - pečuje o pokojové rostliny - zná rozdíl mezi setím a sázením - zná množení rostlin odnožemi a řízkováním	Práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálu - funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů - jednoduché pracovní postupy, - využití tradic a lidových zvyků - papír a karton - přírodniny - textil - pořádek, hygiena a bezpečnost práce Konstrukční činnosti - práce se stavebnicemi – plošnými, konstrukčními, prostorovými - práce s návodem Pěstitelské činnosti - základní podmínky pro pěstování rostlin - pěstování pokojových rostlin - pěstování rostlin ze semen v místnosti	MKV - lidské vztahy, etnický původ MKV – tradice, zvyky Vv – kombinace technik Př – rostliny a přírodniny EV - vztah člověka k prostředí, péče o přírodu EGS - Evropa a svět nás zajímá OSV – vztah k přírodě, spolupráce	- kolektivní práce

Výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, kurzy	Poznámky
- umí zvolit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze - popíše, jaký je význam kompostu na zahradě - orientuje se v základním vybavení kuchyně - ovládá základní domácí spotřebiče - vybere a nakoupí potraviny na pokrm - seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené kuchyně - zná pravidla správného stolování a společenského chování - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	- bezpečnost práce - práce na zahradě Příprava pokrmů - základní vybavení kuchyně - výběr a nákup potravin - jednoduchá úprava stolu - pravidla správného stolování - příprava pokrmu	VDO – zodpovědné chování při práci, bezpečnost MKV - inspirace evropskými jídly, jídelníčkem	Nabídka pro další činnosti - konstrukce ze špejlí - práce s drátkem - práce s netradičními materiály

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	PRACOVNÍ VÝCHOVA	5.	SOUKUPOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, kurzy	Poznámky
- dovede vyřezávat, děrovat, polepovat, - vytváří prostorové konstrukce - seznámí se se základy aranžování a využití samorostů - seznámí se při činnosti s různým materiálem s prvky lidových tradic - zvládne různé druhy stehu - přední, zadní, ozdobný - seznámí se s látáním, háčkováním řetízku - zvládá základní uzle, splétání, svazování.. - udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze - montuje a demontuje stavebnici - provádí jednoduchou montáž a demontáž - dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky - umí pracovat podle slovního návodu, předlohy nebo jednoduchého náčrtu - pečuje o pokojové rostliny - seje, sází a ví, jaký je mezi tím rozdíl	Práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálu, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků - práce s papírem a kartonem - práce s přírodninami - práce s textilem - práce s provázkem - bezpečnost práce Konstrukční činnosti - práce se stavebnicí - plošnými, konstrukčními, prostorovými - práce s návodem - práce s předlohou a s jednoduchým náčrtem Pěstitelské činnosti - základní podmínky pro pěstování rostlin - půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo - pěstování pokojových rostlin	MKV- lidské vztahy, etnický původ MKV - tradice, zvyky OSV – sebekontrola, trpělivost, spolupráce EV – péče o rostliny a o životní prostředí, podmínky pro život rostlin	- kolektivní práce

Výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, kurzy	Poznámky
- zná podmínky pro správný vývoj rostlin a správně se o ně stará - zná množení rostlin odnožemi a řízkováním - seznámí se s rostlinami jedovatými, rostlinami jako drogy, alergiemi (využití x zneužití) - provádí pěstitelské pokusy a pozorování - umí zvolit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí - dbá o úpravu okolí školy i vnitřního prostředí - orientuje se v základním vybavení kuchyně - dokáže používat techniku v kuchyni - orientuje se ve výběru a nákupu potravin - zná podmínky skladování potravin - zná pravidla správného stolování a společenského chování - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	- pěstování rostlin ze semen v místnosti a na zahradě - množení rostlin - jedovaté a nebezpečné rostliny a jejich rizika - pokusy, pozorování a záznam - pomůcky, nástroje a nářadí - ekologické třídění odpadu, šetření energiemi Příprava pokrm - základní vybavení kuchyně - technika v kuchyni – historie a význam - výběr a nákup potravin - skladování potravin - jednoduchá úprava stolu - pravidla správného stolování - bezpečnost při práci	VDO – odpovědnost za své zdraví EV – péče o životní prostředí EGS - Evropa a svět nás zajímá MKV – stravovací návyky v jiných zemích	Nabídka pro další činnosti Konstrukce ze špejlí, práce s drátky, práce s netradičními materiály (např. zbytkové)

Umění a kultura

Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **hudební výchova** je součástí vzdělávací oblasti **Umění a kultura** a vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Hudební výchova je realizována v **1. – 5. ročníku v časové dotaci 1 vyučovací hodina týdně.**

Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř oblastí:

- **Vokální činnosti:** práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.
- **Instrumentální činnosti:** hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.
- **Hudebně pohybové činnosti:** ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.
- **Poslechové činnosti:** aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Mezipředmětové vztahy, průřezová témata

Předmětem prolínají všechna průřezová témata: **Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova, a Digitální gramotnost.**

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel vede žáky k: - poznávání světa prostřednictvím hudby
---------------------------	--

	- k propojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí do širších celků
Kompetence k řešení problémů	Učitel vede žáky k: - využívání získaných vědomostí a dovedností k různým variantám řešení problémů - kritickému myšlení při posuzování hudebního díla
Kompetence komunikativní	Učitel vede žáky k: - přístupu k hudbě jako ke způsobu dorozumívání a využívání získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů k ostatním lidem
Kompetence sociální a personální	Učitel vede žáky k: - efektivní spolupráci ve skupině a k vytváření pozitivní pracovní atmosféry
Kompetence občanské	Učitel vede žáky k: - respektování kulturní odlišnosti a tradice jiných národů - ochraně našeho kulturního a historického dědictví
Kompetence pracovní	Učitel vede žáky - využití získaných znalostí a dovedností pro svůj vlastní rozvoj
Kompetence digitální	Učitel vede žáky k: - vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům - vytváří příležitosti pro záznam, přenos či prezentaci hudebních projevů prostřednictvím digitálních technologií, případně pro uplatnění digitální technologie jako nástroj sebe prezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
UMĚNÍ A KULTURA	HUDEBNÍ VÝCHOVA	1. – 3.	MASÁROVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- při zpěvu dbá na správné dýchání a držení těla - zpívá v jednohlase - rytmitizuje a melodizuje jednotlivé texty - využívá jednoduché nástroje k doprovodné hře - pozná některé hudební nástroje, pojmenuje je a typově je zařadí (hudební nástroje dechové, strunné, bicí) - reaguje pohybem na znějící hudbu - pohybem vyjadřuje tempové a dynamické změny, směr melodie - rozlišuje jednotlivé kvality tónů - rozporná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje - rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby - odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	Vokální činnosti - hlasová hygiena - pěvecké a mluvní dovednosti Instrumentální činnosti - hra na jednoduché hudební nástroje formou nápodoby či podle jednoduchého rytmického schématu Hudebně pohybové činnosti - hra na tělo v sudém a lichém metrum - taktování v 2/4 a 3/4 taktu - taneční krok v sudém a lichém metru (pochod, polka, mazurka) Poslechové činnosti - určování kvality tónu - poznávání některých hudebních nástrojů - hudebně výrazové prostředky – dynamika a tempo - typy hudby – vokální, instrumentální, vokálně instrumentální	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity VDO – rozvoj respektu k jiným kulturám EGS – význam kulturního dědictví MV – vzájemný respekt a spolupráce EV – přírodní a sociální prostředí jako zdroj uměleckých hodnot MedV – vnímání, interpretace a kritické hodnocení mediálního sdělení DG – využívání digitálních technologií pro záznam a zpracování uměleckého projevu	ČJ – lidová slovesnost Vv – ilustrace Tv – tanec Prv – lidové zvyky a tradice

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
UMĚNÍ A KULTURA	HUDEBNÍ VÝCHOVA	4. - 5.	MASÁROVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách s oporou notového zápisu - při zpěvu dodržuje pravidla hlasové hygieny a využívá získané pěvecké dovednosti - realizuje dle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not - využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní - vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry - provádí elementární hudební improvizace - rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby - rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebně výrazových prostředků - ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků - na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	Vokální činnosti - hlasová hygiena - pěvecké a mluvní dovednosti - orientace v notovém zápisu - hudební značky - hudební terminologie Instrumentální činnosti - orientace v notovém zápisu - hudební značky - hudební terminologie - druhy hudebních nástrojů Poslechové činnosti - hudební formy - hudebně výrazové prostředky Hudebně pohybové činnosti - hra na tělo - pantomima - tanec	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity VDO – rozvoj respektu k jiným kulturám EGS – význam kulturního dědictví MV – vzájemný respekt a spolupráce EV – přírodní a sociální prostředí jako zdroj uměleckých hodnot MDV – vnímání, interpretace a kritické hodnocení mediálního sdělení DG – využívání digitálních technologií pro záznam a zpracování uměleckého projevu	ČJ – lidová slovesnost VV – ilustrace TV – tanec Prv – lidové zvyky a tradice

Umění a kultura

Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Výtvarná výchova** je součástí vzdělávací oblasti **Umění a kultura** a pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Výtvarná výchova** se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících 1. stupně. V **1. – 3. ročníku** se vyučuje po **1 vyučovací hodině**, ve **4. – 5. ročníku** po **2 vyučovacích hodinách**. Výuka probíhá v kmenových třídách, případně může probíhat mimo budovu školy, tzn. v přírodě, na školní zahradě, na exkurzích či výstavách.

Mezipředmětové vztahy, průřezová témata

Předmětem se prolínají průřezová témata, zejména **Environmentální výchova**, **Výchova demokratického občana**, **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** a **Multikulturní výchova**.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel vede žáky k: - aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření - vlastnímu postoji k vizuálně obraznému vyjádření - využití získaných poznatků v dalších výtvarných činnostech - trpělivosti - využití různých výtvarných technik - práci s různými materiály a výtvarnými pomůckami
Kompetence k řešení problémů	- Učitel vede žáky k: - schopnosti samostatného řešení při volbě správného výtvarného objektu - využití vlastních nápadů a námětů - promýšlení výtvarných a pracovních postupů při plnění zadaných úkolů - samostatnému, tvořivému a kreativnímu vyjádření
Kompetence komunikativní	Učitel vede žáky k: - respektování jiných názorů a naslouchání druhým - pojmenování vizuálně obrazných elementů, porovnávání - ocenění vizuálně obrazných vyjádření - rozvíjení slovní zásoby z odborné terminologie z oblasti výtvarné výchovy a umění - zapojení žáků do diskuze
Kompetence sociální a personální	Učitel vede žáky k: - tvořivé práci ve skupině - spolupráce a vzájemná pomoc

	- respektu různorodosti téhož vizuálně obrazného vyjádření - nastavení a dodržování pravidel při práci ve skupině
Kompetence občanské	Učitel vede žáky k: - chápání a respektování estetických požadavků na životní prostředí - postoji k výtvarným dílům - práci v týmu, zdůrazňuje pravidla kvalitní spolupráce a nutnosti vzájemné pomoci
Kompetence pracovní	Učitel vede žáky k: - samostatnému využívání vizuálně obrazné techniky - dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel - získávání a následné aplikaci získaných návyků a znalostí - podílení se na tvorbě pomůcek do výuky - účasti na školních projektech
Kompetence digitální	Učitel vede žáky k: - užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě - učitel poskytuje žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího - záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
UMĚNÍ A KULTURA	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	1.	KOVANDOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- rozeznává linie, tvar, barevnou plochu, objemy, objekty - porovnává je a třídí je dle zkušeností, zážitků či představ - rozeznává základní barvy, umí namíchat různé odstíny barev, zapouští barvy - rozlišuje studené a teplé odstíny barev - vytváří jednoduché koláže z přírodních materiálů, z papíru či jiných materiálů - zvládá techniku malby vodovkami, temperami - výtvarné tvorbě vychází ze svých zážitků a zkušeností - zvládá techniku kresby měkkým materiálem, špejlí, - tužkou, suchým pastelem a voskovkami a při výtvarné tvorbě vychází ze svých zážitků a zkušeností - má zkušenost s využíváním různých materiálů a nástrojů - pozná tradiční a známé ilustrace, např. od J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové aj. - žák válí modelínu a modeluje z ní plošné objekty - využívá k modelování i keramickou hmotu	- linie, barevná plocha, malba, kresba - míchání barev, hra s barvami - tvorba jednoduché koláže - malba – rozvoj smyslového vnímání - kresba – rozvoj smyslového vnímání - používání různých materiálů a nástrojů - jednoduché ilustrace knih - práce s modelínou	OSV - kooperace a kompetice EV - práce s přírodním materiálem Mezipředmětové vztahy PRV – práce s přírodním materiálem - části rostlin, druhy stromů, plody jednotlivých stromů PV – práce s papírem ČJ – první čtení, obrázkové čtení, ilustrace M – geometrické tvary, druhy čar	Dbáme na dodržování bezpečnostních a hygienických zásad při výuce.

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
UMĚNÍ A KULTURA	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	2.	KOVANDOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- pracuje s linií – rozlišuje přítlak na tužku, odlehčení, - rovnoběžnost, křížení aj. - rozlišuje odstíny studených a teplých barev - pracuje tvořivě s barvami - vnímá rozdíly mezi malbou a kresbou - využívá výtvarné pomůcky určené k malbě a kresbě - vytváří koláž a frotáž z přírodních materiálů, papíru či jiných materiálů - uplatňuje při práci svou fantazii a představivost - dokáže vysvětlit obsah svých vytvořených - výtvarných prací na základě vlastního prožitku - prohlubuje si zkušenost s využíváním různých materiálů a nástrojů - pozná tradiční a známé ilustrace, např. od J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové aj. Nechá se inspirovat tradičními výtvarnými díly - válí modelínu a modeluje z ní plošné objekty - využívá k modelování i keramickou hmotu	- práce s linií - míchání barev, hra s barvami - technika malby a kresby - koláž, frotáž - výtvarné vyjádření skutečnosti - výtvarné vyjádření skutečnosti - používání různých materiálů a nástrojů - práce s ilustrací - práce s modelínou	OSV - kooperace a kompetice EV - práce s přírodním materiálem Mezipředmětové vztahy: M – geometrické tvary, druhy čar, rovnoběžky ČJ – práce s ilustracemi - četba knih PRV – práce s přírodním materiálem - části rostlin, druhy stromů, plody jednotlivých stromů	Dbáme na dodržování bezpečnostních a hygienických zásad při výuce.

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
UMĚNÍ A KULTURA	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	3.	KOVANDOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- užívá výrazové vlastnosti barev – barvy - kontrastní a doplňkové - uplatňuje ve výtvarném vyjádření linie, tvary, objemy, objekty a jejich kombinace - vytváří koláž a frotáž z přírodnin, papíru či jiných materiálů - využívá k výtvarnému vyjádření různé výtvarné techniky kresby – kresba tužkou, měkkým materiálem, tuší, špejlí - využívá k výtvarnému vyjádření různé výtvarné techniky malby – malba vodovkami, temperami - uplatňuje při práci svou fantazii a představivost - dokáže vysvětlit obsah svých vytvořených výtvarných prací na základě vlastního prožitku - seznamuje se s dalšími malíři a ilustrátory – J. Čapek, J. Trnka, A. Born, Z. Smetana aj. Nechá se inspirovat tradičními výtvarnými díly. - válí modelínu a modeluje z ní plošné objekty - může využívat k modelování i keramickou hmotu	- míchání barev, hra s barvami - linie, barevná plocha - koláž, frotáž - kresba – rozvoj smyslového vnímání - malba – rozvoj smyslového vnímání - výtvarné vyjádření skutečnosti - výtvarné vyjádření skutečnosti - malíři a ilustrátoři - práce s modelínou	OSV - kooperace a kompetice EV - práce s přírodním materiálem Mezipředmětové vztahy: M – geometrické tvary a tělesa, druhy čar, rovnoběžky, různoběžky, kružnice ČJ – práce s ilustracemi - četba knih PRV – práce s přírodním materiálem - části rostlin, druhy stromů, plody jednotlivých stromů	Dbáme na dodržování bezpečnostních a hygienických zásad při výuce.

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
UMĚNÍ A KULTURA	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	4.	BANÍKOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- zdokonalí si techniku malby - zvládá rozlévání barev, kombinuje různé techniky - barevně vyjádří své pocity a nálady - pojmenuje a porovná světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy - komunikuje o obsahu svých děl - prohlubuje a zdokonaluje techniky kresby - dokáže vystihnout tvar, strukturu materiálu - zvládá obtížnější práci s linií - umí využívat, kombinovat a uspořádat prvky obrazného vyjádření, plošného vyjádření, prostorového vyjádření - zaměřuje se na projev vlastních životních zkušeností v návaznosti s komunikací - seznamuje se s grafickými technikami - žák umí zobrazit svoji fantazii a životní zkušenosti - hledá, nalézá a umí použít vhodné prostředky pro svá vyjádření na základě smyslového vnímání, které pak umí uplatnit pro vyjádření nových prožitků	Malba - hra s barvou, míchání barev, emocionální malba Ověřování komunikačních účinků - osobní postoj v komunikaci - proměny komunikačního obsahu, proměny obsahu vlastních děl - záměr tvorby Kresba - výrazové vlastnosti, linie, kompozice, v ploše Kresba různým materiálem - pero a tuš, dřívko a tuš, uhl, rudka (např. kresba dle skutečnosti, kresba v plenéru) Grafické techniky - tisk ze šablon, otisk, vosková technika Techniky plastického vyjadřování - modelování z papíru - modelování z hlíny, sádky, drátů	EV – ekosystémy, základní podmínky života, lidské problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí (prolíná výukou VV během celého období) MV - lidské vztahy, empatie, etnický původ MedV - digitální technologie ČJ - písmo, vypravování, lidová slovesnost, popis PČ - příprava pomůcek, materiálu, čistota pracovního prostředí PŘ - živá příroda, ekologie, zdravá výživa, vesmír, látky a jejich vlastnosti	Náročnost práce se postupně zvyšuje od 4. ročníku Doplňkové činnosti – účast na výstavách, tvorba vlastní výstavy, seznámení regionální architekturou, památkami, čerpání námětů z knih, časopisů, mediální zdroje

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- žák si prohlubuje znalosti a získává cit pro prostorové ztvárnění zkušeností, získané pohybem a hmatem - žák umí výtvarně zpracovat přírodní materiály (nalepování, dotváření, zdobení) - žák pozná ilustrace známých českých ilustrátorů (např. J. Lada, O. Sekora, H. Zmatlíková, J. Trnka, J. Čapek) - žák porovnává různé interpretace a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace - žák prohlubuje a rozšiřuje znalosti technik lidové tvorby tradic a zvyků	Další techniky - koláž, frotáž Ilustrátoři dětské knihy - ilustrace přečteného textu Lidová tvorba - svátky	VL - život na Zemi, památná místa, obrazy z českých dějin M - číslo jako výtvarný prvek, osa souměrnosti, orientace, geometrická tělesa, tvary TV - zdravý životní styl, vyjádření pohybu HV - hudba, film, audiovize MKV – tradice, zvyky	

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
UMĚNÍ A KULTURA	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	5.	BANÍKOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- zdokonalí si techniku malby - zvládá rozlévání barev, kombinuje různé techniky - barevně vyjádří své pocity a nálady - pojmenuje a porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy - komunikuje o obsahu svých děl - prohlubuje a zdokonaluje techniky kresby - dokáže vystihnout tvar, strukturu materiálu - zvládá obtížnější práci s linií - využívá, kombinovat a uspořádat prvky obrazného vyjádření, plošného vyjádření, prostorového vyjádření - zaměřuje se na projev vlastních životních zkušeností v návaznosti s komunikací - žák se seznámil s grafickými technikami - žák umí zobrazit svoji fantazii a životní zkušenosti - hledá, nalézá a umí použít vhodné prostředky pro svá vyjádření na základě smyslového vnímání, které pak umí uplatnit pro vyjádření nových prožitků	Malba - hra s barvou, míchání barev, emocionální malba Ověřování komunikačních účinků - osobní postoj v komunikaci - proměny komunikačního obsahu, proměny obsahu vlastních děl - záměr tvorby Kresba - výrazové vlastnosti, linie, kompozice v ploše Kresba různým materiálem - pero a tuš, dřívko a tuš, uhlí, rudka (např. kresba dle skutečnosti, kresba v plenéru) Grafické techniky - tisk ze šablon, otisk, vosková technika Techniky plastického vyjadřování - modelování z papíru - modelování z hlíny, sádky, drátů	EV – ekosystémy, základní podmínky života, lidské problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí (prolíná výukou VV během celého období) MV - lidské vztahy, empatie, etnický původ MedV - digitální technologie ČJ - písmo, vypravování, lidová slovesnost, popis PČ - příprava pomůcek, materiálu, čistota pracovního prostředí PŘ - živá příroda, ekologie, zdravá výživa, vesmír, látky a jejich vlastnosti	Náročnost práce se postupně zvyšuje od 4. ročníku Doplňkové činnosti – účast na výstavách, tvorba vlastní výstavy, seznámení regionální architekturou, památkami, čerpání námětů z knih, časopisů, mediální zdroje

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- prohlubuje si znalosti a získává cit pro prostorové ztvárnění zkušeností, získané pohybem a hmatem - žák umí výtvarně zpracovat přírodní materiály (nalepování, dotváření, zdobení) - žák pozná ilustrace známých českých ilustrátorů (např. J. Lada, O. Sekora, H. Zmatlíková, J. Trnka, J. Čapek) - žák porovnává různé interpretace a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace - žák prohlubuje a rozšiřuje znalosti technik lidové tvorby tradic a zvyků	Další techniky - koláž, frotáž Ilustrátoři dětské knihy Lidová tvorba	VL - život na Zemi, památná místa, obrazy z českých dějin M - číslo jako výtvarný prvek, osa souměrnosti, orientace, geometrická tělesa, tvary TV - zdravý životní styl, vyjádření pohybu HV - hudba, film, audiovizie	

Člověk a zdraví

Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Tělesná výchova** je součástí vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví** a směřuje jednak k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, a jednak k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět **tělesná výchova** je dotován **2 hodinami týdně v 1. – 5. ročníku**.

Výuka probíhá v malé tělocvičně, ve velké tělocvičně, na dopravním hřišti a sportovišti, které je přímo u školy. Využíváme také volnou přírodu - blízké okolí školy (rybník Jaroslav, workoutové hřiště v Probošově aj.) Součástí tělesné výchovy je též plavecký výcvik, který realizujeme ve spolupráci s plaveckou školou.

Součástí každé hodiny je řádné rozcvičení (prevence úrazů), závěrečné zklidnění a reflexe. Žáci jsou vedeni k tomu, aby cvičili ve vhodném oblečení a vhodné obuvi a to i vzhledem k prostředí, kde výuka zrovna probíhá.

Vyučující se v zájmu dětí snaží využívat veškeré dostupné nářadí, náčiní, pomůcky (pestrost výuky = komplexní, průběžné zatěžování všech částí těla). Vyučující také využívá přirozené radosti z pohybu a navazuje na ni činnostmi řízenými.

Pohybové aktivity jsou podporovány různými sportovními akcemi, soutěžemi, nabídkami pohybových programů (bruslení, ukázkové hodiny tělesné výchovy od různých sportovních organizací apod.) Nechybí ani turistická putování a pobyt v přírodě.

Tělesná výchova patří do vzdělávacího oboru Člověk a zdraví, který je na 1. stupni rozdělen do tří tematických okruhů:

Činnosti ovlivňující zdraví	- význam pohybu pro zdraví - příprava organismu - zdravotně zaměřené činnosti - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu - hygiena při TV - bezpečnost při pohybových činnostech
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	- pohybové hry - základy gymnastiky - rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - průpravné úpoly - základy atletiky - základy sportovních her - turistika a pobyt v přírodě - plavání, lyžování a bruslení - další pohybové činnosti
Činnosti podporující pohybové učení	- komunikace v TV - organizace při TV

	- zásady jednání a chování - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - měření a posuzování pohybových dovedností - zdroje informací o pohybových činnostech
--	---

Mezipředmětové vztahy, průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata - **Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova a Výchova demokratického občana.**

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel vede žáky k: - osvojení si základního tělocvičného názvosloví - cvičení podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení - měření základních pohybových výkonů a k jejich porovnávání s předchozími - orientaci v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích - vyvozování závěrů - učitel umožňuje žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky
Kompetence k řešení problémů	- Učitel vede žáky k: - uplatňování zásad bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátním reakcím v problémové situaci - řešení problémů v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím - učitel dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
Kompetence komunikativní	Učitel vede žáky k/ke: - spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - organizaci jednoduchých pohybových soutěží, činností a jejich variant - vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých, vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci - učí žáky reagovat na základní povely a pokyny a vede je i k jejich samostatnému vydávání
Kompetence sociální a personální	Učitel vede žáky k: - jednání v duchu fair – play - dodržování pravidel, označování přestupků, respektu opačného pohlaví - učí žáky zvládat pohybové činnosti ve skupině - zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat - umožňuje každému žákovi zažít úspěch
Kompetence občanská	Učitel vede žáky k: - podílení se na realizaci pravidelného pohybového režimu a

	projevování přiměřené samostatnosti a vůle pro zlepšení své zdatnosti - svým postojem, přístupem k hodnocení cvičení, ohleduplnosti a taktu - propojování své pohybové činnosti se zdravím - kritickému myšlení - motivaci, aby si zařazovali do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení - poskytnutí účinné pomoci podle svých možností a schopností (při úrazu) - učitel žákům umožňuje, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
Kompetence pracovní	Učitel vede žáky k: - uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě - učí žáky užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní
Kompetence digitální	Učitel vede žáky k: - seznamování se s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit - ovládání a využívání běžně dostupných digitálních zařízení/aplikací se zaměřením na sledování zlepšení úrovně své zdatnosti, pro realizaci pravidelného pohybového režimu - měření, porovnávání výkonů s předchozími výsledky i s pomocí digitálních technologií - orientaci v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště - samostatnému získávání informací také v digitálním prostředí - provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií - motivuje žáky ke zlepšování úrovně samostatnosti a vůle pro získávání své zdatnosti

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	TĚLESNÁ VÝCHOVA	1. - 3.	HURDOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Význam pohybu pro zdraví, bezpečnost, hygiena - pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě - vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - význam sportování pro zdraví - protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění - správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků, správné dýchání - kompenzační a relaxačními cviky - respekt ke zdravotnímu handicapu Základní tělovýchovné pojmy, povely, signály - základní tělocvičné pojmy - názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní - pojmy z pravidel sportů a soutěží - základní pravidla her - smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti Spolupráce, týmovost - soutěže v družstvu	Mezipředmětové vztahy - pohybová cvičení v jiných předmětech - uvědomění si správného sezení v hodinách, držení těla, tělovýchovné chvílky PRV - ochrana přírody, orientace v terénu HV – rytmus, lidové tance MA – numerace, měření výkonů INF – získávání informací z internetu, orientace v tabulkách výkonů ČJ – vzájemná komunikace, vytvoření pozvánky Vzdělávání žáků s SPU respektovat individuální tempo žáka a jeho fyzické možnosti, dovednosti Průřezová témata	<u>Doplňkové činnosti:</u> - cvičení v terénu v zimě - sánkování, bobování, zimní hry - rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou (vyjádření melodie rytmem pohybu -chůze, běh, obraty, poskoky)

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
2. ročník - zúčastní se plaveckého výcviku - dodržuje zásady bezpečnosti při plavání a pobytu v areálu bazénu - dodržuje hygienické zásady při pobytu v bazénu - adaptuje se na vodní prostředí, provádí cvičení a hry v bazénu - provádí nádech a výdech do vody	- fair-play Pohybové a sportovní hry - přihrávky, driblování Atletika - běhy, hody, skoky Gymnastika - průpravná cvičení pro zvládnutí gymnastických cviků a gymnastické cviky - cvičení na náradí - cvičení s náčiním - odrazy Turistika, pobyt v přírodě - chůze v terénu, po vyznačené trase - hry v přírodním prostředí - základy ochrany přírody Úpoly - přetlaky, přetahy (hravou formou) Další - šplhání na tyči - skoky přes švihadlo Plavání - Seznámení s pravidly bezpečnosti, výdech do vody, potápění hlavy, cvičení ve vodě - splývání, skákání do vody, pohyb nohou, pohyb paží, koordinace ve vodě - učení jednoho plaveckého stylu - rozcvičení a protažení, uvolnění formou her ve vodě, sebezáchrana	OSV – sebekpoznání, vzájemné poznávání se, komunikace a spolupráce VDO - občanská společnost a škola- rozvíjíme smysl pro spravedlnost a odpovědnost EV - posílení vztahu člověka k prostředí, k přírodě, zdravému životnímu stylu MV - lidské vztahy etnický původ, sporty jiných kultur OSV - denní režim, stavba těla, péče o zdraví, 1. pomoc, návykové látky VDO - prevence sociálně patologických jevů, vliv kouření a alkoholu na sportovní výkon, sport jako prevence VDO – odpovědnost za své zdraví a bezpečnost OSV – pomoc druhým a sounáležitost	- může se účastnit atletických závodů, sportovních soutěží - školka s míčem - školka se švihadlem

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- dokáže splývat v poloze na prsou - skáče do mělčiny ze strany bazénu - provádí pohyb nohou (znakové, kraulové) za pomoci plavecké desky - přidá pohyb paží - předvede jeden plavecký styl bez opory případně s oporou (plavecký pás) - seznámí se s prvky sebezáchrany a bezpečnosti 3. ročník - zúčastní se plaveckého výcviku - dodržuje zásady bezpečnosti při plavání a pobytu v areálu bazénu - dodržuje hygienu při plaveckém výcviku - dokáže splývat, dýchat do vody - potopí se a vyloví předmět v hloubce max. 1 m - skáče do hloubky a samostatně doplave na kraj bazénu - procvičuje plavecké styly (znak, kraul, prsa) za pomoci plavecké desky i bez ní - zvládne techniku jednoho plaveckého stylu - seznámí se s prvky sebezáchrany a dokáže je využít	Plavání - pravidla bezpečnosti, hygiena plavání - procvičování plaveckých dovedností (skoky do vody, potápění, splývání, správné dýchání, koordinace pohybu) - procvičování plaveckých stylů (znak, kraul, prsa) - cvičení ve vodě, uvolnění formou her ve vodě, sebezáchrana - pravidla bezpečnosti, hygiena plavání - procvičování plaveckých dovedností (skoky do vody, potápění, splývání, správné dýchání, koordinace pohybu)		

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	TĚLESNÁ VÝCHOVA	4. – 5.	HURDOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí - adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu - uplatňuje kondičně zaměřené činnosti - projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednorázovou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti - vytváří varianty osvojených pohybových her - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti - jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje - respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	Význam pohybu pro zdraví, bezpečnost, hygiena - pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě - vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - význam sportování pro zdraví - protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění, uklidnění po zátěži - správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků, správné dýchání - kompenzační a relaxačními cviky - respekt ke zdravotnímu handicapu - měření a posuzování pohybových dovedností (měření výkonů, základní pohybové testy) - využití zdrojů informací o pohybových činnostech Základní tělovýchovné pojmy, povely, signály - základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní - pojmy z pravidel sportů a soutěží	Mezipředmětové vztahy - pohybová cvičení v jiných předmětech - uvědomění si správného sezení v hodinách, držení těla, tělovýchovné chvilky Př – lidské tělo, péče o zdraví, 1. pomoc, návykové látky, mimořádné události, osobní bezpečí Př - ochrana přírody, ekologie, orientace v terénu Hv – rytmus, lidové tance Ma – numerace (měření výkonů) Inf – získávání informací z internetu, orientace v tabulkách výkonů Čj – vzájemná komunikace, vytvoření pozvánky Průřezová témata	Doplňkové činnosti - cvičení v terénu v zimě - sáňkování, bobování, zimní hry, lyžování, bruslení – dle aktuálních podmínek školy - šplhání na tyči - skoky přes švihadlo - školka s míčem - školka se švihadlem

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví - cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení - organizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy - změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky - orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště - samostatně získá potřebné informace - adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu - s individuálními předpoklady plavecké dovednosti - zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	- základní pravidla (her, závodů, soutěží) - smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti - <u>spolupráce, týmovost</u> - organizace při TV (prostoru, činností ve známém/běžném prostředí) - soutěže v družstvu - fair-play, olympijské ideály a symboly Pohybové a sportovní hry - manipulace s míčem či jiným herním náčiním - přihrávky, driblování, spolupráce - využití netradičního náčiní - průpravné hry - utkání dle zjednodušených pravidel Rytmické a kondiční formy cvičení - s hudbou (vyjádření melodie rytmem pohybu -chůze, běh, obraty, poskoky) - jednoduché tance Atletika - běhy (rychlostní, motivovaný vytrvalostní) - hody (míčkem) - skoky (do dálky nebo do výšky) Gymnastika - průpravná cvičení pro zvládnutí gymnastických cviků a gymnastické cviky - akrobacie, cvičení na nářadí, cvičení s náčiním, odrazy	VDO - prevence sociálně patologických jevů, vliv kouření a alkoholu na sportovní výkon, sport jako prevence OSV – sebepoznání, vzájemné poznávání se, komunikace a spolupráce VDO - občanská společnost a škola- rozvíjíme smysl pro spravedlnost a odpovědnost EV- posílení vztahu člověka k prostředí, k přírodě, zdravému životnímu stylu MV- lidské vztahy etnický původ, sporty jiných kultur	- může se účastnit atletických závodů, sportovních soutěží - vzdělávání žáků s SPU – respektovat individuální tempo žáka a jeho fyzické možnosti, dovednosti

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
	Turistika, pobyt v přírodě - chůze v terénu, po vyznačené trase, hraje hry v přírodním prostředí, seznamuje se se základy ochrany přírody, táboření - chování v dopravních prostředcích Úpoly - přetlaky, přetahy (hravou formou)→průprava		

Učební plán 2. stupeň

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obory	Vyučovací předmět	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.	Celkem hodin za předmět	Z toho disponibilní	Součet hodin za oblast
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	4	4	4	4/1	16	1	33
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	3	4	3	3	13	0	
	Další cizí jazyk	Německý jazyk	0	0	2	2	4	0	
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4	4/1	16	1	16
Informatika	Informatika	Informatika	1	2	1	1	5	0	5
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	2	2	2/1	2/1	8	2	12
	Výchova k občanství	Výchova k občanství	1	1	1	1	4	0	
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	2	2	2/1	2/1	8	2	28
	Chemie	Chemie	0	0	2	2	4	0	
	Přírodopis	Přírodopis	2	2/1	2/1	2/1	8	3	
	Zeměpis	Zeměpis	2	2/1	2/1	2/1	8	3	
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Pracovní výchova	1	1	1	1/1	4	1	4
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	4	0	9
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	2	1	1	1	5	0	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	8	0	12
	Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví	1	1	1/1	1/1	4	2	
Doplňující vzdělávací obor	Doplňující vzdělávací obor	Volitelný předmět		1/1	1/1	1/1	3	3	3
Celkem			28	30	32	32	122	18	122

Učební osnovy 2. stupeň

Jazyk a jazyková komunikace

Český jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Český jazyk** je součástí vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace** je zaměřena především na to, aby žáci získali takové znalosti a dovednosti, které jim umožní vyjadřovat své postoje, názory, myšlenky, city, pocity. Aby správně porozuměli různým psaným i mluveným jazykovým projevům, uměli se vcítit do pocitů druhých lidí a uměli pochopit svou roli v různých komunikačních situacích. Pomocí získaných schopností a dovedností správně prezentovat své znalosti a dovednosti získané v jiných oblastech svého vzdělávání. Výuka vede žáky k tomu, aby se uměli orientovat ve společensko-kulturním vývoji společnosti. Velký důraz se klade na rozvoj kultivovaného písemného a ústního projevu.

Český jazyk a literatura je rozdělen do tří složek, které se navzájem prolínají.

Komunikační a slohová výchova	- vnímání a chápání různých jazykových sdělení - čtení s porozuměním, kultivované psaní, mluvení - rozhodování se na základě přečteného nebo slyšeného textu - analýza a kritické posouzení obsahu textu
Jazyková výchova	- osvojení spisovné podoby českého jazyka a poznávání jeho další formy - vedení k přesnému a logickému myšlení - prohlubování obecných intelektových dovedností - porovnávání různých jevů, jejich shod a odlišností - třídění podle určitých hledisek a dospět k zobecnění
Literární výchova	- poznávání základních literárních druhů a vnímání specifických znaků - postihování uměleckého záměru a formulace vlastního názoru o přečteném díle - odlišování fikce a skutečnosti - rozvoj čtenářství, tvořivé přijetí, interpretace a produkce literárního textu

Český jazyk a literatura nevyužívá pouze propojení těchto tří oblastí, probírané učivo má též vazbu na předměty výtvarná výchova, hudební výchova, informatika, anglický jazyk a německý jazyk.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Český jazyk a literatura** se vyučuje jako samostatný předmět od šestého do devátého ročníku, přičemž je zajištěna plynulá návaznost prvního a druhého stupně. Český jazyk a literatura je na 2. stupni vyučován v každém ročníku s časovou dotací **6. - 9. ročník 4 hodiny týdně**. Výuka je realizována ve třídě, PC učebně, učebně s interaktivní tabulí, knihovna, veřejná prostranství mimo školu, kulturní instituce, obec

Metody a formy práce

Skupinové vyučování, diskuse, výklad, reprodukce textu, samostatná práce, soutěže, testy, dramatizace, projekty, práce na počítači, hraní rolí, beseda, interpretace textu, práce s odbornou literaturou, poslech mluveného slova

Cílem je:

- využít klíčových kompetencí, chápání jazyka jako svěbytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa
- individuálnímu prožívání uměleckého díla
- získávání informací
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku

Mezipředmětové vztahy, průřezová témata

OSV (rozvoj schopností poznávání, poznávání lidí, komunikace, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, kreativita) **VDO** (občanská společnost a škola) **MKV** (lidské vztahy, kulturní difference) **MV** (kritické myšlení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu) **VMEGS** (jsme Evropané)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel vede žáky k: - důrazu na čtení s porozuměním - samostatnému vyhledávání informací (využívání výpočetní techniky) - tvořivé činnosti - projektům, soutěžím, olympiádám - užívání správné terminologie
Kompetence k řešení problémů	Učitel vede žáky k: - vyhledávání informací vhodných k řešení problému - samostatnému řešení problémů a volbě vhodných způsobů řešení - užívání kritického myšlení a vhodných (logických a empirických) postupů při řešení problémů - obhajování svých rozhodnutí, k jejich objektivnímu a kritickému hodnocení a přijetí zodpovědnosti za ně
Kompetence komunikativní	Učitel vede žáky k: - formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu - výstižnému, souvislému a kultivovanému vyjadřování v písemném i ústním projevu. - rozvoji komunikačních dovedností - porozumění různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků

	- aktivnímu zapojení se do společenského dění - běžnému využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
Kompetence sociální a personální	Učitel vede žáky k: - spolupráci ve skupině - podílení se na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti - utváření příjemné atmosféry v týmu - ohleduplnosti, úcty, dobrým mezilidským vztahům - poskytnutí pomoci nebo požádání o ni - spolupráci s druhými při řešení daného úkolu - vytváření pozitivní představy žáků o sobě samých, která podporuje jejich sebedůvěru a samostatný rozvoj
Kompetence občanské	Učitel vede žáky k: - respektu k hodnotám ostatních lidí - základním principům, na nichž spočívají zákony a společenské normy a k uvědomění si svých práv a povinností ve škole i mimo školu - respektu, ochraně a ocenění našich tradic a kulturního a historického dědictví - projevování pozitivního postoje k uměleckým dílům a získávání smyslu pro kulturu a tvořivost - aktivnímu zapojování se do kulturního dění regionu
Kompetence pracovní	Rozmanitými aktivitami učitel vytváří: - podnětné a tvořivé pracovní prostředí - kvalitně odvedenou práci učitel vždy ocení Učitel vede žáky k: - pochopení historických paralel a k jejich využití v zájmu vlastního i společenského rozvoje i své přípravy na budoucnost
Kompetence digitální	Učitel vede žáky k: - volbě a využití vhodných technologií - úpravě digitálního obsah, kombinaci různých formátů, vyjádření se za pomoci digitálních prostředků - využití a sdílení digitalizovaných materiálů a reálií - pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznámení se s novými technologiemi, kritickému hodnocení jejich přínosů a reflexi rizika jejich využití v kontextu překotného technologického rozvoje - bezpečné a efektivní komunikaci, odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK	6.	LEBROVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- prohlubuje své znalosti v oblasti dorozumívání, - mluví kultivovaně, používá vhodné jazykové prostředky - zkvalitní schopnost rozlišování spisovného a nespisovného jazyka, především obecné češtiny a nářečí - upevní si učivo o zvukové stránce jazyka (správná větná melodie), - získá schopnost práce se základními jazykovými příručkami, slovníky (pravidla českého pravopisu) - prohloubí své znalosti z nauky o slově a slovní zásobě, poznává přenesená pojmenování, především ve frazémeh - rozpozná nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - ovládá pravopisné jevy lexikální a morfologické - dokáže rozpoznat ohebné slovní druhy - uvědomuje si vztahy mezi základními větnými členy - užívá digitální online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov)	JAZYK A JAZYKOVÁ VÝCHOVA - obecné poučení o jazyce - zvuková stránka jazyka (přízvuk, intonace, členění souvislé řeči, spisovná a nespisovná výslovnost) - práce s jazykovými příručkami, práce s jejich digitální podobou, práce s Wordem jako nástrojem opravování textů - slovní zásoba a tvoření slov (způsoby tvoření slov a obohacování sz) - pravopis (lexikální, morfologický, syntaktický) - tvarosloví (ohebné slovní druhy a jejich mluvnické významy) - skladba (výpověď a věta, stavba věty, základní větné členy)	D - vznik jazyka, historie jazyků, národní jazyk OSV - jazyk nevidomých Den jazyků - PROJEKT LV - recitace a správná intonace vybraných textů D - historie tvoření slovní zásoby jazyků světových, slovanských a českého jazyka Autorské učení - práce ve skupinách vedoucí ke kooperaci a vzájemné pomoci mezi žáky OSV - komunikativní dovednosti a správná skladba větná MedV - stavba mediálních sdělení	Pravopis v průběhu celého školního roku Práce s jazykovými příručkami v průběhu celého školního roku

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- pozná jednoduché případy manipulativní komunikace - komunikuje pohotově a přiměřeně v běžných komunikačních situacích - orientuje se ve verbální komunikaci, odlišuje spisovný a nespisovný projev - seznamuje se s možností nonverbální komunikace (intonace věty, mimika, modulace hlasu), používá je v odpovídající míře ve svém vlastním projevu - je schopen výstižně vyjadřovat vlastní postoje a pocity - osvojuje si základní normy písemného vyjadřování, zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu - dokáže odlišit přímou a nepřímou řeč - zvládá základní slohové postupy při práci s vypravováním - čte pozorně text, vyjádří jeho výpovědní hodnotu, ověřuje fakta pomocí otázek a odpovědí - zvládne základní čtenářské dovednosti při zpracování textu - orientuje se ve vyhledávání klíčových slov, formuluje hlavní myšlenku textu, prohlubuje komunikační normy - prakticky užívá nové technologie a aplikace	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - oslovení - dialog a monolog v životě (řečnictví) - korespondence (vzkaz, pohled, dopis (soukromý), pozvánky, e-mail) - popis předmětu - charakteristika - ústní vypravování - výpisky – osnova - výtah	OSV - mluvní cvičení, verbální a neverbální sdělení MedV - mediální sdělení (jeho hodnocení) Inf - internetová korespondence, internetové tiskopisy, D, VV - popis předmětu pravěk, starověk MKV - charakteristika člověka D - charakter historických osob Lv - charakter literární postavy Čj - řecké a římské báje a pověsti EGS - rodinné příběhy z cest Z - články ze zeměpisu Př - články z ABC	Rozvíjet aktivní práci s jazykem formou literárně dramatických prvků zařazovaných do vyučovacích hodin

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- přednáší z paměti literární texty přiměřené věku - poznává ústní lidovou slovesnost a její odkaz - orientuje se v bohatství světového odkazu lidových pohádek - rozlišuje pohádku umělou a lidovou - zná tvůrce pohádek u nás i ve světě - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších - zvládá dramatizaci jednoduchého textu - orientuje se ve světovém kulturním dědictví, přijímá za své kulturní odkaz evropské civilizace - poznává kulturní kořeny evropské civilizace - vyjádří své pocity z přečteného textu - podle svých schopností volně reprodukuje text, případně tvoří vlastní literární text na dané téma - čtou elektronické texty s hlubším porozuměním	LITERÁRNÍ VÝCHOVA Lidová slovesnost (hádky, říkanky, rozpočítadla, slovní hříčky) Pohádky - (ústní lidová slovesnost Čech a jiných národů-srovnávání, prvky a znaky ústní lidové slovesnosti) - poezie a próza s tématem vánoc - bible, základ kulturního dědictví - evropské a židovské civilizace - řecké eposy, řecké báje a pověsti, římské báje - (epos, báje, pověst) - příběhy odvahy a dobrodružství (povídka, novela, dobrodružná literatura) - literatura pro děti a mládež	HV - lidové písně, lidová slovesnost, hudební pojmy a nástroje OSV - dovednost zapamatovat si text básně, prózy a správně kultivovaně interpretovat, Pohádky - malé divadlo - PROJEKT D - křesťanství, Židé a Řím D - starověké Řecko a Řím MedV- filmová zpracování řeckých bájí MV(odkaz lit. EU), výběr kvalitní literatury MedV- stavba mediálních sdělení MV - filmy pro děti a mládež EGS - život dětí v jiných zemích OSV - po celý rok cvičení čtenářských dovedností	V průběhu roku: základy lit. teorie, literárně - výchovné aktivity (divadlo, besedy, výstavy) čtenářský deník, vlastní výtvarné doprovody (ilustrace), účast na literárních a recitačních soutěžích Nabídka KMČ, Svojtka, Levné knihy, časopisy

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK	7.	LEBROVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- ovládá pravopisné jevy lexikální a morfologické - čte pozorně text, vyjádří jeho výpovědní hodnotu, ověřuje fakta pomocí otázek a odpovědí - orientuje se ve verbální komunikaci, odlišuje spisovný a nespisovný projev - chápe přenášení pojmenování, aktivně vytváří nová přenášení pojmenování a dbá na aktivní rozšiřování slovní zásoby - používá samostatně výkladové a jiné slovníky pro určení významu slova - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov, důraz na druhy přídavných a podstatných jmen - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě i v souvětí - rozlišuje větné členy, ovládá základní pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché - chápe kulturní odkaz a starobylost českého jazyka a jeho místo v rodině slovanských a indoevropských jazyků - je hrdý na historii a jazykovou bohatost českého jazyka - vnímá kulturní odkaz příbuzného slovenského jazyka	JAZYKOVÁ VÝCHOVA Pravopis - lexikální, morfologický i průběžně Slovní zásoba - význam slova, slohové rozvrstvení - slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma Tvarosloví - ohebné slovní druhy, důraz na zájmena, číslovky, slovesa a jejich mluvnické významy - neohebné slovní druhy - pravopis tvaroslovný Skladba - stavba věty – základní a rozvíjející větné členy - pravopis skladební Obecné poučení o jazyce - čeština jako mateřský a národní jazyk a jeho rozvrstvení	EV - články s tematikou ochrany životního prostředí Den jazyků - PROJEKT EGS - Češi, Evropa, tvoření slovní zásoby, příbuzné jazyky D - vznik jazyka, vývoj jazyka OSV - aktivně sestavuje jazykově bohaté věty a užívá je v písemných i ústních jazykových projevech EGS - Češi, Evropa, jazyky indoevropské, latina ve vývoji českého písemnictví a bratrského slovenského jazyka EGS - Slovensko a jeho jazyk LV - vývojová literatury, staroslověnština a stará česká literatura	Pravopis- v průběhu celého školního roku. Slovní zásoba – aktivní rozšiřování slovní zásoby – soutěže školní i mimoškolní – školní olympiáda pro žáky dle věkových kategorií. Pomůcky: příručky, slovníky, literární texty, nástěnné tabule, pracovní listy, počítače, interaktivní tabule.....

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- užívá digitální online slovníky (slovník spisovné češtiny) - čte pozorně text, vyjádří jeho výpovědní hodnotu, ověřuje fakta pomocí otázek a odpovědí - orientuje se ve verbální komunikaci, odlišuje spisovný a nespisovný projev - prohlubuje své znalosti v oblasti dorozumívání, mluví kultivovaně, používá vhodné jazykové prostředky - dokáže popsat předměty a pracovní postupy pomocí odborných výrazů - uspořádá informace v textu podle účelu - dokáže nejenom dílo popsat, ale chápe i jeho vnitřní souvislosti a historii - dokáže výstižně vyjádřit charakteristické rysy popisované osoby formou přímé i nepřímé charakteristiky - dokáže dle schématu vytvářet svůj vlastní životopis, dokáže i napsat životopis významné osobnosti - dokáže pracovat s internetovou podobou životopisu - dokáže rozpoznat manipulativní působení projevu - učí se formulovat myšlenky textu, dokáže vytvořit výpisky	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - praktické, věcné čtení, vyhledávání informací - zásady mluveného projevu, kultivovanost, připravený i nepřipravený projev, slohová cvičení - popis pracovního postupu - popis uměleckého díla - charakteristika (přímá, nepřímá) - životopis – strukturovaný - vypravování – písemně - referát, recenze (beseda o uměleckém díle), reklama - výpisky – průběžně	Fy, Př - laboratorní práce Fy - pokusy VV - kopie uměleckého díla, autor a dílo OSV - mluvní cvičení, poznávání lidí LV - Životopis jako literární útvar EV - příroda a já EGS - cestování Čj - literární text Odborný text z různých předmětů MedV - reklama D, Př, Z, encyklopedie – užití textů D - medailony a životopisy významných osobností našich i světových dějin dle výběru žáka	Na prvcích literárně dramatické výchovy rozvíjí a aktivně užívá svou slovní zásobu. Při práci s časopisem makovice aktivně rozvíjí svou slovní zásobu. Účast na soutěžích autorského psaní v rámci školy i v mimoškolních soutěžích – projekt. Články do gejíru a zrcadla o okolních akcích Pomůcky dle aktuálních potřeb

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- orientuje se ve vyhledávání klíčových slov, formuluje hlavní myšlenku textu, prohlubuje komunikační normy - prakticky užívá nové technologie a aplikace podle jejich aktuální vzdělávací a komunikační potřeby - chápe literární text jako zdroj informací a prožitků, formuluje vlastní názory na umělecké dílo - jednoduše a výstižně charakterizuje hlavní literární žánry - dokáže zařadit literární tvorbu do historických souvislostí - je hrdý na náš nejstarší literární odkaz - formuluje vlastní názory na přečtený text - orientuje se v základních literárních pojmech - výrazně čte nebo přednáší literární text - volně reprodukuje slyšený či čtený text - dokáže rozlišit uměleckou úroveň divadla starověkého a raně středověkého - dokáže rozlišit literární tropy, sám je vytváří - chápe stavbu básně, sám se ji pokouší aktivně vytvořit - čte elektronické texty s hlubším porozuměním	LITERÁRNÍ VÝCHOVA - bajky (námět a téma díla) - poezie, próza - pověsti české, rytířské eposy - literární hrdina - kroniky (literatura umělecká a věcná) - legendy (epická literatura) - balady, romance, (epické žánry x lyrické) - literatura doby Karla IV. (vlastní životopis, el forma,) - husitství (husitské kroniky) - kočovná divadla (drama) - báseň jako útvar (verš, rým, přirovnání) - žánry lyrické	MV - mezilidské vztahy, charakter člověka EGS - pověsti české a jiných národů, regionální D - legendy staroslověnské a staré české D - český stát za vlády Přemyslovců a Lucemburků VV, HV, D - románské, gotické umění D - nejstarší divadla, antická x raně středověká EGS - odkaz antického dramatu OSV - tvorba vlastního loutkového představení OSV - samostatná literární prozaická, básnická tvorba	V průběhu roku: základy literární teorie, literární výchovné aktivity (divadlo, besedy, čtenářský deník, vlastní výtvarné doprovody...)

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK	8.	LEBROVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- čte pozorně text, vyjádří jeho výpovědní hodnotu, ověřuje fakta pomocí otázek a odpovědí, používá neutrální jazykové prostředky - orientuje se ve verbální komunikaci, odlišuje spisovný a nespisovný projev - rozeznává jazykové i mimojazykové prostředky komunikace, dokáže je vhodně použít ve svém mluvním projevu - uspořádá informace v textu podle účelu - má přehled o slovanských a světových jazycích - zařadí češtinu do jazykové skupiny - porozumí běžně užívaným slovům cizího původu - píše, vyslovuje a skloňuje častá přejatá jména obecná a cizí jména vlastní, pracuje se slovníky - využívá poznatků ve stylu gramatiky a písemného projevu, vlastní psaní na základě dispozic - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov, důraz na druhy přídavných a podstatných jmen - v písemném projevu zvládá pravopis, jak ve větě jednoduché, tak v souvětí	JAZYKOVÁ VÝCHOVA - praktické, věcné čtení, výklad, termíny, odstavce Zásady mluveného projevu - kultivovanost, připravený i nepřipravený projev, slohová cvičení - komunikační cvičení - technika mluveného projevu - zásady spisovné výslovnosti, frázování, pauzy Obecné poučení o jazyce - slovanské a jiné jazyky - rozvrstvení národního jazyka - spisovné a nespisovné jazykové útvary, dialekty Slovanské jazyky - slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis - skloňování častých přejatých jmen, obecných a cizích jmen vlastních Tvarosloví - slovesa a ostatní slovní druhy ohebné a neohebné Skladba - věta jednoduchá a souvětí	VDO, EV - na základě výběru textu LV ukázky české literatury, srovnání OSV - mluvní cvičení, sebepoznání, sebepojetí MedV - zpravodajství, média v každodenním životě MV - Češi, Evropa	Pravopis a jazykové rozbor v průběhu celého školního roku

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- procvičuje stavbu věty a souvětí podřadného - určuje druhy vedlejších vět - ovládá jevy syntaktické ve větě jednoduché - užívá digitální online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov) - používá slohové prostředky pro daný slohový útvar - rozlišuje pojmy, fakta, názory, hodnocení - rozeznává jazykové i mimojazykové prostředky komunikace - ovládá základy studijního čtení, formuluje hlavní myšlenku textu - uvědomuje si potřebu spisovné výslovnosti ve veřejném projevu - orientuje se ve vyhledávání klíčových slov, formuluje hlavní myšlenku textu, prohlubuje komunikační normy, vytvoří a samostatně připraví výtah z připraveného textu, využívá základy studijního čtení - prohlubuje své znalosti v oblasti dorozumívání, mluví kultivovaně, používá vhodné jazykové prostředky - prakticky užívá nové technologie a aplikace podle jejich aktuální vzdělávací a komunikační potřeby	- stavba větná - věta s podmíněm a bez podmíněm, ekvivalent, zápor, RVČ, přístavek, souvětí podřadné - pravopis lexikální, tvaroslovný a skladební KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - výklad - úvaha – teze (aktuální téma) - řečnictví - subjektivní popis - výpisky – průběžně	Odborný text různých předmětů - Fy, Ch, Z, Př... OSV - mluvní cvičení, sebepoznání, sebepojetí VDO - občanská odpovědnost, angažovanost každého žáka (řečnictví, úvaha) EV - životní prostředí MedV - zpravodajství, média v každodenním životě	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- orientuje se v literárním období od renesance po národní obrození - má přehled o významných osobnostech výše vymezeného období - projevuje zájem o kulturní akce regionu (filmová a divadelní představení) - orientuje se v základních literárních pojmech a podle svých schopností se snaží o vlastní literární text - uceleně reprodukuje text, popisuje jednoduše jeho jazyk a strukturu - formuluje vlastní názory na umělecké dílo - vyhledává doplňující informace o literárních dílech, autorech (knihovna, internet)	LITERÁRNÍ VÝCHOVA - renesance, humanismus - baroko, klasicismus - divadelní představení (herec, režisér) - filmové zpracování literárních děl - národní obrození a 1. pol. 19. stol. - literatura 2. pol. 19. století - literatura přelomu 19. a 20. století - práce s dalšími informačními zdroji	VV, Hv - renesance, humanismus, baroko, klasicismus, umělecké směry 2. pol. 19. století a přelomu 19. a 20. století OV - humanismus D - renesance, humanismus, baroko, klasicismus, národní obrození, 2. pol. 19. století MKV - Češi, Evropa, národní obrození MedV - knihy, noviny EV - výběr vhodných textů VDO - proces národního obrození	V průběhu roku: základy literární teorie, literárně výchovné aktivity (divadlo, besedy, výstavy) čtenářský deník, vlastní výtvarné doprovody

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK	9.	LEBROVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- obohacuje slovní zásobu a dokládá další způsoby tvoření českých slov - zaměřuje se na spisovnou výslovnost, upevňuje již osvojené znalosti, aplikuje je - využívá svých znalostí při tvorbě vhodných jazykových projevů, v jazykové normě - rozlišuje vztahy v gramatických jednotkách, ve větě a souvětí - zvládá pravopis v písemném projevu, orientuje se v pravopisu slovotvorném, morfologickém, syntaktickém, ve větě jednoduché i v souvětí - orientuje ve větné skladbě - volí a účelně využívá vhodné digitální technologie - učí se bezpečně a efektivně komunikovat a chovat se zodpovědně v digitálním prostředí	JAZYKOVÁ VÝCHOVA Obecné poučení o jazyce - původ a základy vývoje češtiny, jazyková norma a kodifikace, kultura jazyku a řeči Slovní zásoba - homonyma, antonyma, odborné názvy - tvoření slov, způsob tvoření slov frazémy - zvuková stránka jazyka a spisovná výslovnost Tvarosloví - slovní druhy, skloňování vlastních i cizích jmen, zeměpisná jména - psaní velkých písmen ve vlastních jménech i názvech - tvarosloví (správné tvary podstatných jmen, přídavných jmen, zájmen, číslovek, slovesa a jejich tvary, přechodníky) Skladba - větná, textová, vsuvka, výpověď, přímá a nepřímá řeč Pravopisná cvičení - stavba věty, pořádek slov ve větě, diktáty	MedV - využití různých informačních zdrojů v mediálních prostředcích OSV - upevňování pracovních návyků, uvědomělá samostatná práce, stanovení a plnění osobních cílů vzdělávání VDO - vhodně zvolené texty IT - využití IT technologií při výuce a upevňování	Pravopis a jazykové rozbor v průběhu celého školního roku

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- zvládá výstavbu souvislého textu a různé způsoby jeho členění - chápe roli mluvčího a posluchače - dodržuje zásady dorozumívání (komunikační normy) - vyjádří ústně či písemně své zážitky, názory, nálady, pokouší se o vlastní literární texty - zvládá základní normy písemného vyjadřování a grafickou úpravu textu - volí a účelně využívá vhodné digitální technologie - orientuje se v základních literárních směrech 20. století - má přehled o významných představitelích české a světové literatury - projevuje zájem navštěvovat divadelní a filmová představení - formuluje vlastní názory na umělecké dílo - volí a účelně využívá vhodné digitální technologie při práci - učí se bezpečně a efektivně komunikovat a chovat se zodpovědně v digitálním prostředí	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - úřední písemnosti – žádost, dopis (úřední), objednávka - reportáž, cestopis, líčení - výstavba a členění textu - funkční styly – úvod do problematiky - proslov, diskuse, technika kultivovaného projevu, komunikační cvičení - diskuse (sdělovací prostředky) - výpisky – průběžně LITERÁRNÍ VÝCHOVA - literatura 1. pol. 20. století (česká i světová) - meziválečná poezie a próza – odraz války v literatuře (ztracená generace) - literatura 2. pol. 20. století – oficiální, exilová a samizdatová česká literatura - moderní román	VDO - formální styk občana s úřady EGS - reportáž z cestování MedV - diskuse, druhy sdělovacích prostředků, sdělovací prostředky a my OSV - mluvní cvičení EV - vztah člověka k životnímu prostředí (reportáž) VV, HV - umění 20. století OV - problémy lidské společnosti 20. století D - 20. století VDO - demokratické zásady v dílech spisovatelů	V průběhu roku: Základy literární teorie, literárně výchovné aktivity (divadlo, besedy) čtenářský deník, vlastní výtvarné doprovody (lustrace)

Jazyk a jazyková komunikace

Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět **Anglický jazyk** je součástí vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace**. Hlavním cílem vzdělávací oblasti je podpora a vedení žáků k rozvoji komunikačních kompetencí, vybavenosti žáka znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat a porozumět různým jazykovým sdělením, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání. Cizí jazyk poskytuje základ a předpoklady pro komunikaci v rámci integrované Evropy a světa, snižuje jazykovou bariéru a pomáhá ke zvýšení mobility žáků v jejich osobním i budoucím studijním a pracovním životě.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět **Anglický jazyk** je na 2. stupni realizován v **6. – 9. ročníku** s časovou dotací **3 hodiny** týdně. Žáci si osvojují základní gramatické jevy a slovní zásobu. Výuka je zaměřena také na správné porozumění poslechovým i psaným textům a schopnost vyjadřovat se a komunikovat v běžných životních situacích v cizím jazyce. Vzdělávání v anglickém jazyce předpokládá dosažení úrovně A2. (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky)

Mezipředmětové vztahy a průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata, zejména **Osobnostní a sociální výchova** (rozvoj každodenní verbální komunikace) **myšlení v Evropských a globálních souvislostech** (poznávání evropské a světové kultury) **Multikulturní výchova** (vztahy mezi příslušníky různých národů a etnických skupin) **Mediální výchova** (vnímání mluveného i psaného projevu, jeho stavby, nejrůznějších typů obsahů a uplatňování odpovídající škály výrazových prostředků. Osvojení základních pravidel komunikace, dialogu a argumentace).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel vede žáka k: - samostatnému vybírání vhodných a efektivních metod a strategií učení - ochotě věnovat se dalšímu studiu cizího jazyka a celoživotnímu učení - propojení jednotlivých širších celků do souvislostí a k utváření komplexního pohledu - pochopení a využití získaných výsledků učení pro budoucnost - pozitivnímu vztahu k učení - pochopení smyslu výuky cizího jazyka i mimo školní prostředí
---------------------------	--

Kompetence k řešení problémů	Učitel vede žáky k: - pochopení nejrozličnějších problémových situací a k volbě vhodného řešení - samostatnému řešení zadaných úkolů - vyhledávání a pochopení shodných, podobných i odlišných znaků jednotlivých gramatických celků
Kompetence komunikativní	Učitel vede žáky k: - správnému a plynulému písemnému i ústnímu projevu - naslouchání a porozumění písemnému i mluvenému textu rodilého mluvčího - vhodnému reagování na otázky ze společenského dění - využití cizího jazyka pro účinnou komunikaci s okolním světem
Kompetence sociální a personální	Učitel vede žáky k: - spolupráci ve skupině a vytváření společných pravidel týmu - pochopení potřeby efektivní spolupráce s druhými - diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy - schopnosti využít a prosadit své znalosti a zkušenosti při práci ve skupině
Kompetence občanské	Učitel vede žáky k: - respektování názorů a postojů ostatních spolužáků - respektování odlišné úrovně cizího jazyka mezi spolužáky - zodpovědnému rozhodování a případnému použití vhodné pomoci - uvědomění si následků za hrubé a nevhodné chování
Kompetence pracovní	Učitel vede žáky k: - dodržování vymezených pravidel, plnění zadaných úkolů a povinností - využití získaných znalostí a zkušeností k vlastnímu rozvoji a přípravě na budoucnost
Kompetence digitální	Učitel vede žáky k: - práci s technologiemi (počítač, tablet) při procvičování a upevňování slovní zásoby a gramatických celků - využití digitálních technologií při tvorbě vlastních prací (př. Power Point) a vyhledávání neznámých informací - využití online prostředí k výuce a zdokonalení cizího jazyka (cizojazyčné filmy, písničky) - pochopení významu digitálních technologií při výuce cizího jazyka

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ANGLICKÝ JAZYK	6.	AUBRECHTOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojených zkušeností - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojených tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost, popisuje osoby, místa a věci ze svého každodenního života - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	- rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka - slovní a větný přízvuk, intonace - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - práce se slovníkem, textem - vyplnění formuláře - ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby Tematické okruhy - škola a školní pomůcky, barvy	EV - zvířata a příroda OSV - osobní údaje, rodina VDO - moje město, obec MV - vědomé poznávání jiného jazyka, kultury, zvyků jiných lidí MedV - vědomý poslech a sledování videoukázky VKZ - stravovací návyky	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
	- země a národnosti - číslovky a čas, rodina - části těla - jídlo a stravovací návyky - volnočasové aktivity - příroda a město Mluvnice - sloveso BE a HAVE GOT - jednotné a množné číslo podstatných jmen - přivlastňovací a osobní zájmena - přídavná jména - sloveso LIKE a DON'T LIKE + GERUNDIUM - vazba THERE IS / THERE ARE - předložky místa - určitý a neurčitý člen - SOME a ANY - frekvenční příslovce - sloveso CAN /CAN'T Pravopis - používání apostrofu - pořádek slov ve větě - velká písmena	Z - popis města, státy a národnosti M - číslovky a čas PŘ - části těla, popis osoby OV - moje město, obec	

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ANGLICKÝ JAZYK	7.	AUBRECHTOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	- rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka - slovní a větný přízvuk, intonace - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - práce se slovníkem, textem - ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby - formulář - osvojování jazyka i v písemné formě Tematické okruhy - sporty	OSV - pozornost, soustředění, dovednost zapamatování, cvičení sebekontroly EV - pobyt a chování v přírodě, vztah člověka k přírodě EGS - poznávání života v dalších anglicky mluvících zemích MV - cestování, cizí země MedV - vědomý poslech a sledování videoukázky	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
	- přídavná jména - domov a bydlení - cestování, dopravní prostředky - móda a nakupování - roční období a počasí Mluvnice - sloveso CAN / CAN'T - čas přítomný prostý - čas přítomný průběhový - čas minulý prostý – pravidelná a nepravidelná slovesa - vazba BE GOING TO - MUST a MUSTN'T Pravopis - strukturování textu - pořádek slov ve větě - používání přídavných jmen	TV - sporty a sportovní aktivity Z - roční období a počasí	

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ANGLICKÝ JAZYK	8.	AUBRECHTOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	- rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka - slovní a větný přízvuk, intonace - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - práce se slovníkem, textem - formulář - ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby - osvojování jazyka i v písemné podobě	OSV - pocity a nálady EV - přírodní katastrofy, dovednosti v přírodě MV - práce s anglickým textem, poslech MV - film a televize EGS - seznámení s některými historickými událostmi anglicky mluvících zemí M - finance, peníze INF - moderní technologie a média	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
	Tematické okruhy - film a televize - dovednosti v přírodě - slovesa spojená s objevováním - přírodní katastrofy - slovesa spojená s pohybem - pocity a nálady - vlastnictví, finance - moderní technologie a média Mluvnice - čas přítomný prostý - čas přítomný průběhový pro vyjádření přítomnosti i budoucnosti - vazba THERE IS / THERE ARE - frekvenční příslovce - COULD / COULDN'T - čas minulý prostý a průběhový - stupňování přídavných jmen - určitý a neurčitý člen - SOME a ANY Pravopis - pořádek slov ve větě - interpunkce - používání spojek a časových předložek - použití příslovečných určení času - postavení přídavných jmen ve větě	D – objevování, historické události a osobnosti	

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ANGLICKÝ JAZYK	9.	AUBRECHTOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	- rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka - slovní a větný přízvuk, intonace - rozvíjení dostatečné slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - práce se slovníkem - ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby Tematické okruhy - moderní technologie a média	OSV - volba povolání, důležité mezníky v životě EGS - problémy společnosti MV - realie anglicky mluvících zemí MedV - moderní technologie a média MV - vědomý poslech, komunikace VDO - demokratické vztahy ve škole, třídě, skupině, seznámení se školským systémem VB a USA EV - ohrožená zvířata, ekologické problémy společnosti Z - anglicky mluvící země	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
	- finance a vlastnictví - povolání - péče o zdraví, nemoci - důležité mezníky v životě a životní cíle - hudba a hudební nástroje - společnost a její problémy (ohrožená zvířata, recyklace..) - prázdninové a volnočasové aktivity - realie anglicky mluvících zemí Mluvnice - stupňování přídavných jmen - budoucí čas WILL a WON'T - kondicionál - BE GOING TO - SHOULD / SHOULN'T - předpřítomný čas - opakování časů přítomných, minulých a budoucích Pravopis - pořádek slov ve větě - pořadí přídavných jmen - strukturování textu - správné použití časů	OV - volba povolání HV - hudba a hudební nástroje M - finance VKZ - péče o zdraví, nemoci	

Jazyk a jazyková komunikace

Německý jazyk

Charakteristika vyučovaného předmětu

Vyučovací předmět **Německý jazyk** je součástí vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková výchova** a je na naší škole vyučován jako druhý cizí jazyk. Zařazení druhého cizího jazyka do vzdělávání žáků přispívá ke zvýšení celkové úrovně jejich jazykové kultury a ke zkvalitňování jejich komunikativních schopností a dovedností. Zároveň vytváří základnu pro další osvojování cizího jazyka, prohlubuje vědomí závažnosti mezinárodního porozumění a tolerance.

Také umožňuje žákům poznávat odlišnosti způsobu života v jiných zemích a též jejich kulturní tradice, pomáhá k překonávání jazykové bariéry a tím zvyšuje šanci na další studium, na dobré pracovní uplatnění. Stejně tak zvyšuje mobilitu v pracovním i osobním životě.

Cílem je poskytnout žákům dobré předpoklady pro všestrannou komunikaci s lidmi v rámci integrované Evropy a světa. Důraz je tedy kladem především na rozvoj komunikačních dovedností žáků, jejichž osvojení jsou podřízeny všechny složky vyučovacího procesu, zejména pak složka gramatická a lexikologická.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Německý jazyk** je na naší škole vyučován jako další cizí jazyk a je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. V souladu s učebním plánem je německý jazyk zařazen do 8. a 9. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně. V rámci nabídky volitelných předmětů je německý jazyk nabízen také žákům 7. ročníku. Konkrétní organizace a otevření výuky se řídí učebním plánem školy, zájmen žáků a organizačními možnostmi. Výuka probíhá v kmenových učebnách, v učebně pro výuku cizích jazyků (knihovna s patřičným multimediálním vybavením), počítačové učebně s možností využití výukových programů.

Mezipředmětové vztahy, průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, sociální komunikace, spolupráce a soutěž)
Výchova demokratického občana (výchova k naslouchání a přijímání argumentů ostatních spolužáků a jejich postupu řešení, učí se logické argumentaci a obhajobě vlastního postupu a řešení)
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (významné evropské země a jejich kultura a osobnosti)
Multikulturní výchova (přehled o světových kulturách a osobnostech, jednotlivých společných rysech a naopak rozdílech, které přispívá k následnému odstraňování nepřátelství a předsudků vůči příslušníkům jiných sociokulturních skupin)
Mediální výchova (získávání nejrůznějších poznatků z médií, podpora kritického myšlení)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel vede žáka k: - stanovení cíle a zvolení správné cesty k jeho dosažení - práci s chybou a využívání sebekontroly a sebehodnocení žáků
---------------------------	---

	- práci s textem – hlavní myšlenky, interpretace - prezentaci výsledků domácích úkolů Učitel: - zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků - sleduje při hodině pokrok všech žáků - učí žáky kriticky hodnotit výsledky svého učení a diskutovat o nich
Kompetence k řešení problémů	Učitel vede žáka k: - vytváření praktické problémové úlohy a situace - řešení úkolů, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů - hledání souvislostí – vyhledávání ve zdrojích informací, porovnávání a skládání informací (vlastní projekt, četba, samostudium) - samostatnosti, tvořivosti a logickému myšlení
Kompetence komunikativní	Učitel vede žáka k: - schopnosti účinně, souvisle, výstižně a správně komunikovat - naslouchání, dramatizaci, mluvnímu cvičení, rozhovoru - využívání informačních technologií pro získávání informací i tvorbu výstupů - nejrozumnějším způsobům zpracování závěrečné práce úměrné věku, tématu
Kompetence sociální a personální	Učitel vede žáka k: - dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli Učitel: - volí formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu.
Kompetence občanské	Učitel vede žáka k: - postupnému vytváření pravidel chování - hraní rolí pro přiblížení různých životních situací a jejich řešení - rozvíjení zájmu o dění v zahraničí - poznávací zájezdy, korespondence v cizím jazyce - respektování individuálních rozdílů - projekty k poznávání jiných kultur Učitel: - umožňuje každému žákovi zažít úspěch
Kompetence pracovní	Učitel vede žáky k: - samostatnosti, odpovědnosti, soběstačnosti, samostatné práci - stanovení a dodržování pravidel, rozdělení práce a stanovení odpovědnosti při skupinové práci - zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení
Kompetence digitální	Učitel vede žáky k:

	- vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje - dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií) - uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů - práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
--	---

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	NĚMECKÝ JAZYK	8 – 9.	AUBRECHTOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- žák mluví se správnou výslovností a intonací v rámci osvojené slovní zásoby - žák správně čte slova a krátké věty pomocí znalosti německé abecedy a fonetických znaků v rámci osvojené slovní zásoby - žák rozumí jednoduchým pokynům učitele a správně na ně reaguje - žák vyplní jednoduchý dotazník základními údaji o sobě - žák pozdraví, poděkuje a užívá zdvořilostní obraty v jednoduchých rozhovorech - žák vyhledává slovní zásobu ve slovníku, pracuje s výukovými programy (PC/tablet) v rámci tematických okruhů - žák rozumí slovům a jednoduchým krátkým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně v rámci osvojené slovní zásoby - žák mluví jednoduchým způsobem o tématech osvojené slovní zásoby - žák správně čte a rozumí slovům a krátkým jednoduchým větám v rámci osvojené slovní zásoby - žák správně píše slova v rámci osvojené slovní zásoby	- výslovnost, intonace – základní pravidla - zvuková a grafická podoba jazyka (abeceda, fonetické znaky) - pokyny učitele - jednoduchý dotazník – základní informace o svojí osobě Rozhovory - pozdravy, poděkování, základní zdvořilostní obraty - Fráze - promiňte, omlouvám se apod. - práce se slovníky, PC (příp. tablety) Tematické okruhy (slovní zásoba) - barvy - číselky do 2.000 - dny v týdnu, měsíce - rodina - domácí mazlíčci - volnočasové aktivity - škola a školní pomůcky	OSV - osobnostní a sociální rozvoj – komunikace OSV - osobnostní a sociální rozvoj – rozvoj schopností poznávání OSV - osobnostní a sociální rozvoj - kreativita MedV - tvorba mediálního sdělení M - číselky a čas EV - zvířata a příroda TV - sporty a sportovní aktivity	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- žák gramaticky správně mluví, odpovídá a ptá se v rámci osvojených témat - žák vyjadřuje souhlas či odmítnutí v rozhovorech na různá témata v rámci osvojené slovní zásoby a gramatiky - žák správně čte a rozumí textu s obrazovou oporou v rámci osvojených témat a gramatiky - žák správně gramaticky píše jednoduchý text na osvojená témata - žák rozumí krátkému poslechu v rámci osvojené slovní zásoby a gramatiky - žák rozumí krátkému textu v rámci osvojené slovní zásoby a gramatiky	- jídla a nápoje, rozhovory ve školní jídelně / restauraci - denní rozvrh, čas - dopravní prostředky, nákup jízdenek - město, popis cesty - oblečení - počasí a roční období - Německo, Rakousko, Švýcarsko a jejich zajímavosti Mluvnice - členy podstatných jmen - slovosled oznamovací a tázací věty - časování pravidelných sloves a sloves (haben a sein) - přivlastňovací zájmena - zápor s „nicht“ - člen neurčitý, zápor s kein, 4. pád - množné číslo - rozkazovací způsob - slovesa s odlučitelnou předponou - způsobová slovesa - předložky se 3. pádem	VKZ - stravovací návyky VDO - občanská společnost a škola Z - roční období a počasí EGS - Evropa a svět MV - německy mluvící země, tradice a zvyky	

Matematika a její aplikace

Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Matematika** je součástí vzdělávací oblasti **Matematika a její aplikace** a je v základním vzdělávání založen především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium. Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět **Matematika** je na druhém stupni realizován v **6. – 9. ročníku** s časovou dotací vždy **4 hodiny týdně** v každém z ročníků. Výuka předmětu probíhá v kmenových třídách s možností využití interaktivní tabule a tím různých výukových programů, a dále také s přístupem k internetu a dalším digitálním zdrojům v počítačové učebně, případně máme možnost využít mobilní počítačové učebny – tablety, notebooky, nebo mobilní interaktivní tabuli, která je umístěna v žákovské knihovně.

Žáci se také učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací. Pro žáky nadané a žáky s hlubším zájmem o matematiku pořádáme školní kola všech různých matematických soutěží, podporujeme jejich postup do dalších kol a v rámci diferencované výuky mohou mj. pracovat na individuálních projektech.

Matematika a její aplikace je rozdělena na čtyři tematické okruhy

Čísla a početní operace	- dovednost provádět operaci - algoritmické a významové porozumění - získávání číselných údajů měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním - seznámení s proměnnou a s její rolí při matematizaci reálných situací
Závislost, vztahy a práce s daty	- rozpoznávání určitých typů změn a závislostí - uvědomění si změn a závislostí známých jevů - analyzování tabulek, diagramů a grafů
Geometrie v rovině a prostoru	- určování a znázornění geometrických útvarů - geometrické modelování reálné situace - porovnávání, odhadování, měření velikosti, obvodu a obsahu - zkoumání tvaru a prostoru

Nestandardní aplikační úlohy a problémy	- uplatňování logického myšlení - řešení problémových situací z běžného života, pochopení a analýza problémů, třídění údajů - řešení logických úloh
--	---

Mezipředmětové vztahy, průřezová témata

Fyzika	- převody jednotek, řešení rovnic, vyjádření neznámé ze vzorce, logická úvaha, grafy, přímá a nepřímá úměrnost, těžiště tělesa, goniometrické funkce.....
Zeměpis	- měřítko, úhel, práce s grafy a diagramy, kulová plocha
Chemie	- řešení rovnic, převody jednotek, přímá a nepřímá úměrnost....
Informatika	- práce s daty, analýza, kódování, binární soustava, programování - algoritmizace

Osobnostní a sociální výchova (poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, sociální komunikace, spolupráce a soutěž) **Výchova demokratického občana** (výchova k naslouchání a přijímání argumentů ostatních spolužáků a jejich postupu řešení, učí se logické argumentaci a obhajobě vlastního postupu a řešení) **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** (významní evropští učenci: Euklides, Archimedes, Pythagoras, Tháles, Newton, Leibniz, Gauss, Descartes, Euler, dále toto průřezové téma může být realizováno pomocí úloh zpřesňujících obraz Evropy a světa jako globálního prostředí života) **Multikulturní výchova** (přehled o světových kulturách a učencích, zařazení úloh rozvíjejících poznání, které přispívá k následnému odstraňování nepřátelství a předsudků vůči příslušníkům jiných sociokulturních skupin) **Environmentální výchova** (příklady s ekologickou a přírodovědnou tematikou) **Mediální výchova** (orientace v tabulkách a grafech prezentovaných v médiích, podpora kritického myšlení)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel vede žáky k: - osvojování základních matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení) - rozvoji abstraktního myšlení, zejména zadáváním problémových úloh, úloh rozvíjejících tvořivost, logických úloh, matematických hádanek, rébusů a kvízů - využívání prostředků výpočetní techniky i dalších metod k plánování a vykonávání procesu učení
Kompetence k řešení problémů	Učitel vede žáky k: - aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě (matematizaci reálných situací) - rozboru problému a plánování postupu řešení, odhadování výsledků - práci s chybou, jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení - vyhledávání informací k řešení problému, objevování různých variant řešení, (odborná literatura, využití vhodných

	informačních technologií – např. matematicko-fyzikální tabulky dostupné na internetu a další) - praktickému ověřování správnosti řešení problému, aplikování osvědčených i netradičních postupů při řešení problémových úloh - obhajobě svých rozhodnutí a vyhodnocování výsledků řešení (kooperace, diskuze...)
Kompetence komunikativní	Učitel vede žáky k: - ke vzájemné komunikaci při zadaném úkolu (schopnost spolupracovat s ostatními) - k formulaci vlastních postupů, myšlenek, názorů - používání matematického jazyka a symboliky (orientace v grafech, tabulkách, diagramech) - obhajování svého řešení a k umění poslouchat názory jiných
Kompetence sociální a personální	Učitel vede žáka k: - účinné spolupráci ve skupině, pozitivnímu ovlivňování kvality společné práce (kooperativní učení, skupinová práce – přijetí nových rolí, zodpovědnost za práci pro skupinu) - ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi (upevňování mezilidských vztahů např. pomoc nadaných žáků méně nadaným žákům), respektování různých hledisek - podpoře sebedůvěry a samostatnosti žáka
Kompetence občanské	Učitel vede žáka k: - tomu, aby brali ohled na druhé - hodnocení své činnosti nebo jejích výsledků na základě jasných kritérií hodnotili - schopnosti vyjádřit se a dát učiteli zpětnou vazbu, jak mu vyhovuje ten který konkrétní způsob výuky
Kompetence pracovní	Učitel vede žáka k: - důslednosti, k dodržování pravidel, k trpělivosti, pečlivosti a k estetickému vnímání (plnění povinností a přístupu k výsledkům pracovních činností nejen z hlediska kvality, ale i společenských hodnot a jejich dopadu na ostatní život a okolní prostředí) - péči o čistotu pracovního místa a pracovních pomůcek - k šetření materiálem např. při výrobě papírových modelů geometrických tvarů a těles - zvolení efektivních pracovních postupů (z hlediska bezpečnosti a funkčnosti) a posiluje správné pracovní návyky - kritickému i sebekritickému hodnocení prací z různých hledisek
Kompetence digitální	Učitel vede žáka k: - pochopení, že využití digitálních technologií může napomoci k efektivnímu řešení matematického problému - k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	MATEMATIKA	6.	JANDOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla - provádí početní operace s přirozenými čísly z paměti a písemně - provádí odhady a kontrolu výpočtů - zaokrouhluje přirozená čísla - umí zobrazit přirozené číslo na číselné ose - umí vyjádřit část celku jako zlomek - sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem - rozlišuje druhy čar - používá technické písmo k popisu geometrických útvarů - užívá a rozlišuje pojmy přímka, polopřímka, úsečka, bod, kolmice, rovnoběžka, různoběžka - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary - načrtne a sestrojí základní rovinné útvary – čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici a kruh - odhaduje a vypočítá obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku - čte a zapisuje desetinná čísla - umí zobrazit desetinné číslo na číselné ose - porovnává a zaokrouhluje desetinná čísla - provádí početní operace s desetinnými čísly	Číslo a proměnná - rozšířené opakování 5. ročníku - přirozená čísla - čtení a zápis čísla v desítkové soustavě - zobrazení na číselné ose - početní operace - zlomky Geometrie v rovině, základy rýsování – rozšířené opakování 5. ročníku - druhy čar, technické písmo - základní symboly používané při geometrických zápisech - rovina, bod, úsečka, přímka, polopřímka, kolmice, rovnoběžka, různoběžka - základní rovinné útvary – čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice, kruh - obvody čtverce, obdélníku, trojúhelníku Číslo a proměnná, desetinná čísla - čtení a zápis čísla v desítkové soustavě - zobrazení na číselné ose - porovnávání a zaokrouhlování - sčítání a odčítání desetinných čísel - násobení 10, 100 a 1000	OSV – pečlivost, soustředěnost, představivost F – měření délky VDO – spoluzodpovědnost za klima ve třídě, pomoc ostatním	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- umí vypočítat aritmetický průměr - převádí jednotky délky, hmotnosti, obsahu - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností - používá kalkulátor při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku - využívá digitálních technologií k ulehčení výpočtů algoritmických úloh - provádí jednoduché výpočty v prostředí tabulkového editoru (využívá formát čísla při zaokrouhlování) - matematizuje jednoduché reálné situace, problém vyřeší pomocí znalostí v oblasti oboru přirozených a desetinných čísel - rozumí pojmu úhel - narýsuje a určí daný úhel - určuje velikost úhlů měřením a výpočtem - umí graficky přenést úhel a sestrojít jeho osu - rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů - provádí početní operace s velikostmi úhlů (ve stupních i minutách) - pozná dvojice vedlejších úhlů a vrcholových úhlů, umí využít jejich vlastností - rozumí pojmu mnohoúhelník, - umí sestrojít pravidelný šestiúhelník a pravidelný osmiúhelník	- převody jednotek délky, hmotnosti, obsahu - násobení desetinných čísel - dělení desetinných čísel číslem přirozeným - dělení desetinných čísel číslem desetinným - aritmetický průměr - zaokrouhlování, odhady - využití kalkulátoru - seznámení se s prací v tabulkovém editoru (jednoduché výpočty, formát čísla) - slovní úlohy se zaměřením na praktické situace Geometrie v rovině, úhel a jeho velikost - pojem, rýsování a přenášení úhlu - osa úhlu, osa úsečky (množina všech bodů dané vlastnosti) - jednotky velikosti úhlu a měření velikosti úhlu - ostrý, tupý, pravý a přímý úhel - početní operace s velikostmi úhlů - vrcholové a vedlejší úhly - mnohoúhelníky – pojem, pravidelný šestiúhelník, pravidelný osmiúhelník (konstrukce, obvod)	F - fyzikální výpočty, měření délky, hmotnosti, obsahu, převody jednotek Z - průměr, odhady a zaokrouhlování velkých čísel MV, EV - slovní úlohy s vhodnými tématy	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- modeluje řešení geometrických úloh pomocí softwaru - zná pojem násobek, dělitel - umí použít znaky dělitelnosti - rozumí pojmu prvočíslo, číslo složené - rozloží číslo na součin prvočísel - určuje a užívá násobky a dělitele včetně nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele - modeluje a řeší slovní úlohy i reálné situace s využitím znalostí o dělitelnosti v oboru přirozených čísel - určí osově i středově souměrné útvary - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově i středově souměrnosti - charakterizuje a třídí základní prostorová tělesa (kvádr, krychle) - načrtne a sestrojí síť krychle a kvádrů a z ní těleso vymodeluje - načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádrů ve volném rovnoběžném promítání - odhaduje a vypočítá povrch a objem krychle, kvádrů - převádí jednotky objemu - matematizuje reálné situace a dokáže problém vyřešit pomocí znalostí o vlastnostech krychle a kvádrů	- seznámení se s nástroji a využitím geometrického softwaru Číslo a proměnná, dělitelnost přirozených čísel - násobek, dělitel, znaky dělitelnosti - prvočíslo, číslo složené - prvočíselný rozklad - společný násobek, společný dělitel - nejmenší společný násobek - největší společný dělitel - slovní úlohy na využití dělitelnosti Geometrie v rovině, souměrnost - shodné útvary - osová a středová souměrnost - sestrojení obrazu v osově i středově souměrnosti Geometrie v prostoru - povrch a objem krychle a kvádrů - zobrazování krychle a kvádrů, sítě těles - stěnová a tělesová úhlopříčka - povrch krychle a kvádrů - objem krychle a kvádrů - převody jednotek objemu - slovní úlohy s praktickým zaměřením	MV, EV - slovní úlohy s vhodnými tématy F - měření objemu, převody jednotek, výpočet hustoty MV, EV - slovní úlohy s vhodnými tématy	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- určí a znázorní různé druhy trojúhelníků a zná jejich vlastností - pojmenuje, znázorní a správně užívá základní pojmy (strana, výška, vnitřní a vnější úhly, ...) - umí sestrojit těžnice, střední příčky, výšky trojúhelníku - umí sestrojit trojúhelníku kružnici opsanou a vepsanou - umí sestrojit základní úhly pomocí kružítka a pravítka - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných, nebo zkoumaných situací - řeší úlohy na prostorovou představivost - aplikuje a kombinuje dosud získané poznatky z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Geometrie v rovině, trojúhelník - pojem, druhy trojúhelníků - vnitřní a vnější úhly trojúhelníku - těžiště, těžnice, střední příčky, výšky v trojúhelníku - kružnice trojúhelníku opsaná a vepsaná - konstrukce úhlů 60°, 30°, 45° a 120° bez úhloměru, za pomoci kružítka a pravítka Nestandardní aplikační problémy - číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geometrické úlohy	F - těžiště tělesa Inf - práce s daty, analýza, kritické myšlení	Soutěže a olympiády dle nabídky a možností

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	MATEMATIKA	7.	JANDOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- chápe pojem zlomek jako část celku - převádí zlomky na desetinná čísla a naopak - porovnává zlomky a zobrazuje je na číselné ose - umí zlomek rozšířit, zkrátit, uvést jej v základním tvaru - chápe pojem převrácený zlomek a smíšené číslo - provádí početní operace v oboru racionálních čísel - analyzuje a řeší jednoduché problémy, - modeluje konkrétní situace, v nich využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel	Opakování ze 6. ročníku - znaky dělitelnosti přirozených čísel - desetinná čísla - prvočíslo, složené číslo - dělitel, násobek - jednotky délky, obsahu a objemu - úhel a jeho velikost - trojúhelník - krychle a kvádr Číslo a proměnná, racionální čísla - zlomky - čtení a zápis zlomku - vztah mezi zlomky a desetinnými čísly - zobrazení racionálních čísel na číselné ose - rozšíření, krácení zlomku, zlomek v základním tvaru - převrácený zlomek - smíšené číslo - určení části celku pomocí zlomků - početní operace se zlomky – sčítání a odčítání zlomků se stejným i různým jmenovatelem - násobení a dělení zlomků - složený zlomek - jednoduché slovní úlohy se zlomky	F, Ch – numerické výpočty, vztahy mezi veličinami OSV pozornost, soustředění, schopnost dotáhnout úkol do konce VDO – vztahy ve třídě, zodpovědnost za dobré klima MV – spolupráce	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- rozlišuje kladná a záporná celá čísla - umí je zobrazit na vodorovné i svislé číselné ose - chápe pojem opačné číslo - určí absolutní hodnotu daného čísla a chápe její geometrický význam - provádí početní operace v oboru celých čísel - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel - pozná shodné útvary - užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků - umí sestavit trojúhelník z daných prvků dle věty SSS, SUS a USU - modeluje řešení geometrických úloh pomocí geometrického softwaru - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných, nebo zkoumaných situací - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje dosud získané poznatky z různých tematických a vzdělávacích oblastí - umí vyjádřit poměr mezi danými hodnotami - umí krátit a rozšiřovat daný poměr - zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru - užívá poměr jako způsob kvantitativního vyjádření vztahu celek - část - pracuje s měřítky map a plánů - řeší modelováním a výpočtem situace	Číslo a proměnná, celá čísla - čtení a zápis celého čísla - zobrazení celých čísel na číselné ose - číslo opačné - absolutní hodnota - početní operace s celými čísly - jednoduché slovní úlohy s praktickým zaměřením Geometrie v rovině, trojúhelník - shodnost geometrických útvarů, shodnost trojúhelníků - trojúhelníková nerovnost - konstrukce trojúhelníků dle vět SSS, SUS, USU - nástroje a využití geometrického softwaru Nestandardní aplikační problémy - číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geometrické úlohy Číslo a proměnná, poměr - pojem poměr - krácení a rozšiřování poměru - zvětšení a zmenšení v daném poměru - rozdělení dané hodnoty v daném poměru - měřítko	Různé soutěže, olympiády Inf – práce s daty, analýza, kritické myšlení Z – měřítko mapy a plánu OSV – práce domácnosti vaření, míchání barev	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
vyjádřené poměrem - rozumí a využívá pojmu úměra - využívá trojčlenku při řešení slovních úloh - určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti - vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů - využívá nástroje tabulkového editoru a jiných digitálních technologií k ulehčení výpočtů - chápe pojem procento, promile - užívá základní pojmy procentového počtu - užívá procenta jako kvantitativní vyjádření vztahu celek – část - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností - řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary rovnoběžník a lichoběžník - rozlišuje různé typy rovnoběžníků - načrtne a sestrojí rovnoběžník a lichoběžník	- jednoduché slovní úlohy s praktickým využitím - pravoúhlá soustava souřadnic v rovině Závislost, vztahy, práce s daty, přímá a nepřímá úměrnost - úměra - přímá a nepřímá úměrnost - trojčlenka - určení přímé a nepřímé úměrnosti z textu, grafu, tabulky - využití digitálních technologií pro rutinní výpočty - slovní úlohy z praxe Číslo a proměnná, procenta - pojem procento, promile - základ, procentová část, počet procent - rozdělení celku na části - zápis počtu procent desetinným číslem - slovní úlohy z praxe - úroková sazba, úrok - využití digitálních technologií pro rutinní výpočty Geometrie v rovině, čtyřúhelníky - rovnoběžník, lichoběžník - pojem rovnoběžník, lichoběžník - rozdělení rovnoběžníků – čtverec, obdélník, kosočtverec, kosodélník - vlastnosti rovnoběžníku a lichoběžníku	Ch, F – výpočet pomocí trojčlenky MedV – více jak jeden zdroj při vyhledávání informací, kritické myšlení OSV, MedV – slevy, úrok, úroková sazba Ch – koncentrace EV – stav ovzduší Vv – shodnost v architektuře a výtvarném projevu	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- odhaduje a vypočítává obvod a obsah rovnoběžníku a lichoběžníku - odhaduje a vypočítá obsah trojúhelníku - využívá nástrojů geometrického softwaru pro modelování řešení geometrických úloh - charakterizuje a třídí základní prostorová tělesa – hranoly a analyzuje jejich vlastnosti - načrtne a narýsuje obraz tělesa v rovině - načrtne a narýsuje síť hranolu - odhaduje a vypočítá povrch a objem hranolu	- konstrukce rovnoběžníku a lichoběžníku - obvod a obsah rovnoběžníku a lichoběžníku - obsah trojúhelníku - nástroje a využití geometrického softwaru Geometrie v prostoru, povrch a objem hranolů - pojem hranol - n-boký hranol - síť hranolu - povrch a objem hranolu - slovní úlohy z praxe		

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	MATEMATIKA	8.	JANDOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- zopakuje si základní poznatky z předešlého ročníku jak z oblasti aritmetiky, tak geometrie - určí druhou mocninu a odmocninu výpočtem, pomocí tabulek, pomocí kalkulačky - provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech - stanoví správně pořadí početních výkonů a při výpočtu příkladu toto pořadí dodrží - chápe pojem reálné číslo - rozliší odvěsny a přepony - rozumí odvození vzorce Pythagorovy věty - využívá poznatků při výpočtu délek stran pravoúhlého trojúhelníku - umí využít poznatky ve slovních úlohách - využívá digitálních technologií ke zjednodušení rutinních výpočtů	Opakování ze 7. ročníku - zlomky, celá a racionální čísla - poměr, úměra, trojčlenka - procenta a úroky - měřítko mapy - úhly - shodnost - čtyřúhelníky - hranoly Číslo a proměnná, druhá mocnina a odmocnina - pojem - čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin - určení druhých mocnin a odmocnin - pojem reálného čísla Geometrie v rovině, pythagorova věta - pojem, přepona, odvěsny v pravoúhlém trojúhelníku - výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku - užití Pythagorovy věty - slovní úlohy z praxe	F - řešení fyzikálních příkladů EGS - Pythagoras ze Samu	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor a jiné digitální technologie - zapíše číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$ pro $1 < a < 10$, kde n je celé číslo - provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných, nebo zkoumaných situací - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje dosud získané poznatky z různých tematických a vzdělávacích oblastí - rozumí pojmu výraz - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných - určí hodnotu výrazu - sčítá (odčítá) a násobí mnohočleny - provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním - charakterizuje kružnici a její vlastnosti - načrtne a sestrojí kružnici, kruh - určí vzájemnou polohu přímky a kružnice - určí vzájemnou polohu dvou kružnic	Číslo a proměnná, mocniny s přirozeným mocnitelem - čtení a zápis mocnin s přirozeným mocnitelem - pravidla pro počítání s mocninami - zápis čísla v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti - početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem Nestandardní aplikační problémy - číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geometrické úlohy Číslo a proměnná, výrazy - číselné výrazy - výrazy s proměnnou - úpravy výrazů - mnohočleny - sčítání a odčítání mnohočlenů - násobení mnohočlenů, dělení mnohočlenů - rozklad mnohočlenů na součin, také pomocí vzorců - řešení slovní úlohy pomocí proměnných Geometrie v rovině, kruh, kružnice - konstrukce kružnice daného poloměru a průměru	F, Z, Ch a další - vědecký zápis čísel EGS - srovnávání států, HDP, počty obyvatel, ... Různé soutěže, olympiády Inf - práce s daty, analýza, kritické myšlení F - vztahy mezi veličinami EGS – německý matematik Ludolph van Ceulen, Tháles z Milétu	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- odhaduje a vypočítává obvod a obsah kruhu - charakterizuje válec a analyzuje jeho vlastnosti - načrtne a sestrojí síť válce - odhaduje a vypočítá povrch a objem válce - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu - umí sestrojit jednoduché konstrukce - rozumí pojmu množiny všech bodů dané vlastnosti - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů - využívá potřebnou matematickou symboliku - užívá a zapisuje vztah rovnosti - řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav - provádí zkoušku řešení - matematizuje jednoduché reálné situace a vyřeší daný problém aplikací získaných matematických poznatků a dovedností - řeší slovní úlohy (pomocí lineárních rovnic, úvahou, ...) - zdůvodní zvolený postup řešení	- vzájemná poloha přímky a kružnice - tečna ke kružnici – bod dotyku - vzájemná poloha dvou kružnic - délka kružnice, obvod a obsah kruhu - Ludolfovo číslo - jednoduché slovní úlohy na výpočet obvodu a obsahu kruhu - Thaletova věta a její užití Geometrie v prostoru, válec - pojem rotační válec - povrch válce - objem válce - jednoduché slovní úlohy z praxe Geometrie v rovině, konstrukční úlohy - jednoduché konstrukce - popis jednotlivých kroků konstrukce, symbolika zápisu - množiny všech bodů dané vlastnosti - konstrukční úlohy Číslo a proměnná, lineární rovnice - rovnost - lineární rovnice - slovní úlohy	F, Ch – úlohy řešené rovnicemi OSV, VDO – řešení problémů, rozhodovací dovednosti, přijetí argumentů druhých	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- ověří výsledek řešení - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek, nalézá různá řešení - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - vyhledává a vyhodnocuje a zpracovává jednoduchá statistická data v grafech a tabulkách - porovnává soubory dat - používá tabulkový editor k organizaci dat a zjištění vlastností souboru, třídí data v tabulce podle více kritérií	Závislost, vztahy a práce s daty shromažďování, třídění a vyhodnocování statistických údajů - základní statistické pojmy - četnost, relativní četnost - aritmetický průměr, modus, medián - pravděpodobnost - vlastnosti souboru dat	EV, MV – slovní úlohy na dané téma Z, Př, F, Ov a další – statistická šetření Inf – práce s daty, analýza MedV – orientace v grafech a tabulkách prezentovaných v médiích, podpora kritického myšlení	

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	MATEMATIKA	9.	JANDOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- zopakuje si základní poznatky z předešlých ročníků jak z oblasti aritmetiky, tak geometrie - charakterizuje pojem lomený výraz - určí podmínky řešitelnosti lomeného výrazu - provádí početní operace s lomenými výrazy - řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli s využitím znalostí o lomených výrazech - řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými (metoda sčítací a dosazovací) - formuluje a řeší slovní úlohy i reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	Opakování z předešlých ročníků - zlomky, celá a racionální čísla - poměr, procenta - mocniny, odmocniny - užití Pythagorovy věty - výrazy - lineární rovnice - statistika a pravděpodobnost - úhly, trojúhelníky, shodnost - kružnice, kruh - konstrukční úlohy - hranoly a válce Číslo a proměnná, lomený výraz - pojem - podmínky řešitelnosti - početní operace s lomenými výrazy - sčítání, odčítání lomených výrazů - násobení, dělení lomených výrazů - jednoduchý složený výraz - rovnice s neznámou ve jmenovateli Číslo a proměnná, soustavy rovnic - vyjádření neznámé ze vzorce - soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými	OSV - pozornost, soustředění, seberegulace, organizace MV - principy slušného chování, empatie, tolerance	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- charakterizuje a třídí základní rovinné i prostorové útvary, analyzuje jejich vlastnosti - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení jednoduchých praktických problémů - využívá potřebnou matematickou symboliku - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu - formuluje a řeší slovní úlohy (reálné situace) pomocí rovnic či soustavou rovnic - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací - zakreslí bod v pravoúhlé soustavě souřadnic, chápe pojem funkce - rozlišuje lineární a kvadratickou funkci - určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti - vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů - rozliší shodné a podobné útvary - seznámí se se zmenšováním a zvětšováním v daném poměru a postupným poměrem - užívá věty o podobnosti trojúhelníku v početních a konstrukčních úlohách	- slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic Opakování a prohlubování učiva k přijímacím zkouškám - rovinné útvary, tělesa - geometrické úlohy řešené výpočtem - konstrukční úlohy - slovní úlohy řešené rovnicemi - slovní úlohy logického charakteru - testy základních znalostí a dovedností Závislosti, vztahy a práce s daty, funkce - pravoúhlá soustava souřadnic - pojem funkce - lineární funkce (přímá úměrnost) - příklady závislosti z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky Geometrie v rovině, podobnost - podobnost geometrických útvarů - zmenšování a zvětšování v daném poměru, postupný poměr - věty o podobnosti trojúhelníků Geometrie v prostoru, jehlan, kužel, koule	Inf - kódování, soustava souřadnic, analýza, práce s daty MedV - orientace v grafech a tabulkách v médiích, podpora kritického myšlení Z - kartografie Pv - technické výkresy	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- určuje a charakterizuje jednotlivé prostorové útvary, analyzuje jejich vlastnosti - načrtne a narýsuje síť základních prostorových útvarů - odhaduje a vypočítá povrch a objem těles - seznámí se základními pojmy finanční matematiky - řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování - seznámí se základními pojmy z oblasti goniometrických funkcí - určuje hodnoty těchto funkcí pomocí tabulek, kalkulátoru - užívá goniometrické funkce ostrého úhlu při řešení jednoduchých úloh	- charakteristika a vlastnosti jehlanu, kuželu a koule - povrch a objem jehlanu, kuželu a koule Finanční matematika - základní pojmy finanční matematiky – jistina, úrok, úroková doba, úrokovací období, úroková míra, typy vkladů, daň z úroku Goniometrické funkce - goniometrické funkce ostrého úhlu pravoúhlého trojúhelníku - užití goniometrických funkcí	OSV, EGS - bankovní trh Ov - plat, srážky, úvěry	

Informatika

Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět **Informatika** navazuje na výuku informatiky na prvním stupni. Zaměřuje se především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Informatika na druhém stupni poskytuje žákům prostředky a metody ke zkoumání a porozumění světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou, pokládá základ uživatelských dovedností a bezpečného zacházení s technologiemi, poskytuje dovednosti k prevenci rizikového chování.

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhuji a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V řadě činností upřednostňujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracují individuálním tempem. Témata, kterými informatika provází jsou digitální technologie (hardware, software, síť aj.), data, informace a modelování včetně návaznosti v informačních systémech, automatizace, algoritmizace a programování. Hlavní důraz je kladen na systémový i kreativní přístup při analýze situací a jevů světa kolem nás, nacházení různých řešení a na zkušenost, že týmová spolupráce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce.

Při výuce informatiky není kladen důraz na pamětné učení. Diferenciací výuky vycházíme vstříc všem dětem dle jejich vlastní úrovně. Nadané žáky a žáky s větším zájmem o daný předmět vedeme k samostatným projektům a k účastem na informatických soutěžích. Další rozšiřující informace mohou získat na povinně volitelném předmětu Informatika 7. – 9.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět informatika se na druhém stupni vyučuje **od 6. do 9. třídy** s časovou dotací **1 hodina týdně**. Výuka probíhá převážně na počítačích v PC učebně s připojením k internetu, využíváme mobilní počítačové učebny (tabletů a notebooků), interaktivních tabulí a některá témata probíhají v kmenových třídách, nebo i venku zcela bez potřeby počítačů.

Mezipředmětové vztahy, průřezová témata

Předmětem informatika mohou prolínat všechny předměty vyučované na ZŠ. Ať již se jedná o zpracování nejrozličnějších digitálních výstupů z dílčích předmětů, analýzu dat a využití digitálních technologií při studiu, nebo při organizaci, plánování a realizaci vlastních vzdělávacích aktivit.

Předmětem prolínají všechna průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova – poznávání sebe sama, cvičení pozornosti a soustředění, seberegulace a sebeovládání v rámci skupinové práce. Komunikace a spolupráce. Organizování a plánování práce, vůle dokončit úkol. Dovednosti psychohygieny z pohledu světa plného digitálních technologií.

Výchova demokratického občana – demokratické principy ve škole, při výuce, orientace v informačních zdrojích digitalizované veřejné správy.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – díky propojenosti Evropy a celého světa prostřednictvím moderních technologií, především internetu.

Multikulturní výchova – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti v kontextu tolerantní a respektující spolupráce, prostřednictvím tvorby programu, tak, aby mu porozuměli jiní, vedeme žáky k většímu vzájemnému pochopení a vžití do role druhého.

Environmentální výchova – např. aktivní využívání výpočetní techniky při zjišťování aktuálních informací o stavu prostředí, rozlišování závažnosti ekologických problémů a poznávání jejich lokální i globální propojenosti. Uvědomění si zodpovědnosti za využití technologií a jejich dopad na naši planetu.

Mediální výchova – využívání tištěných i digitálních dokumentů jako zdrojů informací. Pozornost se obrací ke kritickému myšlení, věcné správnosti a přesnosti sdělení, a to jak analýzou existujících textů, tak vlastní produkcí a utvářením návyku ověřovat si co nejdůkladněji veškeré údaje.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení	Učitel vede žáka k: - vyhledávání a třídění informací, jejich efektivnímu využívání v procesu učení, v tvůrčích činnostech a praktickém životě - posuzování zpracování, porovnávání výsledků, výstupů jeho práce i ostatních (číselné a grafické záznamy, jejich vyhodnocování...) - pozitivnímu vztahu k učení (sebehodnocení, získávání nových informací, nové programy, které mu mohou pomoci ve vzdělávání i organizaci času) - pochopení funkce výpočetní techniky také jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
Kompetence k řešení problému	Učitel vede žáka k: - rozpoznání, vnímání problémové situace ve škole i mimo ni a přemýšlení o příčinách, způsobu řešení, k dohledávání dalších informací k řešení problému, k formulaci cílů, k objevení různých způsobů řešení problému. - vysvětlení a obhajobě své varianty řešení, - formulaci svých požadavků a využívání algoritmického myšlení při interakci s počítačem - porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů a tím k dosažení větší věrohodnosti vyhledávaných informací
Kompetence komunikativní	Učitel vede žáka k tomu, že: - formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu v písemném i ústním projevu

	- zapojuje se do diskuze, obhájí svůj názor a užívá vhodnou argumentaci - využívá informačních prostředků pro kvalitní komunikaci s okolním světem - porozumí různým typům textů a záznamů a jiných informačních a komunikačních prostředků a využívá je při osobním rozvoji - používá softwarové a hardwarové prostředky při prezentaci výsledků své práce
Kompetence sociální a personální	Učitel vede žáka k tomu, že - spolupracuje ve skupině, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce a navzájem si pomáhá - učí se ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi - respektuje různá hlediska - rozvíjí sebedůvěru a samostatnost žáka
Kompetence občanské	Učitel vede žáka k tomu, že: - uvědomuje si práva a povinnosti ve škole i mimo školu - řeší ekologické a environmentální problémy - respektuje autorská práva při využívání software - zaujímá odpovědný a etický přístup k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích
Kompetence pracovní	Učitel vede žáka k tomu, že - zaujímá zodpovědný přístup k zadaným úkolům, dbá na úplné dokončení práce, využívá znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje - je veden k šetrné práci s výpočetní technikou
Kompetence digitální	Učitel vede žáka k tomu, že: - využívá digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu - poznává možnosti výpočetní techniky, osvojuje si znalosti a dovednosti práce s počítačem - rozvíjí myšlení a logické uvažování - vyhledává a využívá potřebné informace - samostatně se rozhoduje při hledání optimálních řešení - získává odpovědný přístup k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu - respektuje a dodržuje společně stanovená pravidla používání internetu - využívá možností počítače k prezentaci výsledků své práce

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
INFORMATIKA	INFORMATIKA	6.	JANDOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- rozpozná zakódované informace kolem sebe - zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady - zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer - zakóduje v obrázku barvy více způsoby - zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů - zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu - ke kódování využívá i binární čísla - popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracuje - pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování	Data, informace, modelování, kódování a šifrování dat a informací - přenos informací, standardizované kódy - kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti - bit, bajt a násobné jednotky - jednoduché šifry - komprese a kontrola - binární čísla Informační systémy - školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva Algoritmizace a programování - vytvoření programu - opakování - podprogramy	OSV - cvičení pozornosti a soustředění EGS - šifry, kódy, zabezpečení VDO - demokratické principy ve škole OSV - komunikace a spolupráce	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní - nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje - uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory - vybere vhodný formát pro uložení dat - vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě - porovná různé metody zabezpečení účtů - spravuje sdílení souborů - pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy - zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	Digitální technologie, počítač - datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému - správa souborů, struktura složek - instalace aplikací, aktualizace domácí a školní počítačová síť - fungování a služby internetu - princip e-mailu - přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), digitální stopa - postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)	OSV - seberegulace, sebeovládání MedV - kritické myšlení, orientace v mediálním sdělení EGS - globální síť, internet VDO - demokratické principy	

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
INFORMATIKA	INFORMATIKA	7.	JANDOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) - odpoví na otázky na základě dat v tabulce - popíše pravidla uspořádání v existující tabulce - doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy - navrhne tabulku pro záznam dat - propojí data z více tabulek či grafů - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	Informační systémy, práce s daty - data v grafu a tabulce - evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce - kontrola hodnot v tabulce - filtrování, řazení a třídění dat - porovnání dat v tabulce a grafu - řešení problémů s daty Algoritmizace a programování, podmínky, postavy, události - opakování s podmínkou - události, vstupy - objekty a komunikace mezi nimi	OSV - rozvoj schopností poznávání, kreativita, komunikace MedV - kritické myšlení MV - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zkušenosti VDO - demokratická atmosféra a vztahy ve škole (třídě)	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- vysvětlí známé modely jevů, situací, činností - v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku - pomocí ohodnocených grafů řeší problémy - pomocí orientovaných grafů řeší problémy - vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností - používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna - používá souřadnice pro programování postav - používá parametry v blocích, ve vlastních blocích - vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu - diskutuje různé programy pro řešení problému - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	Data, informace a modelování, modelování pomocí grafů a schémat - standardizovaná schémata a modely - ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu - orientované grafy, automaty - modely, paralelní činnost Algoritmizace a programování, větvení, parametry, proměnné - větvení programu, rozhodování - grafický výstup, souřadnice - podprogramy s parametry - proměnné	OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti, kreativita, samostatnost	

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
INFORMATIKA	INFORMATIKA	8.	JANDOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- sestaví program pro desku a otestuje jej - přečte program, najde chybu a odstraní ji - používá opakování, rozhodování, proměnné - ovládá integrované i externí vstupní a výstupní zařízení/rozhraní desky - vyřeší problém naprogramováním desky - popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru a softwaru - diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě - při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky - používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) - řeší problémy výpočtem s daty - připíše do tabulky dat nový záznam - seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně)	Algoritmizace a programování, programování hardwarové desky - sestavení programu a oživení desky - ovládání integrovaných i externích vstupních a výstupních zařízení/rozhraní desky Digitální technologie, hardware a software - pojmy hardware, software - součásti počítače a jejich společné fungování - operační systémy – funkce, typy, typické využití - fungování nových technologií kolem žáka Informační systémy, hromadné zpracování dat - relativní a absolutní adresy buněk - použití vzorců u různých typů dat - funkce s číselnými vstupy - funkce s textovými vstupy - vkládání záznamu do databázové tabulky - řazení dat v tabulce - filtrování dat v tabulce - zpracování výstupů z velkých souborů dat	OSV – kreativita, seberegulace, sebeovládání MedV – orientace v mediálních sděleních, kritické myšlení	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy - ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat			

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
INFORMATIKA	INFORMATIKA	9.	JANDOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí - vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením - diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich - na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat - popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní - na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti - vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu - diskutuje o cílech a metodách hackerů - vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat	Digitální technologie, sardware a software - složení současného počítače a principy fungování jeho součástí - operační systémy, funkce, typy, typické využití - komprese a formáty souborů - fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Sítě - typy, služby a význam počítačových sítí - fungování sítě, klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa - struktura a principy internetu, datacentra, cloud - web, fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL - princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) Bezpečnost - bezpečnostní rizika. útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy - zabezpečení počítače a data, aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat Digitální technologie, digitální identita	OSV – seberegulace, sebeovládání MedV – kritické myšlení, orientace v mediálním sdělení EGS – globální síť, internet VDO – demokratické principy OSV – dovednosti psychohygieny, digitální wellbeing	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- diskutuje, čím vším tvoří svojí digitální stopu - řeší problémy sestavením algoritmu - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému s využitím doposud získaných znalostí - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní - řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému - zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	- digitální stopa, sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata), sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat - fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies Algoritmizace a programování, žákovské programovací projekty - programovací projekt a plán jeho realizace - popsání problému - návrh postupu, klonování - analýza, návrh a tvorba např. jednoduché hry,	MedV, EGS, VDO – orientace v sociálních sítích, manipulativní techniky OSV – komunikace, spolupráce, plánování a organizování práce, vůle dokončit práci EGS, MV – jedinečnost každého člověka a jeho zvláštnosti napříč celým světem	

Člověk a společnost

Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Dějepis** je součástí vzdělávací oblasti **Člověk a společnost** a je založena na utváření dovedností a postojů důležitých pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět **Dějepis** je realizován v **6. – 9. ročníku** a má časovou dotaci vždy **2 hodiny týdně** v každém z ročníků. Výuka dějepisu probíhá v kmenových třídách s možností využití výukových programů a přístupu k internetu a dalším digitálním zdrojům v počítačové učebně, příp. využití mobilní počítačové učebny - tabletů. K dalšímu bádání slouží také školní knihovna. Výuku dějepisu je vhodné doplnit exkurzemi a výlety na místa spjatá s historickými událostmi v našem regionu i mimo něj. Nadané žáky vedeme k samostatným projektům, a k účasti na dějepisných soutěžích.

Ve výuce **Dějepisu** je kladen důraz na osvojování základních poznatků o konání člověka v minulosti. Má kultivovat historické vědomí jedince a vést k uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Zásadní jsou dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Mezipředmětové vztahy, průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (poznávání vztahů, jejich respektování, lidská práva, postoje)
Výchova demokratického občana (principy demokracie, volební systémy, občan jako člen společnosti)
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (poznání kořenů a zdrojů evropské civilizace, klíčové mezníky, tradice)
Multikulturní výchova (individuální zvláštnosti člověka, etnický původ, sociální smír a solidarita)
Environmentální výchova (vliv globalizace, nerovnoměrnosti života na Zemi)
Mediální výchova (rozlišování a funkce různých typů sdělení v médiích, přístup ke zpravodajství)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel vede žáky k: - výběru a využití způsobů a metod vhodných pro efektivní učení - plánování, organizaci a řízení vlastního učení - ochotě věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení - vyhledávání a třídění informací, jejich pochopení, propojení, systematizaci a k jejich efektivnímu využívání v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě - práci s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádění věcí do souvislostí, propojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí do širších celků. Na základě toho pak k vytváření komplexnějšího pohledu na společenské a kulturní jevy - poznání smyslu učení a vytváří tak pozitivní vztah k učení. K posouzení vlastního pokroku a k určení překážek či problémů bránících efektivnímu učení - naplánování, jakým způsobem by mohli své učení zdokonalit a ke kritickému zhodnocení výsledků svého učení
Kompetence k řešení problémů	Učitel vede žáky k: - vyhledávání informací vhodných k řešení problému a k objevování různých variant řešení problému - samostatnému řešení problémů; k volbě vhodných způsobů řešení; k užívání kritického myšlení, logických a empirických postupů při řešení problémů - obhajování svých rozhodnutí, k jejich hodnocení a přijetí zodpovědnosti za ně
Kompetence komunikativní	Učitel vede žáky k: - formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu. K výstižnému, souvislému a kultivovanému vyjadřování v písemném i ústním projevu - rozvoji komunikačních dovedností, tak aby uměli naslouchat promluvám druhých lidí, porozumět jim, vhodně na ně reagovat, účinně se zapojovat do diskuse, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat - porozumění různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků. Žák o nich přemýšlí, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění - běžnému využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální	Učitel vede žáky k: - spolupráci ve skupině - podílení se na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti k pozitivnímu ovlivňování kvality společné práce - utváření příjemné atmosféry v týmu. Na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi k přispívání k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby k poskytnutí pomoci nebo k požádání o ni - spolupráci s druhými při řešení daného úkolu, ocenění zkušeností druhých lidí, respektování různých hledisek a k čerpání poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají - vytváření pozitivní představy žáků o sobě samých, která podporuje jejich sebedůvěru a samostatný rozvoj; k ovládnutí a řízení svého jednání a k takovému chování, aby dosáhli pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
Kompetence občanské	Učitel vede žáky k: - respektu k hodnotám ostatních lidí. Učí je odmítat útlak a hrubému zacházení, uvědomit si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí - základním principům, na nichž spočívají zákony a společenské normy a k uvědomění si svých práv a povinností ve škole i mimo školu - respektu, ochraně a ocenění našich tradic a kulturního a historického dědictví. K projevování pozitivního postoje k uměleckým dílům a získávání smyslu pro kulturu a tvořivost. - aktivnímu zapojování se do kulturního dění regionu - pochopení základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů
Kompetence pracovní	Rozmanitými aktivitami učitel vytváří: - podnětné a tvořivé pracovní prostředí - kvalitně odvedenou práci učitel vždy ocení - učitel vede žáky k pochopení historických paralel a k jejich využití v zájmu vlastního i společenského rozvoje i své přípravy na budoucnost
Kompetence digitální	Učitel vede žáky k: - volbě a využití vhodných technologií - úpravě digitálního obsahu, kombinaci různých formátů, vyjádření se za pomoci digitálních prostředků - využití a sdílení digitalizovaných materiálů a reálií - pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznámení se s novými technologiemi, kritickému hodnocení jejich přínosů a reflexi rizika jejich využití v kontextu překotného technologického rozvoje - bezpečné a efektivní komunikaci, odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
ČLOVĚK A SLOPEČNOST	DĚJEPIS	6.	LEBROVÁ

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- orientuje se na časové přímce - osvojí si základní periodizaci dějin - dokáže pracovat s pojmy prostor, čas - uvede konkrétní příklady zdrojů informací - pojmenuje instituce, kde jsou shromažďovány - objasní vývojová stadia člověka - orientuje se ve způsobech obživy a soužití lidí - charakterizuje podmínky a důsledky přechodu k zemědělství - vyjmenuje podmínky pro vznik řemesel - pochopí důsledky oddělení řemesel od zemědělství jako podmínky pro rozvoj obchodu - uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa - objasní kulturní rozmanitost světa - uvede příklady souvislostí mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států - seznámí se s podstatou společenského uspořádání - vyjmenuje projevy náboženských představ - pochopí podstatu antické demokracie	Úvod do učiva - význam zkoumání dějin - získávání informací o dějinách - historické prameny - historický čas a prostor - archeologie Doba kamenná - charakteristika Starší doba kamenná - způsob života jednotlivých vývojových typů člověka Mladší doba kamenná - způsob života a obživy - počátky řemesel Doba kovů - rozvoj řemesel a obchodu - zánik rodové společnosti Keltové Naše země v období pravěku Starověk Nejstarší starověké civilizace a jejich odkaz Oblasti starověkého východu	MA- číselná osa Z - světové strany, světadíly, zeměpisná poloha oblastí OSV - komunikace, sociální dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů EV - člověk a příroda Z - zemědělské oblasti OSV - kreativita – výroba keramiky Z - orientace v mapě LV - mytologie Keltů EV - příroda a první civilizace Z - práce s mapou, dnešní státy v této oblasti LV - mytologie Mezopotámie, Egypta, Indie a Číny, VV - různé typy písma, krása kaligrafie...	Archivy, muzea, knihovny v regionu, DDM - keramický kroužek

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- chápe přínos řecké civilizace pro rozvoj evropské kultury - uvědomuje si vlastní a občanskou identitu a nutnost respektovat identitu druhých - uvědomí si prolínání kulturních vlivů - objasní formy státní moci - popíše význam křesťanství pro vznik raně feudálních států - získá představu o životě a jednání osobností a společenských skupin - popíše s pomocí mapy územní rozsah Římské říše - dokáže porovnat barbarské civilizace se světem antiky - uvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy - volí a účelně využívá vhodné digitální technologie při práci s digitálními historickými zdroji, prameny a programy - žák se učí bezpečně a efektivně komunikovat a chovat se zodpovědně v digitálním prostředí	- charakteristické rysy oblasti - vývoj společnosti - náboženské představy - počátek písma a kultury - přínos starověkých civilizací Řecko - kořeny řecké civilizace - archaické a klasické období - Makedonie Helénismus Řím - Království - Republika - Císařství - počátky křesťanství - římská kultura - rozpad římské říše - naše země v době římské	ČJ - eposy, řecké báje a pověsti VDO - demokracie, despocie, tyranie význam osobnosti v dějinách MV - sbližování a prolínání kulturních vlivů v období helénismu Z - filmy o Řecku VV - římské umění (stavitelství, sochařství, malířství) ČJ - římské báje, životopisy císařů Bible- život Krista VDO - občanská práva, tribun lidu EGS - integrace Evropy, vliv Říma na raně střed. státy IT - práce digitálními historickými zdroji, prameny a programy	Starověký Egypt - život Egyptů zdůraznit osobnost Alexandra Makedonského

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
ČLOVĚK A SLOPEČNOST	DĚJEPIS	7.	LEBROVÁ

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států - dokáže popsat rozmach českého státu a jeho význam ve střední Evropě - objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech - vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury - chápe historický rozměr pojmů tolerance a intolerance - uvede první státní útvary na našem území - uvede základní informace z období počátků českého státu - popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti	Opakování - krize císařství - křesťanství - zánik západořímské říše Raný středověk - stěhování národů - nový etnický obraz Evropy - byzantská, arabská a franská říše - první státní útvary na našem území - český stát v době knížecí - formování prvních státních celků v Evropě - boj mezi mocí světskou a církevní - křížové výpravy - románská kultura a životní styl raného středověku Vrcholný středověk - rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam - český stát za vlády posledních Přemyslovců - nástup Lucemburků a vláda Karla IV.	ČJ – první písemné památky, české pověsti, kroniky, význam Konstantina a Metoděje, životy svatých OV - národ, vlast, čeští církevní patroni, jednotlivá rodící se náboženství EGS – formování evropských států, klíčové události – vznik Svaté říše římské, křížové výpravy MV – náš etnický původ EV – historické památky návštěva Stadic, Řípu... tradice Teplic - Johanka a teplický klášter - počátky lázeňství Teplice jako středověké město - vznik a jeho středověký život	Odlišnosti jednotlivých nových říší na území Evropy Křesťanství pravoslaví, islám Miniprojekty umění, myšlení literatura Důraz na české patrony a patronky

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí - rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské - uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu	- gotická kultura a životní styl jednotlivých vrstev v období vrcholného středověku - konflikt mezi Anglií a Francií- stoletá válka - Johanka z Arku - kritika poměrů v církvi a husitství v Čechách Pozdní středověk - doba poděbradská - doba jagellonská	ČJ - kroniky, doba Karla IV- životopis., rozvoj češtiny, Hus- listy, rozvoj vzdělání VV - gotické umění (stav., soch., malířství) HV - gotická hudba, husitské písně VDO - Magna charta 1215 - vznik parlamentu MV - předsudky, stereotypy katolické církve, husitství EGS - mírové poselství Jiřího z Poděbrad Projekty: Husité Životní styl ve středověku, Osobnosti středověku	Hus a jeho historický význam - reformace - přístup katolické církve Miniprojekty - husitství, bitvy, zbraně, vojevůdci..... Význam osobnosti Jiřího z Poděbrad

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
ČLOVĚK A SLOPEČNOST	DĚJEPIS	8.	LEBROVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- chápe periodizaci novověku - dokáže vysvětlit pojmy humanismus, renesance a jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí - objasní souvislost mezi událostmi Francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě - poznává důvody a význam objevných plaveb a důsledky pronikání evropských civilizací do nově objevených zemí - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů - chápe podstatu pojmů absolutní moc, absolutismus - rozumí postavení českých zemí v habsburské monarchii i v podmínkách Evropy - rozdělení na katolický a reformační blok - chápe důsledky náboženské nesnášenlivosti - dokáže rozpoznávat projevy barokní kultury - popíše situaci českých zemích a vybraných evropských zemí po třicetileté válce	Raný novověk, počátky novověku - objevné plavby a jejich společenské důsledky - humanismus - náboženská reformace - počátky absolutních monarchií - český stát v předbělohorských poměrech - třicetiletá válka - občanská válka v Anglii - baroko a životní styl - upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce - rozvoj vzdělanosti v době osvícenství - české země za vlády Marie Terezie a Josefa II.	ČJ - světová literatura francouzská Tři mušketýři, kniha, film OV - humanismus, renesanční člověk MV - poznávání jiných kultur OV - typy států, složky státní moci EGS - reformace, klíčové události – 1492 – objevení Ameriky MV - předsudky, stereotypy katolické církve VV - barokní malířství a architektura, významné stavby č. baroka HV - baroko, nejznámější osobnosti barokní hudby ČJ - baroko, kult Jana Nepomuckého, Kladiwo na čarodějnice VDO - rekatolizace, náboženská nesnášenlivost ČJ - osvícenství,	Začátek školního roku – opakování středověku Miniprojekty Významné osobnosti renesance „renesanční člověk“ Význam silného státu v dějinách a jeho úskalí.

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- chápe význam osvícenství jako významného myšlenkového předělu, který ovlivnil politický vývoj u nás v Evropě i na americkém kontinentu - objasní pojem osvícenský absolutismus - dokáže popsat rozpor mezi projevy absolutní moci a snahami nastupující buržoazie - chápe pojem kolonie, uvědomí si význam boje za svobodu - uvědomuje si následky definitivního rozbití středověkých politických, hospodářských a společenských struktur - chápe prudký rozvoj průmyslu jako předpoklad a katalyzátor společenských změn, dopad na životní prostředí - uvědomuje so emancipační hnutí národů jako důsledek změn ve vývoji společnosti - chápe národní obrození jako jev celoevropský, jehož výsledkem je utvoření novodobých národů - zná příčiny a průběh českého národního obrození - chápe význam obrozeneckých snah významných osobností - chápe dokončení boje jednotlivých skupin jako předpoklad ustavení moderních politických stran - chápe emancipační hnutí českého národa jako výrazný projev dané doby (snaha ohrožující existenci mnohonárodnostní monarchie)	- situace ve Francii, Rusku a Prusku, vzestup Velké Británie - boj amerických osad za nezávislost, vznik Spojených států amerických Novověk od konce 18. století do r. 1914 - Velká francouzská revoluce, její průběh a význam pro Francii i evropské dějiny - napoleonské války a jejich důsledky - průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změna sociální struktury - národní a osvobozenecská hnutí v Evropě, - pojem vlastenectví a požadavek národa na svobodný rozvoj - utváření novodobého českého národa - rok 1848 v Evropě a v Čechách - postavení českých zemí v habsburské monarchii ve 2. pol. 19. stol., základní rysy české politiky, její představitelé - procesy sjednocování v Německu a v Itálii - občanská válka v USA	klasicismus ČJ - počátky národního obrození VDO - USA, Fr. - revoluce (Listina práv a svobod, ústava) EGS - revoluce USA, Fr., VB, 1848 EV - historické památky ČJ - národní obrození, romantismus největší osobnosti NO VDO - občanská společnost EV - průmyslová revoluce, dopad na životní prostředí a přírodní zdroje, technické vynálezy MedV – NO – obroda čes. jaz., knihy, noviny... MKV - rasismus, otrokářství v USA	Miniprojekty- osobnosti absolutismu a FR Návštěva památníku bitvy u Chlumce Projekt - vynálezy průmyslové revoluce

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
ČLOVĚK A SLOPEČNOST	DĚJEPIS	9.	LEBROVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- charakterizuje vývoj v české společnosti a ve světě v předvečer 1. světové války - na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a její důsledky - zná okolnosti vzniku samostatné ČSR, její vnitřní a zahraniční situaci v období první republiky - uvědomuje si změnu mezinárodně politických vztahů vnikem totalitarismu, vypjatého nacionalismu a nového uspořádání společenských vztahů v Rusku - chápe souvislost mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí řešit problémy extrémními způsoby - chápe historický rozměr pojmů nacionalismus, extremismus, agrese	Moderní doba - české země a svět v předvečer první světové války - v poslední třetině 19. století Situace v letech 1914 – 1948 - první světová válka - situace v Rusku, ruské revoluce - vznik ČSR, hospodářsko-politický rozvoj republiky, sociální a národnostní problémy - mezinárodně politická situace Evropy ve 20. letech - počátky fašistického hnutí - SSSR v meziválečném období - světová hospodářská krize a její důsledky - první projevy fašistické agrese, vznik válečných ohnisek - kultura, věda a technika před vypuknutím světové války - cesta k Mnichovu, Mnichovská dohoda a její důsledky - Protektorát Čechy a Morava - druhá světová válka - domácí a zahraniční odboj	VDO - vznik totalitního zřízení OV - problémy lidské nesnášenlivosti, životní názor, náboženství, kultury osobnosti - Hitler - Stalin MedV - propaganda ČJ - literatura 1. pol. 20. stol. VV, HV - umění 1. pol. 20. stol. VDO - volební systém, formy vlády, ČSR – Češi x Němci x Židé EGS - 1. a 2. světová válka jako mezníky vývoje, vznik SN MV - rasismus 20. st., lidská solidarita během válek EV - průmyslová revoluce a životní prostředí, technické vynálezy	Projekt - mapa 20. století Miniprojekty- zbraně 1. světové války Projekt Sudety a Teplice - lidé a jejich osudy

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- zná poválečný vývoj ČSR, který vyústil v únorové události 1948 - chápe možnost různé interpretace historických faktů a nutnost kritického přístupu k interpretacím - dokáže popsat problémy existence bipolárního světa - uvědomuje si nutnost respektovat identitu druhých - popíše vnitřní situaci v naší republice (události r. 1968) - chápe postupný rozpad východního bloku, rozkladem komunistických systémů - zná vnitřní situaci v naší republice v roce 1989 a s vývojem v 90. letech – vznik ČR - rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů - charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět - rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu - na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a -	Poválečné Československo v letech 1945 – 1948 - únorový převrat 1948 Dějiny od poloviny 20. století do současnosti - postavení Československa a jeho postupné začleňování do sféry vlivu SSSR - projevy sovětizace ČSR ve všech oblastech společenského života i v každodenním životě lidí - studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků - dle posledních výsledků bádání západní historiografie - upřesnění dosavadního pohledu naší polistopadové historiografie na události studené války - vnitřní situace v zemích východního bloku (krizové projevy) - charakteristika západních zemí (na vybraných příkladech) - krize sovětského impéria a „perestrojka“ - obnova demokracie ve východní Evropě a „sametová revoluce“ - rozpad Československa, vznik ČR Česká republika na přelomu tisíciletí - technika, věda a kultura ve 2. pol. 20. stol. - evropská integrace - nebezpečí globalizace	OSV, VDO – holocaust EGS - OSN VDO - totalit. režim LV - domácí práce s dokumentárním filmem kabelových televizí a ČT II OV - mezinárodní organizace, mezinárodní vztahy VDO - ČSR a komunismus, formy vlády, Listina práv a svobod a Charta 77 EGS - Východ x Západ, NATO, Varšavská smlouva EV - zásahy do přírodních poměrů (SSSR) Z - nové uspořádání světa OV - pasivní opozice x aktivní opozice VDO - formy vlády EGS - revoluce 1989, začlenění ČR do integračního procesu – vstup do EU MedV - sdělovací prostředky a politika OV a LV - práce se	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv - chápe vliv médií na každodenní život a politické dění - popíše začlenění ČR do integračního procesu (vstup do EU) - zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	- nerovnoměrnost vývoje - hospodářské a sociální rozdíly mezi zeměmi světa a Evropy - světová ohniska válečných střetů - islám a svět - ekologické problémy světa - historie dobývání vesmíru	sdělovacími prostředky - noviny, televize, rozhlas, internet....	

Člověk a společnost

Výchova k občanství

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět **Výchova k občanství** je součástí vzdělávací oblasti **Člověk a společnost** a vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k utváření pozitivních občanských postojů a přijetí hodnot současné demokratické Evropy. Důležitou součástí je prevence rasistických, xenofobních a extremistických postojů, výchova k toleranci, respektu, rovnosti a úctě. Důležitý je také rozvoj finanční gramotnosti a osvojení pravidel chování v běžných i mimořádných či rizikových situacích.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět **Výchova k občanství** se vyučuje na 2. stupni a má časovou dotaci **1 hodinu týdně** ve všech ročnících. Hlavním cílem předmětu **Výchova k občanství** je naučit žáka orientovat se v sociální realitě, pomoci mu k sebepoznání, ale i k poznání osobnosti druhých lidí a jejich jednání v různých životních situacích. Žáci se seznamují s nejrůznějšími vztahy v rodině i v širší společnosti. Učí se orientovat ve světě financí a seznamují se také s hospodářským životem. Důležitým úkolem tohoto předmětu je také přiblížení funkcí významných politických organizací a orgánů. **Výchova k občanství** rozvíjí také občanské a právní vědomí žáků, učí je respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla a přebírat odpovědnost za své jednání, chování i za své názory, které se učí vhodně vyjadřovat.

Mezipředmětové vztahy a průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (lidská setkání, vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití, podobnost a odlišnost lidí, vnitřní svět člověka, osobní rozvoj) **Výchova demokratického občana** (principy demokracie, lidská a občanská práva) **Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech** (sociální, ekonomické, právní a kulturní souvislosti v evropské a globální dimenzi, vazby mezi lokální, národní, evropskou a globální úrovní uvažování, rozhodování a jednání) **Multikulturní výchova, Environmentální výchova** (souvislosti mezi ekologickými, technicko - ekonomickými a sociálními jevy, význam preventivní obezřetnosti v jednání a další principy udržitelnosti rozvoje) **Mediální výchova** (kritický přístup a schopnost interpretovat mediální sdělení z hlediska jeho informační kvality)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel vede žáka k: - samostatnému vybírání vhodných a efektivních metod a strategií učení - propojení jednotlivých širších celků do souvislostí a k utváření komplexního pohledu - pochopení a využití získaných výsledků učení pro budoucnost - pozitivnímu vztahu k učení
---------------------------	--

	- pochopení smyslu získaných poznatků a jejich využití i mimo školní prostředí
Kompetence k řešení problémů	Učitel vede žáky k: - pochopení nejrozličnějších problémových situací a k volbě vhodného řešení - samostatnému řešení zadaných úkolů - schopnosti rozhodovat se a jednat v běžných i mimořádných situacích
Kompetence komunikativní	Učitel vede žáky k: - schopnosti vhodně argumentovat a prosazovat vlastní názory - schopnosti pojmenovat a sdělovat vlastní pocity a přání - vhodnému reagování na otázky ze společenského dění - schopnosti komunikovat se svými vrstevníky - dodržování etických a společenských pravidel při komunikaci ve společnosti
Kompetence sociální a personální	Učitel vede žáky k: - spolupráci ve skupině a vytváření společných pravidel týmu - pochopení potřeby efektivní spolupráce s druhými - diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy - schopnosti využít a prosadit své znalosti a zkušenosti při práci ve skupině - sebepoznání a pochopení svého chování a jednání - uvědomění si vlastních hodnot, plánů a cílů
Kompetence občanské	Učitel vede žáky k: - pochopení principů demokracie a k utváření pozitivního postoje k nim - respektování názorů a postojů ostatních spolužáků i lidí ve společnosti - respektování odlišnosti lidí ve společnosti (prevence rasistických, xenofobních a extremistických postojů) - respektování mravních principů a pravidel společnosti - zodpovědnému rozhodování a případnému použití vhodné pomoci - uvědomění si následků za hrubé a nevhodné chování
Kompetence pracovní	Učitel vede žáky k: - dodržování vymezených pravidel, plnění zadaných úkolů a povinností - využití získaných znalostí a zkušeností k vlastnímu rozvoji a přípravě na budoucnost - pochopení fungování trhu a zlepšení finanční gramotnosti
Kompetence digitální	Učitel vede žáky k: - využití online prostředí při výuce (naučné filmy, videa) - využití digitálních technologií při tvorbě vlastních prací (př. Power Point) a vyhledávání neznámých informací - pochopení nebezpečí v online prostředí a k bezpečnému zacházení s internetem - pochopení významu digitálních technologií při výuce

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	VÝCHOVA K OBČANSTVÍ	6.	AUBRECHTOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- seznámí se se systémem našeho školství - orientuje se na naší škole - řídí se vnitřním řádem školy - porozumí pojmům pravidlo a norma - chápe práva a povinnosti žáků, dodržuje stanovená pravidla - zná pojmy jako je starosta, obecní úřad, obecní rada, obecní volby - zná zajímavá a památná místa naší obce a okolí - seznámí se s významnými rodáky a osobnostmi, které pochází z naší obce, kraje - zapojuje se do kulturního života a ochrany životního prostředí obce - objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání - rozliší projevy vlastenectví od projevů nacionalismu - zná význam některých slavných osobností naší historie - dokáže uvést příklady některých významných kulturních i přírodních památek ČR - zná významné dny a státní svátky	Naše škola - život ve škole - práva a povinnosti žáků - význam a činnost žákovské samosprávy - společná pravidla a normy - vklad vzdělání pro život Naše obec, náš region, kraj - důležité instituce - zajímavá a památná místa - významní rodáci - místní tradice - ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku Naše vlast - pojem vlasti a vlastenectví - zajímavá a památná místa, co nás proslavilo - významné osobnosti - státní symboly - státní svátky, významné dny	OSV - uplatnění práv a respekt vůči ostatním VDO - respektování pravidel a norem, školní řád VDO - fungování obce EV - ochrana kulturního a přírodního bohatství obce, kraje Z - kde se nachází zajímavá místa naší obce, našeho kraje VDO - vlastenectví, netolerantní chování a rasismus EV - ochrana životního prostředí státu D - významné osobnosti a dny naší historie OSV - podpora akceptace různých typů lidí, názorů, přístupů k řešení problémů MV – tolerance a respekt k odlišným sociokulturním skupinám	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- objasní potřebu tolerance ve společnosti - respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí - zaujímá tolerantní postoje k menšinám - rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní - extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti - zná základní práva a povinnosti občanů a základní listiny, které je ukotvují - zná právní řád a respektuje základní normy, rozpozná protiprávní jednání, orientuje se ve svých vlastních právech a přiměřeně je uplatňuje - rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů - uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	Lidská setkání - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi - rovnost a nerovnost - rovné postavení mužů a žen - lidská solidarita - pomoc lidem v nouzi - potřební lidé ve společnosti Lidská práva - základní lidská práva - práva dítěte a jejich ochrana - úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech - poškozování lidských práv, šikana, diskriminace	VDO – práva a povinnosti občana D – vývoj práv a povinností v dokumentech OSV – dodržování práv a povinností, šikana, diskriminace	

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	VÝCHOVA K OBČANSTVÍ	7.	AUBRECHTOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích - rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem - rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti - rozumí pojmům morálka a mravnost - řídí se základními pravidly společenského chování - rozpozná projevy šíření nenávisti a omezování svobody druhých lidí - respektuje kulturní odlišnosti - seznámí se s kulturními hodnotami a tradicemi jiných zemí - dokáže vysvětlit pojem masová kultura - kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	Vztahy mezi lidmi - osobní a neosobní vztahy - mezilidská komunikace - konflikty v mezilidských vztazích - problémy lidské nesnášenlivosti Zásady lidského soužití - morálka a mravnost - svoboda a vzájemná závislost - pravidla chování Kulturní život - rozmanitost kulturních projevů - kulturní hodnoty - kulturní tradice - kulturní instituce - masová kultura, prostředky komunikace	OSV – uplatnění práv a respekt vůči ostatním VDO – respektování pravidel a norem, školní řád VDO – fungování obce EV – ochrana kulturního a přírodního bohatství obce, kraje Z – kde se nachází zajímavá místa naší obce, našeho kraje VDO – vlastenectví, netolerantní chování a rasismus EV – ochrana životního prostředí státu D – významné osobnosti a dny naší historie OSV - podpora akceptace různých typů lidí, názorů, přístupů k řešení problémů MV – tolerance a respekt k odlišným sociokulturním skupinám	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady - na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů	Majetek a vlastnictví, peníze - formy vlastnictví - hmotné a duševní vlastnictví a jejich ochrana	VDO – práva a povinnosti občana D – vývoj práv a povinností v dokumentech OSV – dodržování práv a povinností, šikana, diskriminace	

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	VÝCHOVA K OBČANSTVÍ	8.	AUBRECHTOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru - kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti - uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje - zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti - objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti - vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí - vysvětlí význam úroku placeného a přijatého	Podobnost a odlišnost člověka - projevy chování - rozdíly v prožívání, myšlení a jednání - osobní vlastnosti, dovednosti, schopnosti, charakter - vrozené předpoklady, osobní potenciál Vnitřní svět člověka - vnímání, prožívání, poznávání, - posuzování skutečností, sebe i druhých lidí - systém osobních hodnot - sebehodnocení - stereotypy v posuzování druhých lidí Hospodaření - rozpočet domácnosti - úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing - rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti - význam daní Banky a jejich služby - aktivní a pasivní operace - úročení - pojištění	OSV – chování, charakter, vlastnosti, dovednosti, schopnosti OSV – sebepoznání ČJ – vlastní charakteristika VDO – systém osobních hodnot M – rozpočet domácnosti VDO –vhodné hospodaření s penězi OSV - schopnost nakládat s penězi M – úročení	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít - uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání svolnými prostředky a způsoby krytí deficitu - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu - objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny - na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH - popíše vliv inflace na hodnotu peněz - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje - uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu - rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí - uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu	- produkty finančního trhu pro investování a pro získání prostředků - Principy tržního hospodářství - nabídka a poptávka - trh, podstata fungování trhu - tvorba ceny - inflace - nejčastější právní formy podnikání Právní základy státu - znaky státu - typy a formy státu - státní občanství ČR - ústava ČR - složky státní moci, jejich orgány a instituce - obrana státu	VDO – fungování trhu M - nabídka, poptávka EGS – fungování trhu v širších souvislostech VDO – typy a formy státu Z – příklady forem států	

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	VÝCHOVA K OBČANSTVÍ	9.	AUBRECHTOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společenských cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů - uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů - rozpozná protiprávní jednání - rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady - diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání - přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí - posoudí význam ochrany lidských práv a svobod - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	Osobní rozvoj - životní cíle a plány - životní perspektiva - adaptace na životní změny, sebezmena - význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji Právní řád České republiky - význam a funkce právního řádu - orgány právní ochrany občanů - soustava soudů - právní norma, předpis, publikování právních předpisů Protiprávní jednání - druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce - trestní postižitelnost - porušování předpisů v silničním provozu - porušování práv k duševnímu vlastnictví Právo v každodenním životě - důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající - základní práva spotřebitele - styk s úřady	OSV – osobní rozvoj, cíle, plány ČJ – vyjádření svých cílů VDO – orgány právní ochrany občanů a jejich činnost VDO – Právní předpisy OSV – dodržování práv v každodenním životě	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky - uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů - uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	Evropská integrace - podstata, význam, výhody - Evropská unie a ČR Globalizace - projevy globalizace - významné globální problémy	MV – styk a komunikace s úřady EGS – Česká republika v EU D – důležitá data a mezníky EU Z – státy EU EGS – globální problémy lidstva EV – příčiny a důsledky globálních problémů	

Člověk a příroda

Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Fyzika** je součástí vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** a zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět **Fyzika** je vyučován jako samostatný předmět v **6. - 9. ročníku dvě hodiny týdně**. V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávání v předmětu fyzika:

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury)
- samostatné pozorování, krátkodobé projekty

Řád učebny fyziky je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Mezipředmětové vztahy, průřezová témata

Chemie	- jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie
Přírodopis	- světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetického signálu, srdce
Zeměpis	- magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel vede žáky k: - vyhledávání, třídění a propojování informací - používání odborné terminologie - samostatně měřit, experimentovat a porovnávat získané informace - nalézání souvislostí mezi získanými daty
Kompetence k řešení problémů	- učitel zadává takové úlohy, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat
Kompetence komunikativní	Učitel vede žáky k: - práci ve skupinách, která je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názoru druhých, na diskuzi - formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
Kompetence sociální a personální	Učitel vede žáky k: - skupinové práci, inkluzivnímu vyučování, spolupráci při řešení problémů - posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti - ochotě a pomoci
Kompetence občanské	Učitel vede žáky k: - šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů - učitel podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění)
Kompetence pracovní	- učitel vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními
Kompetence digitální	Učitel vede žáky k: - využívání návodů a video návodů - vytvoření návodu se správnou posloupností postupu - zaznamenávání výsledků své práce a její prezentace - vyhledávání, porovnávání a výběru vhodných dat podle zadaného tématu - sdílení dat a komunikace pomocí on – line nástrojů

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
ČLOVĚK A PŘÍRODA	FYZIKA	6.	CZORNIJ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- rozlišuje látku a těleso, dovede uvést příklady látek a těles - popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou a vlastnosti, kterými se od sebe liší - ovládá značky a jednotky základních veličin - vyjádří hodnotu veličiny a přiřadí jednotku - změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa - předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty - uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí - popíše složení atomu - uvede druh elektrického náboje protonu, elektronu a neutronu - určí na základě znalosti počtu elektronů a protonů, zda jde o kladný či záporný iont nebo o neutrální atom - objasní pojem elektrování těles - ověří existenci elektrického pole - popíše póly magnetu	Tělesa a látky - rozdělení látek na pevné, kapalné a plynné - vzájemné působení těles - síla - gravitační síla - gravitační pole - složení látek - atomy a molekuly - fyzikální veličiny - délka, hmotnost, objem, teplota - teplotní roztažnost - Brownův pohyb - vlastnosti kapalin a plynů Model atomu - atomy různých chemických prvků, ionty - elektrování těles při vzájemném dotyku - elektrické pole Magnet	Ch - atomy, ionty, prvky, chemická vazba EV - změny skupenství – počasí, srážky EGS - možnost vzniku eroze M - převody jednotek, převodní vztahy M - jednoduché výpočty Z - sluneční soustava, vliv měsíce, slapové jevy	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- stanoví, jaké póly magnetu se vzájemně přitahují a jaké se odpuzují - vysvětlí pojem magnetické pole a určí, jak se projevuje - objasní pojem magnetizace látky - stanoví umístění severního a jižního magnetického pólu Země - objasní princip kompasu - uvede hlavní jednotku délky, její díly a násobky - změří danou délku délkovým měřidlem a zapíše výsledek - určí aritmetický průměr z naměřených hodnot dané veličin - uvede hlavní jednotku objemu, její díly a násobky - změří objem kapalného, pevného tělesa při použití odměrného válce - uvede hlavní jednotku hmotnosti, její díly a násobky - zváží těleso na rovníramenných vahách - vyjádří výsledek vážení číselnou hodnotou a jednotkou - uvede jednotku hustoty a vyjádří hustotu při dané jednotce jinou jednotkou hustoty - využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů - vyhledává hustotu v tabulkách	- magnety přírodní - magnety umělé - magnetické pole - magnetizace látky - indukční čáry magnetického pole - magnetické pole Země Jednotky délky - délková měřidla - měření délky - opakované měření Jednotky objemu - měření objemu kapalného tělesa - měření objemu pevného tělesa Hmotnosti tělesa - jednotky hmotnosti - převody - rovníramenné váhy Hustota látky - výpočet hustoty - výpočet hmotnosti tělesa		

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- uvede hlavní jednotku času, její díly a násobky - převody - změří čas a výsledek zapíše - určí, zda se objem tělesa při dané změně teploty zvětší či zmenší - popíše princip teploměru - uvede jednotky teploty - podle schématu sestaví elektrický obvod - rozlišuje otevřený a uzavřený elektrický obvod - vysvětlí funkci pojistky v elektrickém obvodu - vysvětlí zásady bezpečného používání elektrický spotřebičů - dokáže poskytnout první pomoc při úrazu elektrickým proudem	Jednotka času - měření času - změna objemu tělesa při zahřívání a ochlazování - teploměr - měření teploty tělesa - jednotky teploty - měření teploty vzduchu Elektrický obvod - elektrický proud - elektrické napětí - vodiče elektrického proudu - elektrické izolanty - pojistky - zásady správného užívání elektrických spotřebičů - měření elektrického proudu - rozvětvený elektrický obvod - nerozvětvený elektrický obvod - bezpečné zacházení s elektrickým zařízením - první pomoc při úrazu elektrickým proudem		

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
ČLOVĚK A PŘÍRODA	FYZIKA	7.	CZORNIJ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- rozhodne, jaký druh pohybu těles koná vzhledem k jinému tělesu - objasní klid a pohyb tělesa - objasní pojem trajektorie, vysvětlí rozdíl mezi trajektorií a dráhou - umí používat vzorec pro výpočet rychlosti, dráhy a času - provede převod jednotky rychlosti, dráhy a času - rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles - provede výpočet průměrné rychlosti nerovnoměrného pohybu - vyjádří grafem závislost dráhy na čase při rovnoměrném pohybu a vyčte z něj hodnoty času a rychlosti - používá vztah mezi gravitační silou a hmotností $F_g = m \cdot g$	Trajektorie - dráha, čas - druhy pohybu - rovnoměrný pohyb - klid a pohyb tělesa v dané vztažné soustavě - značky jednotlivých veličin, název a značka jednotek Okamžitá a průměrná rychlost rovnoměrného pohybu - pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný posuzovaný podle rychlosti tělesa - pohyb přímočarý a křivočarý - výpočet jednoduchých příkladů na rychlost, dráhu a čas rovnoměrného pohybu - hledání z grafu závislosti dráhy na čase požadované údaje - sestavení grafu závislosti rychlosti na čase - práce s grafy – zjištění druhu pohybu tělesa Síla - značka veličiny, název a značka jednotky - grafické znázornění síly	EV – silniční doprava-rozložení nákladu-škody na komunikacích ENV – ekosystémy – změny okolní krajiny vlivem člověka, lidské aktivity a problémy životního prostředí průmysl a životní prostředí M – přímá a nepřímá úměra M – desetinná čísla EGS – využití zrcadel v alternativních zdrojích energie – sluneční elektrárny	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- umí charakterizovat těžiště tělesa, experimentálně určí polohu těžiště - určí v konkrétních jednoduchých situacích druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směru a výslednici - charakterizuje tlakovou sílu $P = F/S$, na praktických příkladech uvede, jak lze zvětšit či zmenšit tlak - uvede hlavní jednotku tlaku, její díly a násobky, převody - používá a využívá poznatek, že třecí síla je přímo úměrná tlakové síle - používá poznatek, že třecí síla souvisí s materiálem a drsností stykových ploch - na konkrétních příkladech objasní, jak můžeme třecí sílu zvětšit či zmenšit - objasní podstatu Pascalova zákona - charakterizuje hydrostatický tlak - objasní podstatu Archimédova zákona, vyvodí, zda se těleso potopí, bude vznášet, bude plovat - uvede příklady praktického využití vztlakové síly - uvede, jak se mění atmosférický tlak s nadmořskou výškou - uvede, k čemu se využívá manometr, popíše, jak tento přístroj funguje	- gravitační síla Země - určení výslednice sil u sil stejného i opačného směru početně i graficky - těžiště tělesa – praktické určení Tlaková síla - tlak Třecí síla a její měření - význam třecí síly - výhody a nevýhody třecí síly Pascalův zákon - hydrostatický tlak - vztlaková síla působící na těleso v kapalině Archimédův zákon - atmosféra Země - atmosférický tlak - vztlaková síla působící na těleso v atmosféře Země Zdroje světla a rychlost světla ve vakuu a v různých prostředcích - stín	OSV – bezpečnost silničního provozu M – grafické sčítání a odčítání úseček	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- rozliší různá optická prostředí - charakterizuje bodový a plošný zdroj světla - objasní vznik stínů za tělesem - objasní vznik zatmění Slunce a Měsíce - vysvětlí zákon odrazu - rozpozná duté a kulové zrcadlo - vysvětlí zákon odrazu - rozpozná duté a kulové zrcadlo - objasní pojmy ohnisko, ohnisková vzdálenost dutého kulového zrcadla - objasní lom světla na optickém hranolu a rozklad bílého světla optickým hranolem (duha)	- zatmění Slunce a Měsíce - zobrazení odrazem na rovinném - rozklad bílého světla hranolem - rychlost světla Kulová zrcadla - zobrazení předmětu kulovým zrcadlem - lom světla		

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
ČLOVĚK A PŘÍRODA	FYZIKA	8.	CZORNIJ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem" - popíše vnitřní energii tělesa jako celkovou polohovou a pohybovou energii jeho částic - rozpozná v přírodě i v praktickém životě některé formy tepelné výměny - určí množství přijatého či odevzdaného tepla tělesem - umí vyhledat v tabulkách měrné tepelné kapacity vybraných látek - určí základní skupenské poměry ve svém okolí i v přírodě - umí vymezit hlavní faktory, na nichž závisí rychlost vypařování kapaliny - umí vymezit hlavní faktory, na nichž závisí teplota varu kapaliny - uvede vlastnosti, kterými se voda liší od ostatních kapalin - určí hlavní jednotku elektrického náboje, některé její díly, převody	Mechanická práce - výkon - pohybová (kinetická) energie tělesa - polohová energie tělesa - zákon zachování mechanické energie Vnitřní energie tělesa - změna vnitřní energie při konání práce - změna vnitřní energie při tepelné výměně - tepelná kapacita - měrná tepelná kapacita Teplo - teplota - tání a tuhnutí - vypařování a zkapalnění - var - sublimace a desublimace - anomálie vody Elementární elektrický náboj - zelektrování těles - elektrické pole - elektroskop	EV – silniční doprava-rozložení nákladu-škody na komunikacích EV – předpověď počasí EV – znečištění ovzduší, exhalace EGS – tepelná izolace - šetření energie EGS – globální oteplování Země – skleníkový efekt EV - nadměrná hladina zvuku	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- rozhodne (na základě znalosti druhu náboje), zda se budou dvě tělesa elektricky přitahovat či odpuzovat - umí objasnit podstatu elektrostatické indukce - umí popsat elektrické pole pomocí siločar - sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu - určí hlavní jednotku elektrického proudu, některé její díly a násobky, převody - určí hlavní jednotku elektrického napětí, některé její díly a násobky, převody - určí hlavní jednotku elektrického odporu, některé její násobky, převody - určí celkový odpor při paralelním, sériovém zapojení odporů - rozlišuje uzavřený a otevřený elektrický obvod - rozlišuje příkon a výkon - určí výpočet elektrické práce výkonu - rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku - posoudí možnost zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí - rozliší tón a hluk - uvede některé možnosti zmenšování škodlivých vlivů nadměrně hlasitého zvuku na člověka	- elektrostatická indukce - siločáry elektrického pole Elektrický obvod - zdroj, napětí, spotřebič, spínač - podmínky vedení elektrického proudu v látce - směr elektrického proudu v elektrickém obvodu - sériové zapojení - paralelní zapojení - tepelné účinky elektrického proudu - elektrický odpor - elektrická práce - elektrický výkon - elektrický příkon Příkon, výkon Zdroje zvuku - látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku - rychlost šíření zvuku v různých prostředích - odraz a pohlcování zvuku, ozvěna - souvislost výšky zvukového tónu s jeho kmitočtem - ultrazvuk a infrazvuk – hranice slyšitelnosti zvuku - ucho jako přijímač - ochrana před nadměrným zvukem		

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- umí určit základní meteorologické prvky - rozumí nutnosti ochrany ovzduší	- základní meteorologické jevy a jejich měření - problémy znečištění atmosféry		

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
ČLOVĚK A PŘÍRODA	FYZIKA	9.	CZORNIJ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem - využívá prakticky poznatky o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí uvnitř vinutí cívky - uvede příklady využití elektromagnetu v praxi, objasní princip elektrického zvonku a relé - popíše princip vzniku střídavého proudu - popíše princip vzniku střídavého napětí - určí periodu střídavého proudu (napětí) z jeho kmitočtu a naopak - chápe princip výroby a rozvodu elektrické energie - pojmenuje a zhodnotí výhody a nevýhody - využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí - uvede příklady elektrického proudu ve vzduchu a vysvětlí jejich vznik - rozlišuje pojmy blesk, hrom - vysvětlí závislost elektrického odporu polovodičů - rozlišuje pokusem vodič od izolantu a polovodiče - charakterizuje vedení elektrického proudu v polovodičích, přechod PN - vysvětlí rozdílné vlastnosti elektromagnetických vln o různých vlnových délkách a jejich využití v praxi	Magnetické pole cívky s elektrickým proudem - elektromagnet - stejnosměrný elektromotor - elektromagnetická indukce Vznik střídavého proudu - veličiny střídavého proudu a napětí - transformátor - vedení elektrického proudu ve vodném roztoku a v plynu - ochrana před bleskem Polovodičové materiály - součástky s jedním přechodem PN Elektromagnetická záření - elektromagnetické vlny - zdroje záření	OSV – bezpečné zacházení s elektrospotřebiči, první pomoc při úrazu elektrickým proudem CH – atom, molekula, ionty MDV – informace v médiích o mikrosvětě Technická praktika EGS – šetření elektrické energie (žárovka – zářivka) CH – galvanický článek EGS – alternativní zdroje energie Elektrická energie, výroba elektrické energie a její vliv na životní prostředí	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- popíše princip zobrazení lupou, dalekohledem a mikroskopem - využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh - rozhodne ze znalostí rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami - zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí, rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití - objasní vady oka a jejich korekce – krátkozrakost, dalekozrakost - vysvětlí pojem radioaktivita - chápe význam využití jaderné energie - odliší vlastnosti různých druhů záření - vysvětlí nebezpečí zneužití jaderné energie - objasní pojmy jaderná síla, jaderná energie - vysvětlí princip jaderného reaktoru - umí objasnit význam kosmického výzkumu pro lidstvo - objasní (kvantitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách, pohyb planet kolem slunce a měsíců planet kolem planet	Rovinné rozhraní dvou optických prostředí - lom světla - totální odraz světla - spojky - rozptylky - zobrazení předmětu spojkou - zobrazení předmětu rozptylkou - optické vlastnosti oka Základní optické přístroje - dalekohled, lupa, mikroskop Radioaktivita - řetězová reakce - atomová jádra - jaderný reaktor, jaderná reakce - ochrana před zářením Kosmonautika - naše Galaxie	EGS – jaderná energie – výhody a nevýhody, vliv na životní prostředí EGS – freony – ozonová díra – škodlivý vliv UV záření	

Člověk a příroda

Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Chemie** je součástí vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**. Výuka chemie vede žáky k poznávání chemických látek a reakcí, které jsou součástí přírody, a jejich každodenního života. Žáci jsou vedeni k ochraně přírody a vlastního zdraví. Během hodin získávají informace o bezpečném, účelném a ekonomickém zacházení s chemickými látkami.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Chemie je realizována v **8. – 9. ročníku** a má časovou dotaci vždy **2 hodiny týdně** v každém z ročníků. Výuka probíhá v kmenových třídách, odborné či počítačové učebně i v jiných zařízeních mimo školu. Žáci mají také přístup k internetu a dalším digitálním zdrojům s využitím techniky (počítače, tablety). Výuka chemie je doplněna exkurzemi a výlety. Nadané žáky vedeme k samostatným projektům a k účasti na chemických soutěžích.

Chemie má, poskytnout žákům co nejvíce možností k tomu, aby pochopili, že základní znalost o chemických látkách a jejich reakcí je pro člověka důležitá a neobejde se bez nich v žádné z oblastí své činnosti. Žáci by si během hodin měli uvědomit, význam chemie pro budoucnost pro ochranu životního prostředí i vlastního zdraví. Učí je hledat příčinné souvislosti a řešit problémy související s poznáváním přírody a praktickým životem. Cílem je naučit žáky rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je a ovlivňovat, hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Mezipředmětové vztahy, průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (rozvíjení zájmu o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí) **Výchova demokratického občana** (získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi) **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** (odpovědné občanské postoje a mezinárodní chemické názvosloví) **Multikulturní výchova** (mezinárodní chemické postupy pro vytváření chemických směsí) **Environmentální výchova** (bezpečná práce s chemikáliemi a poskytování první pomoci) **Mediální výchova** (rozlišování a funkce různých typů sdělení v médiích, přístup ke zpravodajství)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel vede žáky k: - využití a výběru vhodných metod pro efektivní učení - plánování, organizaci a řízení vlastního učení - experimentální činnosti posilující pozitivní vztah žáků k chemii - využívání a třídění vyhledaných a informací, jejich pochopení, propojení, systematizaci a k jejich efektivnímu využívání v procesu učení, tvůrčích činnostech a v praktickém životě - osvojení chemických pojmů, symbolů, značek a vzorců
---------------------------	---

	- naplánování, jakým způsobem by mohli své učení zdokonalit a ke kritickému zhodnocení výsledků svého učení
Kompetence k řešení problémů	Učitel vede žáky k: - samostatnému uvažování - řešení problémových úloh z praktického života, které souvisí s učivem Chemie - samostatnému řešení problémů; k volbě vhodných způsobů řešení; k užívání kritického myšlení, logických a empirických postupů při řešení problémů - správnému postupu při provádění pokusů a měření (plánování, příprava, realizace, závěr) - vede žáky k tvorbě vlastních hypotéz řešení problému, jejich ověření a prosazení - práci s informacemi z různých zdrojů včetně internetu, vyhledávání v tabulkách a využití získaných poznatků - obhajování svých rozhodnutí, k jejich hodnocení a přijetí zodpovědnosti za ně
Kompetence komunikativní	Učitel vede žáky k: - formulování a obhájení vlastních názorů v písemném i ústním projevu - projevu správnou formou a zvládnutí komunikace v mimořádných situacích - porozumění různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků. Žák o nich přemýšlí, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění - běžnému využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
Kompetence sociální a personální	Učitel vede žáky k: - zapojování do spolupráce s jednotlivci ve skupině - podílení se na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti k pozitivnímu ovlivňování kvality společné práce - spolupráci s druhými při řešení daného úkolu, ocenění zkušeností druhých lidí, respektování různých hledisek a k čerpání poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají - vytváření pozitivní představy žáků o sobě samých, která podporuje jejich sebedůvěru a samostatný rozvoj; k ovládnutí a řízení svého jednání a k takovému chování, aby dosáhli pocitu sebeuspokojení a sebeúcty - spolupracovat ve skupinách při laboratorních pracích, pomáhat si a vzájemně se respektovat - důslednému dodržování pravidel pro bezpečnou práci v chemické učebně (laboratoři)

Kompetence občanské	Učitel vede žáky k: - respektu k hodnotám druhých lidí - dodržování vymezených pravidel a povinností žáků, které stanovuje školní řád, pravidel pro bezpečnou práci v chemické učebně a pravidel práce s chemickými látkami - správnému využívání laboratorního skla a dalších pomůcek pro provádění chemických pokusů - postoji a správnému chování v krizových situacích ohrožujících život člověka
Kompetence pracovní	Rozmanitými aktivitami učitel vytváří: - podnětné a tvořivé pracovní prostředí - kvalitně odvedenou práci učitel vždy ocení Učitel vede žáky k: - pochopení, dodržování vymezení pravidel a plnění povinností, zejména z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
Kompetence digitální	Učitel vede žáky k: - volbě a využití vhodných technologií - úpravě digitálního obsah, kombinaci různých formátů, vyjádření se za pomoci digitálních prostředků - využití a sdílení digitalizovaných materiálů a reálií - pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznámení se s novými technologiemi, kritickému hodnocení jejich přínosů a reflexi rizika jejich využití v kontextu překotného technologického rozvoje - předcházení situacím ohrožujících bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních - odlišování autorských práv od práv osobních údajů - bezpečné a efektivní komunikaci, odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
ČLOVĚK A PŘÍRODA	CHEMIE	8.	VAVRUŠKOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- určí společné a rozdílné vlastnosti látek - pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost - posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí - určí společné a rozdílné vlastnosti látek - posoudí vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek - rozlišuje směsi a chemické látky - vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení - navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém - složení; uvede příklady oddělování složek v praxi - rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede - příklady znečišťování vody a vzduchu - používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech	Zásady bezpečnosti práce - ve školní laboratoři i v běžném životě - nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam Vlastnosti látek - hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická - vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek Směsi - různorodé, stejnorodé roztoky, hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku - koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok oddělování složek - směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) - voda – destilovaná, pitná, odpadní, výroba pitné vody, čistota vody - vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva Částicové složení látek a chemické prvky - molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal, jeho změny v	OSV – zodpovědnost za své zdraví, 1. pomoc EV – likvidace úniku ropných a jiných škodlivých látek EV – význam vody a vzduchu jako základní životní podmínky MedV – kritický přístup k informacím z médií, k problematice čistoty vzduchu a vody EGS – čistota vody a vzduchu jako globálního problému lidstva OSV – osobní zodpovědnost za stav čistoty vody a vzduchu MedV – sledování a vyhledávání informací o nových objevech OSV – zodpovědnost za práci s prvky a sloučeninami ohrožující zdraví a životní prostředí	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti - porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí - orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	- chemických reakcích, elektrony - prvky – názvy a značky vybraných prvků, - vlastnosti a použití vybraných prvků, - skupiny a periody - v periodické soustavě chemických prvků, - protonové číslo - chemické sloučeniny Anorganické sloučeniny - oxidy – názvosloví, vlastnosti použití a vlastnosti vybraných oxidů - kyseliny a hydroxidy – vlastnosti, vzorce názvy a použití vybraných kyselina zásad, - kyselost a zásaditost roztoků - solí kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, - využití vybraných solí, názvosloví, - oxidační číslo, vlastnosti a použití - významných halogenidů	EV – nebezpečí poškození životního prostředí některými prvky a je jejich sloučeninami EGS – znečištění prostředí jako globálního problému lidstva	

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
ČLOVĚK A PŘÍRODA	CHEMIE	9.	VAVRUŠKOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- určí společné a rozdílné vlastnosti látek - pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí - rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání - aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu - rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy - rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	Zásady bezpečnosti práce - ve školní laboratoři i v běžném životě Chemické reakce - zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost - faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza Organické sloučeniny - uhlovodíky – alkany, vícenásobné vazby uhlovodíků, aromatické uhlovodíky - paliva – ropa, uhlí, zemní plyn a další průmyslové vyráběná paliva - přírodní látky – bílkoviny, tuky, sacharidy a vitamíny	OSV – zodpovědnost za své zdraví, 1. pomoc EV – likvidace úniku škodlivých látek OSV – vlastní odpovědnost za bezpečnost s topnými plyny a palivy EV – problematika skleníkových plynů a kyselých dešťů OSV – význam obnovitelných zdrojů energie MV – nebezpečí zneužití přírodního bohatství 3. světa EGS – závislost světového hospodářství na těžbě EV – nebezpečí ekologické havárie při přepravě a zpracování ropy OSV – osobní zodpovědnost při práci s deriváty uhlovodíků	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů - zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi - aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe - orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	Chemie a společnost - chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika pro životní prostředí - průmyslová hnojiva - stavební pojiva – cement, vápno, sádra - plasty a syntetická vlákna - detergenty, pesticidy a insekticidy - léčiva a návykové látky	EV – hrozby znečišťování životního prostředí a poškozování ozónové vrstvy OSV – poškození zdraví užíváním alkoholických nápojů a nebezpečí vzniku závislosti EGS, EV – stav tropických deštých pralesů a jeho světový význam OSV – osobní zodpovědnost za svoji výživu EV – znečišťování odpadní vody MedV – informace o nových poznatcích a výzkumech o dědičnosti EV – plasty v odpadech význam recyklace EGS – plasty jako globální problém lidstva OSV – osobní zodpovědnost při práci s chemickými látkami v domácnosti, zaměstnání	

Člověk a příroda

Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací předmět **Přírodopis** je součástí vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** je založena především na aktivních činnostech spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem s využitím současných technologií, čímž jim pomáhá lépe se orientovat i v běžném životě.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět přírodopis je realizován v **6. – 9. ročníku** a má časovou dotaci vždy **2 hodiny týdně** v každém z ročníků. Výuka přírodopisu probíhá v kmenových třídách s možností využití výukových programů a přístupu k internetu a dalším digitálním zdrojům v počítačové učebně, příp. využití mobilní počítačové učebny - tabletů. K dalšímu bádání slouží také přírodovědná učebna (laboratoř) a školní knihovna. Výuku přírodopisu je vhodné doplnit výlety a vycházkami do užšího i širšího okolí školy spojenými s pozorováním přírodnin a přírodních jevů a procesů. Nadané žáky vedeme k samostatným projektům a k účasti na přírodopisných soutěžích.

Ve výuce přírodopisu jsou žáci vedeni k poznání přírody jako systému, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Ve výuce je využíváno činnostní učení (manipulace s přírodninami, laboratorní práce, shromažďování a systematizace informací)

Významné je to, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Přírodopis žákům zprostředkovává složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Žáci se učí zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje.

Mezipředmětové vztahy, průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (respekt k přírodě, souvztažnost společenských procesů a změn v přírodním prostředí – vztah ke změnám klimatu a jejich dopadu na světovou společnost)
Výchova demokratického občana (národní i nadnárodní organizace se zaměřením na životní

prostředí, rozšiřování etického okruhu mimo lidský druh (práva zvířat atd.) **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** (poznání příčin a důsledků globálních změn klimatu **Multikulturní výchova** (kulturní odlišnosti ve vnímání přírody (zdroj materiálu, duchovní podstata atd.) **Environmentální výchova** (uvědomění si hodnoty života, podmíněnost našeho života životem celku, vliv globalizace) **Mediální výchova** (orientace v mediálních sděleních popisujících stav světa, vytváření zpráv o stavu světa)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel vede žáky k: - třídění informací, efektivnímu využívání v procesu učení v tvůrčích činnostech a praktickém životě (taxonomie, určení společných a specifických znaků organismů atd.) - pozorování a experimentování, porovnávání výsledků a jejich posuzování (laboratorní práce – stanovení hypotéz a jejich ověřování) - projevování ochoty věnovat se dalšímu studiu (kladná motivace, různorodý způsob práce) - pozitivnímu vztahu k učení (sebehodnocení, vlastní tvorba přírodovědných pomůcek pro spolužáky)
Kompetence k řešení problémů	Učitel vede žáky k: - řešení problémových situací ve škole i mimo ni, přemýšlení o jejich příčinách, promýšlení způsobů řešení problému (pozorování okolního světa, domácí a komunální ekologie, řešení problémů ve skupinách, projekty na problémové téma) - vyhledávání informací k řešení problému, objevování různých variant řešení, hledání řešení problému (informační centrum, média, tisk) - praktickému ověřování správnosti řešení problému, aplikování osvědčených postupů při řešení obdobných problémových situací (pokusy, kvízy, hádanky) - obhajobě svých rozhodnutí a vyhodnocování výsledků řešení (kooperace, diskuze)
Kompetence komunikativní	Učitel vede žáky k: - formulování a vyjadřování svých myšlenek v logickém sledu, k výstižnému vyjadřování v písemném i ústním projevu (obhajoba svých názorů na kontroverzní témata vyvstávající s globální změnou klimatu) - využívání informačních prostředků pro kvalitní komunikaci s okolním světem (zjišťování a ověřování relevantních informací)
Kompetence sociální a personální	Učitel vede žáky k: - účinné spolupráci ve skupině, pozitivnímu ovlivňování kvality společné práce (kooperativní učení, skupinová práce – přijetí nových rolí, zodpovědnost za práci pro skupinu) - ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi (upevňování mezilidských vztahů např. pomoc nadaných žáků méně nadaným žákům)

	- respektování různých hledisek (pozorně vyslechne názor jiného – čerpá poučení z toho, co si ostatní děti o něm myslí a říkají) - podpoře sebedůvěry a samostatnosti žáka (posílení sebedůvěry žáka, učení se chybou, možnost prezentace žákovi blízkého tématu – osobního zájmu)
Kompetence občanské	Učitel vede žáka k: - vědomí práv a povinností ve vztahu k okolnímu (životnímu a přírodnímu) prostředí - motivaci a chuti osobně přispět k řešení ekologických a environmentálních problémů
Kompetence pracovní	Učitel vede žáka k: - plnění povinností a přístupu k výsledkům pracovních činností nejen z hlediska kvality, ale i společenských hodnot a jejich dopadu na ostatní život a okolní prostředí. - Šetrnému nakládání s materiálem a k racionálním řešením vedoucím ke snížení dopadu rozmanitých činností na okolní prostředí a na život ostatních organismů
Kompetence digitální	Učitel vede žáka k: - posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení zadaných úkolů nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů - využití digitálních technologií při pozorování a zkoumání přírodních jevů a procesů (čidla, měřidla, přístroje pro záznam obrazu, zvuku atd.)

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
ČLOVĚK A PŘÍRODA	PŘÍRODOPIS	6.	HON

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- uvede obecně uznávané teorie o vzniku Země - rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě - uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka - uvede na příkladech z běžného života význam prvoků, sinic, řas a kvasinek v přírodě i pro člověka - rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	Vznik Země - vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam - výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty, názory na vznik života Dědičnost a proměnlivost organismů podstata dědičnosti a přenos dědičných-informací, gen, křížení Vývoj, vývin a systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin organismů Nebuněčné a jednobuněčné organismy - viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití - prvoci, jednobuněčné rostliny, jednobuněčné - houby – výskyt a význam Mnolibuněčné bezobratlé organismy (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci)	Z - Planeta Země EV – rozmanitost přírody, vytváření citového vztahu k rozmanitosti života Ch8-oxidace EGS – revoluční objev antibiotik, problém rezistence bakterií vůči antib. EGS - pandemie nemocí, očkování, problémy 3. světa EV- problematika léčení antibiotiky ve velkochovech	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy - rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	Biologie hub - houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy - houby s plodnicemi - stavba, výskyt, význam - zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami - lišejníky – výskyt a význam	OSV- základní hygienické návyky EV, Ch – insekticidy EV- narušení přírodní rovnováhy, přemnožené druhy hmyzu - důsledky EV - symbióza, lišejníky jako indikátory čistoty ovzduší Význam hub pro ekosystém les	

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
ČLOVĚK A PŘÍRODA	PŘÍRODOPIS	7.	HON

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- porovná základní vnější a vnitřní stavbu těla vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - popíše jak právně pečovat o domácí živočichy - odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	Mnohobuněčné organismy Strunatci - stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla - živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, celé organismy - vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů - strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci) - rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy - péče o vybrané domácí živočichy - chov domestikovaných živočichů, - živočišná společenstva, projevy chování živočichů Vyšší rostliny - anatomie a morfologie rostlin – stavba - význam jednotlivých částí těla vyšších	EV -zamořené vodní plochy, ekologické havárie Z -rozšíření organismů, migrace EGS - mezinárodní smlouvy o rybolovu D – rybníkářství v Čechách EV – ptačí krmítka, co je vhodné? Z – cesty ptáků EGS – ohrožené druhy, nezákonný lov EV - rostliny - producenti, potravní řetězec	Návaznost na učivo 6. ročníku – při vytváření systému vyšších živočichů (strunatců) navázat na systém třídění nižších živočichů (bezobratlých). Návaznost na učivo 6. ročníku – při seznamování se s vyššími rostlinami navazovat na informace o nižších rostlinách.

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	- roślin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) - rostlinná pletiva a jejich význam (základní, krycí, vodivá, dělivá) - fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování - systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kaprad'orostů (plavuně, přesličky, kapradiny), - nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců - význam rostlin a jejich ochrana	EV – význam lesa, ochrana lesů EGS - hospodářsky významné rostliny, import, potravinové zdroje EV - léčivé rostliny, bio - produkty EV – umělé ekosystémy, zásahy člověka	

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	PŘÍRODOPIS	8.	HON

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- porovná základní vnější a vnitřní stavbu těla vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka - objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří - určí polohu a objasní funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	Mnohobuněčné organismy Strunatci - Savci - vývoj, vývin a systém savců – významní zástupci jednotlivých řádů - rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy - péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva - projevy chování živočichů Člověk - fylogeneze a ontogeneze člověka – vývoj druhu x vývoj jedince - rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné - anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla - orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací, rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost Nemoci, úrazy a prevence	EV-potravní řetězec, zachování rovnováhy EV, OSV – etika chovu domácích savců MV- rasy, národnostní menšiny VDO-tolerance k odlišnostem D - vývoj člověka Tv-význam posilování, udržování kondice Ch-aerobní procesy, oxidace F-zákon zachování energie, přeměna energie	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	- příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí - závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie	EGS - hladomor, problémy zemí třetího světa, přístup k pitné vodě Ch -cukry, tuky, bílkoviny EV -znečištěné ovzduší, exhalace Ch - oxidy, spalování MedV - využití médií, stav ovzduší, varování - špatné rozptylové podmínky, pylové zpravodajství EV - pitný režim, ochrana vodních zdrojů - udržitelný rozvoj VZ -sexualita, pohlavně přenosné choroby EGS -pandemie AIDS VZ -nebezpečí návykových látek, kouření, alkoholismus	

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
ČLOVĚK A PŘÍRODA	PŘÍRODOPIS	9.	HON

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	Neživá příroda Vznik a stavba Země - nerosty – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků - horniny - vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků - vnější a vnitřní geologické procesy, příčiny a důsledky - půdy – složení, typy, vlastnosti a význam půdy - vývoj zemské kůry a organismů na Zemi - geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí Podnebí a počasí ve vztahu k životu - význam vody a teploty prostředí pro život ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka	Z-planeta Země, stavba Ch - chem. vzorce, značky prvků F, Ch - terminologie, rozpustnost Z - vznik pohoří, pohoří v ČR, ve světě VDO - Mimořádné události – přírodní katastrofy, zemětřesení Ch-působení vody ve vápencích	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- na příkladech objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému - vysvětlí podstatu jednotlivých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí - aplikuje praktické metody poznávání přírody	Mimořádné události způsobené přírodními vlivy - příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy - nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi Základy ekologie - vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím - populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému - ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území Praktické metody poznávání přírody - pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek	VDO - mimořádné události – znečištění spodních vod při povodních a jiných ekologických katastrofách EV – aktivní přístup k ochraně ŽP EV- principy udržitelného rozvoje EGS – spolupráce v otázkách ŽP a udržitelného rozvoje, ochrana přírodního a kulturního bohatství, organizace UNESCO	

Člověk a příroda

Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Zeměpis** je součástí vzdělávací **oblasti Člověk a příroda** a zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Žákům se poskytují prostředky a metody pro hlubší porozumění faktům a jejich zákonitostem. Dáváme jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě. Žáci se učí rozpoznávat přírodu jako systém, jehož části jsou vzájemně propojeny.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět **Zeměpis** je realizován v **6. – 9. ročníku** a má časovou dotaci vždy **2 hodiny týdně** v každém z ročníků. Výuka probíhá v kmenových třídách s možností využití atlasů, výukových programů. Žáci mají také přístup k internetu a dalším digitálním zdrojům s využitím techniky (počítače, tablety). Výuku zeměpisu je vhodné doplnit exkurzemi a výlety na místa v našem regionu i mimo něj. Nadané žáky vedeme k samostatným projektům a k účasti na zeměpisných soutěžích.

Ve výuce zeměpisu je kladen důraz na získávání dovedností při práci s různými druhy map, grafů, textů a schopností vyhledat a využít co nejvíce informací, na základě zjištěných poznatků v jednotlivých regionech chápat rozdíly v životě jednotlivých států, národů a nejvýznamnější státy umět charakterizovat a lokalizovat na mapě světa.

Cílem je si vytvořit si ucelenější pohled na problematiku jednotlivých oblastí zeměpisného učiva, odhadovat přírodní podmínky v různých, regionech světa.

Mezipředmětové vztahy, průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (poznávání vztahů, jejich respektování, lidská práva, postoje) **Výchova demokratického občana** (principy státních zřízení, volební systémy, občan jako člen společnosti a světa) **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** (poznání přírodních podmínek a souvislostí evropské civilizace, klíčové charakteristiky a význam polohy států) **Multikulturní výchova** (individuální charakteristiky národů a jejich etniky) **Environmentální výchova** (vliv globalizace, nerovnoměrnosti života na Zemi) **Mediální výchova** (rozlišování a funkce různých typů sdělení v médiích, přístup ke zpravodajství)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel vede žáky k: - využití a výběru vhodných metod pro efektivní učení - plánování, organizaci a řízení vlastního učení - ochotě věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení - využívání a třídění vyhledaných a informací, jejich pochopení, propojení, systematizaci a k jejich efektivnímu využívání v procesu učení, tvůrčích činnostech a v praktickém životě
---------------------------	---

	- práci s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádění věcí do souvislostí, propojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí do širších celků - přibližování problematiky zeměpisu a vzbuzuje v nich zájem o neustálé sledování dění ve světě a rozšiřování vědomostí a dovedností - poznání smyslu učení a vytváří tak pozitivní vztah k učení - naplánování, jakým způsobem by mohli své učení zdokonalit a ke kritickému zhodnocení výsledků svého učení
Kompetence k řešení problémů	Učitel vede žáky k: - samostatnému uvažování - vyhledávání informací vhodných k řešení problému a k objevování různých variant řešení problému - užívání kritického myšlení, logických a empirických postupů - vede žáky k tvorbě vlastních hypotéz, jejich ověření a prosazení - obhajování svých rozhodnutí, k jejich hodnocení a přijetí zodpovědnosti za ně
Kompetence komunikativní	Učitel vede žáky k: - formulování a obhájení vlastních názorů v písemném i ústním projevu - rozvoji komunikačních dovedností, tak aby uměli naslouchat promluvám druhých lidí, porozumět jim, vhodně na ně reagovat, účinně se zapojovat do diskuse, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat - porozumění různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků. Žák o nich přemýšlí, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění - běžnému využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
Kompetence sociální a personální	Učitel vede žáky k: - zapojování do spolupráce s jednotlivci ve skupině - podílení se na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti k pozitivnímu ovlivňování kvality společné práce - utváření příjemné atmosféry v týmu na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi - spolupráci s druhými při řešení daného úkolu, ocenění zkušeností druhých lidí, respektování různých hledisek a k čerpání poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají - vytváření pozitivní představy žáků o sobě samých, která podporuje jejich sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské	Učitel vede žáky k: - respektu k hodnotám druhých lidí - základním principům, na nichž spočívají zákony a společenské normy a k uvědomění si svých práv a povinností ve škole i mimo školu - postoji a správnému chování v krizových situacích ohrožujících život člověka - aktivnímu zapojování se do kulturního dění regionu - pochopení základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů
Kompetence pracovní	Rozmanitými aktivitami učitel vytváří: - podnětné a tvořivé pracovní prostředí - kvalitně odvedenou práci učitel vždy ocení Učitel vede žáky k pochopení historických paralel a k jejich využití v zájmu vlastního i společenského rozvoje i své přípravy na budoucnost.
Kompetence digitální	Učitel vede žáky k: - volbě a využití vhodných technologií - úpravě digitálního obsahu, kombinaci různých formátů, vyjádření se za pomoci digitálních prostředků - využití a sdílení digitalizovaných materiálů a reálií - pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznámení se s novými technologiemi, kritickému hodnocení jejich přínosů a reflexi rizika jejich využití v kontextu překotného technologického rozvoje - předcházení situacím ohrožujících bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních - odlišování autorských práv od práv osobních údajů - bezpečné a efektivní komunikaci, odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
ČLOVĚK A PŘÍRODA	ZEMĚPIS	6.	VAVRUŠKOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů - rozumí a používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů - rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu - porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost - porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny	Glóbus a mapa - měřítko glóbus - zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice - výškopis - určování zeměpisné polohy - měřítko a obsah plánů a map Vesmír - poznávání vesmír, cesty do vesmíru - sluneční soustava Měsíc - pohyby, fáze Země - tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas Krajinné sféry - druhy, složky a prvky přírodní sféry - geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně	Navázání na 1. stupeň M – polokružnice OV – režim dne OSV – spolupráce při výpočtech a měřeních M – převod jednotek, poměr VV – výroba vlastního plánu nebo mapy EGS – objevujeme části světa Pp – horniny, nerosty, ekosystémy, závislost života na přírodních podmínkách F – Sluneční soustava, teplota, tlak, změny skupenství Ekologie OSV – zájem o okolí, rozvoj kritického myšlení ENV – klimatické změny, význam vody, kvalita ovzduší, podmínky pro život	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	- přírodní oblasti - litosféra - atmosféra - hydrosféra - pedosféra - biosféra – druhy biomů, určování přírodních oblastí v různých částech světa Afrika - přírodní podmínky - společensko-hospodářské podmínky - zeměpisné pojmy - centra turistiky a jejich zajímavosti Terénní geografická výuka, praxe a aplikace - buzola, kompas – určování azimutů a světových stran - mapy – pohyb v krajině pohyb podle mapy a azimutu, - odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů	EGS – propojení přírodních sfér, oteplování, rozšiřování pouští Pp – ekologie D – staré civilizace, otrokářství, práce s odbornou literaturou M - soubor grafů, kartogramů, porovnávání čísel MKV – tolerance, rasismus, xenofobie GS – mezinárodní spolupráce, globalizace ENV – vyčerpatelnost přírodních zdrojů, životní podmínky pro osídlení VDO – dodržování lidských práv a svobod OSV – demokratický způsob řešení konfliktů, mezilidské vztahy, poznávání lidí MDV- aktuality Pp - polární krajiny, endemity D – poslední objevy, osidlování, práce s literaturou	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
	- ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích	OSV – spolupráce při výpočtech a měřeních PP – zdraví a ochrana člověka	

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
ČLOVĚK A PŘÍRODA	ZEMĚPIS	7.	VAVRUŠKOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich - organizuje a přiměřeně hodnotí informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace - posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	Amerika - přírodní podmínky - poloha, členitost pobřeží, povrch, vodstvo, podnebí a vegetace, nerostné suroviny - společensko-hospodářské podmínky- obyvatelstvo, základní informace o státech - objevování, osidlování a vývoj Ameriky - nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu Asie - přírodní podmínky: určení zeměpisné polohy, hranice členitost světadílu, povrch, vodstvo, podnebí, vegetace, nerostné suroviny - charakteristika socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti - společensko- hospodářské podmínky - obyvatelstvo, význam rychle se rozvíjejících států, státy Perského zálivu, ... - přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení - vymezení center turistiky a další zajímavosti	D – objevy a, osidlování, otrokářství OV – lidská práva, význam vzdělání pro člověka, zdraví životní styl M - rozbor grafů, kartogramů, určování hustoty zalidnění Ekologie Inf – vyhledávání informací Čj – základní konverzační témata, pozdrav v cizím jazyce, různá písma MV – kultura, tolerance, rasismus, xenofobie VDO – prvky demokracie, formy vlády OSV – demokratický způsob řešení konfliktů, mezilidské vztahy, poznávání lidí EGS: život v mezinárodním prostoru,	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje - porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit - porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech - porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	Evropa - přírodní podmínky - přesné vymezení hranic, členitost, povrch, podnebí, vegetace, vodstvo, nerostné bohatství, - společensko-hospodářské podmínky - obyvatelstvo, integrace, oblasti Evropy, státy, dění v Evropě, státy a jejich charakteristika, nepokoje -	integrace, spolupráce zemí, vliv globálních problémů	

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
ČLOVĚK A PŘÍRODA	ZEMĚPIS	8.	VAVRUŠKOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy - hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje - přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům - hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu - lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit - uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje	Česká republika - sousední státy - poloha, krajní body, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje - vývoj českého státu - obyvatelstvo: geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídla, hospodářství - postavení ČR v Evropě a ve světě - vodstvo, podnebí - hospodářství Regiony ČR – státní správa a samospráva, - - kraje, přeshraniční spolupráce - naše bydliště – cvičení a porovnávání místní krajiny, exkurze - ochrana člověka při ohrožení zdraví a života Antarktida - určení zeměpisné polohy - přírodní podmínky - využití kontinentu pro vědecké účely Austrálie a Oceánie - přírodní podmínky	CJ – komunikace v cizím jazyce pozdravy D – historie našich sousedů M- porovnávání rozlohy a počtu obyvatel ENV- vliv osídlení na krajinu, péče o životní prostředí Inf - vyhledávání a práce s informacemi na internetu F – atmosférické prvky D – dějiny ČR, vznik měst, urbanizace, historie průmyslu OV – orgány samosprávy CH – roztoky, chemické znečištění, využití surovin M – práce s daty MedV – zdroj informací, obrazových materiálů MV – kultura a tradice EGS- vzájemné vztahy mezi národy, cestování,	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	- určení zeměpisné polohy, členitost světadílu, povrch, vodstvo, podnebí, vegetace, nerostné suroviny, - charakteristika socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti Společensko – hospodářské podmínky - obyvatelstvo, státy... - přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení - vymezení center turistiky a další zajímavosti - rozdělení Oceánie a její charakteristika	postavení hospodářství v rámci EU, světa – euroregiony OSV – vlastní názor, národnostní menšiny, rasismus ENV – vliv hospodářství na životní prostředí, stav životního prostředí	

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
ČLOVĚK A PŘÍRODA	ZEMĚPIS	9.	VAVRUŠKOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich - posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace	Svět, obyvatelstvo - počet obyvatel, národy, jazyky, rasy - přirozený přírůstek, porodnost, úmrtnost - migrace, věkové rozložení - náboženství - migrace - politické, národnostní a náboženské konflikty na světě Politická mapa světa Státy světa – jejich dělení podle jejich svrchovanosti - zeměpisné polohy rozlohy, počtu obyvatel, státního zřízení a formy vlády... - změny politické mapy světa mezinárodní organizace Světové hospodářství - rozdělení hospodářství do sektorů - hlavní hospodářské oblasti Krajina životního prostředí - přírodní a společenské prostředí Globální problémy lidstva - ochrana přírody - cestovní ruch - funkce, význam - hlavní turistické oblasti světa	ČJ – jazyky ve světě D – nejstarší civilizace a kultury, nejstarší osídlené oblasti, náboženství M – statistika a výpočty OSV – lidská práva MV – odlišnosti lidí i jejich vzájemní rovnost MDV – zdroj informací, obrazových materiálů, aktuality EGS – vzájemné vztahy mezi národy, cestování OSV – vlastní názor, národnostní menšiny, rasismus ENV – vliv hospodářství na životní prostředí, stav životního prostředí	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel - hodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické - porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit - porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech - porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	- zeměpisné zajímavosti jednotlivých světadílů Terénní a geografická praxe a aplikace - určování světových stran v přírodě - azimut a jeho využití - odhadování vzdáleností a výšek objektů v terénu - jednoduché náčrtky - práce a orientace s mapou - ochrana člověka při ohrožení zdraví a životy - druhy živelných pohrom - zásady bezpečného pohybu ve volné přírodě - Žák uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech		

Umění a kultura

Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Hudební výchova** je součástí vzdělávací oblasti **Umění a kultura** a vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Hudební výchova je realizována v **6. – 9. ročníku** v časové dotaci **1 vyučovací hodina týdně**. Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř oblastí:

- **Vokální činnosti:** práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.
- **Instrumentální činnosti:** hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.
- **Hudebně pohybové činnosti:** ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.
- **Poslechové činnosti:** aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Mezipředmětové vztahy, průřezová témata

Předmětem prolínají všechna průřezová témata: **Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova, a Digitální gramotnost.**

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel vede žáky k poznávání světa prostřednictvím hudby, k propojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí do širších celků.
---------------------------	---

Kompetence k řešení problémů	Učitel vede žáky k využívání získaných vědomostí a dovedností k různým variantám řešení problémů, učí se kritickému myšlení při posuzování hudebního díla.
Kompetence komunikativní	Učitel vede žáky k tomu, aby přistupovali k hudbě jako ke způsobu dorozumívání a využívali získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů k ostatním lidem.
Kompetence sociální a personální	Učitel vede žáka k efektivní spolupráci ve skupině a k vytváření pozitivní pracovní atmosféry.
Kompetence občanské	Učitel vede žáka k respektování kulturní odlišnosti a tradice jiných národů a k ochraně našeho kulturního a historického dědictví.
Kompetence pracovní	Učitel vede žáka k využití získaných znalostí a dovedností pro svůj vlastní rozvoj.
Kompetence digitální	Učitel vytváří příležitosti pro záznam, přenos či prezentaci hudebních projevů prostřednictvím digitálních technologií, případně pro uplatnění digitální technologie jako nástroje sebe prezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů. Dále vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
UMĚNÍ A KULTURA	HUDEBNÍ VÝCHOVA	6.	MASÁROVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách s oporou notového zápisu i z paměti - při zpěvu zohledňuje své dispozice a případnou mutaci hlasu - rozšiřuje svůj individuální pěvecký rozsah - jednohlasně deklamuje - při zpěvu dodržuje pravidla hlasové hygieny a využívá získané pěvecké dovednosti - na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností reprodukuje hlasem různé hudební motivy, témata i části skladeb - na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností reprodukuje pomocí jednoduchých nástrojů různé hudební motivy, témata i části skladeb - využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní - vytváří jednoduché doprovody - provádí jednoduché hudební improvizace - rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	Vokální činnosti - hlasová hygiena - anatomie mluvního a hlasového ústrojí - pěvecké a mluvní dovednosti - mutace - orientace v notovém zápisu - hudební značky - hudební terminologie - stupnice x tónina Instrumentální činnosti - orientace v notovém zápisu - hudební značky - hudební terminologie - druhy hudebních nástrojů Poslechové činnosti - hudební formy - hudebně výrazové prostředky	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity VDO – rozvoj respektu k jiným kulturám EGS – význam kulturního dědictví MV – vzájemný respekt a spolupráce EV – přírodní a sociální prostředí jako zdroj uměleckých hodnot MedV – vnímání, interpretace a kritické hodnocení mediálního sdělení DG – využívání digitálních technologií pro záznam a zpracování uměleckého projevu	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebně výrazových prostředků - zná některé hudební autory, jejich díla dobově, stylově a typově charakterizuje - pohybem reaguje na dynamické a tempové změny v proudu znějící hudby - na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace - rozvíjí pohybovou paměť - reprodukuje taneční pohyby a kroky	- hudební dílo a jeho autor - hudební styl a žánr Hudebně pohybové činnosti - taktování - dirigentské gesto - základní taneční kroky v sudém a lichém metru	ČJ – lidová slovesnost VV – ilustrace TV – tanec Prv – lidové zvyky a tradice	

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
UMĚNÍ A KULTURA	HUDEBNÍ VÝCHOVA	7.	MASÁROVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- zpívá v jednohlase či dvojhlasu v durových i mollových tóninách s oporou notového zápisu i z paměti - při zpěvu zohledňuje své dispozice a případnou mutaci hlasu - rozšiřuje svůj individuální pěvecký rozsah - rozvíjí melodickou a rytmickou představivost - deklamuje v jednohlasu i vícehlasu - při zpěvu dodržuje pravidla hlasové hygieny a využívá získané pěvecké dovednosti - na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností reprodukuje hlasem různé hudební motivy, témata i části skladeb - na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností reprodukuje pomocí jednoduchých nástrojů různé hudební motivy, témata i části skladeb - využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní - vytváří jednoduché doprovody - provádí jednoduché hudební improvizace	Vokální činnosti - hlasová hygiena - anatomie mluvního a hlasového ústrojí - pěvecké a mluvní dovednosti - mutace - orientace v notovém zápisu - hudební značky - hudební terminologie - stupnice x tónina Instrumentální činnosti - orientace v notovém zápisu - hudební značky - hudební terminologie - druhy hudebních nástrojů - Orffův instrumentář	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity VDO – rozvoj respektu k jiným kulturám EGS – význam kulturního dědictví MV – vzájemný respekt a spolupráce EV – přírodní a sociální prostředí jako zdroj uměleckých hodnot MedV – vnímání, interpretace a kritické hodnocení mediálního sdělení DG – využívání dig. Technologií pro záznam a zpracování uměleckého projevu	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby - rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebně výrazových prostředků - zná některé hudební autory, jejich díla dobově, stylově a typově charakterizuje - analyzuje hudebně výrazové prostředky - popíše sémantické prvky ve skladbě (zvukomalba, pohyb melodie, dušmalba atd.) a jejich význam pro pochopení hudebního díla - pohybem reaguje na dynamické a tempové změny v proudu znějící hudby - na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace - rozvíjí pohybovou paměť - reprodukuje taneční pohyby a kroky	Poslechové činnosti - hudební formy - hudebně výrazové prostředky - hudební dílo a jeho autor - hudební styl a žánr Hudebně pohybové činnosti - taktování - dirigentské gesto - základní taneční kroky v sudém a lichém metru	ČJ – lidová slovesnost VV – ilustrace TV – tanec Prv – lidové zvyky a tradice	

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
UMĚNÍ A KULTURA	HUDEBNÍ VÝCHOVA	8.	MASÁROVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě - při zpěvu i mluvním projevu dodržuje pravidla hlasové hygieny - na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností reprodukuje hlasem různé hudební motivy, témata i části skladeb - snaží se o intonační a rytmickou přesnost - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - reprodukuje pomocí jednoduchých nástrojů různé hudební motivy, témata i části skladeb - využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní - vytváří jednoduché doprovody - provádí jednoduché hudební improvizace - rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby - rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebně výrazových prostředků	Vokální činnosti - hlasová hygiena - anatomie mluvního a hlasového ústrojí - pěvecké a mluvní dovednosti - mutace - souvislost mezi rytmem řeči a hudby - orientace v notovém zápisu - hudební terminologie - diatonické postupy v durových i mollových tóninách - reflexe vokálního projevu Instrumentální činnosti - orientace v notovém zápisu - hudební značky - hudební terminologie - druhy hudebních nástrojů - Orffův instrumentář - syntetické nástroje, keyboardy, počítače - záznam hudby a jeho možnosti Poslechové činnosti - hudební formy - hudebně výrazové prostředky - hudební styl a žánr - hudební dílo a jeho autor	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity VDO – rozvoj respektu k jiným kulturám EGS – význam kulturního dědictví MV – vzájemný respekt a spolupráce EV – přírodní a sociální prostředí jako zdroj uměleckých hodnot MedV – vnímání, interpretace a kritické hodnocení mediálního sdělení DG – využívání digitálních technologií pro záznam a	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období - popíše sémantické prvky ve skladbě (zvukomalba, pohyb melodie, dušemalba atd.) a jejich význam pro pochopení hudebního díla - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění - přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku - pohybem reaguje na dynamické a tempové změny v proudu znějící hudby - na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace - rozvíjí pohybovou paměť - reprodukuje taneční pohyby a kroky - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků	- vliv osobnostních a životních rysů autora na jeho hudební dílo - <u>vývoj světové hudby</u> – hudební dílo v kontextu doby, ostatních hudebních i nehudebních děl - vlastní hudební zkušenosti a postoje (inspirace, módnost a modernost, stylová provázanost – fúze) - interpretace znějící hudby – slovní charakteristika hudebního díla Hudebně pohybové činnosti - taktování - dirigentské gesto - základní taneční kroky v sudém a lichém metru - pohybové reakce na změnu v proudu znějící hudby - orientace v prostoru	zpracování uměleckého projevu ČJ – lidová slovesnost VV – ilustrace TV – tanec Prv – lidové zvyky a tradice	

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
UMĚNÍ A KULTURA	HUDEBNÍ VÝCHOVA	9.	MASÁROVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě - při zpěvu i mluvním projevu dodržuje pravidla hlasové hygieny - na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností reprodukuje hlasem různé hudební motivy, témata i části skladeb - snaží se o intonační a rytmickou přesnost - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - reprodukuje pomocí jednoduchých nástrojů různé hudební motivy, témata i části skladeb - využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní - vytváří jednoduché doprovody - provádí jednoduché hudební improvizace - rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby - rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebně výrazových prostředků	Vokální činnosti - hlasová hygiena - anatomie mluvního a hlasového ústrojí - pěvecké a mluvní dovednosti - mutace - souvislost mezi rytmem řeči a hudby - orientace v notovém zápisu - hudební terminologie - diatonické postupy v durových i mollových tóninách - reflexe vokálního projevu Instrumentální činnosti - orientace v notovém zápisu - hudební značky - hudební terminologie - druhy hudebních nástrojů - Orffův instrumentář - syntetické nástroje, keyboardy, počítače - záznam hudby a jeho možnosti Poslechové činnosti - hudební formy - hudebně výrazové prostředky - hudební styl a žánr - hudební dílo a jeho autor	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity VDO – rozvoj respektu k jiným kulturám EGS – význam kulturního dědictví MV – vzájemný respekt a spolupráce EV – přírodní a sociální prostředí jako zdroj uměleckých hodnot MedV – vnímání, interpretace a kritické hodnocení mediálního sdělení DG – využívání digitálních technologií pro záznam a zpracování uměleckého projevu	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období - popíše sémantické prvky ve skladbě (zvukomalba, pohyb melodie, dušmalba atd.) a jejich význam pro pochopení hudebního díla - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění - přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku - pohybem reaguje na dynamické a tempové změny v proudu znějící hudby - na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace - rozvíjí pohybovou paměť - reprodukuje taneční pohyby a kroky - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků	- vliv osobnostních a životních rysů autora na jeho hudební dílo - <u>vývoj české hudby</u> – hudební dílo v kontextu doby, ostatních hudebních i nehudebních děl - vlastní hudební zkušenosti a postoje (inspirace, módnost a modernost, stylová provázanost – fúze) - interpretace znějící hudby – slovní charakteristika hudebního díla Hudebně pohybové činnosti - taktování - dirigentské gesto - základní taneční kroky v sudém a lichém metru - pohybové reakce na změna v proudu znějící hudby - orientace v prostoru	ČJ – lidová slovesnost VV – ilustrace TV – tanec Prv – lidové zvyky a tradice	

Umění a kultura

Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Výtvarná výchova** je součástí vzdělávací oblasti **Umění a kultura** a umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

Výuka Výtvarné výchovy se především zaměřuje na to aby:

- žáci získali praktické i teoretické poznatky o malbě, kresbě, grafických technikách, užitém umění, o práci s různými materiály, o modelování a prostorovém vytváření
 - se žáci prakticky i teoreticky seznámili s různými výtvarnými technikami a prostředky
 - se u žáků rozvíjel a prohluboval jejich vztah k výtvarnému umění a celé oblasti výtvarné kultury
 - získali představu o historickém vývoji výtvarného umění, včetně umění užitého, lidového a architektury
- byli schopni nalézat a vnímat krásu a estetické hodnoty v přírodě a ve světě vytvořeném lidmi, uvědomovat si jejich význam pro plnohodnotný život člověka
- byli schopni získaných poznatků dovedností využívat ve svém životě
 -

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět **Výtvarná výchova** je na 2. stupni realizován v **6. – 9. ročníku** a má časovou dotaci **2 hodiny** v 6. a 7. ročníku a 1 hodinu v 8. a 9. ročníku. S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také literární a dramatická díla (divadlo, film), multimediální tvorba i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů, a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Mezipředmětové vztahy, průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (respekt k rozmanitému výtvarnému projevu a k odlišnostem ve vnímání okolního světa, zodpovědnost za sdělení výtvarného díla) **Výchova demokratického občana** (význam svobodného uměleckého projevu v budování liberální demokratické společnosti, omezení uměleckého projevu v totalitárních společnostech) **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** (rozmanitost uměleckého

projevu v různých kulturách, inspirace moderního umění kulturními znaky mimoevropských popř. dávných kultur) **Multikulturní výchova** (umělecký projev v odlišných kulturách – jeho odlišnosti a naopak společné principy, interpretace světa různými kulturami) **Environmentální výchova** (interpretace (zobrazení) životního prostředí a vztahu tvůrce k těmto tématům, využití přírodnin při výtvarné tvorbě, šetrné využívání materiálů – recyklace atd.) **Mediální výchova** (tvorba mediálního sdělení – film, fotografie, kombinace s jinými médii)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel vede žáky k: - využití výtvarných aktivit v procesu učení – podmiňování učení obrazovým vjemem – SVĚT V OBRAZECH - pozitivnímu vztahu k učení (příprava obrazového materiálu, vhodného jako doplněk didaktických pomůcek)
Kompetence k řešení problémů	Učitel vede žáky k: - samostatné volbě techniky, tématu, výtvarných materiálů – k řešení výtvarného zadání s využitím vlastní invence
Kompetence komunikativní	Učitel vede žáky k: - obhajobě svých tvůrčích záměrů, formulování a vyjadřování svých myšlenek výtvarným jazykem, kooperaci při výtvarné práci – sdílení nápadů, pomůcek atd.
Kompetence sociální a personální	Učitel vede žáka k: - účinné spolupráci ve skupině, pozitivnímu ovlivňování kvality společné práce – občas zadává práce, na kterých může spolupracovat více žáků – výtvarná složka projektů, výzdoba školy ... - k respektu k odlišnému estetickému projevu - k ochotě sdílet pracovní prostředky – k pochopení (zažití) výhodnosti pro obě strany - podpoře sebedůvěry a samostatnosti žáka v tvůrčím procesu
Kompetence občanské	Učitel vede žáka k: - vědomí hodnoty kulturního odkazu vlastního národa (svého státu) – do výuky zařazuje ukázky děl významných autorů
Kompetence pracovní	Učitel vede žáka k: - správnému postupu při manuálních činnostech - plnění povinností a přístupu k výsledkům tvůrčích činností po stránce výtvarného umu i vlastní invence a fantazie. - Šetrnému nakládání s materiálem a k využívání již použitých materiálů (zařazuje prvky recyklace materiálů – využití starého papíru při výrobě papíroviny atd.)
Kompetence digitální	Učitel vede žáka k: - využití digitálních technologií ve výtvarné tvorbě – využití grafických editorů, k akcentaci estetické stránky digitálního dokumentu

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
UMĚNÍ A KULTURA	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	6.	HON

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů - uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků - variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků - zaznamenává vizuální zkušenost - zaznamenává podněty z představ a fantazie - zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích	Rozvíjení smyslové citlivosti - prvky vizuálně obrazného vyjádření - světlostní a barevné kvality – odstín, sytost atd. - různé textury - vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu - podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura, ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření Uplatňování subjektivity - prostředky pro vyjádření představ a osobních zkušeností - uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn Typy vizuálně obrazných vyjádření - hračky - ilustrace textů - komiks - výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry Ověřování komunikačních účinků	OSV - kreativita výtvarný projekt - Oči OSV – rozvoj schopností poznávání D – pravěk, starší doba kamenná, způsob života Výtvarný projekt pravěké umění (tvorba v přírodě, jsem šaman, pravěké nádoby) EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí Výtvarná hra - plody země OSV – komunikace Čj - Řecko a Řím - báje a pověsti D – Egypt, výtvarný projekt (hieratická perspektiva, kánon lidské postavy, hieroglyfy, výzdoba pyramid, papyrus) EGS – Jsme Evropané	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění – komiks, fotografie a jejich kombinace - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	- osobní postoj v komunikaci jeho utváření a zdůvodňování - důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) - kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování	MedV – tvorba mediálního sdělení VDO – principy demokracie EV – ekosystémy OSV – sebepoznání a sebepojetí, komunikace	

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
UMĚNÍ A KULTURA	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	7.	HON

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů - uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků - variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků - zaznamenává vizuální zkušenost - zaznamenává podněty z představ a fantazie - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	Rozvíjení smyslové citlivosti - uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu - vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty - lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh ve statickém i dynamickém vyjádření Uplatňování subjektivity - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie Manipulace s objekty - dokreslování částí fotografií (věci, portréty zvířat atd.), - pohyb těla a jeho umístění v prostoru – (postava a její variace) Typy vizuálně obrazných vyjádření - objekty - volná malba - plastika - výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry Ověřování komunikačních účinků - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření	OSV – kreativita Výtvarný projekt – ptačí peří – pohyb, struktura OSV – rozvoj schopností poznávání D - středověk – erb vyjadřující postoje, pocity, tradice EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, hrožení živočichové OSV – komunikace D, Z – jiné kultury, jiné kontinenty - masky EGS – Jsme světoobčané MedV – tvorba mediálního sdělení	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích - k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění – objekty, volná malba, plastika	- utváření a uplatnění komunikačního obsahu - vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora - prezentace ve veřejném prostoru	VDO – principy demokracie OSV – sebepoznání a sebepojetí, komunikace	

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
UMĚNÍ A KULTURA	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	8.	HON

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů - interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti - vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků - zaznamenává vizuální zkušenost - zaznamenává podněty z představ a fantazie - zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích - k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění – multimédia - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	Rozvíjení smyslové citlivosti - reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly - vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě - reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) Uplatňování subjektivity - typy vizuálně obrazných vyjádření - sochařství, malba, kresba, animovaný film - fotografie, elektronický obraz, reklama, - rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry Ověřování komunikačních účinků - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - utváření a uplatnění komunikačního obsahu - vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora - prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace - loga, piktogramy, osobní značky	OSV - kreativita Výtvarný projekt – člověk tvůrce OSV – rozvoj schopností poznávání D – novověk – objevování nových světů EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí Bezohledná reklama – manipulace spotřebitele OSV – komunikace, média MedV – tvorba mediálního sdělení VDO – principy demokracie OSV – sebepoznání a sebepojetí, komunikace Inf – kódování a dekodování	

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
UMĚNÍ A KULTURA	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	9.	HON

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů - variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků - zaznamenává zkušenosti získané ostatními smysly - interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti - vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků. - zaznamenává vizuální zkušenost - zaznamenává podněty z představ a fantazie - zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích - k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	Rozvíjení smyslové citlivosti - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama - výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě Uplatňování subjektivity - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - akční tvar malby a kresby - vizualizované dramatické akce - komunikační grafika – plakát, vizitka, pozvánka, reklama Vizuálně obrazná vyjádření - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické) - hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní)	OSV - kreativita Výtvarný projekt – člověk konzument OSV – rozvoj schopností poznávání D – moderní doba – formování konzumní společnosti MedV – tvorba mediálního sdělení VDO –propaganda a její zneužití	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	- reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech Ověřování komunikačních účinků - proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění - historické, sociální a kulturní souvislosti	OSV – sebepoznání a sebepojetí, komunikace	

Člověk a zdraví

Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Tělesná výchova** je součástí vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví**. Výuka tělesné výchovy vede žáky k pohybu, dodržování pravidel, spolupráci, toleranci, slušnosti a kultivaci pohybu. Tělesné schopnosti a dovednosti jsou součástí každodenního života. Žáci jsou vedeni k ochraně vlastního zdraví. Tělesná výchova má, poskytnout žákům co nejvíce možností k tomu, aby pochopili, že pohybová gramotnost je pro člověka důležitá a neobejdou se bez ní v žádné z oblastí své činnosti. Žáci by si během hodin měli uvědomit, význam pohybu pro budoucnost vlastního zdraví.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět **Tělesná výchova** se vyučuje a jako samostatný předmět. Je realizován v **6. – 9. ročníku** a má časovou dotaci vždy **2 hodiny týdně** v každém z ročníků. Výuka probíhá v tělocvičnách, na hřištích a lze využít i parků, lesů, luk a dalších přírodních povrchů a krajin. V hodinách se využívají i kmenové třídy či počítačové učebny. Výuku lze vyučovat i v jiných zařízeních mimo školu. Do výuky lze zařadit specializované sportovní areály (zimní stadion, sjezdovka apod.)

Mezipředmětové vztahy, průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (rozvíjení zájmu o pohyb, zajímavé sporty a dodržování pravidel nejen při sportovních činnostech) **Výchova demokratického občana** (získávání a upevňování dovedností pohybu, podle pravidel bezpečné práce s vlastním tělem) **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** (odpovědné občanské postoje k národním či mezinárodním soutěžím) **Multikulturní výchova** (mezinárodní znalosti světových sportů) **Environmentální výchova** (bezpečný pohyb a poskytování první pomoci) **Mediální výchova** (rozlišování a funkce různých typů sdělení v médiích, přístup ke zpravodajství)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel vede žáky k: - využití a výběru vhodných metod pro efektivní pohybovou činnost - poznávání smyslů a cílů pohybových aktivit - plánování, organizaci a řízení vlastních činností - osvojení názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře a uživatele internetu
Kompetence k řešení problémů	Učitel vede žáky k: - vnímání nejrozumnějších problémových situací a plánování řešení problémů - kritickému myšlení a rozhodování - práci s chybou a nacházení cesty k jejímu odstranění

	- práci s informacemi z různých zdrojů včetně internetu, vyhledávání v tabulkách a využití získaných poznatků - obhajování svých rozhodnutí, k jejich hodnocení a přijetí zodpovědnosti za ně
Kompetence komunikativní	Učitel vede žáky k: - formulování a obhájení vlastních názorů - komunikaci na odpovídající úrovni - dodržování pravidel nejen ve sportu, ale i v životě - běžnému využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
Kompetence sociální a personální	Učitel vede žáky k: - zapojování do spolupráce s jednotlivci ve skupině - podílení se na vytváření pravidel práce - spolupráci s druhými při řešení daného úkolu, ocenění zkušeností druhých lidí, respektování různých hledisek a k čerpání poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají. - vytváření pozitivní představy žáků o sobě samém, která podporuje jejich sebedůvěru a samostatný rozvoj - důslednému dodržování pravidel
Kompetence občanské	Učitel vede žáky k: - respektu k hodnotám druhých lidí. - dodržování vymezených pravidel a povinností žáků, které stanovuje školní řád - formulaci volných i charakterových rysů - zodpovědnosti za sebe samého - aktivnímu zapojení d pohybových aktivit - správnému rozhodnutí v oblasti podpory a ochrany zdraví - uplatňování a rozlišování práv a povinností vyplývajících z různých rolí (hráč, rozhodčím divák...) - ovládání základních postupů první pomoci - postoji a správnému chování v krizových situacích ohrožujících život člověka
Kompetence pracovní	Rozmanitými aktivitami učitel vytváří: - podnětné a tvořivé pracovní prostředí Učitel vede žáky k: - pochopení, dodržování vymezení pravidel a plnění povinností, zejména z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
Kompetence digitální	Učitel vede žáky k: - volbě a využití vhodných technologií - úpravě digitálního obsah, kombinaci různých formátů, vyjádření se za pomoci digitálních prostředků - využití a sdílení digitalizovaných materiálů a reálií - pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznámení se s novými technologiemi, kritickému

	hodnocení jejich přínosů a reflexi rizika jejich využití v kontextu překotného technologického rozvoje - předcházení situacím ohrožujících bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních - odlišování autorských práv od práv osobních údajů - bezpečné a efektivní komunikaci, odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí
--	--

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	TĚLESNÁ VÝCHOVA	6. – 7.	VAVRUŠKOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím - upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí - sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Činnosti ovlivňující zdraví - význam pohybu pro zdraví žáka - základní pojmy, polohy a pohyby - zdravotně orientovaná zdatnost - kondiční programy, cvičení na správné držení těla, vytrvalostní cvičení, rychlostní cvičení, sílová cvičení - prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - kompenzační cvičení, příprava organismu pro různé pohybové činnosti - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - stravování, pitný režim, hygiena, organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách, základní bezpečnostní pravidla při všech cvičeních a sportech, 1. pomoc Pohybové hry - přehazovaná, vybíjená, basketbal, fotbal, florbal Gymnastika akrobacie, přeskok, hrazda, kladina Estetické a kondiční formy, cvičení s hudbou a rytmičkým doprovodem	OSV – zodpovědnost za své zdraví, 1. pomoc VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – lidské vztahy, kulturní difference EV – vztah člověka k prostředí MedV – interpretace vztahu mediálního sdělení a reality, práce v realizačním týmu OSV – rozvoj schopnosti sebepoznávání, poznávání a sebezpojetí	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, - čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	- základy rytmické gymnastiky, kondiční formy cvičení pro daný věk Úpoly - pády, silové schopnosti, obrana Atletika - běhy, skoky, hody Sportovní hry Turistika a pobyt v přírodě Lyžování, snowboarding - bezpečný pohyb na horách, jízda na lyžích či snowboardu Bruslení Netradiční pohybové činnosti Komunikace v Tv – názvosloví Organizace prostoru a pohybových činností - sportovní výstroj a výzbroj, ošetřování Historie a současnost sportu – OH - významní sportovci Pravidla osvojovaných pohybových činností - rozcvičení, strečink, zahřátí Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech - ochrana sebe i prostředí, využití prostoru Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, sebehodnocení, testy zdatnosti...	F, M – měření, jednotky a jejich využití, porovnávání hodnot, převody jednotek OV, VKZ – tolerance, různorodost, výživa, zdraví PŘ – člověk a jeho pohybová soustava	Lyžování, snowboarding (dle sněhových podmínek)

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci - uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení - zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení - aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	Činnosti a informace podporující korekce zdravotního oslabení Speciální cvičení Všestranné rozvíjející pohybové činnosti		

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	TĚLESNÁ VÝCHOVA	8. – 9.	VAVRUŠKOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí - sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Činnost ovlivňující zdraví - význam pohybu pro zdraví žáka - základní pojmy, polohy a pohyby - zdravotně orientovaná zdatnost - kondiční programy, cvičení na správné držení těla, vytrvalostní cvičení, rychlostní cvičení, sílová cvičení - prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - kompenzační cvičení, příprava organismu pro různé pohybové činnosti - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - stravování, pitný režim, hygiena, organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách, základní bezpečnostní pravidla při všech cvičeních a sportech, 1. pomoc Pohybové hry - volejbal, vybíjená, basketbal, fotbal, florbal Gymnastika - akrobacie, přeskok, hrazda, kladina, kruhy Estetické a kondiční formy, cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem	OSV – zodpovědnost za své zdraví, 1. pomoc VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým EGS – Evropa a svět nás zajímá MV – lidské vztahy, kulturní difference EV – vztah člověka k prostředí MedV – interpretace vztahu mediálního sdělení a reality, práce v realizačním týmu OSV – rozvoj schopnosti sebepoznávání, poznávání a sebezpojetí	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	- základy rytmické gymnastiky, kondiční formy cvičení pro daný věk Úpoly - pády, silové schopnosti, obrana Atletika - běhy, skoky, hody, vrhy Sportovní hry Turistika a pobyt v přírodě Lyžování, snowboarding - bezpečný pohyb na horách, jízda na lyžích či snowboardu Bruslení Netradiční pohybové činnosti Komunikace v TV - názvosloví Organizace prostoru a pohybových činností - sportovní výstroj a výzbroj, ošetřování Historie a současnost sportu - OH, významní sportovci Pravidla osvojovaných pohybových činností - rozcvičení, strečink, zahřátí Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech - ochrana sebe i prostředí, využití prostoru Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, sebehodnocení, testy zdatnosti...	F, M – měření, jednotky a jejich využití, porovnávání hodnot, převody jednotek OV, VKZ – tolerance, různorodost. Výživa, zdraví PŘ – člověk a jeho pohybová soustava	Lyžování, snowboarding (podle podmínek)

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci - uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení - zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení - aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	Činnosti a informace podporující korekce zdravotního oslabení Speciální cvičení Všestranné rozvíjející pohybové činnosti		

Člověk a zdraví

Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Výchova ke zdraví** je součástí vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví** a je založena na chápání zdraví člověka jako vyváženého stavu tělesné, duševní a sociální pohody. Kloubí dohromady mnoho aspektů, jako styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět** a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Výchova ke zdraví** je realizován v **6. – 9. ročníku** a má časovou dotaci vždy **1 hodinu týdně** v každém z ročníků. Výuka předmětu probíhá v kmenových třídách s možností využití výukových programů a přístupu k internetu a dalším digitálním zdrojům v počítačové učebně, příp. využití mobilní počítačové učebny - tabletů.

Výuka předmětu směřuje k tomu, aby žáci

- poznali sami sebe jako živé bytosti, pochopili hodnotu zdraví a jeho ochrany
- se seznámili s různými riziky ohrožující zdraví a získali potřebnou míru zodpovědnosti za zdraví své i jiných
- byli motivováni k zájmu o problematiku zdraví
- aktivně rozvíjeli a chránili své zdraví (sociální, psychické a fyzické)
- si osvojili zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování v životě
- si osvojili účelné chování při ohrožení v každodenních situacích i při mimořádných událostech
- prohloubili poznatky o sobě a vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků

Při výuce tohoto předmětu je kladen důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Celý život školy je směřován tak, aby byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Vyučující vede žáky osobním příkladem, všestrannou pomocí a opírá se o celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

Mezipředmětové vztahy, průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (respekt k lidem ve svém okolí a přijetí jejich odlišností, zodpovědnost za své zdraví) **Výchova demokratického občana** (národní i nadnárodní organizace se zaměřením na ochranu zdraví a života) **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** (strategie péče o zdraví v evropských zemích, poznání důsledků

globálních změn klimatu na lidské zdraví i na zdraví celých společností) **Multikulturní výchova** (péče o zdraví v jiných kulturních systémech) **Environmentální výchova** (vztah našeho zdraví a stavu lokálních i světových ekosystémů ovlivněných činností člověka) **Mediální výchova** (kritické vnímání reklamy na výrobky ovlivňující zdraví člověka a jiných mediálních sdělení, která ovlivňují utváření strategií péče o naše zdraví (například souvislost zdraví a moderních trendů ve stravování, módě atd.)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel vede žáky k: - vhodnému střídání pracovních a relaxačních aktivit - efektivnímu a smysluplnému řešení zadaných úkolů při samostatné i skupinové práci (rozdělení činností a rolí v pracovní skupině) - projevování ochoty věnovat se dalšímu studiu (kladná motivace, různorodý způsob práce) - pozitivnímu vztahu k učení (sebehodnocení, začlenění osobních témat do výuky)
Kompetence k řešení problémů	Učitel vede žáky k: - řešení problémových situací ve škole i mimo ni, nácvik řešení náročných životních situací (první pomoc) - vyhledávání informací k řešení problému, objevování různých variant řešení, hledání řešení problému (odborná literatura, využití vhodných informačních technologií – např. aplikace záchranka) - praktickému ověřování správnosti řešení problému, aplikování osvědčených postupů při řešení problémových situací (nácvik a aplikace postupů první pomoci) - obhajobě svých rozhodnutí a vyhodnocování výsledků řešení (kooperace, diskuze)
Kompetence komunikativní	Učitel vede žáky k: - formulování a vyjadřování svých myšlenek při obhajobě zvoleného životního stylu (např. alternativní stravovací modely), k výstižnému vyjadřování v písemném i ústním projevu (obhajoba svých názorů na kontroverzní témata – sexuální identita, společenské přijetí návykových látek – legální a nelegální drogy atd.) - využívání informačních prostředků pro kvalitní komunikaci s okolním světem (zjišťování a ověřování relevantních informací)
Kompetence sociální a personální	Učitel vede žáka k: - účinné spolupráci ve skupině, pozitivnímu ovlivňování kvality společné práce (kooperativní učení, skupinová práce – přijetí nových rolí, zodpovědnost za práci pro skupinu)

	- ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi (upevňování mezilidských vztahů např. pomoc nadaných žáků méně nadaným žákům) - respektování různých hledisek (pozorně vyslechne názor jiného – čerpá poučení z toho, co si ostatní děti o něm myslí a říkají – buduje zdravé sociální vazby) - podpoře sebedůvěry a samostatnosti žáka (posílení sebedůvěry žáka, učení se chybou, možnost prezentace žákovi blízkého tématu – osobního zájmu)
Kompetence občanské	Učitel vede žáka k: - vědomí práv a povinností ve vztahu k okolnímu (životnímu a přírodnímu) prostředí – zdravý životní styl, udržitelnost, nakládání s odpady atd. - motivaci a chuti osobně přispět k řešení problémů veřejného zdraví, potravinových systémů, kvalitního životního prostředí
Kompetence pracovní	Učitel vede žáka k: - plnění povinností a přístupu k výsledkům pracovních činností nejen z hlediska kvality, ale i společenských hodnot a jejich dopadu na ostatní život a okolní prostředí. - šetrnému nakládání s materiálem a k racionálním řešením vedoucím ke snížení dopadu rozmanitých činností na okolní prostředí a na život a zdraví ostatních
Kompetence digitální	Učitel vede žáka k: - posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení zadaných úkolů nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů - využití digitálních technologií v souladu se základními pravidly hygieny práce - rozpoznání rozumného využívání a nadužívání digitálních technologií

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	6.	HON

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli - chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování. - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	Vztahy mezi lidmi a formy soužití - vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství, a rodičovství - vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek Změny v životě člověka a jejich reflexe - dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny - sexuální dospívání a reprodukční zdraví - zdraví reprodukční soustavy - sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost - předčasná sexuální zkušenost, promiskuita - problémy v těhotenství a rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity Zdravý způsob života a péče o zdraví - výživa a zdraví - zásady zdravého stravování, pitný režim	VDO – samostatné a odpovědné řešení problémů, vztahy k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovědného chování Občanská výchova – rodinný život OSV – obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, poznávání sebe, lidí a jednání ve specifických rolích a situacích EGS – osvojování evropských hodnot, svoboda lidské vůle, humanismus,	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí - uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka - uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni - v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	- vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví - poruchy příjmu potravy - vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví - kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota Tělesná a duševní hygiena, denní režim - zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - autodestruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě samému - rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet)	morálka, osobní zodpovědnost, kritické myšlení, tvořivá lidská aktivita EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí OSV – učení se dovednostem seberegulace, sociálním dovednostem, utváření postoje a hodnotové orientace optimální pro zvládání „provozu“, každodenní existence v jejich běžných i náročnějších formách	

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	7.	HON

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- respektuje přijatá pravidla soužití mezi členy rodiny - vysvětlí role členů rodiny - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami - svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích běžného života i silniční a železniční dopravy - aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí - v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc - využije služeb odborné pomoci	Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity Rodina - práva a povinnosti členů rodiny - komunikace v rodině - ekonomika domácnosti Zdravý způsob života a péče o zdraví - ochrana před přenosnými chorobami - základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence - nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty Osobní bezpečí - těžké životní situace a jejich zvládání - násilné chování, trestná činnost, agrese v dopravě - skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání - sexuální kriminalita - šikana a jiné projevy násilí - formy sexuálního zneužívání dětí - kriminalita mládeže	VDO – zásady slušnosti, tolerance, zodpovědnost za osoby blízké OSV – obecné modely řešení problémů, zvládání nebezpečných a zdraví ohrožujících situací EV – vliv člověka na životní prostředí, epidemie a jejich příčiny EGS – osvojování evropských hodnot, svoboda lidské vůle, humanismus, morálka, osobní zodpovědnost, kritické myšlení, tvořivá lidská aktivita, odmítnutí násilí	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím - dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli - chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	- komunikace se službami odborné pomoci Hodnota a podpora zdraví - celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci - složky zdraví a jejich interakce lidské potřeby a jejich hierarchie Podpora zdraví a její formy - prevence a intervence, působení na změnu kvality - prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví - podpora zdravého životního stylu a zdravého a udržitelného stravování, programy podpory zdraví Sexuální dospívání a reprodukční zdraví - zdraví reprodukční soustavy - sexualita jako součást formování osobnosti - zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita - problémy těhotenství a rodičovství mladistvých - poruchy pohlavní identity	EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí Př – rozmnožovací soustava	

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	8.	HON

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu v rodině - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím - vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt	Vztahy mezi lidmi a formy soužití - faktory ovlivňující stabilitu rodiny - krize rodiny - rozvod a jeho dopady na členy rodiny Zdravý způsob života a péče o zdraví - stres a jeho vztah ke zdraví - kompenzační, relaxační a regenerační techniky - překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - bezpečné prostředí ve škole - ochrana zdraví při různých činnostech - bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy - vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity - postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) Osobní bezpečí - bezpečné chování a komunikace - komunikace s vrstevníky a neznámými	OSV – zásady slušnosti, tolerance a zodpovědnost za osoby blízké v krizových situacích OSV – obecné modely řešení problémů - zvládání zdraví ovlivňujících situací EGS – osvojování evropských hodnot, odmítnutí násilí, přijetí hodnoty života MV – klady a zápory moderních médií,	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi - projevuje odpovědný vztah k sobě samému v době dospívání a v době nových možností a experimentů - je si vědom nebezpečí vyplívajícího z konzumace legálních i nelegálních návykových látek - zná možnosti pomoci sobě i ostatním - respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje - kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - respektuje odchylky v sexuální orientaci	lidmi - bezpečný pohyb v rizikovém prostředí - nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií - sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení Prevence zneužívání návykových látek - rizikové chování - alkohol, aktivní a pasivní kouření - nebezpečné látky a předměty - nebezpečí internetu - látkové a nelátkové závislosti - komunikace se službami odborné pomoci Osobní a sociální rozvoj - sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem - zdravé a vyrovnané sebepojetí - utváření vědomí vlastní identity včetně identity sexuální	nebezpečí sociálních sítí, rozlišování relevantních informací a dezinformací Ch – alkohol, nikotin a jiné účinné látky – princip jejich působení Př – rozmnožovací soustava	

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	9.	HON

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- uvede příklady pozitivních a negativních vlivů na kvalitu klimatu v rodině - chápe, jak rodina ovlivňuje vývoj osobnosti - uplatňuje strategie seberegulace a sebeorganizace - je schopen sebekontroly a sebereflexe - stanoví si cíle a naplňuje cesty k jejich dosažení - zaujímá hodnotové postoje a rozumnou argumentací je dokáže obhájit - umí přijmout argumenty druhých - uplatňuje adekvátní způsoby chování ve stresových situacích - při řešení problému vyhledá účinnou pomoc - hledá bezpečné způsoby komunikace a učí se je využívat	Osobnostní a sociální rozvoj - význam rodiny v procesu vývoje osobnosti, rodina dříve a dnes - sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem - zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity v rámci rodiny Seberegulace a sebeorganizace činností a chování - cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací - stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení - zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování Psychohygiena - sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu - hledání pomoci při problémech Mezilidské vztahy - komunikace a kooperace - respektování sebe sama i druhých	OSV – zásady slušnosti, tolerance a zodpovědnost za osoby blízké v krizových situacích OSV – obecné modely řešení problémů - zvládání zdraví ovlivňujících situací Ov – kultura - normy a hodnoty EGS – odlišné kulturní projevy a jejich respektování	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- dokáže se vcítit do situace druhého - aktivně spolupracuje na vytváření dobrých vztahů ve skupině vrstevníků i mimo ni – respektuje odlišné hodnoty i jiné kulturní normy - rozezná manipulativní informaci a umí odolávat jejímu vlivu - uvede příklady mimořádných událostí - zná varovné signály ohlašující mimořádné události - v případě vzniku mimořádné události umí adekvátně reagovat - aktivně předchází vzniku mimořádných událostí	- přijímání názoru druhého, empatie - chování podporující dobré vztahy - aktivní naslouchání, dialog - efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích - dopady vlastního jednání a chování Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - manipulativní reklama a informace - reklamní vlivy, působení populistických extrémních uskupení, radikalizace veřejnosti Ochrana člověka za mimořádných událostí - klasifikace mimořádných událostí - varovný signál a jiné způsoby varování - základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace - činnost po mimořádné události - prevence vzniku mimořádných událostí	Ov – komunikace – typy, zásady, struktura, komunikační šumy MV – komerční media a media veřejné služby POKOS – příprava občana k obraně státu Evakuace a její pravidla	

Člověk a svět práce

Pracovní výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět **Pracovní výchova** je součástí vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce** a vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Pracovní výchova na 2. stupni navazuje na cíle a obsah vyučovacího předmětu realizovaný v 1. – 5. ročníku. Časová dotace je **1 hodina týdně**. Vyučovací hodiny se mohou uskutečňovat v prostředí třídy, dílny nebo venku (např. na školní zahradě).

Žáci se v nich učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Rozvíjí myšlení a tvořivost. Vzdělávání v předmětu dále směřuje k novému postoji a hodnotám ve vztahu k technice a životnímu prostředí. Žáci 8. a 9. ročníku se v rámci pracovní výchovy zabývají i volbou povolání a vytvářejí si představy o svém budoucím uplatnění ve společnosti.

Pracovní výchova je na 2. stupni rozdělena do několika tematických okruhů:

Práce s technickým materiálem	- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu
Pěstitelské práce	- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin - pěstuje a využívá květiny pro výzdobu - používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu - prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty

Příprava pokrmů	- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy - dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni
Provoz a údržba domácnosti	- provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví - ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů - správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem
Svět práce	- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce

Mezipředmětové vztahy, průřezová témata:

Předmětem se prolínají průřezová témata, zejména **Osobnostní a sociální výchova** a **Výchova demokratického občana** (zodpovědnost každého jedince za své zdraví, spolupráce a pomoc při práci), **Environmentální výchova** (podmínky života, vztah k životnímu prostředí) a **Mediální výchova** (využívání různých výrazových prostředků a tvořivých realizačních postupů).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel vede žáky k: - osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí - používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci v běžném životě - trpělivosti a práci s chybou - hodnocení svých vlastních pokroků
Kompetence k řešení problémů	Učitel vede žáky k: - možnosti volby různých postupů - promýšlení pracovních postupů při plnění zadaných úkolů - rozvoji tvořivosti, která vede k uplatňování vlastních nápadů - samostatnosti a logickému myšlení

- Kompetence komunikativní	- Učitel vede žáky k: - rozšíření slovní zásoby v oblasti pracovních nástrojů, náradí a pomůcek - popisu pracovního postupu - přičemž dbáme na kulturu projevu - užívání správné terminologie - naslouchání druhým a respektování jiného názoru - kompromisu
Kompetence sociální a personální	- Učitel vede žáky k: - spolupráci a vzájemné pomoci - práci ve skupině, vytváření společné práce, spolupráci, - respektování nápadů druhých a společné snažení o dosažení kvalitního výsledku - dodržování vzájemně dohodnutých pravidel
Kompetence občanské	Učitel vede žáky k: - pozitivnímu vztahu k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce - hodnocení svých činností nebo výsledků na základě jasných kritérií - tomu, aby zažili úspěch
Kompetence pracovní	- Učitel vede žáky k: - dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel včetně používání ochranných pracovních prostředků - správným, bezpečným a zodpovědným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů - zohledňujeme rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá - pozitivnímu vztahu k práci - k ochraně životního prostředí - seznamujeme žáky s různými profesemi a navozujeme tak jejich možné budoucí profesní zaměření - učitel pozoruje pokrok při práci v hodině a směřuje činnost ke stanovenému cíli
Kompetence digitální	Učitel vede žáky k: - efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy - využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu - prakticky seznamuje žáky s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a (týmových) úkolů

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	PRACOVNÍ VÝCHOVA	6.	SVĚTLÁKOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin - používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu - prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty - ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů - používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	Pěstitelské práce - příprava půdy pro pěstování - výživa a ochrana rostlin a půdy - zelenina – osivo, sadba, podmínky a zásady pěstování - pěstování vybraných druhů zeleniny a léčivých rostlin - léčivé účinky léčivých rostlin - okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květin Chovatelství - chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu - kontakt se známými a neznámými zvířaty Domácnost - úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí - odpad a jeho ekologická likvidace - spotřebiče v domácnosti Příprava pokrmů - úprava pokrmů za studena	Př – chov zvířat VkZ – příprava zdravých pokrmů Ov – práce v domácnosti EV - péče o životní prostředí, o zvířata GS – globální vliv na životní prostředí, globální problémy související se zdravím (zdravé stravování) OSV - ekologický princip lidského chování, dovednost spolupráce a komunikace v týmu	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni - provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím - poskytne první pomoc při úrazu	- základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů Práce se dřevem - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování	VDO – odpovědnost za zdraví své i ostatních	

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	PRACOVNÍ VÝCHOVA	7.	SVĚTLÁKOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím - poskytne první pomoc při úrazu - volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin - pěstuje a využívá květiny pro výzdobu - používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	Práce s technickými materiály - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla Pěstitelské práce - základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy - zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování - pěstování vybraných druhů zeleniny - okrasné rostliny – květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje) - ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování - léčivé rostliny, koření – pěstování vybrané rostliny - rostliny a zdraví člověka - léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté - rostliny jako drogy a jejich zneužívání - alergie	Čj - popis pracovního postupu (např. recept) Př – rostliny a rostliny léčivé VkZ – léčivé účinky rostlin, výchova ke zdraví OV – péče o domácnost OSV - spolupráce a komunikace v týmu, psychohygiena, ekologický přístup lidského chování EV - péče o životní prostředí EGS - globální vliv na životní prostředí, globální problémy související se zdravím (zdravé stravování) MV - tradice a řemesla	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby - provádí drobnou domácí údržbu - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy - používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	Domácnost - úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace - kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu - příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	OSV – péče o své zdraví, účinky léčivých rostlin VDO – zneužívání návykových látek EV – třídění odpadu VDO – bezpečnost při práci s domácími spotřebiči	

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	PRACOVNÍ VÝCHOVA	8.	SVĚTLÁKOVÁ

- Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů - provádí drobnou domácí údržbu - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím - poskytne první pomoc při úrazu - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem - orientuje se v pracovních činnostech ve vybraných profesích - zasadí a pečuje o rostliny - pozná běžné léčivé rostliny a koření - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	Domácnost - technické náčrty a výkresy, technické informace, návody - úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla - údržba oděvů a textilií - elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem Pěstelské práce - pěstování vybraných okrasných dřevin a květin - léčivé rostliny, koření Trh práce - povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností	ČJ - popis pracovního postupu Př – rostliny VkZ – zdravá výživa Ov – bezpečnost při práci OSV - spolupráce a komunikace v týmu, psychohygiena EV - péče o životní prostředí, profese ve vztahu k životnímu prostředí GS - globální vliv na životní prostředí, globální problémy související se zdravím (zdravé stravování) VDO – povolání a odpovědnost, důležitost výběru povolání	

- Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy - dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	- požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní - rovnost příležitostí na trhu práce - volba profesní orientace – základní principy - sebepoznávání, osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace - informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb Potraviny, příprava pokrmů - výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku - úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů - úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole	OSV – osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení	

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	PRACOVNÍ VÝCHOVA	9.	SVĚTLÁKOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce - orientuje se v různých typech SŠ - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy - rozlišuje různé typy přijímacího řízení a přípravu - vyhledá a rozliší náplň učebních a studijních oborů /PC/ - najde a doloží podmínky a možnosti při hledání zaměstnání - sestaví profesní životopis	Trh práce - povolání, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností - požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní - rovnost příležitostí na trhu práce Volba povolání - základní principy sebepoznávání - osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení - vlivy na volbu profesní orientace - informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb Možnosti vzdělávání - náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby Zaměstnání - pracovní příležitosti v obci (regionu) - způsoby hledání zaměstnání, - psaní životopisu	ČJ – životopis, inzerát Př – rostliny VkZ – zdravé plodiny Ov – bezpečnost při práci EV - péče o životní prostředí, profese ve vztahu k životnímu prostředí EGS - globální vliv na životní prostředí, globální problémy související se zdravím (zdravé stravování) OSV - dovednost spolupráce a komunikace v týmu VDO – volba povolání, odpovědnost, cílevědomost MKV – respektování odlišných kultur	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- sestaví a napíše inzerát při hledání zaměstnání - v modelových situacích ukáže, jak se chovat u přijímání do zaměstnání (společenské chování) - sestaví svůj rozpočet na měsíc - odhadne, kolik ušetří - provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví - volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin - pěstuje a využívá květiny pro výzdobu - používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	- pohovor u zaměstnavatele - problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů Podnikání - druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání Finance, provoz a údržba domácnosti - rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory - hotovostní a bezhotovostní styk, ekonomika domácnosti Pěstitelské práce - půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy - pěstování vybraných druhů zeleniny - řez květin a jednoduchá vazba, úprava květin	OSV - tolerantní vztahy, spolupráce s jinými lidmi	

Doplňující vzdělávací obory

Přehled volitelných předmětů, které budou zařazovány podle zájmu žáků

Zařazení volitelných předmětů do učebního plánu školy sleduje individuální rozvoj žáka podle jeho zájmu a prohlubování vzdělání v jím zvolené oblasti. Nabídka předmětů kopíruje jednotlivé vzdělávací oblasti školního plánu. Žák si vybere předmět, který je nabízen pro daný ročník a bude ho navštěvovat po celé období školního roku. Počet volitelných předmětů vypsanych vedením školy uplatňuje zásadu nabídky předmětů z co největšího počtu oblastí.

Volitelné předměty

Aplikovaná informatika 7. – 9. ročník, Dramatická výchova 7. – 9. ročník, Sportovní hry 7 – 9. ročník, Výtvarný seminář 7. – 9. ročník, Německý jazyk 7. ročník, Seminář z českého jazyka 8. – 9. ročník, Seminář z matematiky 8. – 9. ročník

Informatika

Aplikovaná informatika

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Vzdělávání v povinně volitelném předmětu **Aplikovaná informatika** patří do oblasti **Informatika** a zaměřuje se na prohlubování, a hlavně rozšiřování učiva z předmětu informatika. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy, které jim rozšíří znalosti z informatiky a povedou je k povědomí o využívání informatiky v praktických a každodenních činnostech.

Výuka je založena především na užití informatiky v dalších oblastech nadstavbových oproti klasické výuce informatiky na naší škole. Vede žáky k orientaci ve využití informatiky v reálném světě, osvojení si pojmů 3D tisk, robotika, umělá inteligence a dalších, které s nimi souvisejí, a k aplikaci informatických postupů, rozvoji abstraktního a exaktního myšlení, logického a kritického usuzování.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahem navazuje Aplikovaná informatika na předmět Informatika pro 2. stupeň. s důrazem na 3 oblasti – Umělá inteligence, 3D tisk a Robotika. Předmět **Aplikovaná informatika** je na 2. stupni realizován **v 6. – 9. ročníku** a má časovou dotaci **1 hodinu týdně**. Výuka je realizována ve dvouhodinových blocích jednou za 2 týdny. Výuka předmětu bude probíhat především v počítačové učebně, kde jsou k dispozici všechny digitální zdroje, včetně 3D tiskárny. Ale může také probíhat v kmenových třídách s možností využití interaktivní tabule a tzv. mobilní počítačové učebny – tablety, notebooky.

Mezipředmětové vztahy, průřezová témata

Volitelným předmětem Aplikovaná informatika mohou prolínat všechny předměty vyučované na ZŠ. Můžeme pomoci 3D tiskárny například vytisknout do zeměpisu mapu České republiky, různé pomůcky na matematiku, fyziku i jiné předměty. V oblasti Umělá inteligence

se můžeme dostat blízko k jazykovým předmětům – např. využitím chatbotů apod. Robotiku můžeme využít pro vyprojektování „chytrého skleníku“ a hned je zde přesah do předmětu přírodopis, nebo pracovní výchova.

A předmětem se také prolínají všechna průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova – poznávání sebe sama, cvičení pozornosti a soustředění, seberegulace a sebeovládání v rámci skupinové práce. Komunikace a spolupráce. Organizování a plánování práce, vůle dokončit úkol. Dovednosti psychohygieny z pohledu světa plného digitálních technologií.

Výchova demokratického občana – demokratické principy ve škole, při výuce, orientace v informačních zdrojích digitalizované veřejné správy.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – díky propojenosti Evropy a celého světa prostřednictvím moderních technologií, především internetu.

Multikulturní výchova – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti v kontextu tolerantní a respektující spolupráce, prostřednictvím tvorby programu, tak, aby mu porozuměli jiní, vedeme žáky k většímu vzájemnému pochopení a vžití do role druhého.

Environmentální výchova – např. aktivní využívání výpočetní techniky při zjišťování aktuálních informací o stavu prostředí, rozlišování závažnosti ekologických problémů a poznávání jejich lokální i globální propojenosti. Uvědomění si zodpovědnosti za využití technologií a jejich dopad na naši planetu.

Mediální výchova – využívání tištěných i digitálních dokumentů jako zdrojů informací. Pozornost se obrací ke kritickému myšlení, věcné správnosti a přesnosti sdělení, a to jak analýzou existujících textů, tak vlastní produkcí a utvářením návyku ověřovat si co nejdůkladněji veškeré údaje.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel vede žáka k: - vyhledávání a třídění informací, jejich efektivnímu využívání v procesu učení, v tvůrčích činnostech a praktickém životě - posuzování zpracování, porovnávání výsledků, výstupů jeho práce i ostatních (číselné a grafické záznamy, jejich vyhodnocování...) - pozitivnímu vztahu k učení (sebehodnocení, získávání nových informací, nové programy, které mu mohou pomoci ve vzdělávání i organizaci času) - pochopení funkce výpočetní techniky také jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
Kompetence k řešení problému	Učitel vede žáka k: - rozpoznání, vnímání problémové situace ve škole i mimo ni a přemýšlení o příčinách, způsobu řešení, k dohledávání dalších informací k řešení problému, k formulaci cílů, k objevení různých způsobů řešení problému. - vysvětlení a obhajobě své varianty řešení, - formulaci svých požadavků a využívání algoritmického myšlení při interakci s počítačem

	- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů a tím k dosažení větší věrohodnosti vyhledávaných informací
Kompetence komunikativní	Učitel vede žáka k tomu, že: - formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu v písemném i ústním projevu - zapojuje se do diskuze, obhájí svůj názor a užívá vhodnou argumentaci - využívá informačních prostředků pro kvalitní komunikaci s okolním světem - porozumí různým typům textů a záznamů a jiných informačních a komunikačních prostředků a využívá je při osobním rozvoji - používá softwarové a hardwarové prostředky při prezentaci výsledků své práce
Kompetence sociální a personální	Učitel vede žáka k tomu, že - spolupracuje ve skupině, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce a navzájem si pomáhá - učí se ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi - respektuje různá hlediska - rozvíjí sebedůvěru a samostatnost žáka
Kompetence občanské	Učitel vede žáka k tomu, že: - uvědomuje si práva a povinnosti ve škole i mimo školu - řeší ekologické a environmentální problémy - respektuje autorská práva při využívání software - zaujímá odpovědný a etický přístup k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích
Kompetence pracovní	Učitel vede žáka k tomu, že - zaujímá zodpovědný přístup k zadaným úkolům, dbá na úplné dokončení práce, využívá znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje - je veden k šetrné práci s výpočetní technikou
Kompetence digitální	Učitel vede žáka k tomu, že: - využívá digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu - poznává možnosti výpočetní techniky, osvojuje si znalosti a dovednosti práce s počítačem - rozvíjí myšlení a logické uvažování - vyhledává a využívá potřebné informace - samostatně se rozhoduje při hledání optimálních řešení - získává odpovědný přístup k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu - respektuje a dodržuje společně stanovená pravidla používání internetu - využívá možnosti počítače k prezentaci výsledků své práce

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
INFORMATIKA	APLIKOVANÁ INFORMATIKA	7. – 9.	JANDOVÁ

Cíl: zaměření na podporu informatického myšlení, algoritmizaci a programování, využití aplikací a výpočetní techniky jako studijní podpory

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- rozumí pojmu Umělá inteligence - chápe vztah a rozdíl mezi umělou inteligencí, strojovým učením a neuronovými sítěmi - po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup - určí problém, který je daným algoritmem řešen - rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení - seznámí se s principem 3D tisku a 3D tisku - vytvoří jednoduchý 3D návrh a exportuje jej do formátu STL - umí importovat vektorový obrázek formátu SVG a převést jej na 3D objekt - vytváří 3D objekty sčítáním a odčítáním jednoduchých 3D objektů - se seznámí s převodem 3D návrhu v STL formátu na Gcode - připraví finální kód pro 3D tisk a vytiskne jej na 3D tiskárně	Programování a algoritmizace, umělá inteligence - pojem - umělá inteligence kolem nás - strojové učení, neuronové sítě, hluboké učení - programování umělé inteligence Digitální technologie, 3D tiskárna - 3D tiskárna - tvorba návrhu, export do STL formátu - import 2D návrhu ve formátu SVG a převedení na 3D objekt - tvorba 3D objektů sčítáním a odečítáním jednoduchých 3D objektů - převod 3D návrhu v STL formátu do Gcode - tvorba finálního kódu a tisk Algoritmizace a programování, robotika s hardwarovou deskou	M – logika OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, kreativita, samostatnost MedV – kritické myšlení MV – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zkušenosti M – logika, geometrie, orientace v prostoru, souřadnicová soustava Vv – tvorba SVG (vektorová grafika) OSV – kreativita F – elektřina, magnetismus M – logika, orientace v prostoru, výpočty	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- seznámí se s praktickým využitím blokově orientovaného programovacího jazyka při programování hardwarové desky - sestaví a naprogramuje jednoduchého robota	- sestavení a programování robota s využitím hardwarové desky	Pv – jemná motorika OSV – kreativita	

Umění a kultura

Dramatická výchova

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Dramatická výchova je doplňující vzdělávací obor, který vede žáky ke kultivovanému mluvnímu projevu s využitím verbálních i nonverbálních prvků, rozvíjí jeho sociálně komunikační a herní dovednosti. Nabízí žákům vhled do procesu dramatické a inscenační tvorby a rozvíjí dovednost recepce a reflexe dramatického umění.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Dramatická výchova je realizována jako volitelný předmět pro 6. – 9. ročník v časové dotaci 1 vyučovací hodina týdně.

Mezipředmětové vztahy, průřezová témata

Předmětem prolínají všechna průřezová témata. **Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Mediální výchova a Digitální gramotnost.**

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel seznamuje žáky s různými dramatickými metodami, nabízí různé techniky, směřuje žáky ke sledování médií, poskytuje žákům prostor pro nalézání vlastních pokroků, podporuje sebepoznání, pomáhá při seberealizaci.
Kompetence k řešení problémů	Učitel vede žáky k využívání získaných vědomostí a dovedností k různým variantám řešení problémů, učí se kritickému myšlení při posuzování dramatického díla.
Kompetence komunikativní	Učitel vytváří příležitosti a podmínky pro komunikaci mezi žáky a vede žáky k naslouchání promluvám druhých lidí a vhodné reakci na ně, k výstižnému a souvislému projevu.
Kompetence sociální a personální	Učitel vede žáka k efektivní spolupráci ve skupině a k vytváření pozitivní pracovní atmosféry.
Kompetence občanské	Učitel vede žáka k respektování kulturní odlišnosti a tradice jiných národů a k ochraně našeho kulturního a historického dědictví.
Kompetence pracovní	Učitel vede žáka k využití získaných znalostí a dovedností pro svůj vlastní rozvoj.
Kompetence digitální	Učitel vytváří příležitosti pro záznam, přenos či prezentaci dramatických projevů prostřednictvím digitálních technologií, případně pro uplatnění digitální technologie jako nástroje sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů. Dále vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů,

	uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům.
--	---

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
UMĚNÍ A KULTURA	DRAMATICKÁ VÝCHOVA	7. – 9.	MASÁROVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- uplatňuje kultivovaný mluvený a pohybový projev, dodržuje základy hlasové hygieny a správného držení těla - propojuje somatické dovednosti při verbálním a neverbálním vyjádření, na příkladech doloží souvislosti mezi prožitkem a jednáním u sebe i druhých - rozvíjí, variuje a opakuje herní situace (samostatně, s partnerem, ve skupině), přijímá herní pravidla a tvořivě je rozvíjí - prozkoumává témata z více úhlů pohledu a pojmenovává hlavní téma a konflikt, uvědomuje si analogie mezi fiktivní situací a realitou - přistupuje k dramatické a inscenační tvorbě jako ke společnému tvůrčímu procesu, ve kterém přijímá a plní své úkoly - přijímá zodpovědnost za společnou tvorbu a prezentaci jejího výsledku	- psychosomatické dovednosti - práce s dechem, správné tvoření hlasu (šeptání, mluvení nahlas, kontrast atd.), držení těla, verbální i neverbální komunikace - vstup do role, jevištní postava, struktura herní a jevištní situace - základní divadelní druhy – činohra, loutkové divadlo, opera, opereta, muzikál, balet, pantomima - komunikace v běžných životních situacích, v herních situacích a v situacích skupinové inscenační tvorby - prezentace, reflexe a hodnocení, spolupráce, organizace tvůrčí skupinové práce - náměty a témata v dramatických situacích – jejich nalézání a vyjadřování - práce na postavě – charakter, motivace, vztahy	OSV – sebepoznání, posilování silných stránek v oblasti dramatického projevu ČJ – texty, jazyková výchova HV – zpěv, rytmus MDV – tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu Čj, Hv DG – úprava a zpracování mediálního sdělení MDV – tvorba mediálního sdělení MKV – lidské vztahy Čj	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- rozpozná ve vlastní dramatické práci i v dramatickém díle základní prvky dramatu - pozná základní divadelní druhy a dramatické žánry a jejich hlavní znaky - kriticky hodnotí dramatická díla i současnou mediální tvorbu	- konflikt jako základ dramatické situace – řešení konfliktu jednáním postav - dramatická situace, příběh – řazení situací v časové a příčinné následnosti, dramatizace literární předlohy - inscenační tvorba – dramaturgie, režie, herecká práce, scénografie, scénická hudba a zvuk - komunikace s divákem – prezentace, sebereflexe - základní stavební prvky dramatu – situace, postava, konflikt, téma, vrchol, gradace - základní dramatické žánry – komedie, tragédie, drama - současná dramatická umění a média – divadelní, filmová, televizní, rozhlasová a multimediální tvorba - vybrané etapy a typy světového a českého divadla - výrazné osobnosti české a světové dramatické tvorby	EGS – evropská a globální témata v české i zahraniční tvorbě	

Člověk a zdraví

Sportovní hry

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Volitelný předmět **Sportovní hry** je jako předmět zaměřen na regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působenou pobytem ve škole. Rozvíjí se zde pohybové dovednosti a kultivace pohybu. V předmětu je upevňován návyk poskytování první pomoci a poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Sportovní hry se vyučuje v **6. – 9. ročníku** jako **volitelný předmět**, dotovaný **1 hodinou týdně**. Předmět je vyučován ve dvouhodinových blocích jednou za 14 dní. Výuka probíhá v tělocvičnách, na hřištích a lze využít i parků, lesů, luk a dalších přírodních povrchů a krajin. Výuku lze vyučovat i v jiných zařízeních mimo školu.

Mezipředmětové vztahy, průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (rozvíjení zájmu o pohyb, zajímavé sporty a dodržování pravidel nejen při sportovních činnostech. Obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, schopnosti poznávání a sebepoznávání) **Výchova demokratického občana** (angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování) **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** (odpovědné občanské postoje k národním či mezinárodním soutěžím) **Multikulturní výchova** (mezinárodní znalosti světových sportů, schopnost zapojovat se do diskuze) **Environmentální výchova** (oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí) **Mediální výchova** - rozlišování a funkce různých typů sdělení v médiích, přístup ke zpravodajství, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel vede žáky k: - poznávání a smyslu pohybových aktivit - plánování, organizaci a řízení vlastních činností - užívání osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře a uživatele internetu - různým způsobem zpracovávání informací o pohybových aktivitách ve škole i mimo ni - získávání sebedůvěry
Kompetence k řešení problémů	Učitel vede žáky k: - vnímání nejrozličnějších problémových situací a plánování řešení problémů - kritickému myšlení a rozhodování a schopnosti je obhájit - vyhledávání informace vhodné k řešení problému - obhajování svých rozhodnutí, k jejich hodnocení a přijetí zodpovědnosti za ně

Kompetence komunikativní	Učitel vede žáky k: - osvojení kultivovaného ústního projevu - formulování a obhájení vlastních názorů - komunikaci na odpovídající úrovni - dodržování pravidel nejen ve sportu, ale i v životě - běžnému využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
Kompetence sociální a personální	Učitel vede žáky k: - zapojování do spolupráce s jednotlivci ve skupině - podílení se na vytváření pravidel práce - spolupráci s druhými při řešení daného úkolu, ocenění zkušeností druhých lidí, respektování různých hledisek a k čerpání poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají. - vytváření pozitivní představy žáků o sobě samém, která podporuje jejich sebedůvěru a samostatný rozvoj - důslednému dodržování pravidel - vytváření pozitivní představy o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj
Kompetence občanské	Učitel vede žáky k: - respektu k hodnotám a názorům druhých lidí - dodržování vymezených pravidel a povinností žáků, které stanovuje školní řád - formulaci volných i charakterových rysů - zodpovědnosti za sebe samého - aktivnímu zapojení do sportovních aktivit - správnému rozhodnutí v oblasti podpory a ochrany zdraví - uplatňování a rozlišování práv a povinností vyplývajících z různých rolí (hráč, rozhodčím divák...) - ovládání základních postupů první pomoci - postoji a správnému chování v krizových situacích ohrožujících život člověka
Kompetence pracovní	Rozmanitými aktivitami učitel vytváří: - podnětné a tvořivé pracovní prostředí Učitel vede žáky k: - efektivní organizaci vlastní práce - spoluorganizaci svého pohybového režimu - využívání znalostí a dovedností v běžné praxi - ovládání základních postupů první pomoci
Kompetence digitální	Učitel vede žáky k: - volbě a využití vhodných technologií - úpravě digitálního obsahu, kombinaci různých formátů, vyjádření se za pomoci digitálních prostředků - využití a sdílení digitalizovaných materiálů a reálií

	- pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznámení se s novými technologiemi, kritickému hodnocení jejich přínosů a reflexi rizika jejich využití v kontextu překotného technologického rozvoje - předcházení situacím ohrožujících bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních - odlišování autorských práv od práv osobních údajů - bezpečné a efektivní komunikaci, odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí
--	--

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	SPORTOVNÍ HRY	7. – 9.	VAVRUŠKOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy - spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	Fotbal Basketbal Florbal Házená tenis Stolní tenis Softbal Posilování Základy sebeobran, judo Úpoly Cvičení s hudbou Protahovací cvičení Vybíjená Ringo Netradiční hry	OSV – zodpovědnost za své zdraví, 1. pomoc OSV – rozvoj schopnosti sebepoznávání, poznávání a sebepojetí F, M – měření, jednotky a jejich využití, porovnávání hodnot, převody jednotek OV, VKZ – tolerance, různorodost, výživa, zdraví PŘ – člověk a jeho pohybová soustava VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým EV – vztah člověka k prostředí	

Umění a kultura

Výtvarný seminář

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Základem vzdělávacího obsahu předmětu **Výtvarný seminář** je vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Výtvarná výchova** pro 2. stupeň. Vyučovací předmět Výtvarný seminář patří do vzdělávací oblasti Umění a kultura, dovednosti a vědomosti získané v předmětu Výtvarná výchova žáci dále ve volitelném předmětu Výtvarný seminář prohlubují a rozšiřují.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahem navazuje Výtvarný seminář na předmět Výtvarná výchova pro 2. stupeň. Předmět Výtvarný seminář je na 2. stupni realizován v **6. – 9. ročníku** a má časovou dotaci **1 hodinu týdně**. Výuka je realizována v dvouhodinových blocích jednou za 2 týdny a probíhá v kmenových i v odborných učebnách popřípadě mimo budovu školy (práce v plenéru)

Mezipředmětové vztahy, průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (respekt k rozmanitému výtvarnému projevu a k odlišnostem ve vnímání okolního světa, zodpovědnost za sdělení výtvarného díla, komunikace o výtvarné tvorbě) **Výchova demokratického občana** (význam svobodného uměleckého projevu v budování liberální demokratické společnosti, omezení uměleckého projevu v totalitárních společnostech) **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** (rozmanitost uměleckého projevu v různých kulturách, inspirace moderního umění kulturními znaky mimoevropských popř. dávných kultur) **Multikulturní výchova** (umělecký projev v odlišných kulturách – jeho odlišnosti a naopak společné principy, interpretace světa různými kulturami) **Environmentální výchova** (interpretace (zobrazení) životního prostředí a vztahu tvůrce k těmto tématům, využití přírodnin při výtvarné tvorbě, šetrné využívání materiálů – recyklace atd.) **Mediální výchova** (tvorba mediálního sdělení – film, fotografie, kombinace s jinými médii)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel vede žáky k: - poznávání vlastních pokroků, aby si při konečném výstupu dokázali zpětně uvědomit problémy související s realizací - učitel hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok - učitel zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost
Kompetence k řešení problémů	Učitel: - žákům předkládá dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek - učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence komunikativní	Učitel vede žáky k: - vyjadřování vlastních názorů při práci ve skupině, k jejich obhájení a k tolerování názoru druhých - učitel dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních)
Kompetence sociální a personální	Učitel vede žáky k: - objektivnímu zhodnocení své práce i práce ostatních - pochopení odlišné kvality práce svých spolužáků - respektu k pravidlům při práci v týmu, k jejich dodržování a k pozitivnímu ovlivňování práce ostatních svou pracovní činností - učitel dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá - učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch - učitel v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků
Kompetence občanské	Učitel vede žáky k: - vědomí hodnoty kulturního odkazu vlastního národa (svého státu) – do výuky zařazuje ukázky děl významných autorů. - respektování názoru a estetického projevu druhých. - prezentování výsledků své práce ve výstavních prostorách školy a odborných učebnách
Kompetence pracovní	Učitel vede žáka k: - správnému postupu při manuálních činnostech - plnění povinností a přístupu k výsledkům tvůrčích činností po stránce výtvarného umu i vlastní invence a fantazie - šetrnému nakládání s materiálem a k využívání již použitých materiálů (zařazuje prvky recyklace materiálů – využití starého papíru při výrobě papíroviny atd.) - dodržování hygienických pravidel při práci s výtvarným materiálem - dodržování dohodnuté kvality a postupů - správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení - učitel žákům umožní volný přístup k pomůckám použitelným pro daný úkol a jejich umístěním umožňuje jejich operativní využití žáky
Kompetence digitální	Učitel vede žáka k: - využití digitálních technologií ve výtvarné tvorbě – využití grafických editorů, k akcentaci estetické stránky digitálního dokumentu

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
UMĚNÍ A KULTURA	VÝTVARNÝ SEMINÁŘ	7. – 9.	HON

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor - vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů na základě zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání - správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy - vytváří společné i individuální kompozice v prostoru - své představy dokáže převést do objemových rozměrů - k tvorbě užívá metody současného výtvarného umění - seznamuje se s některými netradičními výtvarnými postupy	Kreslířské dovednosti - práce v plenéru - kresba dle skutečnosti – portrét, figura, zátiší - techniky kresby – tužka, uhl, tuš - kompozice - perspektiva Malířské dovednosti - barevné kompozice - malba dle skutečnosti - emocionální malba Plastická prostorová tvorba - papír - kašírování, drát – tvarování, kombinování s jinými materiály - sádra – odlévání, rytí do sádry Užitá tvorba, aranžování, adjustace - knižní vazba – leporelo, vázaná kniha - plakát, bankovka a další užitá tvorba - konečná úprava výtvarného díla – paspartování Netradiční výtvarné techniky	EV – vztah člověka k prostředí OSV – rozvoj schopností a dovedností – jemná motorika OSV – komunikace – vyjádření se výtvarným jazykem PV – opravy předmětů denní potřeby, výroba užitých předmětů EV – recyklace odpadních materiálů ČJ – spojení textu a výtvarné tvorby EV – pozitivní zásahy do prostředí, ozvláštnění prostředí, vztah k prostředí	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- orientuje se v grafických technikách	- graffiti, land-art - muchláž, papírořez - batika, textilní tvorba Přípravné grafické techniky - tisk z koláže - slepotisk - papíroryt	OSV – rozvíjení smyslové citlivosti	

Jazyk a jazyková komunikace

Seminář z českého jazyka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Seminář z českého jazyka** je zaměřen na komplexní rozšiřování a prohlubování vzdělávacího oboru **Český jazyk a literatura**. Klade důraz na přípravu žáků k přijímacím zkouškám, umožňuje slabším žákům upevnit si základní učivo.

Seminář z českého jazyka úzce souvisí se všemi předměty vzdělávacího oboru **Jazyk a jazyková komunikace**, a zejména s průřezovými tématy **mediální výchova** (role médií v každodenním životě, kritický přístup k médiím, rozvíjení mluveného i písemného projevu,...) a **multikulturní výchova** (specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost). Dále zařazuje **digitální výuku** dle potřeby žáků a vyučujícího.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **seminář z českého jazyka** si mohou vybrat žáci **8. – 9. ročníku** a v učebním plánu je vymezen **hodinou týdně**. Předmět je realizován ve třídě, knihovně, třídě s interaktivní tabulí, PC učebně.

Formy realizace vyučovacího předmětu

- skupinová práce
- individuální práce jednotlivých žáků a orientace v testech
- sebehodnocení a využití komentovaných řešení
- formativní hodnocení a práce s chybou
- využití Scio testů
- příprava Jednotné přijímací zkoušky Cermat
- využití online výuky se zaměřením na český jazyk a literatura
- využití školní knihovny
- využití počítačových programů
- práce s jazykovými příručkami

Mezipředmětové vztahy, průřezová témata

OSV (rozvoj schopností poznávání, poznávání lidí, komunikace, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika, kreativita) **VDO** (občanská společnost a škola) **MKV** (lidské vztahy, kulturní difference, lidské vztahy) **MV** (kritické myšlení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, stavba mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu) **VMEGS** (jsme Evropané)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel vede žáky k: - důrazu na čtení s porozuměním - samostatnému vyhledávání informací (využívání výpočetní techniky)
---------------------------	---

	- tvořivé činnosti - projektům, soutěžím, olympiádám - užívání správné terminologie Učitel: - zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků - sleduje při hodině pokrok všech žáků - učí žáky kriticky hodnotit výsledky svého učení a diskutovat o nich - využívá školní knihovnu
Kompetence k řešení problémů	Učitel: - zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů - vede žáky k plánování postupů - vede k uvážlivému rozhodování - vede žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problému - vede žáky k využití získaných vědomostí a dovedností, k objevování různých variant řešení - vede žáky k samostatnému řešení problémů a volí vhodné způsoby řešení
Kompetence komunikativní	Učitel vede žáky k: - tomu, aby brali ohled na druhé - výstižné argumentaci - využívání informačních a komunikačních prostředků - logickému uvažování a výstižnému vyjádření svých myšlenek - naslouchání promluvám druhých lidí a vhodné na ně reagovat - účinnému zapojování do diskuse a vede je k vhodnému obhajování jejich názorů - formulaci a vyjádření jejich myšlenek a názorů v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřovat ústně i písemně
Kompetence sociální a personální	Učitel vede žáky k: - spolupráci ve skupině - podílení se na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti k pozitivnímu ovlivňování kvality společné práce. - dodržování pravidel slušného chování - dodržování stanovených pravidel - účinné spolupráci ve skupině - tomu, aby se podíleli na utváření příjemné atmosféry v týmu

Kompetence občanské	Učitel vede žáky k: - prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních - zájmu o kulturní dědictví a aktivně je zapojuje do kulturního dění - respektování přesvědčení druhých lidí - ochraně našich tradic, kulturního i historického dědictví - vede žáky k pozitivnímu postoji k uměleckým dílům Učitel: - zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní - kvalitně odvedenou práci učitel vždy ocení
Kompetence pracovní	Učitel vede žáky k: - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - učitel vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi - dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou - vede žáky k dodržování hygieny práce
Kompetence digitální	- Učitel vede žáky k: - volbě a využití vhodných technologií - úpravě digitálního obsahu, kombinaci různých formátů, vyjádření se za pomoci digitálních prostředků - využití a sdílení digitalizovaných materiálů a reálií - pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost - seznámení se s novými technologiemi, kritickému hodnocení jejich přínosů a reflexi rizika jejich využití v kontextu překotného technologického rozvoje - bezpečné a efektivní komunikaci, odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	SEMINÁŘ Z ČESKÉHO JAZYKA	8. – 9.	LEBROVÁ

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- dokáže pracovat se základními jazykovými příručkami - ovládá pravopisné jevy lexikální a morfologické - orientuje se v literárním textu a dokáže používat literární pojmy - orientuje se ve vývoji literatury u nás i ve světě - využívá znalostí při jazykovém rozboru, zvláště intenzivní přípravě na Jednotnou přijímací zkoušku - ovládá základy práce s větou – skladbu a souvětím - využívá media k rozvoji své osobnosti - rozvíjí aktivně svou slovní zásobu v českém jazyce - využívá digitální technologie k získávání vědomostí a upevňování učiva	- příprava na přijímací řízení - prohlubování učiva českého jazyka a literatury - využití Scio testů, Taktiku, Didakty a dalších - využití testů Cermat k přípravě na Jednotnou přijímací zkoušku - práce s komplexními jazykovými rozbory - rozvíjení slovní zásoby a LV pojmosloví - využití online programů na přípravu na střední školu a na přijímací zkoušky - prohlubování čtenářské gramotnosti, rozvoj vyspělého čtenáře a filmového diváka	VDO – výběr ukázek MDV - role médií v každodenním životě, kritický přístup k médiím, rozvíjení mluveného i písemného projevu MKV - specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost Mezipředmětové vztahy D, LV, VV OSV – rozvoj schopnosti poznávání, schopnosti řešení problémů VMEGS – výběr textů	- pravopis – v průběhu celého školního roku - komplexní rozbory v průběhu celého školního roku - novinky knižního trhu a filmové adaptace - na základě výběru textu používá tištěnou i IT formu jazykových příruček - využití ICT, Internetu

Matematika a její aplikace

Seminář z matematiky

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Vzdělávání v povinně volitelném předmětu **Seminář z matematiky** patří do vzdělávací oblasti **Matematika a její aplikace** a zaměřuje se na procvičování, a hlavně prohlubování učiva z předmětu matematika.

Výuka je založena především na užití matematiky v reálných situacích, osvojení pojmů a matematických postupů, rozvoj abstraktního a exaktního myšlení, logické a kritické usuzování. Žákům v šestém a sedmém ročníku jsou předkládány zajímavé a zábavné úlohy rozvíjející vztah k matematice. Žákům osmých a devátých tříd slouží tento seminář také k procvičování a prohlubování učiva k přijímacím zkouškám na střední školu.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahem navazuje Seminář z matematiky na předmět Matematika pro 2. stupeň. Předmět Seminář z matematiky je na 2. stupni realizován v 6. – 9. ročníku a má časovou dotaci 1 hodinu týdně. Výuka je realizována v dvouhodinových blocích jednou za 2 týdny. Výuka předmětu může probíhat v kmenových třídách s možností využití interaktivní tabule a tím různých výukových programů, a dále také s přístupem k internetu a dalším digitálním zdrojům v počítačové učebně, příp. máme možnost využít mobilní počítačové učebny – tablety, notebooky, nebo mobilní interaktivní tabuli, která je umístěna v žákovské knihovně. Na některé aktivity lze také využít učebnu v altánu ve školní zahradě.

Mezipředmětové vztahy

Fyzika – převody jednotek, řešení rovnic, vyjádření neznámé ze vzorce, logická úvaha, grafy, přímá a nepřímá úměrnost, těžiště tělesa, goniometrické funkce a další

Zeměpis – měřítko, úhel, práce s grafy a diagramy, kulová plocha a další

Chemie - řešení rovnic, převody jednotek, přímá a nepřímá úměrnost a další

Informatika – práce s daty, analýza, kódování, binární soustava, programování – algoritmizace

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – např. poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, sociální komunikace, spolupráce a soutěž

Výchova demokratického občana – výchova k naslouchání a přijímání argumentů ostatních spolužáků a jejich postupu řešení, učí se logické argumentaci a obhajobě vlastního postupu a řešení

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – např. významní evropští učenci: Euklides, Archimedes, Pythagoras, Tháles, Newton, Leibniz, Gauss, Descartes, Euler, dále toto průřezové téma může být realizováno pomocí úloh zpřesňujících obraz Evropy a světa jako globálního prostředí života

Multikulturní výchova – přehled o světových kulturách a učencích, zařazení úloh rozvíjejících poznání, které přispívá k následnému odstraňování nepřátelství a předsudků vůči příslušníkům jiných sociokulturních skupin

Environmentální výchova – příklady s ekologickou a přírodovědnou tematikou

Mediální výchova – orientace v tabulkách a grafech prezentovaných v médiích, podpora kritického myšlení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel vede žáky k: - osvojování základních matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení) - rozvoji abstraktního myšlení, zejména zadáváním problémových úloh, úloh rozvíjejících tvořivost, logických úloh, matematických hádanek, rébusů a kvízů - využívání prostředků výpočetní techniky i dalších metod k plánování a vykonávání procesu učení
Kompetence k řešení problémů	Učitel vede žáky k: - aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě (matematizaci reálných situací) - rozboru problému a plánování postupu řešení, odhadování výsledků - práci s chybou, jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení - vyhledávání informací k řešení problému, objevování různých variant řešení, (odborná literatura, využití vhodných informačních technologií – např. matematicko-fyzikální tabulky dostupné na internetu a další) - praktickému ověřování správnosti řešení problému, aplikování osvědčených i netradičních postupů při řešení problémových úloh - obhajobě svých rozhodnutí a vyhodnocování výsledků řešení (kooperace, diskuze...)
Kompetence komunikativní	Učitel vede žáky k: - ke vzájemné komunikaci při zadaném úkolu (schopnost spolupracovat s ostatními) - k formulaci vlastních postupů, myšlenek, názorů - používání matematického jazyka a symboliky (orientace v grafech, tabulkách, diagramech) - obhajování svého řešení a k umění poslouchat názory jiných
Kompetence sociální a personální	Učitel vede žáka k: - účinné spolupráci ve skupině, pozitivnímu ovlivňování kvality společné práce (kooperativní učení, skupinová práce – přijetí nových rolí, zodpovědnost za práci pro skupinu) - ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi (upevňování mezilidských vztahů např. pomoc nadaných žáků méně nadaným žákům), respektování různých hledisek - podpoře sebedůvěry a samostatnosti žáka
Kompetence	Učitel vede žáka k:

občanské	- tomu, aby brali ohled na druhé - hodnocení své činnosti nebo jejích výsledků na základě jasných kritérií hodnotili - schopnosti vyjádřit se a dát učiteli zpětnou vazbu, jak mu vyhovuje ten který konkrétní způsob výuky
Kompetence pracovní	Učitel vede žáka k: - důslednosti, k dodržování pravidel, k trpělivosti, pečlivosti a k estetickému vnímání (plnění povinností a přístupu k výsledkům pracovních činností nejen z hlediska kvality, ale i společenských hodnot a jejich dopadu na ostatní život a okolní prostředí) - péči o čistotu pracovního místa a pracovních pomůcek - k šetření materiálem např. při výrobě papírových modelů geometrických tvarů a těles - zvolení efektivních pracovních postupů (z hlediska bezpečnosti a funkčnosti) a posiluje správné pracovní návyky - kritickému i sebekritickému hodnocení prací z různých hledisek
Kompetence digitální	Učitel vede žáka k: - pochopení, že využití digitálních technologií může napomoci k efektivnímu řešení matematického problému - k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	SEMINÁŘ Z MATEMATIKY	8. – 9.	JANDOVÁ

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- zaokrouhluje a provádí početní operace s přirozenými, desetinnými čísly i zlomky z paměti i písemně - chápe desetinná čísla a zlomky, jako vztah celek-část - převádí jednotky délky, hmotnosti, času, obsahu i objemu - odhaduje a vypočítá cenu nákupu - vypočítá aritmetický průměr - modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti přirozených čísel - pracuje s měřítkem plánů, map - rozumí pojmu poměr, přímá a nepřímá úměra - chápe pojem procento, promile a umí řešit konkrétní příklady ze života - využívá trojčlenku k řešení úloh - pozná druhy úhlů, rýsuje, počítá - načrtne a sestrojí trojúhelník, změří jeho výšku, vypočítá obsah - umí sestrojit trojúhelník z daných prvků dle věty SSS, SUS a USU - dokáže vypočítat obvod a obsah rovnoběžníku - vypočítá povrch a objem hranolu	Koresponduje s učivem vyučovacího předmětu matematika daného ročníku a je zaměřeno především na úlohy z běžného života - praktické úlohy - nákup, spotřeba materiálu, cestování, platby v domácnosti, opravy - převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu a objemu - přirozená, celá, desetinná čísla, zlomek - aritmetický průměr - dělitelnost N - měřítko, poměr - přímá, nepřímá úměra - souřadnicový systém - procenta, promile - trojčlenka - trojúhelník, rovnoběžník - hranoly		

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	SEMINÁŘ Z MATEMATIKY	8. – 9.	JANDOVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- vypočítá výraz s mocninami a odmocninami a určí jeho hodnotu - zná Pythagorovu větu a vypočítá praktické úlohy s jejím využitím - Provádí početní operace s mnohočleny, používá vytýkání a vzorců k úpravě výrazu na součin - zná postup řešení lineární rovnice - vyjádří neznámou ze vzorce - vypočítá obsah a obvod kruhu, délku kružnice - využije Thaletovu kružnici v konstrukčních úlohách - vypočítá objem a povrch válce - řeší slovní úlohy z praxe s využitím znalostí o kružnici a válci - matematizuje reálné situace a řeší je pomocí dosavadních znalostí, užívá logický úsudek a nalézá různá řešení	Koresponduje s učivem vyučovacího předmětu matematika daného ročníku a je zaměřeno na přípravu na přijímací zkoušky na SŠ - opakování učiva z předchozích ročníků Učivo 8. ročníku - mocniny a odmocniny - Pythagorova věta a její užití - výrazy - rovnice, slovní úlohy řešené rovnicemi - kruh, kružnice, válec - Thaletova kružnice - konstrukční úlohy, množina bodů dané vlastnosti - konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků Učivo 9. ročníku		

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- provádí úpravy a matematické operace s lomenými výrazy, určí podmínky - řeší soustavy rovnic pomocí různých metod, využívá je k řešení slovních úloh z reálného života - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů - řeší slovní úlohy z praxe s využitím znalostí o jehlanu, kuželu a kouli - seznámení, vyzkoušení testů z minulých let	- lomené výrazy - rovnice s neznámou ve jmenovateli - soustavy rovnic, slovní úlohy - funkce - jehlan, kužel, koule - testy k přijímacím zkouškám		

Umění a kultura – sborový zpěv

Přípravný sborový zpěv

Charakteristika nepovinného vyučovacího předmětu

Vzdělávací obor **Přípravný sborový zpěv** vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Přípravný sborový zpěv je realizována v **1. ročníku** v časové dotaci **1 vyučovací hodina** týdně. Vzdelávací obsah je rozdělen **do čtyř oblastí**:

- **Vokální činnosti:** práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků
- **Instrumentální činnosti:** hra na hudební nástroje a jejich využití jako podpory vokálního projevu
- **Hudebně pohybové činnosti:** ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest
- **Poslechové činnosti:** aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat

Mezipředmětové vztahy, průřezová témata

V tomto předmětu jsou realizována tato: **EGS, MKV, EV, MDV, MV a DG**

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel vede žáky k poznávání světa prostřednictvím hudby, k propojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí do širších celků.
Kompetence k řešení problémů	Učitel vede žáky k využívání získaných vědomostí a dovedností k různým variantám řešení problémů, učí se kritickému myšlení při posuzování hudebního díla.
Kompetence komunikativní	Učitel vede žáky k tomu, aby přistupovali k hudbě jako ke způsobu dorozumívání a využívali získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů k ostatním lidem.
Kompetence sociální a personální	Učitel vede žáka k efektivní spolupráci ve skupině a k vytváření pozitivní pracovní atmosféry.
Kompetence občanské	Učitel vede žáka k respektování kulturní odlišnosti a tradice jiných národů a k ochraně našeho kulturního a historického dědictví.

Kompetence pracovní	Učitel vede žáka k využití získaných znalostí a dovedností pro svůj vlastní rozvoj.
Kompetence digitální	Učitel vytváří příležitosti pro záznam, přenos či prezentaci hudebních projevů prostřednictvím digitálních technologií, případně pro uplatnění digitální technologie jako nástroje sebe prezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů. Dále vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům.

..

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
UMĚNÍ A KULTURA	PŘÍPRAVNÝ SBOROVÝ ZPĚV	1.	MASÁROVÁ

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
- dbá na správné dýchání a držení těla - provádí hlasová a dechová cvičení - zřetelně vyslovuje - zná význam not - rozlišuje tón, zvuk, hlas mluvený a zpěvní - umí vytleskat rytmus podle vzoru - rozlišuje krátké a dlouhé tóny - čí se používat jednoduché hudební nástroje k rytmickým cvičením a hudebnímu doprovodu - pozná a umí pojmenovat některé hudební nástroje - provádí hudebně pohybovou činnost (držení těla, chůze, jednoduché taneční hry, pochod) - rozlišuje různé pěvecké styly - pozná vybrané hudební nástroje (viz hudební nástroje) podle zvuku	Vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev (správná výslovnost, rytmická řeč, pěvecké dýchání, nasazení a tvorba tónu, hlasová hygiena) - kánon Instrumentální činnosti - hra na tělo - hra na jednoduché hudební nástroje - rytmizace, hudební hry Hudebně pohybové činnosti - správné držení těla při zpěvu (v sedě i ve stoje) - taktování, hra na tělo - pohybové vyjádření hudby Poslechové činnosti - kvality tónů - hudba vokální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...)	EGS – Evropa a svět nás zajímá -poznávání evropské hudby MKV-Kulturní difference, Lidské vztahy - hudba etnických skupin EV – Základní podmínky života - výchova k životnímu prostředí – hudba – rámus MDV – vnímání autora mediálních sdělení - výběr kvalitní hudby hudba provází výuku ČJ DG – pořízení a následná úprava mediálního záznamu	

Umění a kultura

Sborový zpěv I

Charakteristika nepovinného vyučovacího předmětu

Vzdělávací obor **Sborový zpěv I** vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svěbytného prostředku komunikace.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Sborový zpěv I je realizována v **2. – 5. ročníku** v časové dotaci 1 vyučovací hodina týdně. **Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř oblastí:**

- **Vokální činnosti:** práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků
- **Instrumentální činnosti:** hra na hudební nástroje a jejich využití jako podpory vokálního projevu
- **Hudebně pohybové činnosti:** ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest
- **Poslechové činnosti:** aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat

Mezipředmětové vztahy, průřezová témata

V tomto předmětu jsou realizována tato: **EGS, MKV, EV, MDV, MV a DG**

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel vede žáky k poznávání světa prostřednictvím hudby, k propojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí do širších celků.
Kompetence k řešení problémů	Učitel vede žáky k využívání získaných vědomostí a dovedností k různým variantám řešení problémů, učí se kritickému myšlení při posuzování hudebního díla.
Kompetence komunikativní	Učitel vede žáky k tomu, aby přistupovali k hudbě jako ke způsobu dorozumívání a využívali získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů k ostatním lidem.
Kompetence sociální a personální	Učitel vede žáka k efektivní spolupráci ve skupině a k vytváření pozitivní pracovní atmosféry.
Kompetence občanské	Učitel vede žáka k respektování kulturní odlišnosti a tradice jiných národů a k ochraně našeho kulturního a historického dědictví.
Kompetence pracovní	Učitel vede žáka k využití získaných znalostí a dovedností pro svůj vlastní rozvoj.

Kompetence digitální	Učitel vytváří příležitosti pro záznam, přenos či prezentaci hudebních projevů prostřednictvím digitálních technologií, případně pro uplatnění digitální technologie jako nástroje sebe prezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů. Dále vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům.
-----------------------------	--

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
UMĚNÍ A KULTURA	SBOROVÝ ZPĚV I	2. – 5.	MASÁROVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, kurzy	Poznámky
- umí jednoduché i dvojhlasé písně - naučí se vybrané písně - dbá na správný pěvecký postoj/sezení a správné dýchání - zná základní hudební pojmy pro popis a orientaci v notovém zápisu a aktivně je užívá - orientuje se v notovém zápisu - doprovází písně na rytmické a melodické hudební nástroje, hrou na tělo - umí taktovat v různých taktech - umí pohybově vyjádřit nálady - seznámí se s relaxací - poslouchá vybrané skladby - pozná vánoční hudbu a vánoční koledy - pozná písně různých stylů a žánrů	Vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) - hudební rytmus (realizace písní v různých taktech) - dvojhlas a vícehlas (kánon, quodlibet a lidový dvojhlas) - orientace v notovém zápisu Instrumentální činnosti - hra na jednoduché hudební nástroje - rytmizace, hudební improvizace (tvorba hudebního doprovodu, hudební hry) Hudebně pohybové činnosti - taktování, hudební gesto - pohybové vyjádření hudby (pantomima a pohybová improvizace) Poslechové činnosti - kvality tónů - hudební výrazové prostředky a hudební prvky - hudba vokální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - rozvíjení činností Přípravného sborového zpěvu - hudební styly a žánry	Vv - ilustrace Vv – Vánoce Pč – vánoční výzdoba Čj – vypravování Prv – lidové zvyky a tradice Koncert vánoční hudby MDV-kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení MKV-lidské vztahy etnický původ DG – různé způsoby záznamu interpretace	

Výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, kurzy	Poznámky
	- hudební formy - interpretace hudby (slovní vyjádření)	EGS -Evropa a svět nás zajímá	

Umění a kultura

Sborový zpěv II

Charakteristika nepovinného vyučovacího předmětu

Vzdělávací obor Sborový zpěv II vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Sborový zpěv II je realizována v **6. – 9. ročníku** v časové dotaci **1 vyučovací hodina týdně**.

Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř oblastí:

- **Vokální činnosti:** práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků
- **Instrumentální činnosti:** hra na hudební nástroje a jejich využití jako podpory vokálního projevu
- **Hudebně pohybové činnosti:** ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest
- **Poslechové činnosti:** aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat

Mezipředmětové vztahy, průřezová témata

V tomto předmětu jsou realizována tato: **EGS, MKV, EV, MDV, MV a DG**

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel vede žáky k poznávání světa prostřednictvím hudby, k propojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí do širších celků.
Kompetence k řešení problémů	Učitel vede žáky k využívání získaných vědomostí a dovedností k různým variantám řešení problémů, učí se kritickému myšlení při posuzování hudebního díla.
Kompetence komunikativní	Učitel vede žáky k tomu, aby přistupovali k hudbě jako ke způsobu dorozumívání a využívali získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů k ostatním lidem.
Kompetence sociální a personální	Učitel vede žáka k efektivní spolupráci ve skupině a k vytváření pozitivní pracovní atmosféry.
Kompetence občanské	Učitel vede žáka k respektování kulturní odlišnosti a tradice jiných národů a k ochraně našeho kulturního a historického dědictví.
Kompetence pracovní	Učitel vede žáka k využití získaných znalostí a dovedností pro svůj vlastní rozvoj.

Kompetence digitální	Učitel vytváří příležitosti pro záznam, přenos či prezentaci hudebních projevů prostřednictvím digitálních technologií, případně pro uplatnění digitální technologie jako nástroje sebe prezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů. Dále vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům.
-----------------------------	--

Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník	Zodpovídá
UMĚNÍ A KULTURA	SBOROVÝ ZPĚV II	6. – 9.	MASÁROVÁ

Výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy, projekty, kurzy	Poznámky
- dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu - zpívá dle svých možností intonačně čistě, rytmicky přesně - respektuje předepsané hudebně výrazové prostředky písně/skladby - zná pojem akord - umí zazpívat jednohlasně i vybraným druhem dvojhlasu - rozliší základní vlastnosti tónu a popíše jejich vliv na celkový charakter písně/skladby - sluchem rozliší melodii vzestupnou a sestupnou - sluchem rozliší durovou a molovou stupnici, popř. tóninu - sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat - rozliší skladbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální - umí použít k doprovodu jednoduché nástroje a vlastní tělo - umí pojmenovat vybrané hudební formy	Vokální činnosti - hlasová a rytmická cvičení - intonační cvičení vzestupná a sestupná řada tónů v durových a mollových tóninách - intervaly a akordy - zpěv lidových i umělých písní - práce s notovým zápisem - práce s říkadlem - vyhledávání rytmu v zápisu písně, rytmické hádanky - zpěv různých hudebních forem – kánon, vícehlas, quodlibet Poslechové činnosti - poslech různých hud. žánrů, srovnávání, postihování charakteristických znaků - určování hlasové polohy (SATB) - poznávání hudebních nástrojů a jejich dělení do skupin Instrumentální činnosti	EV – citlivý přístup k přírodě, láska k místu, kde bydlím,... ČJ MKV – tradice a rozmanitost kultur EGS – vnímání evropské a světové kultury Čj, D, Vv	

Výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy, projekty, kurzy	Poznámky
- správně rytmicky doprovází jednoduchou píseň na Orffovy nástroje - zdokonaluje rytmické cítění a rytmickou paměť - dokáže vytvořit vlastní rytmicko-melodické motivy - přede hry, mezihry a dohry - umí podle individuálních dispozic vytleskat obtížnější rytmus - pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy - pohyb a gesto používá jako prostředek pro ovlivnění kvality zpívaného tónu - vědomě vnímá stav svalového napětí a uvolnění svého těla	- reprodukce známých písní - rytmické hádanky, rytmické ozvěny, rytmická hra na tělo - hra na boomwhackery podle speciálních barevných partitur - analytická práce s písní, jednoduchá písňová forma - tvoření jednoduchých partitur pro Orffovy nástroje Hudebně pohybové činnosti - taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění – choreografie - hudebně pohybové hry - relaxace	VDO – samostatná aktivita, respekt k hudebním projevům ostatních DG – různé způsoby záznamu interpretace OSV – umění jako prostředek komunikace, estetika mezilidských vztahů MDV – původ různých stylů Tv	

Předměty speciálně pedagogické péče

Charakteristika

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

- Pracuje s prostředky charakteristickými pro nápravu poruch učení a chování.
- Rozvíjí a napravuje mluvní dovednosti, slovní zásobu, pravolevou orientaci, postřehování, kvantitu, měkké a tvrdé hlásky, dyslektické, dysortografické, dyskalkulické, dyspraktické a další specifické poruchy učení dle doporučení školských poradenských zařízení v PO pro jednotlivé žáky.
- Dále pracuje na rozvoji soustředění, relaxačními metodami a pomáhá při nápravě poruch chování.
- Spolupracuje především s průřezovým tématem osobnostní a sociální výchova, které umožňuje žákům vyjadřovat a prezentovat své postoje, přijímat role a zvládat obtížné situace v osobním životě a v kolektivu žáků.
- Pracuje s metodami doporučenými pro práci dětí a žáků s ADHD a dalšími.
- Úzce spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními, která navrhovala PO pro jednotlivé žáky.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět je vyučován **1 hodinu týdně pro 1. - 9. ročník**. Výuka probíhá v odborných učebnách dle potřeby nápravných činností.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – individuální a skupinové vyučování dle doporučení školského poradenského zařízení v PO jednotlivých žáků.

Kompetence k učení	Učitel vede žáky k: - hodnocení vlastních pokroků - uvědomění si problémů, které mu brání v učení Učitel: - umožňuje každému žákovi zažít úspěch - hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok - používá často kladné hodnocení, které podporuje motivaci žáka pro další spolupráci s ostatními
Kompetence k řešení problémů	Učitel vede žáka k: - pracovat s diagnostikovanou poruchou učení a překonávat překážky v učení s ní spojené - efektivní práci ve škole i doma - samostatnému řešení běžných životních situací a přiměřeně ke svým možnostem překonávání životních překážek - popsání problému a svěření se s ním, při řešení složitějších problémů - umění požádat o pomoc Učitel:

	- vede žáky k samostatnosti a k dovednosti si zorganizovat vlastní činnost - vhodně s žáky komunikuje a vytváří základ pro objevování problémů – žáci poté navrhnou různé postupné řešení problému
Kompetence komunikativní	Učitel vede žáky k: - srozumitelnému vyjadřování v ústním projevu dialogu Učitel: - vytváří vhodné podmínky pro komunikační dovednosti, spolupráci, práci v týmu, vlastní úsudek, iniciativu a zodpovědnost - dohlíží na dodržování etiky komunikace (věcnost, naslouchání, prostor pro různé názory, respektování originálních, nezdařených aj. názorů)
Kompetence sociální a personální	Učitel vede žáky k: - respektování pravidel individuální práce a práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce - navazování a udržování vztahů s vrstevníky, respektu druhých lidí a snaze upevňovat dobré mezilidské vztahy - zodpovědnosti za výsledky své školní a domácí práce Učitel: - dodává žákům sebedůvěru - výuka probíhá bez situací nerovnosti a ponížení - zajišťuje takové podmínky, aby docházelo ke kvalitativnímu zlepšení a nápravě poruch učení a chování
Kompetence občanské	Učitel vede žáky k: - vnímání základních práv a povinností občanů, respektování společenských norem a pravidel soužití Učitel: - vytváří atmosféru demokracie a přátelství - vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
Kompetence pracovní	Učitel vede žáka k: - schopnosti pracovní výdrže, koncentrace na pracovní výkon a jeho dokončení Učitel: - do výuky zařazuje praktická cvičení v řešení navozených situací
Kompetence digitální	Učitel vede žáka k: - využívání digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Vyučovacím předmětem prolíná průřezové témata:

OSV - sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, komunikace, rozvoj schopností poznávání, psychohygiena

Hodnocení – předmět je hodnocen slovně nebo klasifikačním stupněm dle klasifikačního řádu a dle doporučení školského poradenského zařízení dle PO pro jednotlivé žáky.